नं ११

म. ग्रं. सं. ठाणें

विषय पौराणिका

संग्रहालय क्रमांक ३८

लेखक वासुदेव गणेश केळकर

पुस्तकाचें नांव अर्थ भूमस्तंभ प्रारभ्यते

सन १८८९

१

अर्थ भूमस्तंभ प्रारभ्यते.

(पौराणी.

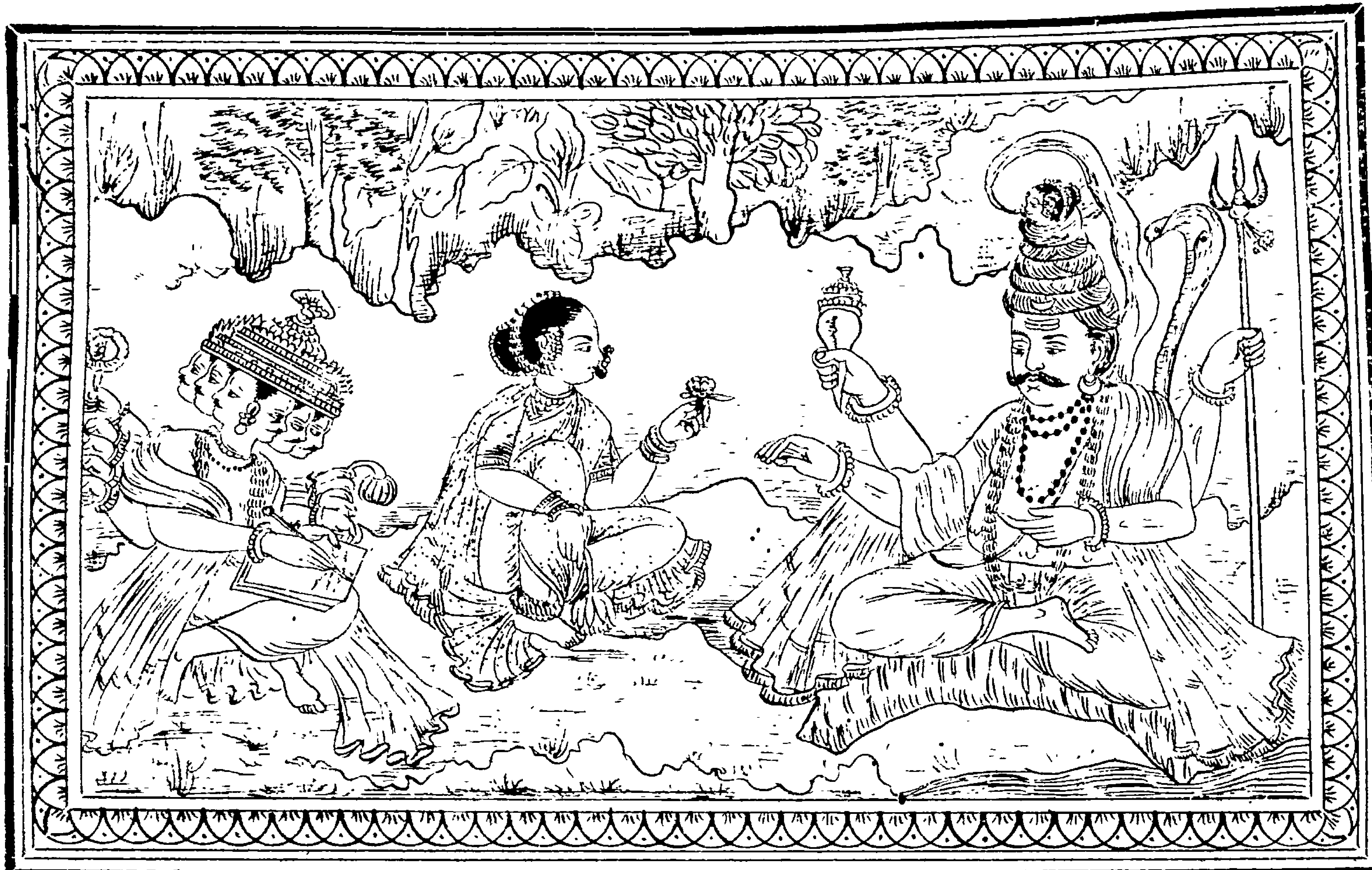

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ ॐनमोवासुदेवायनमः ॥श्रीदत्तात्रेयाय
नमः ॥ ॥श्लोक॥ ॥श्रीसच्चिदानंदमव्यक्तंनिर्विकारंनिरामयं ॥गुरुगम्यंपरंगुह्यंपु
रुषंतंनमाम्यहं॥ १ ॥ ॐनमोजीआद्या ॥ वेदांसीप्रतिपाद्या ॥ जयजयाजीस्वसंवेद्या
श्रीआत्मस्वरूपातूं॥ १ ॥ ॥श्लोक॥ ॥ नौम्योंकारेश्वरंशंभुमात्मनिवृत्तिसागरे ॥
रम्यंतंपरमंज्ञानमार्गदंपरमेश्वरं ॥ १ ॥सुरैःसोपानमार्गेणसेवितोमृत्युसानुना ॥ न
मोस्तुशंभवेतस्मैपरब्रह्मस्वरूपिणे ॥ २ ॥शिवायैशंकरेणादौकथितंविस्तरात्खलु ॥
मूलस्तंभंब्रवीम्यद्यसंक्षेपाद्देशभाषया ॥ ३ ॥पंचशून्यत्र्यक्षर॥ ॐनमोजीपरात्पर ॥
सिद्धसाकारचराचर॥ अक्षरेय ॥२॥ हेंवेदशास्त्रांचेंबीज॥सिद्धांतगर्हिवरगुज॥यापासू
नमहातेज ॥ प्रगटझालें ॥ ३ ॥हेंचिदृश्यच्यारखाणी ॥चवऱ्यांयशींलक्षजीवयोनी ॥
एकवीसस्वर्गोची उभवणी ॥यापासुना ॥ ४ ॥ ॥श्लोक॥ ॥ आद्यशून्येजलंचैवशु
भ्रवर्णंचदृश्यते॥ भवेभर्वास्थितिलयामेधमालायथातथा ॥ १ ॥ मध्यशून्यंरजोधूम्रनी
लवर्णंचतेजसा ॥ आदौमध्येरविर्ज्ञेयोविष्णुमायाप्रवर्तते ॥ २ ॥ ऊर्ध्वशून्येगतिरूर्ध्वा
श्वेतस्फटिकवर्णवत्॥ वायुजीवावीश्वरश्चज्ञानचैतन्यमेवच ॥ ३ ॥ आद्यशून्यंमध्यशू
न्यमूर्ध्वशून्यंनिरामयं ॥चतुर्थेपंचमेवेत्तिमोक्षंचभवबंधनात् ॥ ४ ॥ ॥दोहा ॥ ॥ आ
दिशून्यमध्यशून्यऊर्ध्वशून्यदीठा ॥चतुर्थशून्यंलीजियोपंचशून्यमोपेठा ॥ १ ॥ तया
परमनिरंतरवास॥ अनंतसिद्धांतविश्वास ॥ वेश्यजपतीजयास॥ तोआदिनाथ॥ ५ ॥

हेंजाणिजेजाणणें ॥ घेऊ
हामूळस्तंभसर्वांआदी ॥
य ॥ ७ ॥ एवंजीवशिवां
जाणिजेंनिरुतें ॥ ८ ॥ जाण
मूळस्तंभपुराणीं ॥ आणि
तोसकळांनिका ॥ येरबोल
तिह्मणती ॥ आणिमृत्युले
वाचेचिया ॥ ११ ॥ एकहे
भआदीबीजधरींचित्तीं ॥
रहस्यांशिवअगम्य ॥ परा
हामूळबीजाचारुआघवा ॥ म
॥ श्लोक ॥ ॥ नाहंब्रह्मानवै
श्वसमीरणः ॥ १ ॥ नमहाश्वं
वसदाशिवः ॥ २ ॥ मीनव्हेंब्रह्म
अग्निभूमिनाउदक ॥ १५ ॥ नव्
कचिशिवपाहीं ॥ कैवल्यस्वरु

नजाइजेप्राणें ॥ तिहींलोकींचेंविवरणें ॥ मनेंचिकीजे ॥ ६ ॥
येरसर्वथानिंदावादी ॥ हेंजाणितरिसावरीसिद्धी ॥ मीचहीं
चेंज्ञान ॥ आणिपंचशून्यांचेंमेळवण ॥ सर्वसाराचेंसाधन ॥
पांचशून्यांचीकरणी ॥ आणिपिंडब्रह्मांडाचीउभवणी ॥ या
शिवबीजेंअसती ॥ ९ ॥ ऐसीहेआदिमूळटीका ॥ जोजाणे
तांसोसूऐका ॥ बहुताशास्त्रीं ॥ १० ॥ वेदशास्त्रेंपुराणेंनेतिने
कींऐसेंबोलणेंऐकती ॥ ऐकोनिउरलेनराहती ॥ पडिलेपंथीं
ताद्वैतशास्त्रेंप्रतिपादिती ॥ तींशास्त्रेंसांडितीपरती ॥ मूळस्तं
भ्रांतीफिटेलसर्व ॥ १२ ॥ देखसीगुरुमुखेंगुरुगम्य ॥ शिव
परब्रह्मरम्य ॥ स्वयेंहोसी ॥ १३ ॥ तंवपार्वतीह्मणेजीदेवा
जप्रतीतुह्मीसांगावा ॥ कृपाकरुनी ॥ १४ ॥ ईश्वर उवाच
ष्णूरुद्रोभानुश्चतारकाः ॥ नाकाशमग्निभूमिश्चनसोम
सूर्याद्यानोदकंचादिशोदश ॥ कैवल्यरूपोभगवानेकए
नाविष्णू ॥ रुद्रतारादिनव्हेंभानू ॥ आकाशसोमपवनू
चंद्रसूर्यादिग्रह पाहीं ॥ दशादिशाहें कांहींचनाहीं ॥ तेंए
प ॥ १६ ॥ ऐसेंऐकिल्यावरी ॥ कायह्मणेशैलकुमरी ॥

मगहेरचनाकवणेपरी ॥ रचिलीदेवा ॥ १७ ॥ मगईश्वरह्मणेदेवी ॥ एकचितेंपरिसिजे
शाम्भवी ॥ जेनिराकारपदवी ॥ तेसांगूंतुज ॥ १८ ॥ अतीतअभ्यागतअरूपपर ॥ अमू
ळअकुळअगोचर ॥ अगम्यअगणितचराचर ॥ एवंदेवीरूपमाझें ॥ १९ ॥ तंवदेवासि
ह्मणेपार्वती ॥ हेंमजप्रत्ययाआणावेंती ॥ आणियासाकाराचीरीती ॥ मजसांगदेवा ॥
॥ २० ॥ तुह्मांयुगेंभरलींकिती ॥ तुह्मामजगृहाश्रमकवणेरीती ॥ आणितुझीस्वरूप
स्थिती ॥ मजसांगदेवा ॥ २१ ॥ मगह्मणेशूळपाणी ॥ देवीपरिसेंअठरायुगांचीउभव
णी ॥ साठसहस्रदेवमजपासुनी ॥ उत्पन्नजाहाले ॥ २२ ॥ तेकैसेपरीसभवानी ॥ तु
जसांगेनधरींमनीं ॥ इंद्रआदिणासीनेणुनी ॥ जन्ममरणायोग्यझाला ॥ २३ ॥ पार्वती
तूंमुख्यकरून ॥ आणितेहतीसकोटीदेवजाण ॥ तेनानाउग्रतपेंकरून ॥ शांतझाले ॥
॥ २४ ॥ परीतेशांतनहोतांगेले ॥ तेजन्ममरणाभीतरीपडिले ॥ अकरारुद्रअज्ञानींसां
पडले ॥ एकपार्वती ॥ २५ ॥ गंगातपउग्रकरूनसरली ॥ हाठावनदेवतांचिगेली ॥ अ
गम्यइतिहासश्रुतिस्मृतीस्मरली ॥ मंत्रयंत्रतंत्रआदिदैवत ॥ २६ ॥ बीजेंबिंदुसप्तपा
ताळेंजाण ॥ सप्तऋषीतंत्रषड्दर्शन ॥ हेकुळजाळाभीतरीहोऊन ॥ ठेलीअसे ॥ २७ ॥
समस्त उत्पत्तिस्थितिप्रलयादी ॥ हेकामदहनामाझारीभविष्यभिक्षादी ॥ मुख्यकरू
नीसमस्तअवतारमांदीं ॥ माझारीठेवुनी ॥ २८ ॥ उत्पत्तिस्थितिप्रलयपावेजग ॥ तरीम
जसदाशिवाचाएकयुग ॥ ऐसींयुगेंअठराचांग ॥ माजीअसतीदेवी ॥ २९ ॥ तींकवणक

हेंजाणिजेजाणणें ॥ घेऊनजाइजेप्राणें ॥ तिहींलोकींचेंविवरणें ॥ मनेंचिकीजे ॥ ६ ॥
ह्यामूळस्तंभसर्वांआदी ॥ येरसर्वथानिंदावादी ॥ हेंजाणितलियावरीसिद्धी ॥ मीचहो
य ॥ ७ ॥ एवंजीवशिवांचेंज्ञान ॥ आणिपंचशून्यांचेंमेळवण ॥ सर्वसाराचेंसाधन ॥
जाणिजेंनिरुतें ॥ ८ ॥ जाणणपांचशून्यांचीकरणी ॥ आणिपिंडब्रह्मांडाचीउभवणी ॥ या
मूळस्तंभपुराणीं ॥ आणिशिवबीजेंअसती ॥ ९ ॥ ऐसींहेआदिमूळटीका ॥ जोजाणे
तोसकळांनिका ॥ येरबोलतांसोसूऐका ॥ बहुताशास्त्रीं ॥ १० ॥ वेदशास्त्रेंपुराणेंनेतिने
तिह्मणती ॥ आणिमृत्युलोकींऐसेंबोलणेंऐकती ॥ ऐकोनिउरलेनराहती ॥ पडिलेपंथीं
वाचेचिया ॥ ११ ॥ एकद्वैताद्वैतशास्त्रेंप्रतिपादिती ॥ तींशास्त्रेंसांडितीपरतीं ॥ मूळस्तं
भआदीबीजधरींचित्तीं ॥ तैंभ्रांतीफिटेलसर्व ॥ १२ ॥ देखसीगुरुमुखेंगुरुगम्य ॥ शिव
रहस्यशिवअगम्य ॥ परात्परब्रह्मरम्य ॥ स्वयेंहोसी ॥ १३ ॥ तंवपार्वतीह्मणेजीदेवा
हामूळबीजाचारुआघवा ॥ मजप्रतीतुह्मीसांगावा ॥ कृपाकरुनी ॥ १४ ॥ ईश्वर उवाच
॥ श्लोक ॥ ॥ नाहंब्रह्मानवैविष्णूरुद्रोभानुश्चतारकाः ॥ नाकाशमग्निभूमिश्चनसोम
श्चसमीरणः ॥ १ ॥ नमहाश्चंद्रसूर्याद्यानोदकंचादिशोदश ॥ कैवल्यरूपोभगवानेकए
वसदाशिवः ॥ २ ॥ मीनव्हेंब्रह्मानाविष्णू ॥ रुद्रतारादिनव्हेंभानू ॥ आकाशसोमपवनू
अग्निभूमिनाउदक ॥ १५ ॥ नव्हेंचंद्रसूर्यादिग्रहपाहीं ॥ दशादिशाहेंकांहींचनाहीं ॥ तेंए ॥ १ ॥
कचिशिवपाहीं ॥ कैवल्यस्वरुप ॥ १६ ॥ ऐसेंऐकिल्यावरी ॥ कायह्मणेशैलकुमरी ॥

मगहेरचनाकवणेपरी ॥ रचिलीदेवा ॥ १७ ॥ मगईश्वरह्मणेदेवी ॥ एकचित्तेंपारिसिजे
शांभवी ॥ जेनिराकारपदवी ॥ तेसांगूंतुज ॥ १८ ॥ अतीतअभ्यागतअरूपपर ॥ अमू
ळअकुळअगोचर ॥ अगम्यअगणितचराचर ॥ एवंदेवीरूपमाझें ॥ १९ ॥ तंवदेवीह्मि
ह्मणेपार्वती ॥ हेंमजप्रत्ययाआणावेंती ॥ आणियासाकाराचीरीती ॥ मजसांगदेवा ॥
॥ २० ॥ तुह्मांयुगेंभरलींकिती ॥ तुह्मामजगृहाश्रमकवणरीती ॥ आणितुझांस्वरूप
स्थिती ॥ मजसांगदेवा ॥ २१ ॥ मगह्मणेशूळपाणी ॥ देवीपरिसेंअठरायुगांचीउभव
णी ॥ साठसहस्रदेवमजपासुनी ॥ उत्पन्नजाहाले ॥ २२ ॥ तेकैसेपरीसभवानी ॥ तु
जसांगेनधरींमनीं ॥ इंद्रआपणासीनेणुनी ॥ जन्ममरणायोग्यझाला ॥ २३ ॥ पार्वती
तूंमुख्यकरून ॥ आणितेहतीसकोटीदेवजाण ॥ तेनानाउग्रतपेंकरून ॥ शांतझाले ॥
॥ २४ ॥ परीतेशांतनहोतांगेले ॥ तेजन्ममरणाभीतरीपडिले ॥ अकरारुद्रअज्ञानींसां
पडले ॥ एकपार्वती ॥ २५ ॥ गंगातपउग्रकरूनसरली ॥ हाठावनदेवतांचिगेली ॥ अ
गम्यइतिहासश्रुतिस्मृतीस्मरली ॥ मंत्रयंत्रतंत्रआदिदैवत ॥ २६ ॥ बीजेंबिंदुसप्तपा
ताळेंजाण ॥ सप्तऋषीतंत्रषड्दर्शन ॥ हेकुळजाळाभीतरीहोऊन ॥ ठेलीअसे ॥ २७ ॥
समस्तउत्पत्तिस्थितिप्रलयादी ॥ हेकामदहनामाझारीभविष्यभिक्षादी ॥ मुख्यकरू
नीसमस्तअवतारमांदी ॥ माझारीठेवुनी ॥ २८ ॥ उत्पत्तिस्थितिप्रलयपावेजग ॥ तरीम
जसदाशिवाचाएकयुग ॥ ऐसींयुगेंअठराचांग ॥ माजीअसतीदेवी ॥ २९ ॥ तींकवणक

अ०
॥१॥
वणपारियेसीं॥ अठरायुगेंतींकैसीं ॥ त्यांचींनामेंतुजपासीं॥ सांगेनदेवी॥ ३० ॥ अनं
तयुग, विस्तारणयुग ॥ अद्भुतयुग, तामधयुग, तारजयुग॥ तांडजयुग, भिन्नज, भि
न्नयुक्तयुग॥ आणिअभ्यागतनवम ॥३१॥ मनरण्ययुग, अव्यक्तयुग, तांबुजयुग॥ वि
श्वावसुयुग, अलंकृतयुग॥ कृतत्रेताद्वापरयुग ॥ आणिकलियुगअठरावें ॥ ३२ ॥ ऐ
साअठरायुगांचासंधभला ॥ त्यांमध्येंअनंतयुगतोपहिला॥ चवदाकोटीवर्षेंवर्तोनिरा
हिला ॥ संख्यात्याची॥ ३३॥ तंवपार्वतीह्मणेदेवाएकपुसतेंपाहीं ॥ तुह्मीमागेंबोलिले
नआदिनाहीं ।।चतुर्थशून्यचंद्रसूर्यनाहीं ।। नाहींतेहतीसकोटीदेव ॥३४॥ प्रथमाविष्णु
महेशनाहीं ॥ आणिआदिब्रह्मानाहीं॥चारवेदशास्त्रेंहीनाहीं ।।मगपुराणेंकेंचीं॥३५॥
वेदशास्त्रपुराणेंनाहींत॥ मगदेवकेंचेअसत ।। देवधर्मनाहींविख्यात ।।मगगुरुशिष्यकें
चे ॥ ३६ ॥ पंचभूतेंनाहींमगसप्तपाताळलोककेंचे ॥ एकवीसस्वर्गनाहींमगरविसोम
केंचे ।।चंद्रसूर्यनाहींमगरातदिनकेंचे ॥।दिनरात्रींवीणकेंचेसातवार ॥ ३७ ॥ सप्तवा
रनाहींमगयक्षमासकेंचे। पक्षमासनाहींमगअयनकेंचें ॥ अयनेंनाहींमगसंवत्सरकें
चे ॥ संवत्सरनाहींमगकेंचींयुगें॥ ३८॥ ऐसीबोलिलीपार्वती ॥मगईश्वरकथनकरिती
ह्मणेतेंकालज्ञानएकचित्तीं ॥ परिसदेवी ॥ ३९ ॥ मीजांभईदेईजेवेळीं ॥ तेव्हांबोटीबा
जवींचिपुळी॥ त्याचिपुळयातीनशेंसाठजेवेळीं॥ तीएकघटिका ॥ ४० ॥ ऐशाआठघ
टिका॥ तेंएकप्रहरनिका॥ तेआठप्रहरहोतीदेखा॥ तेंएकदिनरात्र॥ ४१ ॥तेरात्रदि ॥२॥

नतीस ॥ तैंहोयएकमास ॥ ऐसेलोटतांबारामास ॥ एकहोयसंवत्सर ॥ ४२ ॥ हेंसव
त्सरकालप्रमाण ॥ दशशतह्मणजेसहस्रजाण ॥ आणिशतसहस्रह्मणजेलक्षपूर्ण ॥
शतलक्षह्मणजेएककोटी ॥ ४३ ॥ चवदाकोटीभरलियाजाण ॥ एकअनंतयुगहोयपू
र्ण ॥ अठरायुगांमध्येंपहिलाहाजाण ॥ पार्वतीवो ॥ ४४ ॥ हाअनंतयुगचवदाकोटीव
र्षें ॥ सांगितलाविपुळियांचेनीमिसें ॥ आणिकदेवीपरिसें ॥ जेंपुसिलेंतुवां ॥ ४५ ॥ तेअ
नंतयुगींमजइच्छाझाली ॥ तेमजईश्वरासींइच्छाउपजली ॥ तेइच्छाव्यक्तीसामावली
आदिइच्छाशक्तिमाझी ॥ ४६ ॥ पार्वतीपुसेईश्वरासी ॥ तुमचीइच्छाजन्मलीकेसी ॥
आणि अवतारझालेतिवेसी ॥ तेकोणकोण ॥ ४७ ॥ तीशक्तीआवरिलीकेसी ॥ तिच्या
मातापितयांसी ॥ कवणनगरतियेसी ॥ आणिकायनाम ॥ ४८ ॥ मगह्मणेशूळपाणी ॥
दहाअवतार तुझेयोगिनी ॥ तंवबोलिलीदाक्षायणी ॥ तेसांगा अवतारकोणकोण ॥ ४९ ॥
कोणपिताकोणजननी ॥ जन्मकोणेनगरस्थानीं ॥ दहाअवतारकवणगुणी ॥ तेसांगा
मज ॥ ५० ॥ ऐसाप्रश्नऐकोन ॥ सांगताझालात्रिनयन ॥ परिसह्मणेपंचानन ॥ एकचि
तेंगर्वती ॥ ५१ ॥ प्रथमतेशिवायणी ॥ पुरंधररायाचीकन्याजाणीं ॥ जनमेजयमाता
तीईश्वरातरुणीं ॥ जन्मलीअसे ॥ ५२ ॥ नंदिनीनामकदूसरी ॥ निभ्रमारायाचीकुम
रिकतीदिवस ॥ मगसुंदरी ॥ शैलक्षपट्टणींजन्मली ॥ ५३ ॥ तिसरीजाणवैष्णवी ॥ नर
सर्वसाकारकरावयाचीक ॥ दाक्षपुरपट्टणींउद्भवी ॥ जहालीअसे ॥ ५४ ॥ आणिचव

..कन्याजाणीं ॥ पुरहरमाताकौसल्यपट्टणीं ॥ जन्मलीअसे अ०
...पणी ॥ दक्षरायाचीकन्यासुगुणी ॥ जन्मलीक्षिप्रापूरपट्टणीं ॥ आ ॥१॥
..माता ॥ ५६ ॥ साहवीआर्यासातवीमोहिनी ॥ ह्याअमररायाच्याकन्या
..ना ॥ कुंदनादेवीमाताजाणीं ॥ भाग्यवंतनगरींजन्मल्या ॥ ५७ ॥ आठवीदुर्गादे
वीधन्या ॥ वज्रपाणीरायाचीकन्या ॥ राणादेवीमातामान्या ॥ कनकपुरपट्टणींजन्म
ली ॥ ५८ ॥ नववीदेवीतीभद्रा ॥ काळरायाचीकन्यासुभद्रा ॥ मनादेवीमातामहेंद्रा ॥
ब्रह्मपूरपट्टणींजन्मली ॥ ५९ ॥ दहावीजाणपार्वती ॥ हिमवंतरायाचीकन्यानिगुती ॥
विश्वजामाताभाग्यवती ॥ अदायोपट्टणींजन्मली ॥ ६० ॥ ऐसेहे पार्वतीचेअवतार ॥ शि
वसांगेप्रबंधसार ॥ मगशिवाह्मणेकोणेयुगींकोणप्रकार ॥ तेमजसांगादेवा ॥ ६१ ॥ म
गबोलिलात्रिनयन ॥ दोहोंयुगींएकैकजनन ॥ ऐसींअठरायुगेंप्रमाणं ॥ उत्पत्तिस्थिती
तुझी ॥ ६२ ॥ प्रथमयुगअनंत ॥ अनंतनामप्रकाशत ॥ त्यामाजीघडतमोडत ॥ तेंमूळ
स्थान ॥ ६३ ॥ तेंअनंतयुगपरात्पर ॥ तेंउपासिजेनिरंतर ॥ हेंसर्वसाकारतयाअभ्यं
तर ॥ सामावलें ॥ ६४ ॥ तेअनंतयुगींईश्वरह्मणती ॥ देवशिवआणिशक्ती ॥ तीचेवाम
भुजेंनिश्चिती ॥ जन्मलानारायण ॥ ६५ ॥ त्याचेनाभीसजन्मलाब्रह्माआपण ॥ मग
त्याब्रह्मयापासून ॥ बाराब्रह्मेजाहालेजाण ॥ पार्वतीवो ॥ ६६ ॥ तेसांगिजेतीलकोण ॥३॥
कोण ॥ आदिनारायणाचाचतुरानन ॥ तोवाचस्थळनंदन ॥ पद्मावतीनगरींजन्मला

॥ ६७॥ तोआदिनारायणाचाकुमर ॥ नाभीपासावत्याचाविस्तार ॥ त्यापासावजन्म अपार॥ प्रगटलेवेदचारी॥ ६८ ॥ मगचवदाकोटीवर्षभरी ॥ अनंतयुगलोटल्यावरी वेदविस्तारलेसर्वत्रचारी ॥ त्याचतुराननें॥ ६९ ॥ त्यावेदांपासावसविस्तर ॥ जाह्ला लेंसमस्तचराचर॥ आणिइंद्रासीजन्मअपार॥ झालेदेवी॥ ७०॥ मगपार्वतीह्मणेजी देवा॥ याब्रह्मवासीकरणीचाठेवा॥ कोणेंदिलातोसांगावा॥ समूळत्रिपुरारी॥ ७१ ॥ मगत्रिपुरारीबोलिला ॥ पशुमुखें अंधकारेंब्रह्मानिबुजला ॥ मगम्यांत्यासीउपदेशके ला ॥ ब्रह्मगायत्रीचा॥ ७२ ॥ तंवपार्वतीबोलिली॥ ब्रह्मयासीगायत्रीउपदेशिली ॥ तेमजप्रतीपाहिजेसांगीतली ॥ देवादिदेवा ॥ ७३ ॥ ईश्वरउवाच॥ ॥ ॐसोहंब्रह्म रूपायब्रह्मणेस्वाहा॥ हामंत्रोपदेशब्रह्मयासीउत्तम॥ मगब्रह्माकरीध्याननिजवर्मे ॥ भ्रूमध्येंलक्षलावितांपरब्रह्म ॥ देखिलेंमध्यें ॥ ७४॥ ॐहंसोहंज्योतिर्लिंगस्वरूपनी ललोहित ॥ विरंचीनेंललाटींचिंतिलेंअखंडित॥ मगमीप्रकटलोंतेथ ॥ ध्यानस्वरूपीं॥ ॥ ७५ ॥ तोभ्रूमध्येंध्यानकरी॥ लक्षलावूनअभ्यंतरीं॥ ज्योतिःस्वरूपअखंडाकारी॥ देखिलेंमज॥ ७६ ॥ भ्रुकुटीमध्येंचिंतिलेंमातें॥ उपसामकेलाबरव्याआर्तें ॥ तंवपार्वतीईश्वरातें ॥विनंतीकरी ॥ ७७ ॥ह्मणेजीदेवाहेपिनाकेश ॥ त्यासीतपकरितांझाले कितीदिवस ॥ मगप्रगटलेतध्यानास ॥तेंसांगामज॥ ७८ ॥मगह्मणेपिनाकपाणी॥ सर्वसाकारकरावयाचीकरणी॥ब्रह्म्यासांगीतलीआह्मीभवानी॥ मगतोसृष्टीरचना

करी ॥ ७९ ॥ परीऐसेंकरितांविष्णुकुमारा ॥ जन्मगेलेवोवारा ॥ अनंतयुगउपरा ॥ बा
राब्रह्मे ॥ ८० ॥ तंवह्मणेशैलकुमरी ॥ याब्रह्मयासीजन्मकोणेनगरीं ॥ तयाचीमातापि
ताकोणात्रिपुरारी ॥ तेंसांगामज ॥ ८१ ॥ ऐसेंबोलिलीपार्वती ॥ मगईश्वरदेवसांगती ॥
ह्मणतीऐकएकचित्तीं ॥ पार्वतीवो ॥ ८२ ॥ ॥ ईश्वरउवाच ॥ ॥ प्रथमज्येष्ठकमळसे
नाचा ॥ आणिपुष्पदेवाचा ॥ तोकुमरअसेसाचा ॥ रुदनानगरींजन्मला ॥ ८३ ॥ क
मलसेनरीतीरायाचाकुमरू ॥ तोसुंदरेचालेंकरू ॥ जयंतनगरींसाचारू ॥ जन्मलाजा
पा ॥ ८४ तिळोत्तमविचारू ॥ हेमगंधरायाचाकुमरू ॥ साठवीयेचाअंधारू ॥ मोधान
नगरींजन्मला ॥ ८५ ॥ कुल्लाळकुबेररायाचा ॥ कुमरजाणवायुधेचा ॥ मंगळनगरींसा
चा ॥ जन्मलाअसे ॥ ८६ ॥ अलीलवज्रपाणीरायाचा ॥ कुमरतुरीयादेवीचा ॥ तुरंग
णापूरनगरींत्याचा ॥ जन्मजाहला ॥ ८७ ॥ पीतांबररुद्रगर्भरायाचा ॥ कुमरवज्रदेवी
चा ॥ मृगाक्षनगरींसाचा ॥ जन्मलाजाण ॥ ८८ ॥ वेदांगआपोजनारायाचा ॥ कुमर
वागनेत्रेचा ॥ लावण्यपूरनगरींचा ॥ जन्म[illegible]चाअसे ॥ ८९ ॥ सुजनुअजेरायाचा ॥
कुमरवोगादेवीचा ॥ तुळापूरनगरींचा ॥ जन्मझाला ॥ ९० ॥ अल्मदुसारंगरायाचा ॥
कुमरंद्दगरुछलेचा ॥ नाभीपट्टणींत्याचा ॥ जन्मजाहालाजाण ॥ ९१ ॥ गजाननऐरा
वतरायाचा ॥ कुमरकुंभस्थळेचा ॥ वक्षस्थळपूरनगरींसाचा ॥ तयाचाजन्म ॥ ९२ ॥
द्रवधर्मअवध्यारायाचा ॥ कुमरानेवृत्तीकेचा ॥ अक्षयनगरींचा ॥ त्याचाअसेजन्म ॥

॥ ९३ ॥ सुनीळश्रीरंगरायाचा ॥ कुमरजाणनयनींचा ॥ कमळापूरनगरींसाचा ॥ जन्म
त्याचाहोय ॥ ९४ ॥ ऐसेहेबाराब्रह्ममुख्य ॥ यापासूनझालेअसंख्य ॥ परीहेमाझेंभरें
जंवनिमिष्य ॥ तंवआलेगेले ॥ ९५ ॥ तंवदेवासीह्मणेपार्वती ॥ याब्रह्मयापासावज
न्मलेकिती ॥ आणिकवणापासूनकवणाचीउत्पत्ती ॥ तेंसांगामजस्वामी ॥ ९६ ॥ प्रथम
ब्रह्मातो कवण ॥ त्याच्या आयुष्याचेंकितीप्रमाण ॥ आणिउत्पत्तीयापासून ॥ कवण
झाली ॥ ९७ ॥ आणिदेवातुह्मीबोलिलेविशेष ॥ जेतुमच्यानिमिष्यामाजीगेलेअसं
ख्य ॥ तरीतुह्मीचसर्वांमुख्य ॥ होतेतिकैसे ॥ ९८ ॥ हाजीयुगांतयुगींअपार ॥ जरीतु
ह्मीहोतेतईश्वर ॥ तरीतुह्मापासूनविस्तार ॥ झालाकींनाहीं ॥ ९९ ॥ तुमचीसेवाक
वणगकरी ॥ तुमचींआभरणेंकवणेपरी ॥ आणिध्यानधारणासमाधिलहरी ॥ तेंमजसां
गणादेवा ॥ १०० ॥ तुह्मीएकलेचिआदिअंत ॥ दुसराकोणनाहींबोलत ॥ तरीतुह्मीध्यान
कवणाचेंअसाकरित ॥ तेंसांगास्वामी ॥ १ ॥ यामाझियाप्रश्नासीनिरूपण ॥ तुह्मीमज
करावेंश्रवण ॥ मगमीआदीअंतजाणेन ॥ तुह्मासदेवा ॥ २ ॥ मगह्मणेदेवधूर्जटी ॥ नि
राकारनिरखीयाचेशेवटीं ॥ प्रपंचाचियेपाहतांपटीं ॥ तारजयुगींसृष्टीआरंभिली ॥
॥ ३ ॥ तेनारायणाचियेपोटीं ॥ नाभिकमळसंपुटीं ॥ तेथुनीजन्मलीहेसृष्टी ॥ चतुर्थ
दिवसाची ॥ ४ ॥ सारिसाब्रह्माआपण ॥ होतसृष्टीचेंनिर्माण ॥ ऐसेंदेखूनिविरंचीचेंम
न ॥ भयभीतजाहलें ॥ ५ ॥ मगतोन्याहाळूनपाहेतयेवेळां ॥ तंवतोकांहींचनदेखेडोळां

मगतोभयचकितझाला ॥ ब्रह्माआपण ॥ ६ ॥ मगतेणेंधाकेंसांडिलें ॥ नेत्रलावूनीध्या
नमांडलें ॥ भ्रूमध्येंललाटींचिंतिलें ॥ स्वरूपमाझें ॥ ७॥हीव्हावीसृष्टीरचना ॥ ऐशीम
नींधरूनकल्पना ॥ ह्मणूनउग्रतपध्याना ॥ तेणेंकेलेंमाझें ॥ ८ ॥ मगज्योतिलिंगअलो
हित ॥ ललाटींचिंतिलेंअखंडित ॥ तेथेंमीप्रकटलोंअद्भुत ॥ ध्यानस्वरूपीं

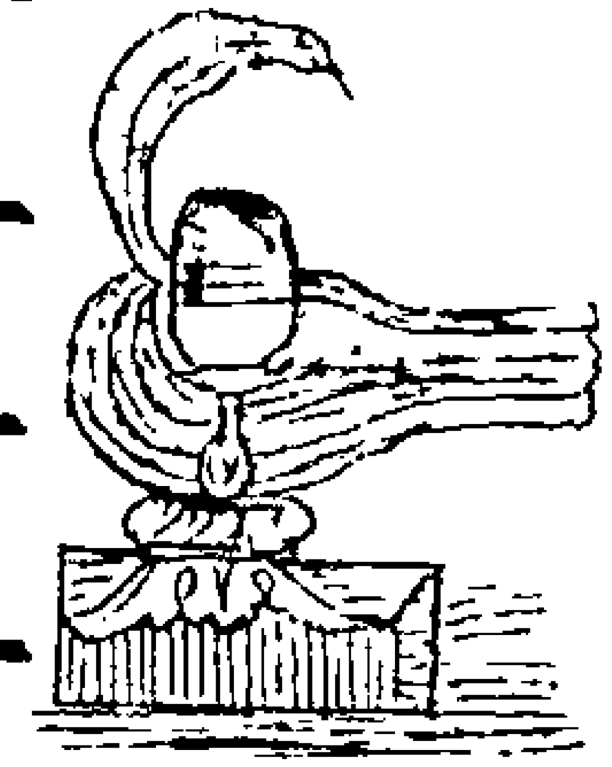

॥ ९ ॥ तेणेंललाटींचिंतिलेंमातें ॥ उपसामकेलाबरव्याआर्तें ॥ तेवेळींमीप्र
गटलोंतेथें ॥ प्रसन्नत्वेंदेवी ॥ ११० ॥ मगब्रह्माह्मणेजीदेवा ॥ लाविजेसृष्टी
रचनेचादिवा ॥ निराकारनिशीचाफेडावा ॥ अंधकारहा ॥ ११ ॥ हीव्हावी
सृष्टिरचना ॥ माझीपुरवावीकल्पना ॥ जरीतूंझालासीप्रसन्न ॥ व्योमकेशा ॥ १२ ॥ म
गआज्ञीतयासीह्मटलें ॥ तुवांसृष्टिकृत्यपाहिजेकेलें ॥ ह्मणोनितयासीदीधलें ॥ सिद्ध
उत्तर ॥ १३ ॥ मगसृष्टीकरीब्रह्मा ॥ ऐसासिद्धनामाचादेऊनिमहिमा ॥ ऐसेंआलेंवि
श्रामा ॥ चित्ततयाचें ॥ १४ ॥ अहोसंकल्पसृष्टिरचनेचा ॥ जरीमीसाचारनकरीत्याचा
तरीमनोधर्मउपशमनाचा ॥ पुरेलकैसा ॥ १५ ॥ प्रलय, स्थिती, उत्पत्ती ॥ माझियेइ
च्छेपासावहोती ॥ येरवाढवींसंसृती ॥ वारयावीण ॥ १६ ॥ अलोहितदिव्यतेज ॥ भ्रू
मध्येंचिंतिलेंमज ॥ यालागींवेदांझालेंबीज ॥ स्वरूपमाझें ॥ १७ ॥ मगब्रह्माह्मणेदेवा
परियेसा ॥ मजकांहींउपदेशाजीआदिपुरुषा ॥ मगत्याचेहृदयींघातलाठसा ॥ त्रिप
[illegible] ॥ १८ ॥ गायत्रीमंत्रउपदेशिला ॥ आदीब्रह्माऐसाह्मणविला ॥ मगसर

॥ [illegible] ॥ सर्वजगत्रयामाजी ॥ ११९ ॥ त्याब्रह्मयासीपांचमुखें ॥ मगएकवेगळेंकेलेंतवकें
तेवेळींसकळहीत्रैलोक्य ॥ साहितआह्मासुखझालें ॥ १२० ॥ मगतेआदिशक्तिह्मणेत्रि
पुरारी ॥ मगमुखंजींउरलींचारी ॥ त्यामुखींकायउच्चारी ॥ तेंसांगादेवा ॥ २१ ॥ तुह्मी
ह्मणतांगायत्रीमंत्र ॥ तेगायत्रीपासावझालेविस्तार ॥ तरीकेसाप्रकार ॥ त्याउपदेशाचा
॥ २२ ॥ आणियाब्रह्मयाचाआयुर्दायकितुला ॥ आणितोकोणयुगींजन्मला ॥ त्याचा
व्रतबंधकोणेंकेला ॥ तोमजसांगास्वामी ॥ २३ ॥ मगबोलेपिनाकपाणी ॥ तुझेप्रश्नतु
जसांगतोंतीन्ही ॥ तरीतूंएकाग्रचित्तकरुनी ॥ परियेसींदेवी ॥ २४ ॥ आतांसांगेनगा
यत्रीमंत्राचाभेद ॥ जोम्याकेलाबीजकंद ॥ जेणेंपाविजेअविनाशपद ॥ तोगायत्रीशब्द
परियेसी ॥ २५ ॥ मागेंसांगीतलींप्रथमपांचशून्यें ॥ त्याचेंसांगेनविवरण ॥ त्यागायत्री
पदाचेंविंदाण ॥ परियेसीदेवी ॥ २६ ॥ ऐसींहींबीजेंएक ॥ आदीॐकारहेंएक ॥ नादोनि

	ईश्वरउवाच		ऋ	ऋतुनवगा	१	प	प्रसरलेपूर्णगा	सोहं
सोहं	हेत्रिपदागायत्री		लृ	लीलासर्वगा	२	यं	एवंबीजकारला	१
ॐ	अलेबीजगा	१	ए	एकचिरसु	३	ल	अलंकाराआलेगा	२
ना	नादुशिवमा	२	ऐ	ऐक्यएकत्रगा	४	क्ष	क्षयागेलेगा	३
मा	माबिंदुगा	३	ॐ	ॐवोतलामुत	५	सी	सिद्धमहलगा	४
सी	सिद्धिविद्यागा	४	ॐ हं	चतुर्थ चरणासहित	६	म	महारसुसर्वगा	५
धं	धंदाकरू सर्व	५	क	कर्म सर्वहिगा	७	ब	ब्रह्मएकसर्वगा	६
आ	आकारजालादि	६	च	संचलेतेंचिगा	८	ॐ	अलंकारुजाला	७
ई	इच्छावर्ते आप	७	ट	ठकलेंसहजगा	९	ॐ	ओतलामुसगा	८
उ	उद्भवलेगा	८	त	तत्वपूर्णगा	१०			

मगतोभयचकितझाला ॥ ब्रह्माआपण ॥ ६ ॥ मगतेणेंधाकेंसांडिलें ॥ नेत्रलावूनीध्यान मांडलें ॥ भ्रूमध्येंललाटीं चिंतिलें ॥ स्वरूपमाझें ॥ ७ ॥हीव्हावीसृष्टीरचना ॥ ऐशीमनींधरूनकल्पना ॥ ह्मणूनउग्रतपध्याना ॥ तेणेंकेलेंमाझें ॥ ८ ॥ मगज्योतिर्लिंगअलोहित ॥ ललाटींचिंतिलें अखंडित ॥ तेथेंमीप्रकटलोंअद्भुत ॥ ध्यानस्वरूपीं ॥ ९ ॥ तेणेंललाटींचिंतिलेंमातें ॥ उपसामकेलाबरव्याआर्तें ॥ तेवेळींमीप्रगटलोंतेथें ॥ प्रसन्नत्वेंदेवी ॥ १० ॥ मगब्रह्माह्मणेजीदेवा ॥ लाविजेसृष्टीरचनेचादिवा ॥ निराकारनिशीचाफेडावा ॥ अंधकारहा ॥ ११ ॥ हीव्हावी

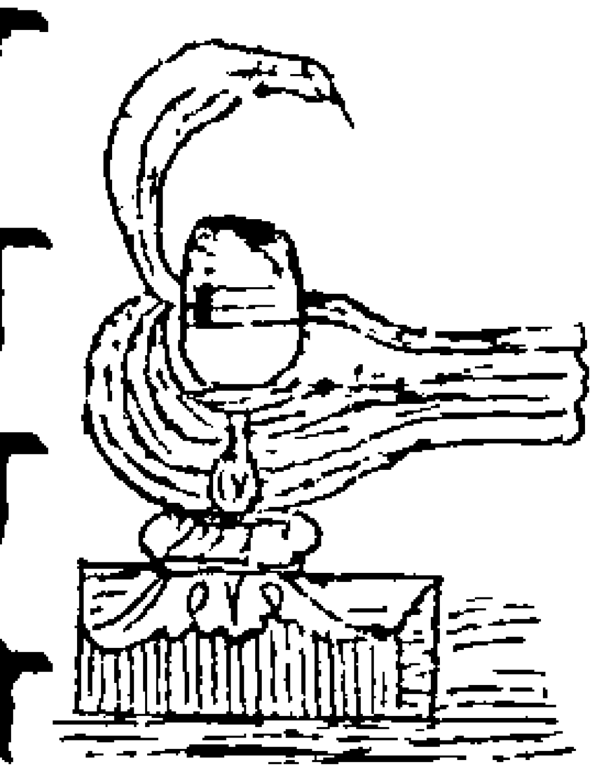

सृष्टिरचना ॥ माझीपुरवावीकल्पना ॥ जरीतूंझालासीप्रसन्न ॥ व्योमकेशा ॥ १२ ॥ मगआज्ञीतयासीह्मटलें " तुवांसृष्टिकृत्यपाहिजेकेलें ॥ ह्मणोनितयासीदीधलें ॥ सिद्धउत्तर ॥ १३ ॥ मगसृष्टीकरीब्रह्मा ॥ ऐसासिद्धनामाचादेऊनिमहिमा ॥ ऐसेंआलेंविश्रामा ॥ चित्ततयाचें ॥ १४ ॥ अहोसंकल्पसृष्टिरचनेच्या ॥ जरीमीसाचारनकरीत्याचा तरीमनोधर्मउपशमनाचा ॥ पुरेलकैसा ॥ १५ ॥ प्रलय, स्थिती, उत्पत्ती ॥ माझियेइच्छेपासावहोती ॥ येरवाढवीससृती ॥ वारयावीण ॥ १६ ॥ अलोहितदिव्यतेज ॥ भ्रूमध्येंचिंतिलेंमज ॥ यालागींवेदांझालेंबीज ॥ स्वरूपमाझें ॥ १७ ॥ मगब्रह्माह्मणेदेवा परियेसा ॥ मजकांहीं उपदेशाजीआदिपुरुषा ॥ मगत्याचेहृदयींघातलाठसा ॥ त्रिपदागायत्रीचा ॥ १८ ॥ गायत्रीमंत्रउपदेशिला ॥ आदीब्रह्माऐसाह्मणविला ॥ मगसर

ताझाला ॥ जगत्र्यामाजी ॥ १९ ॥ त्याब्रह्मयासीपांचमुखें ॥ मगएकवेगळेंकेलेंतवकें
तेवेळींसकळहीत्रैलोक्यें ॥ सहितआह्मांसुखझालें ॥ १२० ॥ मगतेआदिशक्तिह्मणेत्रि
पुरारी ॥ मगमुखेंजींउरलींचारी ॥ त्यामुखींकाय उच्चारी ॥ तेंसांगादेवा ॥ २१ ॥ तुह्मी
ह्मणतांगायत्रीमंत्र ॥ तेगायत्रीपासावझालेविस्तार ॥ तरींकैसाप्रकार ॥ त्याउपदेशाचा
॥ २२ ॥ आणित्याब्रह्मयाचाआयुर्दायकितुला ॥ आणितोकोणयुगींजन्मला ॥ त्याचा
व्रतबंधकोणेंकेला ॥ तोमजसांगास्वामी ॥ २३ ॥ मगबोलेपिनाकपाणी ॥ तुझेप्रश्नतु
जसांगतोंतीन्ही ॥ तरीतूंएकाग्रचित्तकरुनी ॥ परियेसींदेवी ॥ २४ ॥ आतांसांगेनगा
यत्रीमंत्राचाभेद ॥ जोम्याकेलाबीजकंद ॥ जेणेंपाविजेअविनाशपद ॥ तोगायत्रीशब्द
परियेसी ॥ २५ ॥ मागेंसांगीतलींप्रथमपांचशून्यें ॥ त्यांचेंसांगेनविवरण ॥ त्यागायत्री
पदाचेंविंदाण ॥ परियेसीदेवी ॥ २६ ॥ ऐसींहींबीजेंएक ॥ आदीॐकारहेंएक ॥ नादोनि

	ईश्वरउवाच
सोहं	हेत्रिपदागायत्री
ॐ	अलेबीजगा
ना	नादुशिवगा
मा	माबिंदुगा
सी	सिद्धिविद्यागा
धं	धंदाकरू सर्व
आ	आकारजालादि
ई	इच्छावर्ते आप
उ	उद्भवलेगा

	ऋ	ऋतुनवगा
	ऌ	लीलासर्वगा
१	ए	एकचिरसु
२	ऐ	ऐक्यएकत्रगा
३	ॐ	ॐवोतलामुत
४	ॐ हं	चतुर्थ चरणासहित
५	क	कर्म सर्वहिगा
६	च	संचलेतेंथिगा
७	ट	ठकलेंसहजगा
८	त	तत्पूर्णगा

१	प	पसरलेपूर्णगा	सोहं
२	यं	एवंबीजकारला	१
३	ल	अलंकाराआलेगा	२
४	क्ष	क्षयागेलेगा	३
५	सी	सिद्धमलगा	४
६	म	महारसुसर्वगा	५
७	व	ब्रह्मएकसर्वगा	६
८	ॐ	अलंकारुजाला	७
९	ॐ	ओतलामुलगा	८
१०			

ऐसींबीजेंदोनदेख॥ परमात्माचीविस्तारला॥२७॥याबीजांपासूनविस्तारझाला अ०
आणियापासूनभूतसंघझाला॥ आणिमहाभूतांपासून उद्भवला॥तोसांगेन॥२८॥ ॥१॥

लव	क	उ	ब	व	ये	ॐ	ह	स्व	रत	नम	ब्रह्मा	विष्णु	रुद्र	शंभु
सो	रुद्र	विष्णु	ब्रह्मा	तम	रज	सत्व	ह	ॐ	यं	व	ष	उ	क	व

ईश्वरह्मणेऐकएकचित्तें॥ बीजाक्षरेंसर्वविस्तारातें ॥ आणीतुजप्रतीअर्थप्रकाशातें ॥
मीसांगेन॥२९॥ लःआकाश, वःवायु, कःतेज ॥ डः आप, बःपृथ्वी ॐपाताळसहज॥
ॐकारक्षकारयंयंबीज॥ ऐसींहींबीजेंआठ॥१३०॥ आणित्रिगुणात्मकजाण॥सत्वर
जतमोगुण॥एतन्मयपदेंतीन॥ बोलिजेदेवी॥३१॥प्रथमजाणत्वंपद॥रजोमयअ
सिपद॥ आणिसत्वमयतत्पद॥यातेंब्रह्माजपे॥३२॥चवथाचरणजपतीशिवज्ञानी
तेचिअजपाबोलिजेजनीं॥तेकैसेपरियेसीभवानी॥ स्वस्थचित्तें॥३३॥ ॥ॐपयोरजो
सेसोवदय॥ ॥हेंशिदपदजाणसुंदर॥ हेअजपाबोलिजेपरिकर ॥तेब्रह्मगायत्रीती
सअक्षर॥ परियेसीदेवी॥३४॥ हीउपदेशिलीब्रह्मयासी॥ आणिअजपादीधलीसि
द्धासी॥ ऐसींअक्षरेंअजपेसी॥ छत्तीसजाण॥३५॥ अजपाशिवउपदेश॥हंक्षंरींबी
जेंबोलिजेतियेस॥स्थानकेंकोणपरियेस॥ पार्वतीवो॥३६॥ लःआकाश, वःवायु, कः ६
तेज॥ डःआप, बःपृथ्वी, ॐपाताळसहज॥ नाआकाश, ॐकारक्षकारहेंबीज॥ मिको

निआठ॥ ३७॥ सत्वरजतमहेगुण॥ एतद्रूपबीजेंतीन॥ परीतीनामेळोनिएकपूर्ण॥
ऐसींहींनवबीजें॥ ३८॥ हेचिनवहीस्थानकेंजाणिजे॥ हेंचतवअंस्वसगुणब्रह्मबोलिजे
ऐसींहींअकराबीजें॥ जाहालींदेवी॥ ३९॥ हेचिदशदेहसंधानी॥ सांगतोंआतांतुज
लागुनी॥ तरीस्वस्थमानसेंकरूनी॥ ऐकदेवी॥ १४०॥ स्थूळदेह,सूक्ष्मदेह॥ कार
णदेह,महाकारणदेह॥ ज्ञानदेह,विराट्देह॥ हिरण्यगर्भदेहसातवा॥४१॥मायादेह,
मूळप्रकृतिदेह॥ आणिदाहावातोपद्मदेह॥ ऐसेहेजाणावेंदशदेह॥ गुरुमुखेंकरूनी
॥ ४२॥ ऐसेंजाणूनदेहरूप॥ यापरीपूजिजेज्योतिःस्वरूप॥ हेस्वयंसमाधिअमूप॥
गुरुमुखेंजाणावी॥ ४३॥ मगपार्वतीह्मणेदेवासी॥ माझीविनंतीपरियेसीं॥ हेदेवानेटें
बोटेंसी॥ मजनिरूपणकीजे॥ ४४॥ मगईश्वरह्मणेवोदेवी॥ तींनिजबीजेंपरिसावीं॥
जींसमाधिसुखेंजाणावीं॥ तेबोळखावींदेहींनेटेंबोटें॥ ४५॥ शंकरह्मणेबीजेंजाणा॥
त्यातीन्हीनाडीगहना॥ इडापिंगलासुषुम्ना॥ जाणदेवी॥ ४६॥ अकारइडानिगुती
ॐकारपिंगलाह्मणती॥ हंकारसुषुम्नाजगतीं॥ प्रसिद्धजाण॥ ४७॥ निरंजनींशंखि
नानाळ॥ शरीरचैतन्यनेंवंकनाळ॥ यादोहींमध्येकाकीमुखनिर्मळ॥ तेंउत्तरायणजा
णावें॥ ४८॥ प्राणशक्तीनानिवृत्ती॥ रंगनामबीजाक्षरेंगणती॥ गगनाधारेंउठती॥
मनाचाअग्नीचंद्रवसे॥ ४९॥ तेथेंसुषुम्नापंचप्राण॥ अंतःकरणहोऊनिपराधजहा
लीजाण॥ तेकोणकोणसांगेन॥ पार्वतीवो॥ १५०॥ नाग,कृकल,कूर्म॥ देवदत्तआणि

धनंजयपंचम ॥ हेपंचप्राणसूक्ष्म ॥ पार्वतीवो ॥ ५१ ॥ श्रोत्रासिश्रवणवाचेसीवदणें ॥ अ०
चक्षुसींहीसर्वहीदेखणें ॥ घ्राणासीपरिमळघेणें ॥ आणिस्पर्शणेंत्वचेसीं ॥ ५२ ॥ शब्द ॥१॥
स्पर्शरूपरसगंधपरिकरें ॥ ऐसींहीपंधरातत्वेंसुंदरें ॥ हेंसर्वचंद्राचेनिआधारें ॥ जा
णदेवी ॥ ५३ ॥ तंवशक्तिह्मणेजीदेवा ॥ माझाप्रश्नसांगितलाबरवा ॥ त्रिपदागायत्री
चाउगावा ॥ बरवाकेलास्वामी ॥ ५४ ॥ बीजआणिबीजांकुर ॥ आणिचंद्राचासमाचा
र ॥ हातारजयुगींचाविस्तार ॥ बरवाकेला ॥ ५५ ॥ चंद्रआकाशीं आपण ॥ आणिचंद्र
आयुष्यासीकारण ॥ पूर्णबळचंद्रींगहन ॥ आणिसूर्यभुवनसांगादेवा ॥ ५६ ॥ मगदे
वेंसांगूंआरंभिलें ॥ अवोचंद्रेंचित्तचेतविलें ॥ सूर्येंसाकारकरूनदाखविलें ॥ आदिबीजें
॥ ५७ ॥ तोआतांसांगेनसूर्यदेवो ॥ देवीचंचळचित्तहोऊंनेदीजेवो ॥ मगतुझाफिटेलसं
देहो ॥ सर्वदेखसीतूं ॥ ५८ ॥ घ्राणतत्वाचेनिमेळें ॥ सूर्यवर्तेज्याबळें ॥ तेथेंस्थूळपवनमे
ळे ॥ पंचप्राणपार्वती ॥ ५९ ॥ प्रथमप्राणदुसराअपान ॥ तृतीयसमानचवथाउदान ॥
आणिपांचवाव्यानहेपंचप्राण ॥ स्थूळवायूबोलिजेत ॥ ६० ॥ हातेंहोयदेणेंघेणें ॥ पायां
सींचालणेंफिरणें ॥ गुदेंमळोत्सर्गकरणें ॥ उपस्थेंजाणलघुशंका ॥ ६१ ॥ हेपांचांचेनि
संगेंवर्तती ॥ हींपांचकर्मेंद्रियेंहोती ॥ ऐसेंजाणतूंपार्वती ॥ आदिमाये ॥ ६२ ॥ संकल्पवि
कल्पकारितेंमन ॥ प्रतिबोधाचेंलक्षण ॥ तोअहंकारऐसांभळोन ॥ तेबुद्धीसर्वांगातेंचेतवी ७
॥ ६३ ॥ तेंचअभिमानलक्षण ॥ तोअसेअहंकारूजाण ॥ ऐसेंचारीमिळोन ॥ त्यासीअं

नःकरणबोलिजे ॥ ६४ विषयभावें वर्ततेजाग्रती ॥ जाग्रतीनिद्रासंधिस्वप्ननाथला
स्थिती ॥सुखनिद्राजेकरिती ॥ तेसुषुप्तीजाण ॥ ६५ ॥यातीन्हीअवस्थांतेंविचारूनव
र्तती ॥ तुर्याअर्धमात्रानिर्गुती ॥ ऐशाचारीअवस्थापर्वज्योती ॥ उन्मनीजाण ॥ ६६ ॥
जाणेंतेंतुर्याज्ञाननेणेंतेंत्रिगुणाज्ञान ॥ होयनव्हेकरीतोसंदेहपूर्ण ॥अनारिसाउफराटा
करीतोविग्रहोजाण ॥विसरिजेतेंविस्मृती ॥६७॥ अज्ञानतेंसंदेहें ॥ विग्रहोविभ्रमूर्ती
हे ॥ ऐसेविकल्पचारीहे ॥ जाणावेपैं ॥६८॥ भोगेंवर्तेराजसाहंकार ॥ वोखटेंनतोसात्वि
काहंकार॥ हिंसावर्ततेतोतामसाहंकार॥ जाणदेवी॥६९॥ ऐसेहेअहंकारराजससात्विक
तामसहेचब्रह्माविष्णुरुद्राचेअंश ॥ यांपासूनजगत्रयास ॥ उत्पत्तीहोतसे ॥ १७० ॥
आतांपंचभूतांचीउत्पत्ती ॥ होयतेदेवीसांगेनतुजप्रती ॥ तीएकमेकांप्रतीजन्मती॥ तेंऐ
कदेवी ॥७१॥ शून्यब्रह्मांडापासून॥ आकाशजन्मलेंतेथून ॥सर्वजनांत्यापासून॥जन्म
झाला॥ ७२॥त्याआकाशींजन्मलापवन॥मगतेजजन्मलेंत्यापासून॥ऐसेंएकमेकांप्रस
वून॥ भूतसृष्टीजहाली ॥७३॥ मगतेजींआपजन्मलें॥ पृथ्वीतत्वआपेंजाहलें ॥पृथ्वी
तत्वींरोपिलें॥ सर्वबीजहो॥ ७४ ॥ऐसेंनाहींपैंशून्यझालें॥ सर्वब्रह्मचीविस्तारलें ॥
ईश्वरतत्वपुंजाळलें॥ मूळमंत्रेंसी॥ ७५॥ जीपंचमुखेंईश्वरासी ॥ तीप्रसवलीतत्वांसी
तेंएकचित्तेंपरियेसीं ॥ पार्वतीवो ॥ ७६॥ श्रीमुखकच्छपमुख ॥ जंबुकमुखवृकमुख ॥द
र्दुरमुखहेंपंचमुख ॥ आतांउत्पत्तीसांगेन ॥ ७७ ॥ईशानतोआकाश ॥ वायुतोतत्पुरुष॥

अघोरतांतेजप्रकाश ॥ वामदेवतोआपह्मणिजे ॥ ७८ ॥ पृथ्वीसद्योजातापासुनी ॥ अ०
ऐसेंएकब्रह्मयाहोउनी ॥ सर्वतेंजाणिजेमनीं ॥ आकारूजहाला ॥ ७९ ॥ प्रथममुख ॥१॥
ईशान ॥ द्वितीयतत्पुरुषअघोरतीन ॥ चतुर्थवामदेवजाण ॥ आणिपंचमसद्योजात ॥
॥ ८० ॥ हींपांचमुखेंजाणीं ॥ यांपासूनतत्त्वांचीउभवणी ॥ येणेंचिअनुक्रमेंगगनीं ॥
विलयपावती ॥ ८१ ॥ हेंनादबिंदांसीव्यापक ॥ यातेंचह्मणिजेआकारिक ॥ आतांसां
गेनआणिक ॥ रूपारूपभक्षी ॥ ८२ ॥ पृथ्वीजाणआपींविरे ॥ तैसेंचिआपतेजींमरे ॥
तेजवायुसीसमरे ॥ वायुनिरालंबीसामावे ॥ ८३ ॥ जैसीदीपकळिकासामावेगगनीं ॥
तैसीतेजायहारपोनी ॥ तैसींभूतेंभूतांतेंगिळूनी ॥ शून्यचिउरे ॥ ८४ ॥ ऐसासंकोचविका
र ॥ द्वैताद्वैतभासाभास ॥ यावेगळाजोप्रकाश ॥ तेंरूपातीत ॥ ८५ ॥ एवंहेपदपिंडब्र
ह्मांडझालें ॥ रूपातीतबोलिलें ॥ उत्पत्तिप्रळयांसीसांगितलें ॥ आदिशक्तीवो ॥ ८६ ॥
गइतुकियावरी ॥ पार्वतीदेवासीप्रश्नकरी ॥ तेंऐकावेंपुढारी ॥ ह्मणेश्रीशंकर ॥ १८७
तिश्रीशिवनिबंधेईश्वरपार्वतीसंवादेप्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ८
सांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥श्रीशंकरायनमः ॥ ॥यावरीशक्तिह्मणेआपण ॥देवातु
ह्मीसांगीतलेंसंपूर्ण ॥ गायत्रीमंत्रउपासन ॥जयापासूनजन्मदेवत्रयासी॥ १ ॥याता
रजयुगींइतुला ॥ब्रह्मयासीगायत्रीमंत्रउपदेशिला॥ त्यापासावब्रह्मज्ञानपावला ॥
सोहंबोधू ॥ २ ॥ होयनहोयचुकवुनी ॥ परमतत्वातेंपावोनी ॥ ऐसातीससंवत्सरउपास
नीं ॥ होतादेवा ॥ ३ ॥ आतांब्रह्मयाचेंआयुष्य ॥ शक्तीतेंसांगेमहेश ॥ युगांचीसंख्या
मुख्य ॥ संवत्सरप्रमाण ॥ ४ ॥ ॥श्लोक॥ ॥चतुर्युगसहस्त्राणिदिनमेकंप्रजापतेः
प्रजापतिसहस्त्रेणविष्णोर्यामार्धमेवच ॥ १ ॥ विष्णोर्द्वादशलक्षाणिरुद्रस्यघटिकार्धकं
एकादशभिरुद्रैश्चनिमेषार्धशिवस्यतु ॥ २ ॥ शिवस्यदिनमानेनभवेद्वर्षशतंयदा ॥ तदा
लयंजगत्सर्वंयात्येवमवगम्यतां ॥ ३ ॥ अवोदेवीमीजांभईदेईजेवेळीं ॥ तेव्हांबोटींचा
जवींचिपुळी ॥ त्याचिपुळ्यातीनशेंसाठजेवेळीं ॥ ती एकघटिका ॥ ५ ॥ ऐशाआठघटि
का ॥ तेंएकप्रहरनिका ॥तेआठप्रहरहोतीदेखा ॥ तैंएकदिनरात्र ॥ ६ ॥ तेरात्रदिनतीस॥ तैं
होयएकमास ॥ ऐसेलोटतांबारामास॥ होयएकसंवत्सर ॥ ७ ॥ हेसंवत्सरकालप्रमाण
दशशतह्मणजेसहस्त्रजाण ॥ आणिशतसहस्त्रह्मणजेलक्षपूर्ण ॥ शतलक्षह्मणजेएकको
टी ॥ ८ ॥ अकराकोटीसंवत्सरें ॥आणिएकसष्टलक्षचौपन्नसहस्त्रें ॥लोटतांहोयआयुष्य
पुरें ॥ इंद्राचें॥ ९ ॥ ऐसेइंद्रचवदालोटती ॥ तोब्रह्मयाचाएकदिनबोलती ॥ ऐसेदिवसतीं
सह्मणती ॥तोएकमास॥ १०॥ ऐसेलोटतांबारामास ॥तैंहोयजाणएकवरुष ॥ ऐसींसा

स्वरुपेंपरिस॥ तेंएकमहासंवत्सर ॥ ११ ॥ ऐसींमहासंवत्सरेंएकशत ॥ लोटतांएकयुगबो अ०
लत॥ ऐसींयुगें अठराजात ॥ तरीएकशंखहोय ॥ १२ ॥ ऐसेशंखसप्तशत ॥ आणि ॥ २ ॥
एकविंशतिसहस्त्रहोत॥ तेव्हांआयुष्याचाहोय अंत॥ब्रह्मयाच्या ॥ १३ ॥ ऐसेबाराब्र
ह्मेमरती ॥ येरांचीसंख्यासांगोंकिती ॥ तेमाझे अर्धनिमिष्यींहोतीजाती ॥ ऐसाअखंड
मीनखंडें ॥ १४ ॥ मगदेवासीह्मणेपार्वती ॥ हीतारजयुगांचीकेलीगणती ॥ तुझ्याअर्ध
निमिष्यांतहोतीजाती ॥ तरीतूंचथोरकींदेवा ॥ १५ ॥ देवातूंश्रेष्ठकल्पवृक्ष ॥ अचिंतांफ
ळविशेषू ॥ प्रतीरसींरसीकसुरसू ॥ अमूल्यनेसाची॥ १६ ॥देवाहासर्वसाकारु ॥ तूंची
परमवस्तू अपरंपारु ॥ कथिलेंअव्यक्तनिराकारु ॥ तुजपासोनी ॥ १७ ॥ आणितूंचिस
र्वकर्ता ॥ हेंचराचरलपविता ॥ परित्या अभिप्रायाच्यागुह्यार्था ॥ कांहीं पुसतेंस्वामी॥१८
हातारजयुगअकराकोडी ॥ तुह्मींसांगीतलापरवडी ॥ तरीतुझिया अर्धनिमिष्याचीघ-
डीप्रौढी ॥ तेंसांगादेवा ॥ १९ ॥ यावरीईश्वरबोलिले ॥सर्वसाकाररूपआटलें॥प्रपंचमा
त्रप्रकटलें ॥ सर्वरचनारस ॥ २० ॥ एकवटलेंअद्वैतमुसींपाहीं ॥ तुरेचिपंचभूताचेंकांहीं
उत्पत्तिप्रळयमाझ्याठाईं ॥जाणिजेदेवीं ॥ २१ ॥ तेवेळींमीचउरेएकला ॥ अविनाशरु
पसंचला ॥ सर्वमजमाजींहरपला ॥ आदिअंतू॥ २२ ॥सर्वपणाचेंनीसुरवाडें ॥मजमा
जींमीमाझेपवाडे ॥मीप्रळयाग्नींसींनातुडें ॥ मृत्युंजयमजमाजी ॥ २३ ॥ ॥ श्लोक॥ ॥ १ ॥
जाताह्यसंख्याब्रह्माणो विष्णुकोटिर्लयंगता ॥ गंगावालुसमाइंद्राः किंचित्थ्यानास्थिते

शिवे ॥ १ ॥ ॥ तंवह्मणे त्रिपुरारी ॥ माझियाप्रळयाच्याकातरीं ॥ पडिले कवण कवण अवधा रीं ॥ आदिशक्तीतूं ॥ २४ ॥ अकराकोटीचौसष्टलाख ॥ आणिपन्नाससहस्त्रवर्षेदेख ॥ इतुकावांचोनि अमरनायक ॥ शेवटींपावेलयाप्रत ॥ २५ ॥ इतुकी आयुष्याचीमिती ॥ प्रळयपावेसुरपती ॥ तंवसत्तावीसवेळांजाती ॥ हींचारयुगें ॥ २६ ॥ तेचौदावेळाइंद्रहोत ॥ इतुकेंकाळाचेंगणित ॥ तोंप्रहरचाघंटावाजवित ॥ ब्रह्मदेवजाण ॥ २७ ॥ तोंइंद्रसहस्त्रवेळाउपजे ॥ आणिसहस्त्रवेळाविसर्जे ॥ तंवआयुष्यपुरेसहजें ॥ ब्रह्मयाचें ॥ २८ ॥ इतुक्याआयुष्याचाब्रह्मा ॥ पावेसहस्त्रवेळाजन्मा ॥ तोंहोयपुरुषोत्तमा ॥ अर्धप्रहरू ॥ ॥ २९ ॥ विष्णूच्या एकदिवसांत ॥ सर्वभूतांसि पुरेअंत ॥ तेंसाठतीनशेंसंकेत ॥ वर्षाचाजाण ॥ ३० ॥ ऐशियावर्षांचीसंख्या ॥ होय अठ्ठावीससहस्त्रसातलक्षा ॥ तेवेळीं एकहोयसंख्या ॥ जळप्रळयाची ॥ ३१ ॥ ऐसे जळप्रळय होत ॥ आठवेळानिभ्रांत ॥ तोंपुरेआयुष्याचाअंत ॥ महाविष्णूच्या ॥ ३२ ॥ ऐसेंमहाविष्णूचेंप्रमाण ॥ बारालक्षसंख्याजाण ॥ तेंरुद्राचेंहोयपरिपूर्ण ॥ यामार्ध ॥ ३३ ॥ सोळा अर्धयामीं दिवसगणती ॥ तेसाठतीनशें दिवसभरती ॥ तेंहोयसंख्यानिगुती ॥ एकवर्षाची ॥ ३४ ॥ ऐसींशतकोटीवर्षेहोती ॥ तेंरुद्रप्रळयवोसती ॥ तेअकरारुद्र सामावती ॥ माझ्यास्वरुपी ॥ ३५ ॥ ऐसे अकरारुद्रमुख्य ॥ प्रळयपावती असंख्य ॥ त्यावेळीं अर्धनिमिष्य ॥ होयमाझें ॥ ३६ ॥ माझ्यानिजानेत्रीचेंपातें ॥ सहजनिरखण भंवतीहोतें ॥ तेंनावेक आलेंमागुतें ॥ स्वस्थानासीं ॥ ३७ ॥

ब्रह्माविष्णुरुद्रजाण ॥ हे त्रिविधमाझेगुण ॥ उत्पत्तीस्थितिआणिमरण ॥ अधिकारीहे ॥ अ०
॥ ३८ ॥ तो भोगआह्मासीच आला ॥ उपेगा आर्धीचफिटला ॥ माझियाअर्धनिमिष्यां ॥ २ ॥
तेवेंचला ॥ उरेचिना ॥ ३९ ॥ ब्रह्माबीजेंविस्तारी भावें ॥ विष्णुप्रतिपाळी आघवें ॥ रुद्रें
एकवटोनि आणावें ॥ निजस्थानीं ॥ ४० ॥ आतां असोहीसर्वांचीपाठवणी ॥ माझीमज
चीदाटणी ॥ मृत्युमूर्च्छातेंशीचग्लानी ॥ माझ्यास्वरूपीं ॥ ४१ ॥ सर्वपणेंमीचसंचर-
लों ॥ अव्यक्तस्वरूपींसुरवाडलों ॥ सदाशिवत्वींपैसावलों ॥ परिपूर्णत्वें ॥ ४२ ॥ सर्वसा
कारचीअव्यक्त ॥ मजमाजीचअखंडित ॥ दृश्यादृश्यमूर्तिमंत ॥ आपेआप ॥ ४३ ॥ मज
माजीमीअसें ॥ आपल्यास्वरूपाचेनिपैसें ॥ आणिहारपलेंपैंदिसे ॥ मजमाजी ॥ ४४ ॥
ऐसामीचवेष्टलों ॥ सर्वत्रव्यापकत्वेंदाटलों ॥ नेणेकेधवांम्यांघोटिलों ॥ महाप्रळय ॥ ४५ ॥
संहारसमयाचेंरिघवणें ॥ घेतसेसर्वाकाराचेंघेणें ॥ प्रळयमहाप्रळयांसीउपेणें ॥ माझ्या
स्वरूपीं ॥ ४६ ॥ प्रळयादिकाळपहुतीउघडे ॥ निर्जळेंनपवतीस्वरूपाचियेकडे ॥ माझ्या
एकांतींचेंतेजधडाडे ॥ जळोनिगेलें ॥ ४७ ॥ ऐसाअढळमीनिजस्तंभू ॥ सर्वसाकारनिरा
लंबू ॥ अखंडस्वरूपस्वयंभू ॥ व्यक्ताव्यक्तजाणदेवी ॥ ४८ ॥ परीतुजशक्तीसीपोटाळे
जोकाळप्रळयासीनातळे ॥ मजअविनाशातेंनकळे ॥ जन्ममरण ॥ ४९ ॥ तंवशक्तीह्मणेदे
वासी ॥ देवातूंदाहीदिशापांघुरसी ॥ ह्मणोनिदिगंबरह्मणविसी ॥ तूंसर्वस्वरूपीसर्वक- ॥ २ ॥
र्ती ॥ ५० ॥ तुमच्याअर्धांगींमजअसणें ॥ परीदेवातुह्मासीनेणें ॥ मजआदिअंतींअनुस

रणे ॥ स्वरूपतुझें ॥ ५१ ॥ हीसप्तपाताळरचनाअरुती ॥ तुझियास्वरूपामाजीअस
ती ॥ एकवीसस्वर्गमुगुटावरती ॥ आणिचौदाभुवनें ॥ ५२ ॥ आणिईश्वरासीह्मणेभवानी
एकपुसेनपिनाकपाणी ॥ विश्वउपकारालागुनी ॥ तेंसांगादेवा ॥ ५३ ॥ देवातूं विश्वींभ
रित ॥ तूंप्रत्यक्षसाकारवंत ॥ त्रिलोकामाजीपूर्णभरित ॥ विश्वरूपा ॥ ५४ ॥ तुजपासाव
नाममंत्रसमस्त ॥ आणिध्यानधारणासतत ॥ तुजपाहावयामनें बहुत ॥ धांवतीनाना-
मार्गी ॥ ५५ ॥ मगह्मणेतोईश्वर ॥ आचोमीअवघेंचराचर ॥ व्यापूनिअसतांतूंदूर ॥ अवि
चारें कांपहासी ॥ ५६ ॥ मीत्रिभुवनींचराचरू ॥ ब्रह्मादिकनेणतीमाझापारू ॥ मगते
नानाकर्मीअविचारू ॥ मंदमतिप्रवर्तले ॥ ५७ ॥ हेइंद्रचंद्रब्रह्मादिक ॥ यांसीनानाक-
र्मैसंसारींचेथोक ॥ मागुतेंसंसारानयावेंहेएक ॥ प्रयत्नकरिती ॥ ५८ ॥ तेनानाकर्मेंचट
ळेहठ ॥ संसारेंरवादलेंह्मणतीकटकटा ॥ मजएकलीयाचाविस्तारश्रेष्ठा ॥ नकळेजाण
॥ ५९ ॥ मजपासोनिसर्वझाले ॥ यासंसारभयेंभ्रमले ॥ मगकुकर्मासिप्रवर्तले ॥ नाना
मार्गी ॥ ६० ॥ देवीतूंमजपासोनी ॥ अठरायुगांचीउभवणी ॥ सर्वजीवचारीखाणी ॥
मीचिशिववो ॥ ६१ ॥ शक्तीतुझाफिटलासंदेह ॥ त्रिभुवनींतूंदेवीमीदेव ॥ तुझामाझा
विस्तारपाहींसर्व ॥ हेंनेणसी ॥ ६२ ॥ देवीदेवविस्तारू ॥ देवीदेवचराचरू ॥ देवीदेव
अवतारू ॥ विश्वरूपदेवीवो ॥ ६३ ॥ देवीदेवप्रकृतिपुरुषएक ॥ तुजमजहूनिनाहींआ
णिक ॥ निपजलेकैसेअनेक ॥ तेंमीसांगेन ॥ ६४ ॥ जगाचाजनकमीईश्वरू ॥ हा

तूंजाणावानिर्धारू ॥ आणिअवघाचिसंसारू ॥ मीईश्वरजाण ॥ ६५ ॥पार्वतीह्मणेदे अ०
वासाचार॥ हासर्वसंसारतूंईश्वर ॥ नव्हेसीतरीनामईश्वर ॥रुढिकेंचिकीं ॥ ६६ ॥ ॥ २ ॥
आतांमजजाह्मलीतृप्ती ॥ देवातुह्मांपासोनिसर्वउत्पत्ती ॥ परीज्याचेंध्यानतुझेचित्तीं ॥
तेंसांगमज ॥ ६७ ॥ तुह्मांवीणकोणीनाहीं ॥ तरीतुह्मीध्यानकोणाचेंकरितांपाहीं ॥ तु
मचीयोगाभरणेंकायकायी ॥ तेंसांगादेवा ॥ ६८ ॥ मगह्मणेईश्वरू ॥ निरंजनआभर
णाचाविस्तारू ॥ निरंजनतोईश्वरू ॥ लेइलाअसे ॥ ६९ ॥एकवीसब्रह्मांडेंहेंकडास
न ॥ दंडधीएकडाधीएकथाटउदरींकुपीन ॥ यवनुजोगवटास्वर्थइच्छाविवेकजाण ॥
दृश्यपादुकाजाणदेवी ॥ ७० ॥ पवनमेखळानीळकंठ ॥ पंचतत्वकंथाजोगवटा ॥ त्रि-
याकुंडलीब्रह्मकमळटोपीधूर्जटा॥ जाणदेवी ॥ ७१ ॥ अलेखतेंचिआधारी ॥ विद्ध
विभूतीभरलीत्याभीतरी ॥ अष्टमासिद्धीअष्टभाववनस्थळीअवधारीं ॥ भारसंजीवनी
॥ ७२ ॥ नवद्वारेंहीशेली ॥दाहावेद्वारींटाळी ॥ अभ्रकुमंडलसत्रावीचेजळीं ॥ भरि
लादेवी॥ ७३ ॥सत्यतेंचिकडासन ॥वरीसत्यत्वतेंचिआसन॥ ऊर्ध्वमनपवनजाण॥स
माधानअव्यक्ती॥ ७४ ॥ अनुहतशिंगीनादध्वनी ॥श्वेतशेलाअष्टधापांघुरुनी ॥ भूच
रीसिद्धिगहनी ॥ गहनअतीजाणदेवी॥ ७५ ॥ ऐसींहीआभरणें ॥सांगितलीतुजकारणें
हींजाणितल्यावरीमनें ॥ स्वयेंसिद्धहोइजे ॥ ७६ ॥ ऐसीआभरणेंपरिधान ॥ जोसर्व ॥ ३ ॥
सिद्धजाणेजाण ॥येरवरवरकरितीमुंडण ॥ तेंकायकरावें ॥ ७७ ॥कुळकर्ममार्गजेत्य

जिती ॥ जातिकर्मैं प्रतिपादिती ॥ त्यांसी दोनी अर्थ चुकती ॥ पडती पंथीं भ्रांतीचे ॥ ७८ ॥
नरा माझा कुळकर्ममार्ग ॥ सिद्ध बोली कैवल्यज्ञान ऊर्ध्वसंसर्ग ॥ निरालंबीपीठ स्वर्ग ॥
दिव्यशक्ति जाणदेवी ॥ ७९ ॥ नक्षत्रसत्यसमाधान ॥ त्रिगुणगंगासत्यतें गगन ॥ ब्रह्म
द्वारींचें लक्षालक्षतें निरंजन ॥ आदिसिद्ध ॥ ८० ॥ अष्टकल्लोळिणी आदिप्रेमजाण ॥
आनंदनिर्वाणतीर्थीचें तनमन ॥ अव्यक्तजागरणसिद्धांतदीप गहन ॥ तारकराममंत्र ॥
॥ ८१ ॥ आदीब्रह्मानिश्चळगात्र ॥ आणि प्रतीसुनिराकुळगात्र ॥ आदिअवलोकन
संतोषवचनपवित्र ॥ विवेकवृंद ॥ ८२ ॥ करुणावोनसु आणि मुक्ती ॥ स्वभावआसन
समदृष्टीनिगुती ॥ अनुभवपंथहे दर्शनिस्थिती ॥ प्रमतें समाधानदेवी ॥ ८३ ॥ संतोषगो
ष्टीअकल्पितवचन ॥ निरासविद्या हंसउच्चारतत्वजाण ॥ संजोगभूतहिंसा प्रतिपाळण
॥ उपसामश्री कमळीं ॥ ८४ ॥ ॥ ॐ नमः शिवाय शिवसोहं हंसाय श्रीगुरुलिंगा
यनमः ॥ ॥ हीशिवगायत्री ॥ ॥ अहंजडलाचाहे उत्तमगती ॥ पिशाच्चचेष्टा उन्मनी
अवस्थास्वरूपसनी ॥ सर्वस्वरूपसत्यस्फूर्ती ॥ विवेकवचनजाणदेवी ॥ ८५ ॥ ॐ
कारमूर्तीनिराकार ॥ स्थिरलोचननेसाचार ॥ उत्पत्तिभसंख्यमंडळाकार ॥ जाणदेवी ॥
॥ ८६ ॥ आलेखवृक्षत्रिभुवन ॥ घडुअकुळसंजोगअपारजाण ॥ सप्तपाताळगहन ॥
पादुकादेवी ॥ ८७ ॥ ऐसा स्वयंभूसदोदितू ॥ देवीध्यानकरींतूं ॥ आवो आदि आणि अंतू
॥ नाहीं मज ॥ ८८ ॥ देवीगगनद्वारींचें लक्षण ॥ रेचकपूरककुंभकजाण ॥ आहादकसं

योगआकुंचन ॥ देवीवो ॥ ८९ ॥ चाचरीभूचरीखेचरी ॥ लक्षतेभिडतीअगोचरीं ॥ स्फु अ०
टतीत्रिकुटाभीतरीं ॥ षड्चक्रभेदती ॥ ९० ॥ तेथेंप्रत्यक्षप्रमाणअपान ॥ उदानसमा ॥ २
नव्यान ॥ करींयामध्येंमीळणजाणदेवी ॥ ९१ ॥ एकांतामध्येंउलटती ॥ नादमध्येंउ
सळती ॥ गंगामीनीत्याइडापिंगलाहोती ॥ योगक्षेत्रीं ॥ ९२ ॥ देऊनियांबिंदुनासी-
काकपाटीं ॥ सातफणीमणीकल्पकोटी ॥ नागसंकोचसुषुम्नाशेवटीं ॥ ऐक्यहोय ॥
॥ ९३ ॥ पुनः देवीसीसांगेशंकर ॥ पवनामध्येंओंकार ॥ धर्मतीर्थपवित्रविचार ॥ तैसा
ची ॥ ९४ ॥ जलकुंडलिनीयोगध्यानसार ॥ सावित्रीशक्तीसमसमुद्र ॥ निश्चळवायुस्तंभ
परिकर ॥ जाणदेवी ॥ ९५ ॥ माझात्रैलोक्यहाप्राण ॥ तेथेंब्रह्मधारणादितदाकसंपूर्ण
मूळआधीअमरकंदप्रवीण ॥ चिन्हतत्वतें फळदेवी ॥ ९६ ॥ मानआणिअभिमान ॥
संकल्पविकल्पजाणोन ॥ ब्रह्मपदतीर्थकरून ॥ जपतोजयविजयजाणदेवी ॥ ९७ ॥
स्वसंतोषस्वयेंमुक्ति ॥ आदीतेसमाधीप्रेमतत्वीं ॥ दिशास्फुरणआदित्वीं ॥ ज्ञानतेंदृ
ष्टीदेवी ॥ ९८ ॥ सर्वव्यापकतेंमन ॥ एकांततेंचीज्ञान ॥ अनुत्तरबुद्धीपदप्राण ॥ विभूति
सिद्धसंकेतनिरंतर ॥ ९९ ॥ मजस्वयंभाचींभावींआभरणें ॥ सर्वांगींसर्वधारणें ॥ ध्यानें-
धारणसमाधीलक्षणें ॥ मनासिआली ॥ १०० ॥ मीनिरंजनीनिराधार ॥ ऐसातार
जयुगींचाप्रकार ॥ हासकळिकसाविस्तर ॥ तुजसांगितलादेवी ॥ १ ॥ ब्रह्माविष्णुरुद्रपु ॥ ४ ॥
रंदर ॥ हे मजमाजीगेलेअपार ॥ मीस्वयंभूनिराकार ॥ निरंतरजाणदेवी ॥ २ ॥ वेद

शास्त्रेंश्रुतीपुराणें ॥ कवित्वकवीकुशळताकरणें ॥ हेसर्वअरुतीजाणें ॥ मीयुगांतजाणदेवी ॥
॥ ३ ॥ ॥ श्लोक ॥ ईश्वरउवाच ॥ ॥ सृष्टिः कृतामायापूर्वंममोत्पत्तिर्निरंजनात् ॥ नि
रंजनस्यत्वालेखादालेखोऽगोचरादभूत् ॥ १ ॥ ॥ हीत्रैलोक्यशक्तीमजपासुनी ॥ मज
उत्पत्तिनिरंजनीं ॥ निरंजनआलेखाचीकरणी ॥ आलेखकेलाअगोचरें ॥ ४ ॥ अगोच
रपदज्ञान ॥ हाचिसिद्धांतपूर्ण ॥ स्वयेंध्यातीयोगीजन ॥ अंतरध्यानीं ॥ ५ ॥ हेंतारज
युगींकथिलें ॥ तेथुनीसिद्धांतअध्यात्मप्रकटलें ॥ तेंचिसिद्धींसाधिलें ॥ शिवज्ञानदेवी ॥
॥ ६ ॥ हाशिवनिबंधप्रसिद्ध ॥ पूर्णयोगसिद्धांतबोध ॥ यापासुनीचारवेद ॥ प्रकटकलेदे
वी ॥ ७ ॥ हासंपूर्णजोऐके ॥ त्यासीजन्ममरणदुरीठाके ॥ प्रपंचसंसारघोळचुके ॥ यथा
र्थजाणदेवी ॥ ८ ॥ ऐसेंभ्रांतीभुलवणें ॥ नटलावीआडलावणें ॥ मगफेडिलीयाजा-
णणें ॥ वीटनयेमना ॥ ९ ॥ जरीवाणीह्मणालमराठी ॥ कठोरभाषाशूद्राटी ॥ तरी-
संस्कृतदृष्टीं ॥ तेंसांगोंदेवी ॥ ११० ॥ तैसीसंस्कृतशब्दींआटी ॥ श्लोकसांगणेंपरीवा
णीमराठी ॥ ह्मणूनिअडलावणीतखोटी ॥ नानाश्लोकाची ॥ १११ ॥ ह्मणोनीनिंदासां
डिजे ॥ हाशिवनिबंधअनुष्ठिजे ॥ तथेंशास्त्राचादृष्टांतदीजे ॥ तरीआदिमूळहें ॥ १२ ॥
आदिमूळमगशास्त्रशाखा ॥ मूळस्तंभींचीगायत्रीविशेखा ॥ तेगायत्रीपासावदेखा ॥ वे
दांसीजन्म ॥ १३ ॥ आधींमूळस्तंभमहापुराणमगवेद ॥ येथेंजोअल्पहीवाढवीकसरीभे
द ॥ तरीईश्वरह्मणेछेदीनकंद ॥ त्यानिंदकाचा ॥ १४ ॥ ऐसेंतारजयुगींचेंवर्तमान

हेंभवानीनेंपुसिलेंआपण ॥ शिवेंकलेंकथन ॥ पार्वतीसी ॥ ११५ ॥ ॥ इतिश्रीमू-
ळस्तंभेशिवनिबंधेईश्वरपार्वतीसंवादेद्वितियोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ श्रीसांबस-
दाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ईश्वरउवाच॥ ॥ अनंतयुग, तामधयुग ॥ अद्भुतयुग, तारजयुग ॥ आणिपाचवेंतांबुजयुग ॥ जाणपें ॥ १ ॥ यापांचयुगाचेंसांगितलेंगुज ॥ तेंशक्तीउपदेशिलेंतुज ॥ यांतसहजसोहंबीज ॥ ॐकारेंउभारिलें ॥ २ ॥ आतांसांगिजेलतांडजयुग ॥ त्यामाजीकोणझालेयोग्य ॥ त्यांचाउभाराआणिभोग ॥ तेऐकदेवी ॥ ॥ ३ ॥ तोब्रह्मालाउनीअसेध्याना ॥ ध्यानापासुनीवैकुंठराणा ॥ सांगितलीयाखूणा ऐकवोदेवी ॥ ४ ॥ ब्रह्म्यानेंकेलीकल्पनाविशेखू ॥ मगकरूंआदरिलाब्रह्मांडगोळकू ॥ दुसरेंकरावयाचाआवांकू ॥ धरिलामनीं ॥ ५ ॥ मगआदिदेवभवानी ॥ त्यासीब्रह्माह्मणेकांहींकरावीकरणी ॥ मगपूर्णचैतन्यस्वामिणी ॥ कायकेलें ॥ ६ ॥ मगशंभूआणिशक्ती ॥ आकार्यकरीउत्पत्ती ॥ ब्रह्मयासीकायह्मणती ॥ तुवांकरावीब्रह्मांडरचना ॥ ॥ ७ ॥ तंवब्रह्माह्मणेचैतन्यशक्ती ॥ आकार्यकारितोउत्पत्ती ॥ परीतुजवांचोनीनव्हेती जाणभवानीवो ॥ ८ ॥ मगत्याचैतन्यशक्तीसी ॥ मेळवुनीपांचभूतासी ॥ ब्रह्मदेवब्रह्मांडासी ॥ रचिताझाला ॥ ९ ॥ मगतारजयुगींकायकेलें ॥ ब्रह्मयानेंअंडेंघातलें ॥ तेंतेंनामपावलें ॥ ब्रह्मांडह्मणोनी ॥ १० ॥ तेंपंचभूतात्मकरचिलें ॥ तेंकैसेंआवरोनिराखिलें ॥ मुळारंभींआवरिलें ॥ आवर्णोदकवो ॥ ११ ॥ शक्तीसीह्मणेचंद्रमोळी ॥ निराकारशून्यपोकळी ॥ मीव्यापकआहेंअंतराळीं ॥ सर्वत्रपें ॥ १२ ॥ मीचदाखवितालपविता ॥ सर्वसंकेतचेतविता ॥ मीचसामाविताविस्तारिता ॥ सकळमीचजगामाजी ॥ १३ ॥ पा

वंतीह्मणेदेवासी ॥ एकवीसस्वर्गतुह्मापासी ॥ आणिकसप्तपाताळेंतींकैसी ॥ सांगिजेदे
वा ॥ १४ ॥ मगह्मणेजाभ्वनीळ ॥ एकवीसस्वर्गपाताळ ॥ माझ्याठायींब्रह्मांडगोळ ॥
तेंसांगेनतुजलागीं ॥ १५ ॥ प्रथमतेंअसेभूतळ ॥ दुजेंहोयभवांगतळ ॥ आणितृतीयभी
न्नतळ ॥ जाणदेवी ॥ १६ ॥ चौथेंतेंआदित्यतळ ॥ पांचवेंअसेअधरतळ ॥ सहावेंजाण
सर्वांतळ ॥ आणिउभयानकतळसातवें ॥ १७ ॥ ऐशींसप्तपाताळेंप्रमितें ॥ परीस्वरू
पयांहीपरतें ॥ रचुनीधरिलीं अव्यक्तें ॥ आपणाप्रेमें ॥ १८ ॥ माझियास्वरुपाऊर्ध्ववि
भागीं ॥ शिरस्थळींउत्तममांगीं ॥ झालेएकवीसस्वर्गमुकुटमार्गीं ॥ व्यक्तवंतदेवी ॥ १९ ॥
मुकुटआज्ञामर्यादातळीं ॥ माझेंस्वरूपअव्यक्तपाताळीं ॥ रचुनिम्यांसांवरिली ॥ आ
पणआपें ॥ २० ॥ माझ्यानिजस्वरूपनिराळीं ॥ स्वर्गेंरचिलींअंतराळीं ॥ तीमुगुटआ
ज्ञेवेगळीं ॥ निवडतीचवनां ॥ २१ ॥ स्वर्गगगनआवरीं ॥ रचिलीमाझ्यास्वरूपाभीतरीं ॥
तेंसांगिजेलअवधारीं ॥ आदिदेवी ॥ २२ ॥ प्रथमतोजोतीस्वर्ग ॥ दुसराजाणसितस्व
र्ग ॥ तिजाहोयविमळस्वर्ग ॥ परिपूर्णतें ॥ २३ ॥ चौथास्वर्गअभियागत ॥ पांचवाप्र
काशविख्यात ॥ सहावातोसदोदित ॥ रम्यस्वर्ग ॥ २४ ॥ सातवासहजस्वर्ग ॥ आठवा
तोसिद्धस्वर्ग ॥ नववाअसेनादस्वर्ग ॥ जाणिजेदेवी ॥ २५ ॥ दहावातोदिव्यस्वर्ग ॥ अ
करावाजाणएकांतस्वर्ग ॥ बारावाअसेस्थिरस्वर्ग ॥ अनुपम्य ॥ २६ ॥ तेरावास्वर्गनामतृ
प्ती ॥ चौदाव्यासनिर्मळह्मणती ॥ पंधराव्यासप्रेमळबोलती ॥ अनुपम्य ॥ २७ ॥

निजस्वर्गसोळावा ॥ लयस्वर्गतोसतरावा ॥ अनंतस्वर्गअठरावा ॥ जाणदेवी ॥ २८ ॥
एकोणिसावातोनित्यस्वर्ग ॥ विसावाजाणअतीतस्वर्ग ॥ एकविसावातोस्वर्ग ॥ सच्चिदा
नंदनाम ॥ २९ ॥ बाविसावामहास्वर्गबोलिजे ॥ तोअव्यक्तस्वरूपमाझें ॥ मनअप्रमेयसह
जें ॥ शब्दविरहीतदेवी ॥ ३० ॥ ऐसेमुगुटाचेनिअंगलगे ॥ रचिलीएकवीसस्वर्गे ॥ त्यां
च्याशिवस्वरूपाजीजींलिंगें ॥ व्यक्तिवंतेंमायाझाली ॥ ३१ ॥ पाताळरचनास्थूळा ॥ स्व
येंसुखावेलिंगाचीमेखळा ॥ स्वर्गापर्यंतअंतराळा ॥ लिंगरूपपरिसदेवी ॥ ३२ ॥ ज्योति
स्वर्गीज्योतिलिंग ॥ श्वेतस्वर्गीअमृतलिंग ॥ विमळस्वर्गीविमळलिंग ॥ विमळाकार ॥ ३३
॥ अभियागतस्वर्गीअभिन्नलिंग ॥ प्रकाशस्वर्गीप्रकाशलिंग ॥ सदोदितस्वर्गीसाक्षालिं
ग ॥ अनुपम्य ॥ ३४ ॥ स्थिरस्वर्गीप्रकाशलिंग ॥ तृप्तिस्वर्गीदिव्यलिंग ॥ निर्मळस्व
र्गीनिष्कलंकलिंग ॥ दिव्यतेजी ॥ ३५ ॥ सहजस्वर्गीसाहाजलिंग ॥ सिद्धस्वर्गी
सिद्धलिंग ॥ नादस्वर्गीनादलिंग ॥ नादभरीतपरिपूर्ण ॥ ३६ ॥ दिव्यस्वर्गीभव्यलिंग ॥
एकांतस्वर्गीनिर्मळलिंग ॥ प्रेमस्वर्गीप्रेमलिंग ॥ परिपूर्ण ॥ ३७ ॥ निजस्वर्गीनिजलिंग ॥
लयस्वर्गीअकळलिंग ॥ अनंतस्वर्गीअपारलिंग ॥ अनुपम्य ॥ ३८ ॥ नित्यस्वर्गीनिर्लय
लिंग ॥ अतीतस्वर्गीअव्यक्तलिंग ॥ सच्चिदानंदस्वर्गीशिवलिंग ॥ सर्वसंपूर्णजें ॥ ३९ ॥
महास्वर्गीमहालिंगह्मणिजे ॥ तेंचिअव्यक्तस्वरूपमाझें ॥ एकवीसस्वर्गापरतेंसहजें
॥ आपरंपारवो ॥ ४० ॥ सोहंलिंगसर्वादीकैवल्यकेवळ ॥ तोमायादीनिर्माण-

सकळ ॥ तेसूक्ष्मआणिस्थूळ ॥ व्यक्ताव्यक्तवंत ॥ ४१ ॥ सप्तपाताळदिशादश ॥ उर्ध्व स्वर्गएकवीस ॥ माझेंप्रकाशलेंमानस ॥ चोदाभुवनें ॥ ४२ ॥ शिवसिंहासनीशतकोटी ॥ निर्मळतीर्थेंलक्षसाठी ॥ पुण्यसरिताजळगोमटी ॥ सवालक्ष ॥ ४३ ॥ शृंगारम हास्थळभुवंगा ॥ जटाजूटींआदिगंगा ॥ थोरआधारसर्वजगा ॥ माझियाविभूतीचा ॥ ४४ ॥ प्रथमसारासारविचारिलें ॥ विभूतीसारऐसेंआह्मीह्मटलें ॥ ह्मणोनिम्यांहीचेंघे तलें ॥ पांघरूणदेवी ॥ ४५ ॥ विभूतीरजरसेंउजळ ॥ निर्मळस्वरूपकांतीचोखाळ ॥ सर्वांगीमिरवेंह्मणोनीमजदवळ ॥ देवसर्वेह्मणताती ॥ ४६ ॥ सर्वयागपूजाआचरण ॥ समस्ततीर्थादिविशेषपुण्येंगहन ॥ सत्कर्मादिफळसाधन ॥ यामूळआदीविभुती ॥ ४७ ॥ अंगींविभुतीवीणाजितुकेपाक ॥ आणिआचरतीकर्मेंजेजेलोक ॥ त्यासींसुकृतफळनिर र्थक ॥ सत्यजाणदेवी ॥ ४८ ॥ कींजिहीं विभूतीतेंत्यजिलें ॥ त्याचेंपुण्यदैत्यराक्षसींह रिलें ॥ आणितेचिअसंख्ययोनीफिरले ॥ हेंसत्यवाक्यमाझें ॥ ४९ ॥ हेंसहजचीहळू वारा ॥ ह्मणोनीभवजळींधरिलाथारा ॥ पावतीजाणपैलपारा ॥ भवसागराच्या ॥ ५० ॥ करिजेविभूतीचेंउधळण ॥ तरीकाळासीअदृश्यकारण ॥ तेणेंनदिसेजन्ममरण ॥ मा झ्यास्वरूपीं ॥ ५१ ॥ तंवशक्तीह्मणेजीत्रिनयना ॥ विभूतीमर्दिजेकेशावचना ॥ कायज पिजेपंचवदना ॥ तेंसांगमज ॥ ५२ ॥ निर्मळतीर्थेंऐशारीतीनीगौरी ॥ शंकराप्रतीप्र श्नकरी ॥ मगउत्तरदेईत्रिपुरारी ॥ तेंपरिसिजेआतां ॥ ५३ ॥ मगह्मणेतोईश्वरू ॥ पां

चांअक्षरांचाकीजेउच्चारु ॥ तोसांगेनसमाचारु ॥ मंत्रउद्धारण ॥५४ ॥ विभूतीचीषड
क्षरीगायत्री ॥ ॐनमःशिवायऐशापरी ॥ हामंत्रपांचवेळह्मणोनीयांशरीरीं ॥ विभूती
चर्चावी ॥ ५५ ॥ आतांऐकषडक्षरी ॥ जपितांसर्वपापहरी ॥ विभूतीलावितांमुखीउच्चा
री ॥ तेंबीजसांगतों ॥ ५६ ॥ ऐसेंबोलूनिविभूतीमर्दनमंत्रू ॥ षडक्षरीजोपरमपवित्रू ॥
तोशक्तीप्रतीत्रिनेत्रू ॥ सांगताझाला ॥ ५७ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ ॐकारबीजमात्रेण
नित्यंध्यायंतियोगिनः ॥ कामदोमाक्षदश्चैवॐकारायनमोनमः ॥ १ ॥ नमंतियंमुनि-
जनानमंतिचमहेश्वराः ॥ नरानमंतिदेवाश्चनकारायनमोनमः ॥ २ ॥ महादेवंमहात्मा
नंमहाज्ञानपरायणं ॥ महापापहरंदेवंमकारायनमोनमः ॥ ३ ॥ शिवंशांतंजगन्नाथं
लोकानांगुह्यकारक ॥ शिवमेकंपरंज्ञानंशंकरायनमोनमः ॥ ४ ॥ आवाहनंवृषश्चैववा
सुकीकंठभूषणं ॥ वामेशक्तिधरंदेवंवकारायनमोनमः ॥ ५ ॥ यत्रतत्रास्थितोदेवःस
र्वव्यापीमहेश्वरः ॥ सद्गुरुःसर्वदेवश्चयकारायनमोनमः ॥ ६ ॥ ॐकारमूलमाधानेनका
रोनाभिमंडले ॥ सकारोवक्षस्थानेचवकारोब्रह्मवर्धनः ॥ ७ ॥ षडक्षरमिदंपुण्यंयःपठे
च्छिवसन्निधौ ॥ शिवलोकमवाप्नोतिशिवेनसहमोदते ॥ ८ ॥ ॐनमःशिवाय ॥ ॥
विभूतीचेंप्रमकारण ॥ महिमातरीअसाधारण ॥ युगपरत्वाचेंलक्षण ॥ आणिसृष्टीहेची
॥ ५८ ॥ ऐसेंनिरोपिलेंमहेशें ॥ तंवशक्तीह्मणेपुढेंकैसें ॥ मीपुसतेंअतिसौरसें ॥
जेंअगम्यगमलेंमज ॥ ५९ ॥ ॥ दुर्गोवाच ॥ ॥ देवाहेंत्रैलोक्यादिसकळें ॥ एकवी

सस्वर्गसप्तपाताळें ॥ सूक्ष्मस्थूळहीकोणाचेंबळें ॥ कोणेंधरिली ॥ ६० ॥ ह्माजीदेवाच्यू
ळपाणी ॥ आणिपुसत्येंतुह्मालागुनी ॥ हीपृथ्वीबोलिजेशेषाचेफणी ॥ तरीतोशेषकोणें
धरिला ॥ ६१ ॥ हीपृथ्वीज्याशेषाचेफणीं ॥ तोशेषलुमच्याकंकणीं ॥ एकवेळविष्णूच्या
आंथुरणीं ॥ तरीऐसेशेषकितीअसती ॥ ६२ ॥ एकबोलतीवराहाचेदाढे ॥ वरीउभ
विलेंपृथ्वीचेंदळवाढें ॥ तरीत्याचेंवोझेंयेवढें ॥ तेंकोणेंधरिलेंअसे ॥ ६३ ॥ कींसप्तपा
ताळतळवटीं ॥ हागारोडारचिलाकूर्मापाठीं ॥ तरींत्याचेशेवटीं ॥ कोणेंधरिला ॥
॥ ६४ ॥ देवाएवढेंमहायंत्र ॥ कैसेंउभविलेंचित्र ॥ कैसेंसांवरिलेंसूत्र ॥ हेंवोडंबर ॥ ६५ ॥
येन्हवींसप्तपाताळा ॥ कोणपाहूनींआलाडोळां ॥ तरीहेंज्ञानजाम्बवनीळा ॥ मजकेलेंपा
हिजे ॥ ६६ ॥ ऐसेजोडोनियांकर ॥ देवीप्रश्नकरीपरोपर ॥ मगसांगतेझालेईश्वर ॥ श
क्तीप्रती ॥ ६७ ॥ पार्वतीह्मणेजीदेवाहाब्रह्मांडगोळाआघवा ॥ कैसाकेलातोसांगा
वा ॥ मजप्रती ॥ ६८ ॥ करणीतरीतुमचीदेवा ॥ परीब्रह्माह्मणेमीचआघवा ॥ ऐ
सातोमीपणाचाठेवा ॥ कैसामिरवी ॥ ६९ ॥ देवाहेंतांडजयुगींअंडेंऐसें ॥ ब्रह्मयानेंघातलें
कैसें ॥ आणिहेंनिराकारहोतेंकैसें ॥ तेंमजसांगावें ॥ ७० ॥ मगह्मणेचंद्रमौळी ॥ हेंभ्रां
तीकळलीसकळी ॥ घरांतघरकुलकरूनहेराहिली ॥ असतीजाण ॥ ७१ ॥ मीस्वयेंशं
भूऐसेंनेणती ॥ जैसेंउंबरांतकिडेअसती ॥ उंबरफोडिलियादेखती ॥ सर्वशून्यें ॥ ७२ ॥
तैसेमुख्यब्रह्मेबारा ॥ आणियेरांसंख्यानाहींअवतारा ॥ मीपणाचेकुठारा ॥ वायांपड

लेअसती ॥ ७३ ॥ मीत्यासीजाहलोंप्रसन्न ॥ मगदिधलेंगायत्रीमंत्रवरदान ॥ तेणेंदेव दानवगहन ॥ वोडंबररचिलें ॥ ७४ ॥ अठरायुगांचीरचना ॥ देवधर्मादीप्रमाणा आणिआयुष्याचीगणना ॥ रचिलीतेंचवेळीं ॥ ७५ ॥ तेणेंकेलीघरकुली ॥ माजीचव दाभुवनेंरचिलीं ॥ माजियामुखेंचीबीजेंघेतलीं ॥ ह्मणोनियां ॥ ७६ ॥ तींचपंचमहा भूतें ॥ त्याणींवोडंबररचिलें आइतें ॥ आंडेंघातलेंजिवातें ॥ व्यावयालागीं ॥ ७७ ॥ तांडवयुगींमहाकाळदेवो ॥ तोराजाचक्रवर्तीपहाहो ॥ आणिचंद्रसूर्यदेवो ॥ माझ्याति जानेत्रींचें ॥ ७८ ॥ ऐसेंभूतपंचकसंचरलें ॥ तवतांडजयुगक्रमिलें ॥ मगतेंअंडेंकठिण झालें ॥ जीवासीव्यावया ॥ ७९ ॥ ऐसेंसांगतसेमहादेव ॥ सहजचासहजभाव ॥ सा कारकरावयाठाव ॥ रचिताहोय ॥ ८० ॥ ऐसेंपरिसोनिआदिशक्ती ॥ ह्मणेदेवाकेसी रीती ॥ तेंसांगामजप्रती ॥ देवाधिदेवा ॥ ८१ ॥ येथुनीतांडजयुगसंपलें ॥ त्याचेंबारा कोटीगणितझालें ॥ आतांभिन्नजयुगएेकावहिलें ॥ म्हणेमहादेव ॥ ८२ ॥ ॥ इति श्रीमूळस्तंभेशिवनिबंधेशिवपुराणेमहाशास्त्रेईश्वरपार्वतीसंवादेतृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ छ ॥ ॥

[illegible stamp]

मू॰स्तं॰ ॥ १ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ भिन्नजयुगींअंडभिन्नझालें॥ तेंमहाजीवातेंव्यालें॥मगत्या अ॰
पासावझालें ॥ अधऊर्ध्व ॥ १ ॥ उर्ध्वह्मणजेआकाश ॥ अधहेंनामपाताळास॥यांत ॥ ४ ॥
मेरूविशाळपरिस॥ स्थावरिलादेवी ॥ २ ॥ तोस्थावरिलापाताळावरी ॥ एकवीस
स्वर्गेंत्याचेकड्यांवरी ॥जैशीपूर्वींचीहोतीकुसरी॥ तैशाचपरीरचियेली॥३॥पूर्वींचें
होतेंजंत्र ॥ तैसेंचउभविलेंविचित्र ॥ तैंपांचहीपांचाळपवित्र ॥उभारितेझाले॥४॥त
वशक्तीह्मणेशूळपाणी॥ तुह्मीसांगीतलीब्रह्मयाचीकरणी ॥ तरीहेपांचाळकोठुनी
झालेदेवा ॥ ५ ॥महादेवह्मणेभवानी॥ हेजन्मलेआदिब्रह्मापासुनी ॥याब्रह्मांडा
चीकरावयाकरणी ॥पार्वतीवो ॥ ६ ॥ तेपांचहीमहाचाळक॥पांचमुखापासावझाले
एक॥ तेरचितेझालेसुरेख ॥ब्रह्मांडहें॥७॥जेंगायत्रीपासावबीज॥तीपंचभूतेंसतेज॥स
प्तधातुचारखाणीसरोज ॥दैत्यदेवरचियेले ॥ ८ ॥ मगब्रह्माघेऊनमहिमा॥ पांचजण
ल्लाविलेकामा ॥मेरूस्थापूनिव्योमा॥ चारीकोणसाधिले॥ ९ ॥ त्याचौकोनाउपरी ॥
अष्टलोकपाळकुसरी॥ कोणासाधूनिकरी॥ त्याचीअष्टदिशा ॥ १० ॥ तोमेरूकरूनि
मध्यू॥ त्यामेरूचेंगणितभेदू॥ भोंवतेसप्तहीसिंधू॥तयांमाजीसप्तद्वीपें ॥११॥ऐसाऐ
कोनिमूळस्तंभू॥ शक्तिह्मणेमहाभेदू ॥ तयामेरूचेंगणितविधू ॥सांगदेवा॥ १२ ॥
त्यास्वर्गाचाअवकाशनिका ॥ त्वांजाणिलाविश्वव्यापका॥ तरीसांगपांचभौतिका ॥ ॥ १ ॥
रचिलेंकैसें ॥१३॥ मगबोलेजाश्वनीळ॥हेंसर्वहीलाघवमाझारेंवळ ॥मीचळपवींब्र

ह्मांडगोळ ॥ अंगामाजी ॥ १४ ॥ जैंप्रळयकाळमीदावीं ॥ तैं हे पृथ्वीलपवीं ॥ सकळआ
ज्ञेनेंरवेळवीं ॥ महीठेवींजटेमाजी ॥ १५ ॥ मीखेळेंअदृश्यमायावी ॥ तैंअग्निनेत्रींसामा
वीं ॥ मगसर्वांसीप्रकटवीं ॥ महावेगवायू ॥ १६ ॥ मगस्वलीलेंब्रह्मझारी ॥ पवनलप
वींतयाभीतरी ॥ मगसर्वांसीप्रगटकरीं ॥ आपणांत ॥ १७ ॥ साकारह्मोतेंजितुकें ॥ तेंअं
गांतलपवींऐक्यें ॥ ऐसेंअवघेंचदाविलेंम्यांएकें ॥ ह्मानिराकारदेवी ॥ १८ ॥ दिसेभूमंडळ
जळींविरालें ॥ जळतेजींमिळालें ॥ तेजप्रभंजनेंग्रासिलें ॥ ऐकेंपार्वती ॥ १९ ॥ पवनन
भेंगिळिलादेखें ॥ ऐसाभूगोललपवींनिकें ॥ जीनानाब्रह्मांडगोळकें ॥ याचिपरीमीखे-
ळें ॥ २० ॥ ऐसाखेकखेळेंमहींद्रा ॥ विष्णुब्रह्मादिरुद्रा ॥ हेआज्ञीदीर्घनिद्रा ॥ माजीजीव
सृष्टिभंगे ॥ २१ ॥ ऐसेंसामर्थ्यखेळेंपाहीं ॥ त्यासिअंतपारनाही ॥ नेणूंजाणेंकाहीं ॥ सेप्रकृ
तीसी ॥ २२ ॥ तीचेशक्तिशरीरमाण ॥ तेसोहंस्वरूपींलीनआपण ॥ परीत्यासीहीमीच
निर्वाण ॥ बीजाक्षरदेवी ॥ २३ ॥ लाघवीयाचेंलाघवजाणेलाघवी ॥ वीराचामारजाणें
वीरस्वभावी ॥ मजवीणभूलीआघवी ॥ असेगुरुत्वेंजाण ॥ २४ ॥ नंवशक्तिह्मणेऐसें ॥ त्वां
लाघवकेलेंकैसें ॥ लपवूनदाविलेंजैसेंतैसें ॥ तेंसांगदेवा ॥ २५ ॥ मगदेवकरीअनुवाद ॥
ह्मणेऐकप्रश्नोत्तरसुबुद्ध ॥ उभयतांसीसंवाद ॥ अनुभवीयांसी ॥ २६ ॥ हेब्रह्माविष्णुमहे
श्वर ॥ यांसीजाणिवेचागर्वथोर ॥ आणिअहंमतीअपार ॥ असेजाणिवेची ॥ २७ ॥ मा
झियाशरिरामधीं ॥ घरांतघरकुलकरितीआधीं ॥ ह्मणतीइतकाचसृष्टीवृद्धी ॥ ऐसेभ्रांतीं

गुंतले ॥ २८ ॥ ब्रह्माजनासीचालवी ॥ वेदशास्त्रेंखेळवी ॥ परीत्यात्रैलोक्यासिभुलवी ॥ भ्रांतिखेंदेवी ॥ २९ ॥ वेदेंकरूनिकाविलावेधू ॥ एकासीशास्त्राचामदू ॥ ह्मणतीआह्मींजाणतेहाछंदू ॥ धरूनठेले ॥ ३० ॥ मगतेएकमेकांउपदेशिती ॥ बीजमंत्रहाचह्मणती ॥ येरांशिवभक्तांतेंनिंदिती ॥ जाणतेपणें ॥ ३१ ॥ ऐसेसंवादलेजन ॥ शिवज्ञानियांह्मणतीअज्ञान ॥ जरीएकाद्यासीहोयज्ञान ॥ तरीत्यासीनष्टह्मणती ॥ ३२ ॥ मुख्यब्रह्मयानेंलाविलीभ्रांती ॥ तेदेहीचप्रतिपादिती ॥ परीमीस्वयेंऐसेंनेणती ॥ वायांअभिमानेंगुंतले ॥ ३३ ॥ ब्रह्मयानेंरचिलींकुळें ॥ ब्रह्मांडगोळकाचींढिसाळें ॥ तींदेवीजाणतुझीं कुळें ॥ कुळेंजाळेंगोविलींपैं ॥ ३४ ॥ मीअखंडपरमेश्वर ॥ तेनेणतीमाझापार ॥ त्याधर्माचाविचार ॥ अपारआडठाकला ॥ ३५ ॥ तंवबोलेपार्वती ॥ यांचीमजकळलीजन्मरीती ॥ आताब्रह्मयाचीकरणीकिती ॥ तेंसांगास्वामी ॥ ३६ ॥ तेंतांडजयुगींचेंअंडें ॥ मेरुमुख्यकरूननवखंडें ॥ नानाजीवजातीउदंडें ॥ तोरचीकेसा ॥ ३७ ॥ मगसांगेरुद्रकळपाणी ॥ पंचभूतांचीउभवणी ॥ तेणेंतोमेरूस्थावरोनी ॥ केलेंकाय ॥ ३८ ॥ देवीसह्मणेईश्वरू ॥ त्यामेरूचाकितीविस्तारू ॥ तोपंचभूतात्मकअवडंबरू ॥ सांगतोंऐक ॥ ३९ ॥ प्रथमकराळीपासावउद्भवनादास ॥ नादापासूनआकाशास ॥ आकाशाचेगुणपरियेस ॥ कोणकोणते ॥ ४० ॥ रागआणिद्वेषजाण ॥ लोभचिंताभयपूर्ण ॥ हेपरमपांचगुण ॥ आकाशाचे ॥ ४१ ॥ मगद्वितीयकराळीपासून ॥ बिंदूजाहलाअसेउत्पन्न ॥ बिं

दूपासूनिआपजाण ॥ आपाचेगूणपरियेसी ॥ ४२ ॥ लाळमूत्रशुक्रशोणित ॥ आणिस्वेदहेपरमगुणित ॥ पांचगुणआपाचेबोलिजेत ॥ जाणदेवी ॥ ४३ ॥ आतांतृतीयआदिपशुपती ॥ पशुपतीपासूनजोती ॥ जोतीपासूनतेजोत्पत्ती ॥ तेजाचेपांचगुण ॥ ४४ ॥ क्षुधातृषाआळस ॥ जांभईनिद्राविशेष ॥ हेपरमगुणितपांचसुरस ॥ तेजाचेअसती ॥ ॥ ४५ ॥ आतांचतुर्थउमापती ॥ तयापासूनिकाळनिगुती ॥ काळापासूनिवायुनिश्चिती ॥ तयांचेपांचगुण ॥ ४६ ॥ चलनवलनधावन ॥ विकासआणिआकुंचन ॥ ऐसेपरमगुणितपांचगुण ॥ परियेसीदेवी ॥ ४७ ॥ आतांपंचमसदाशिव ॥ शिवापासूनिपृथ्वीउद्भव ॥ तयापृथ्वीचेस्वयमेव ॥ पांचगुणअसतीपैं ॥ ४८ ॥ अस्थिमांसमेद ॥ त्वचानाडीप्रसिद्ध हेपरमगुणितपांचभेद ॥ पृथ्वीचेअसती ॥ ४९ ॥ ऐसीपांचभूतेजाण ॥ एकएकाचपांचगुण ॥ ऐशानामपंचीकरण ॥ जाणदेवी ॥ ५० ॥ ऐसीपंचभूतोत्पत्ती ॥ सांगीतलीतुजप्रती ॥ हींतांडजयुगींवर्तती ॥ परस्परेंजाण ॥ ५१ ॥ वर्तवीएकविचारें ॥ याचराचरविस्तारें ॥ एकएकवेंराकारें ॥ जाणदेवी ॥ ५२ ॥ ऐसीपंचभूतसंख्याजाण ॥ तंवदेवीह्मणेयाचाकैसावर्ण ॥ चावीआणिआहारठसाकोण ॥ तोसांगावामजलागीं ॥ ५३ ॥ ॥ इश्वरउवच ॥ ॥ पृथ्वीतेअसेपींवळी ॥ वायूनिळारंगझळाळी ॥ तेजतेंअलोहितसकळी ॥ आपश्वेतआकाशकाळें ॥ ५४ ॥ हेयांचेपांचवर्ण ॥ आतांयांच्यास्वादालागुन ॥ सांगेनतुजप्रतीजाण ॥ ऐकतेदेवी ॥ ५५ ॥ आतांमुखआणिआहार ॥ याचादाऊंविचार ॥ हाअष्टधाप्रकृ

तीप्रकार॥तोपरियेसीदेवी॥५६॥आकाशाचेंमुखश्रवण॥आहारतोशब्दजाण॥ ते
जाचेमुखनयन॥देखणेंहाआहारू॥ ५७॥वायूचेंमुखनासिक॥ आहारपरिमळघेणेंए
क॥ आपाचेंमुखशिस्नदेख॥आहारबिंदु॥५८॥पृथ्वीचेंमुखरसन॥आहारपंचामृत
भोजन॥आहारमुखेंऐसींजाण॥ पार्वतीवो॥५९॥यांचींमुखें आणिआहार॥ सांगि
तलेसविस्तर॥अष्टधाप्रकृतीसर्वशरीर॥तेंपरियेसीदेवी॥ ६०॥ रजतेंब्रह्माजाण॥
सत्वापासूनिविष्णुउत्पन्न॥तयाविष्णूपासून ॥ सोनराज्य॥६१॥तमतोजाणरुद्र
रुद्रापासूनरागथोर॥ ऐसाहात्रिगुणविचार॥जाणदेवी ॥ ६२॥ तींमागीलपंचतत्वें
आणिसत्वरजतमआठवें॥हेंअष्टधाप्रकृतीयेणेंनावें॥बोलिजेवो॥६३॥ हीपांचहीत
त्वेंविशेखें॥परमेश्वराचीपंचमुखें॥तेपांचहीपांचाळदेखें॥यापासूनजन्म॥६४॥ तं
वशक्तीह्मणेपांचकारण॥ईहींरचिलेंत्रिभुवन॥संगेआणिलेकोण॥तेंसांगास्वामी॥
॥६५॥मगह्मणेईश्वर॥ देवीऐकतोप्रकार॥ पंचतत्वाचाविचार ॥ सांगेनआतां॥६६॥
ॐकारहेंबीजआदी ॥ याभवयामधीं॥ हुताशनवायूमधीं॥ जाणदेवी ॥ ६७॥
हुताशनामध्येंतोय॥आपामध्येंवसुंधराहोय॥ रचिलीयाचप्रकारपाहें ॥ सांगेनतुज
॥६८॥ आकाशापासूनवायूजन्मला॥वायूपासूनअग्निजाहला॥ तेजापासावतो भ
ला॥ आपासीजन्म॥६९॥ आपापासावजन्मली॥तेपृथ्वीउभविली ॥ तिचामेरू
जाहलात्यावेळीं॥ पार्वतीवो॥ ७०॥ तंवशक्तीह्मणेजीदेवा॥ याभूतांचामेरूजाहलाब

रवा ॥ यांचाविस्तारतोसांगावा ॥ मजलागीं ॥ ७१ ॥ मगबोलिलेचंद्रचूड ॥ आकाशा
पासावएककोड ॥ आकाशापासावचवदाकोड ॥ वायुबोलिजे ॥ ७२ ॥ वायूपासावते
जदोनकोटी ॥ तेजापासावआपचारकोटी ॥ आपापासावपृथ्वीछपन्नकोटी ॥ बोलली
से ॥ ७३ ॥ यामाजीसत्वरजतमजाण ॥ आणिपंचभूतेंअसतीव्यापून ॥ यांतमेरूउ
भारलाविस्तीर्ण ॥ जाणदेवी ॥ ७४ ॥ यांततमचौदाकोटी ॥ रजजाणतीसकोटी ॥ सत्वतें
सोळाकोटी ॥ भूमीगोळहा ॥ ७५ ॥ इतुकेंपंचभूतांचेंगणित ॥ आतांसांगेनमेरूचेंपरि
मित ॥ ऐकतांहोयतेंव्यक्त ॥ शिवज्ञान ॥ ७६ ॥ हेंचपाहिजेब्रह्मांडीं ॥ हेंचजाणअसे
पिंडीं ॥ हेंजाणितल्यावरीगोडी ॥ जाणती शिवज्ञानी ॥ ७७ ॥ आतांमेरूचाविस्तार ॥
गणितकीजेसाचार ॥ दीर्घरुंदीचाप्रकार ॥ भूमीसीगणित ॥ ७८ ॥ मेरूचाविस्तार अ-
तिगहन ॥ कितीअसेतोतुजकारण ॥ सांगतोंऐकचित्तदेऊन ॥ पार्वतीवो ॥ ७९ ॥ कि
तीतेंएकमेरूचेंप्रमाण ॥ बाह्यातीनह्मणजेएकधांवजाण ॥ धांवातीनह्मणजेएकपांडपू
र्ण ॥ पांडसाठतेएकपदसया ॥ ८० ॥ त्यापदसयाछपन्नशत ॥ झालियाहोयएककोसग
णित ॥ ऐसेचारकोसजेहोत ॥ तयासिह्मणिजेएकगांव ॥ ८१ ॥ एसेगांवएककोटीपू
र्ण ॥ आणिवीसलक्षदोनसहस्रजाण ॥ इतुकेंमेरूचेंरुंदीप्रमाण ॥ असेदेवी ॥ ८२ ॥
त्यामेरूचीउंचीजाण ॥ तीनकोटीतीनलक्षगहन ॥ दोनसहस्रदोनशतयोजन ॥ गणि
तऐसें ॥ ८३ ॥ इतकाउंचशेषापासुनी ॥ त्यामेरूप्रतीवेष्टुनी ॥ कितीअसेतीकुंभिनी ॥

तेंसांगोंआतां ॥ ८४ ॥ पांचशतएककोटीयोजन ॥ असेभूमिकाविस्तीर्ण ॥ तोभिन्नजा
हालीअसेजाण ॥ नवाठाईं ॥ ८५ ॥ तीच्चनवखंडेंबोलिलीघडमोडी ॥ मेरूपासूनउत्तर
चवदाकोडी ॥ आणिकदिशांचीप्रौढी ॥ ऐकदेवी ॥ ८६ ॥ दक्षिणेसचवदाकोटीयोजन ॥ पूर्वे
सचवदाकोटीप्रमाण ॥ पश्चिमेसतितुकेंचगणन ॥ ऐसेंमिळूनछप्पन्नकोटी ॥ ८७ ॥ आ-
तांसांगेनमेरूचेंप्रमाण ॥ एकवीसस्वर्गतेकोणकोण ॥ एकवीसकडेत्याचेजाण ॥ तेचिएक
वीसस्वर्ग ॥ ८८ ॥ तंवपार्वतीह्मणेशिवाकारण ॥ देवातेकडेकवणकवण ॥ तेंसांगाजीमज
प्रमाण ॥ कितीयोजनअसे ॥ ८९ ॥ मगबोलेविश्वमूर्ती ॥ देवीऐकएकाचित्तीं ॥ त्यामेरूक
ड्याचीगणती ॥ सांगेनतुज ॥ ९० ॥ यमबंधकडाजाण ॥ नवकोटीपंचाण्णवलक्षसंख्या
पूर्ण ॥ आणिपंचाण्णवसहस्रयोजन ॥ उत्तरकडाजाणदेवी ॥ ९१ ॥ एककोटीआठशेंयोज
न ॥ पूर्वकड्याचेंप्रमाण ॥ सातकोटीपंचाण्णवसहस्रयोजन ॥ पश्चिमेवरुणकडाबोलिजे
॥ ९२ ॥ तीनकोटीपंचाण्णवलक्ष ॥ आणिपंचाण्णवसहस्रप्रत्यक्ष ॥ योजनप्रमाणअ
सेसाक्ष ॥ दक्षिणकड्याची ॥ ९३ ॥ ऐशाचतुर्दिशाजाण ॥ आतांचारकोनतेकोण-
कोण ॥ तेंहीगणितसांगेन ॥ ऐकदेवी ॥ ९४ ॥ साठकोटीपंचाण्णवलक्ष ॥ पंचाण्णवसह
स्रजाणदक्ष ॥ योजनप्रमाणप्रत्यक्ष ॥ नैर्ऋत्यकड्याचेंदेवी ॥ ९५ ॥ पांचकोटीपंचाण्ण
वलक्षजाण ॥ आणिपंचाण्णवसहस्रयोजन ॥ वायव्यकड्याचेंप्रमाण ॥ जाणदेवी ॥
॥ ९६ ॥ चारकोटीपंचाण्णवलक्षजाण ॥ इतुकींयोजनेंप्रमाण ॥ आग्नेयकडाअसेजाण

पार्वतीवो ॥ ९७ ॥ दोनकोटीपंचाण्णवप्रमाण॥ पंचयोजनगणितमहीमान॥ईशा न्यकडाअसेगहन॥जाणदेवी॥९८॥ऐसीयाकड्यांचेंप्रमीत ॥ आणिमेरूचेंगणित॥ तेथेंस्वर्गबोलिजेत॥ तेकोणकोणपरियेसी ॥ ९९ ॥शेषापासूनसप्तपाताळें ॥वरीएक वीसस्वर्गेंविशाळें॥ त्यामाजीरचिलींब्रह्मकुळें॥तींसांगेनदेवी॥ १०० ॥ आतां मृत्यु-लोकींच्यामाळिया ह्मणती ॥ त्याचवदाठायींभिन्नालियाअसती ॥ तींचौदा भुवनेंबोलि जेती॥जाणदेवी॥१॥मेरुऊर्ध्वस्वर्गमाळियाअसती ॥ त्याचेभेदएकवीसबोलिजेती ॥ तेचएकवीसस्वर्गनिगुती ॥ वैकुंठपर्यंत॥ २ ॥ तरीआतांत्यांचीनावें॥तींसांगेनतुजस्व भावें॥ एकाग्रचित्तेंएकभावें ॥परिसिजेतुवां ॥३॥ अव्याहतब्रह्मस्थान ॥दावीनरव-गाकारगगन ॥एकवीसस्वर्गांचेंगणन ॥ त्याचमाजी॥ ४ ॥आतांस्वर्गांचीनावें॥ आळ, माळ, विशाळ, ॥स्फकाळआणि दुकाळ॥ सहावातो व्याकुळ ॥ गोकुळजाणवोसात वा॥ ५ ॥ लकार, भकार, निरू॥नकार, भार्कर, येकारू॥ ऐसींतेरास्वर्गें स्फंदरू॥ पा र्वतीवो॥ ६ ॥ निधुम, धुम, स्फनी ॥निर्स्फनी, बुध, बुधाकारजाणी ॥ विमळ, पूर्णहेभ वानी॥एकवीसस्वर्ग॥ ७॥ऐसींएकवीसस्वर्गेंमनोहरें॥ त्यामेरुवरीअसतीपुरें ॥तेथें नांदतीमविस्तरें॥कोणलोकतेपरियेसी॥ ८ ॥मातापुरीअमरपुरीब्रह्मपुरी ॥इंद्रपु रीयमपुरीविष्णुपुरी॥ रुद्रपुरीआणिकुबेरपुरी ॥ हींआठपुरें ॥ ९॥ हींमेरूमस्तका वरीविस्तारें॥ सुखेंवसतीअष्टपुरें॥ हींअष्टदिशांसीपरिकरें ॥वसतीदेवी ॥११०॥

येसएकवीसस्वर्गांमध्येंअपारें ॥ भूतजातींनांदतसविस्तर ॥ तेमेरूचियाआधार ॥
असतीपैं ॥ ११ ॥ त्याभूमंडळाभीतरी ॥ मेरूचेनिआधारावरी ॥ आपुल्यामंडळांचेव्या
पारीं ॥ वर्ततातीं ॥ १२ ॥ त्यालोकपालांचींस्वस्थानें ॥ तेदिसतीविश्वावरीउंचमा-
नें ॥ आज्ञामर्यादाह्मणिजेयाचेंलेणें ॥ लागतअसे ॥ १३ ॥ तंवपार्वतीह्मणेशूळपा
णी ॥ एकवीसस्वर्गेंएकापासुनी ॥ कितीयोजनदूरस्थानीं ॥ मुख्यकोण ॥ १४ ॥ मगह्म
णेविश्वंभर ॥ एकवीसस्वर्गांचाविस्तार ॥ तोपरियेसींविचार ॥ पार्वतीयो ॥ १५ ॥ एक-
वीसस्वर्गांचेंप्रमाण ॥ एकलक्षयोजनभानुमंडळजाण ॥ आणिदोनलक्षयोजनेंपूर्ण ॥ चं
द्रमंडळउंचअसे ॥ १६ ॥ तीनलक्षतारागणजाण ॥ ध्रुवमंडळचारलक्षयोजन ॥ पांचल
क्षवायुचक्रपूर्ण ॥ धूम्रस्थानज्वाळामयनें ॥ १७ ॥ साहालक्षअमरगण ॥ सातलक्ष
सप्तभावजाण ॥ अष्टमहासिद्धींचेंस्थान ॥ आठलक्षदेवी ॥ १८ ॥ नवलक्षनवनेत्र-
दाहालक्षदिग्पाळसर्वत्र ॥ एकादशरुद्रपवित्र ॥ तेंअकरालक्ष ॥ १९ ॥ बारालक्षबा
राआदित्य ॥ तेरालक्षचंडपर्वत ॥ स्वर्गद्वारपाळविचरत ॥ चवदालक्षजाण ॥ २० ॥ आ
पुल्याभावेंस्वतंत्र ॥ अपरिमितअसंख्यातपवित्र ॥ तेपंधरालक्षसर्वत्र ॥ रुद्रस्थानह्म
णिजेवो ॥ २१ ॥ सोळालक्षयोजनकर्ण ॥ वर्ततीसाठसहस्रगण ॥ आणिसतरालक्ष
जाण ॥ लोकपैं ॥ २२ ॥ सर्वदेवांच्याबाहिया ॥ सर्वजीवांच्यासाह्या ॥ तोअठरालक्षवर्त
वळिया ॥ तारकधर्मराय ॥ २३ ॥ एकुणीसलक्षविष्णुपुरें ॥ वीसलक्षशक्तिमंदिरें ॥

दोनशतकोटीथोर ॥ पूर्णचंद्रमंडळ ॥ २४ ॥ कनकगिरिसुवर्णशिखर ॥ तेहतीस-
कोटीगंभीर ॥ महास्थूळपरिकर ऐकदेवी ॥ २५ ॥ ऐसीब्रह्मांडाचीरचनाव्यक्त ॥ हेंमेरु-
चेंअसेगणित ॥ यापरतेंनिजस्थानअखंडित ॥ तेंनिरामयानिर्गुण ॥ २६ ॥ सूर्याचेंमंड
ळभ्रमण ॥ तेचालीपासावदिनमान ॥ व्यक्तचंद्राचेंनीजाण ॥ सर्वत्रांसी ॥ २७ ॥ राहू-
केतू व्यतीपातसंक्रमण ॥ तिथिवासर योगक्रमण ॥ हेसर्वमेरूसीप्रदक्षिणा ॥ करी
तअसतीपैं ॥ २८ ॥ ऐसामेरू बहुवस ॥ वर्तेशून्यमंडळींसरस ॥ चतुर्थरुद्रीपैस ॥ तो
तीनरवर्वेदेवी ॥ २९ ॥ आतांमेरूखालींसमपाताळें ॥ तींकोणकोणविशाळें ॥ अंधका
रतमातळें ॥ ऐकदेवी ॥ १३० ॥ अहीतळ,महीतळ ॥ सुतळआणिकर्मतळ ॥ वितळआ
णिशंकातळ ॥ रसातळसातवें ॥ ३१ ॥ यासमपाताळींचेलोक ॥ यथार्थसांगतों निःशं
क ॥ स्वस्थचित्तेंकरूनिऐक ॥ पार्वतीवो ॥ ३२ ॥ कुंतललोकतपोलोक ॥ स्कतळलो
कमहीतळलोक ॥ तळातळलोकरसातळलोक ॥ पाताळलोकसातवा ॥ ३३ ॥ आतां
जींसप्तद्वीपें असती ॥ तींकोणकोणसांगिजेती ॥ तेंअवधारिजेचित्तीं ॥ शंभुह्मणेदे
वी ॥ ३४ ॥ एकलक्षयोजनजंबुद्वीप ॥ दोनलक्षयोजनपुष्पद्वीप ॥ तीनलक्षयोजनशाल्म-
लीद्वीप ॥ जाणदेवी ॥ ३५ ॥ कुशद्वीपचारलक्षयोजन ॥ पुष्करद्वीपपांचलक्षजाण ॥ क्रौं
चद्वीपसहालक्षयोजन ॥ पार्वतीवो ॥ ३६ ॥ सातलक्षयोजन ॥ गोमेदद्वीपअसेजाण
हेंसप्तद्वीपांचेंकथन ॥ जाणदेवी ॥ ३७ ॥ ऐसींसप्तद्वीपें रहाती ॥ यांसीसप्तसमुद्रवेष्टुनी

असती ॥ तीसांगेनवोयुक्ती॥ कोणकोण ॥ ३८ ॥ चारलक्षयोजनलवणसमुद्र॥ पांचल
क्षयोजनइक्षुरससमुद्र॥ सहालक्षयोजनदुग्धसमुद्र ॥ पार्वतीवो ॥ ३९ ॥ दधिसमुद्रसा
तलक्षयोजन ॥ घृतसमुद्रआठलक्षयोजन ॥ नवलक्षयोजनजाण ॥ सुरासमुद्र ॥ ४० ॥
श्रीहरीचाघृत समुद्र ॥ दहालक्षयोजनेंपवित्र ॥ तेथेंस्वयेंशार्ङ्गधर ॥ लक्ष्मीसहीतराहे
पैं ॥ ४१ ॥ हीसप्तसमुद्रसंख्यास्फुरस ॥ दोनकोटीचौपन्नलक्ष ॥ आतांभूमंडळविशेष
तेंपरियेसींदेवी ॥ ४२ ॥ ऐसेहेसप्तसमुद्रजाण ॥ मेरूसिअसतीवेष्टुन ॥ यांतअष्टकुळा
चळगहन ॥ असतीदेवी ॥ ४३ ॥ तेपर्वतकोणाकोण ॥ मेरूसिअसतीवेष्टुन ॥ तेंदेवी
तुजसांगेन ॥ प्रमाणेंसीं ॥ ४४ ॥ तीनलक्षयोजनें मेरूचेंप्रमाणअसे ॥ भोंवतेअष्टकु
ळाचळमिरवतीकैसे ॥ ऐकिलियाबुद्धिप्रकाशे ॥ सृष्टिरचनेची ॥ ४५ ॥ नवलक्षयोज
नरत्नाचापर्वत ॥ आठलक्षयोजनसोन्याचापर्वत ॥ सहालक्षयोजनहिऱ्याचापर्वत ॥
जाणदेवी ॥ ४६ ॥ रत्नपर्वतसातलक्षयोजन ॥ किरकोळपर्वतपांचलक्षयोजन ॥ मंदा
रपर्वतचारलक्षयोजन ॥ जाणदेवी ॥ ४७ ॥ दोनलक्षयोजनविख्यात ॥ मुक्तमणियां
चापर्वत ॥ हेसातपर्वतजगविख्यात ॥ जाणदेवी ॥ ४८ ॥ ऐसेहेसातपर्वत ॥ आठवा
मेरूजगविख्यात ॥ यामाजीअष्टलोकपाळनांदत ॥ तेपरियेसीं ॥ ४९ ॥ इंद्रअग्नियम
वरू ॥ निर्ऋतिआणिवरुण ॥ वायुकुबेरईशान ॥ हेअष्टदिग्पाळ ॥ १५० ॥ हे
अष्टदिशावेष्टूनिनिगुती ॥ पर्वतामध्येंअसती ॥ आतांशेषपृथ्वीअसेकिती ॥ तीपरिये

सीदेवी ॥ ५१ ॥ तीनक्षोणीयोजन ॥ गगनामाजीव्यापुन ॥ वायुचक्राचेंअसे भ्रमण ॥
जाणदेवी ॥ ५२ ॥ अष्टदिशांमाजीपार्वती ॥ नाथाच्याअष्टमूर्तीअसती ॥ सेवकसात-
कोटीभूतावळीराखिती ॥ अलंगआपुल्याले ॥ ५३ ॥ काळभैरव, काळकेतु, काळभिन्न
रक्ताक्ष, पिंगाक्ष, रक्तजन ॥ क्षेत्रपाळआणिबाबरीजाण ॥ ऐसेआठनाथअसती ॥
५४ ॥ याब्रह्मांडगोळकाचीकरणीमांडली ॥ तोमोडूंपहातीभूतावळी ॥ ह्मणूनकल्यीनें
हेमहाबळी ॥ रक्षणाठेविलेअसती ॥ ५५ ॥ आणिअष्टपाळलोकराजे ॥ त्यांचेतीनल-
क्षपरिवारअसतीजे ॥ त्यांचीनामेंपरियेसिजे ॥ सांगेनतुज ॥ ५६ ॥ ब्रह्मांडाहूनपरि
येसें ॥ पन्नासकोटीयोजनेंउंचअसे ॥ सूर्याचाफेरसातसहस्त्रसातशें ॥ बत्तीसयोजन
उंचपें ॥ ५७ ॥ तोनित्यसहस्त्रकिरण ॥ अष्टप्रहरांमाजीजाण ॥ मेरुसिकरीप्रदक्षिण ॥
आदिशक्तीवो ॥ ५८ ॥ त्र्याहात्तरकोटीपृथ्वीचेंप्रमाण ॥ त्यांतकोणाचाव्यापारसांगेन
नरीसावचित्तकरून ॥ परीसदेवी ॥ ५९ ॥ बेचाळीसकोटीयोजनें सूर्याचाव्यापार ॥ चवदा
कोटीयोजनअंधकार ॥ तेथेंअसतीअकरारुद्र ॥ ऐकदेवी ॥ १६० ॥ अभेद, अच्छेद,
अमर ॥ अकळ, तपतापु, अविकार ॥ संध्या, वामदेव, अघोर ॥ अत्योरव का आ-
णिईशान्य ॥ ६१ ॥ हेअकरारुद्रअसतीजेथें ॥ त्यांचाप्रकाशपडेतेथें ॥ यापरिनिस्त
रतीतें ॥ महाअंधकार ॥ ६२ ॥ तेथेंनवमहामुनीअसती ॥ तेपरियेसीसांगिजेती ॥ ऐ
किलियायेईलप्रचीती ॥ तुजकारणें ॥ ६३ ॥ स्फुटिकामुनी, शिवहस्तकामुनी ॥ गर्भिका

गरुड ॥ नीलभद्रमुनी ॥ द्दराडलिया, केसर, साळुरजाणी ॥आणिमुक्ति कारु-
नीनवम ॥६४॥ऐसेनवमुनीतेथेंअसती ॥तेजोमय बोलिजेती ।ऐसीभिन्नजयुगी-
चीगणती॥ केलीपार्वतीवो॥६५॥आतांसातकोटीयोजनें॥ पृथ्वीरुंदलीअसेवनें ॥
तीसांगेनकोणकोण॥परियेसीदेवी॥ ६६ ॥पूर्वदिशेसचैत्ररथवनेंरोधिलिसे॥ दक्षि-
णदिशीगंधमादनेंरोधिलीसे ॥ पश्चिमेसभूर्जवनेंरोधिलीसे॥उत्तररोधिलीनंदनवनें॥
६७॥ ऐशादिशाचारी॥मेरूरुंदिलाचौफेरी॥ शेषअकराकोटीधरित्री ॥ उरलीअसे
॥६८ ॥यामध्येंनवखंडेंजाण॥सप्तद्वीपवतींत कोणकोण॥ सांगितलियापरिमा-
ण॥होईलसाक्षिभूत॥६९॥ प्रथमतें भरतखंड ॥दुसरेंजाण पुष्करखंड ॥तिसरें अ
सेहरिखंड॥रम्यखंडचतुर्थ॥१७०॥सुवर्णखंडइलावृतखंड॥ कौरवखंड,किरखखंड
आणिनवमतेंकेतुमाळखंड॥असेपैं॥ ७१ ॥ऐसींहींनवखंडेजाणी॥ हींचसप्तद्वीपव-
तींमेदिनी॥ सांगीतलीतुजलागुनी॥पार्वतीवो॥७२॥आतांकोणखंडींकोणअर-
ण्य॥ तेंसांगिजेल तूंतेंप्रमाण॥ त्यावरूनस्वस्थमन॥ करूनिसावधमानीं॥७३॥ त्यामे
रूच्याविभागें॥अधोपारीकडादक्षिणांगें॥जंबुवृक्षजांबुरंगें ॥मेरूपर्वतीं॥ ७४ ॥तो
जंबुवृक्षपरियेसें॥अठराकोटीयोजनउंचदिसे॥बत्तीसकोटीगांवेंविस्तारअसे ॥ तया-
चापैं ॥७५ ॥त्यावृक्षासपार्वती॥ हस्तीयेवढीफळें येती॥ तींफळेंपिकोनपडती ॥पूर्ण
काळें॥७६॥तींफळेंपडतांचफुटती॥त्यारसापासावनदीउसत्ती ॥तिचेंनामजंबुस-

रिताह्मणती ॥ जाणदेवी ॥ ७७ ॥ ते बुद्वीपनदीचेओघआले ॥ तेदक्षणेसीउतरले ॥ ह्मणूनजंबुद्वीपनामझालें ॥ यापृथ्वीविभागासी ॥ ७८ ॥ त्याजंबुद्वीपींअरण्यें ॥ चार असतीजाणें ॥ त्याचींनामेंकवणकवणें ॥ नीऐकदेवी ॥ ७९ ॥ प्रथमतेंदंडकारण्य ॥ दुसरेंजाणस्वकारण्य ॥ तिसरेंअसेनैमिषारण्य ॥ धर्मारण्यचतुर्थ ॥ १८० ॥ जंबुद्वीपींचारअरण्येंअसती ॥ ईश्वरसांगेपार्वतीप्रती ॥ आतांपुढीलकथानिगुती ॥ परियेसींह्मणेशूळपाणी ॥ १८१ ॥ ॥ इतिश्रीमूळस्तंभेशिवनिबंधेईश्वरपार्वतीसंवादेचतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ ॥ छ ॥ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥मगह्नतुकियावरी॥देवासिह्मणेशैलकुससार॥ जाहलीपृथ्वीचीं अ०
कुसरी॥कीआणीकअसे॥१॥मगह्मणेत्रिनयन॥देवीआणिकअसेपरमगहन॥ ॥५॥
ताऐकचित्तदेऊन॥विस्तारमेदिनीचा॥२॥हींचारीएकझालीं॥भरतखंडींविस्तार
ली॥आणिचारीपीठेंबोलिलीं॥तींऐकदेवी॥३॥ ॥ओटपीठनामें॥ ॥प्रथमवो
डियाणापीठ॥द्वितीयतेंजालंधरपीठ॥तृतीयजाणपुण्यगिरिपीठ॥किंतरपीठचव
थें॥४॥ऐसींचारीपिठेंस्कंदर॥जंबुद्वीपींअतिपवित्र॥चारक्षेत्रेंअसतीविचित्र॥तींऐ-
कदेवी॥५॥हरिक्षेत्रकुरुक्षेत्र॥मृगक्षेत्रप्रयागक्षेत्र॥हींचारक्षेत्रेंअतिपवित्र॥अस
तीपें॥६॥आतांजंबुद्वीपींजाण॥तीर्थेपवित्रेंअसतीगहन॥त्यांचींनामेंकोणकोण
तीऐकदेवी॥७॥अग्नि,कर्ण,शक्रतीर्थ॥महीजग्रह,भार्गवा हा,दारवाहातीर्थ॥गु
रुवाहा,रत्नवाहातीर्थ॥आणिनवमरूपवावाहा॥८॥याजंबुद्वीपींहींनवतीर्थेअस-
ती॥आणिअष्टमहापट्टणेंआहेती॥त्यांचींनामेंतुजप्रती॥सांगतोऐकदेवी॥९॥प्रथम
विटपट्टण॥त्याचावीससहस्त्रविस्तारजाण॥द्वितीयपुरवपट्टण॥अठरालक्षविस्ता
त्याचा॥१०॥मंडळीकपट्टणदहासहस्त्र॥चक्रवर्तीपट्टणब्यायशींसहस्त्र॥साडेबा
राकोटीनवसहस्त्र॥वोरीपट्टणजाणदेवी॥११॥माधवपट्टणएकवीससहस्त्र॥देव
ीपट्टणऐंशींहजार॥आणिशामितीपट्टणसहस्त्रचार॥जाणदेवी॥१२॥ऐसींहीं ॥१॥
माठपट्टणों॥तेथेंमनुष्येंकवणकवणें॥तींसांगेनतुजकारणें॥आदिशक्तीवो॥१३॥

शाकद्वीपअसेउद्दस ॥ क्रौंचद्वीपीअसनीराक्षस॥पुष्करद्वीपींपरियेस॥ वेदांतराचीव
स्ती ॥ १४ ॥शाल्मलद्वीपींपरियेस ॥ तेथेंपुरुषांचाअसेवास ॥ गोमेदद्वीपींराहिवा
स ॥ देवांचाजाण ॥ १५ ॥ षड्द्वीपींदेवकन्यांचीवस्ती ॥ त्यांसीसप्तअप्सराह्मणती
त्यांचींनामेंआदिश की॥ सांगतोंऐक ॥ १६ ॥ रंभाउर्वशीमेनका ॥ तिलोत्तमासुके
शीवज्रघोषा देखा ॥ आणिघृताच्मजा ह्मासप्तकन्य का॥ तेथेंअसतीपैं ॥१७॥ आ
तांजंबुद्वीपएककोटीउरलेंसे॥ त्यांतएकलक्षउद्वसअसे ॥बत्तीसलक्षवसतीअसे॥प
रियेसींदेवी ॥१८ ॥त्यांतचाळीसलक्षएकाकारअसे॥ एकलक्षवर्णावर्णअसे ॥ तोऐक-
सांगतसें॥तुजदेवी ॥१९ ॥तेथेंश ह्मणवकोटीग्रामअसती ॥ एकलक्षपट्टणेंवसती
एकलक्षवेळाकुळेंराह ती ॥जाणदेवी॥ २०॥ सोळासहस्रराजेअसती ॥ एकलक्ष
मंडळेश्वरराह ती ॥ आतांदेशांचीसंख्याकिती ॥तीऐकवोपार्वती ॥ २१ ॥ एककोटी
वाळुकादेशजाण॥ आणिएककोटीअसेखुराशान ॥ एककोटीदेशगाजन ॥ तैसाचिपैं
॥ २२ ॥एककोटीसातलक्षकाश्मी र ॥ एकसहस्रकनोज विचित्र ॥ साहाशतेंआणि-
आठसहस्र ॥पंचकोटीचादेशअसे॥ २३ ॥एकसहस्रजाळंध रअसे ॥नवलक्षडाहा-
ळीअसे ॥आणिनवलक्षउंचअसे ॥पार्वतीवो ॥ २४ ॥नवलक्षस्वयंभराचादेश ॥नव
लक्षब्रह्मवाहास्फरस॥ एकलक्षअसेस्फोटदेश ॥ जाणदेवी॥ २५ ॥ एकलक्षचीनदेश
एकलक्षगाळीवांवस ॥ एकलक्षदेवीपरियेस॥सोरठदेशपैं ॥२६ ॥एकलक्षकर्नाटक-

[library stamp]

गंगापारवसेसहस्त्रएक ॥ आणिएकसहस्त्रसहजानंदक ॥ देशअसेजाण॥२७॥ए
कसहस्त्रदेशकल्हार ॥शाळींवदेशएकसहस्त्र ॥ एककोटीमीसकवाडविचित्र ॥पार्व-
तीवो ॥ २८ ॥ एकसहस्त्रसनकनगरीअसे ॥ एकसहस्त्रवैराटवसे ॥ एकसहस्त्रगुजराथ
परियेसें ॥नवसारीएकसहस्त्र॥ २९ ॥एकसहस्त्रभावरीअसे ॥ एकलक्षरामखंडवसे ॥
एकसहस्त्रचंदेरीअसे ॥ कळंबअसेएकलक्ष॥ ३० ॥एकलक्षभोरवाडीसुंदर ॥शंख
याचादेशएकसहस्त्र ॥ एकलक्षकानडदेशविचित्र॥ वैरागरएकलक्ष ॥ ३१ ॥ ला
हुरदेशलक्षएक ॥ आणिकलक्षएकपारिजातक ॥मछिवाकसहस्त्रएक ॥एकसहस्त्र
मागधदेश॥ ३२ ॥एकलक्षनंदनदेश ॥एकसहस्त्रमारवाडदेश ॥ आणिएकलक्षकर-
स ॥हस्तनापुरजाण॥ ३३ ॥ एकसहस्त्रजयंतीअसे॥एकसहस्त्रनेवाडवसे ॥एकसहस्त्र
मलबारअसे ॥आणिद्राविडएकसहस्त्र ॥ ३४ ॥एकलक्षअसेउज्जयिनी ॥एकलक्षतैशी
चत्रिवेणी ॥ एकसहस्त्रदिल्लीजाणीं॥ एकलक्षतैलंगण॥ ३५ ॥ एकलक्षलंकाभुवन
असे॥ एकसहस्त्रदुर्मजसे ॥ऐसेहेदेशपरियेसें ॥ पार्वतीवो ॥ ३६ ॥ ऐसींदेशनामें
ऐकुनी ॥ हर्षितझालीभवानी ॥मगप्रश्नकरीशंकरालागुनी ॥ तोपरिसावाश्रोतीं ॥
३७ ॥यादेशांमध्येंपशपती ॥वसतेदेशाकितीअसती ॥ आणिउहसदेशाकिती ॥
तेसांगास्वामी ॥ ३८ ॥ आणिपुरेंपट्टणेंकितीअसती ॥त्यांचीसांगावीमजगणती ॥तों
ऐकतांहोईलतृप्ती ॥माझियामनाची॥ ३९ ॥ईश्वरउवाच ॥ ॥मनुष्यांचादेशएक

॥२॥

लक्षअसे ॥ मागेंसांगीतलें तेउद्दसे ॥ त्यांतवसतेदेशकोणकैसे ॥ संख्याप्रमाणतेऐक
॥ ४० ॥ सप्तसमुद्रांआरुते ॥ मेरूतळवटाभोंवते ॥ देशकोणकितीवसते ॥ सांगेनआ
तां ॥ ४१ ॥ छत्तीसलक्षकन्होजपवित्र ॥ व्याण्णवलक्षमाळिवासुंदर ॥ आणिचौऱ्याय
सींलक्षअहीर ॥ नवलक्षडाहाळ ॥ ४२ ॥ छत्तीसलक्षगुजराथ ॥ चौदालक्षकोंकणवस
त ॥ महाराष्ट्रनोलक्षसात ॥ सहासहस्त्रबेचाळीसचीनदेश ॥ ४३ ॥ बावन्नलक्षव-
ऱ्हाड ॥ तेरालक्षद्राविड ॥ पांचलक्षपंचगोड ॥ तैलंगदेशनवलक्ष ॥ ४४ ॥ कर्नाटकदे-
शनवसहस्त्र ॥ अठरासहस्त्रबेरडसुंदर ॥ बारासहस्त्रबालकनोर ॥ वीससहस्त्रदाशा-
र्ह ॥ ४५ ॥ एकूणतीसलक्षपाहाडीय ॥ सवालक्षवोडीय ॥ पंधरासहस्त्रभुवासय ॥ बाब
रीयसवालक्षजाण ॥ ४६ ॥ घोडमुरवनऊहजार ॥ वीरमंडळव्याण्णवसहस्त्र ॥ पिंग-
ळदेशसत्तावीससहस्त्र ॥ चौदासहस्त्रजाळंधरपैं ॥ ४७ ॥ वीससहस्त्रचक्रकोट ॥ रवि-
मीनसहस्त्रचोड ॥ सत्रासहस्त्रजांजानगरचोरवट ॥ वैरागरआठसहस्त्र ॥ ४८ ॥ गौड
देशचौदासहस्त्र ॥ चौदासहस्त्रगोरक्षपूर ॥ नैषधदेशत्रिंशत्सहस्त्र ॥ दीडसहस्त्रका-
श्मीर ॥ ४९ ॥ नैमिषारण्यबत्तीससहस्त्र ॥ उंचमुलतानचोवीसहजार ॥ बेचाळीसलक्ष-
चौफेर ॥ दिल्लीबोलिजेपैं ॥ ५० ॥ बेचाळीससहस्त्रगाजीनगर ॥ चव्वेचाळीससहस्त्रजा
ल्हौर ॥ पंधरासहस्त्रवेताळपुर ॥ जाणदेवी ॥ ५१ ॥ साठसहस्त्रसुमर ॥ पांचलाख
मलपंचोर ॥ सवालक्षअतिपवित्र ॥ काशीक्षेत्रपैं ॥ ५२ ॥ शाहाण्णवलक्षखुराशान ॥

त्रेचाळीसलक्षखरपरजाण ॥ चौपन्नलक्ष हयवदन ॥ पार्वतीवो ॥ ५३ ॥ सोळालक्षस्त्री
मंडळ ॥ वीससहस्त्रचोरमंडळ ॥ अठरासहस्त्रहरिनाळ ॥ देशअसेपैं ॥ ५४ ॥ एकशिंगअ
ठ्ठावीससहस्त्र ॥ द्वादशसहस्त्र रत्नाकर ॥ गजकर्णदेशलक्षश हात्तर ॥ असेजाण ॥ ५५
॥ श हात्तरलक्षनभुटिकादेश ॥ एक्याणवलक्षगौरमुखदेश ॥ शायशींसहस्त्रकलाप
देश ॥ असेपार्वतीवो ॥ ५६ ॥ आठसहस्त्रनीजानीक ॥ अठ्ठावीससहस्त्रमहीक ॥ आ
णिऐंशीसहस्त्रएकरंक ॥ चंद्रवाकबावीससहस्त्र ॥ ५७ ॥ नारणदेशनवसहस्त्र ॥ अ-
करासहस्त्रखगंधापुर ॥ तेरासहस्त्रबोधनगर ॥ गिरिवयानगरसहस्त्रवीस ॥ ५८ ॥ स
वालक्षदेशखास ॥ संख्यानाहींयेरांदेशांस ॥ आणिदाहीदिशाउद्धस ॥ गणीतनाहीं
नयासी ॥ ५९ ॥ सत्तरलक्षगजमुख ॥ सहासहस्त्रअर्धमुख ॥ अठरासहस्त्रमुगाक्षपुर
देश ॥ पंचाण्णवसहस्त्रगहिवासअसेदेवी ॥ ६० ॥ सत्याण्णवसहस्त्र अजामुख ॥ स
त्तरसहस्त्रकार्मुख ॥ ऐंशीसहस्त्रवक्रमुख ॥ अठ्यायशींसहस्त्रमागधदेश ॥ ६१ ॥ सा
ळीवदेशसातहजार ॥ नीळशामेदेश अकरासहस्त्र ॥ आणिअकरासहस्त्रगंधर्वपुर ॥
बावीससहस्त्रचंपकदेश ॥ ६२ ॥ बावीससहस्त्र लागमंडळ ॥ अकरालक्षहरिनाळ ॥
शतसहस्त्र हरिणाक्षमंडळ ॥ बारासहस्त्रनिंदकदेश ॥ ६३ ॥ तेरासहस्त्रकोतमापूरदेख
एकलक्षसर्पमुख ॥ एकलक्षसूकरमुख ॥ काहांकराचा देशएकलक्ष ॥ ६४ ॥ एकलक्ष
मारवाचा देशजाण ॥ एकलक्षदेशानंदन ॥ एकसहस्त्रदागान ॥ आणिचनवास एकलक्ष

॥६५॥ एकलक्षज्वालासुरवीदेश ॥ आणि एकलक्ष कैकाटदेश ॥ एकलक्षमहीपाळसु
रस्त ॥ दोंडलक्षकाउरजाण॥ ६६ ॥ एकलक्षजालंधरपुरी ॥ चौसष्टसहस्त्रपोवंळगिरी
॥ बारासहस्त्रअवधारीं ॥ हरीशिखरअसे ॥ ६७॥ ऐसेंहेंपिंडब्रह्मांड॥ सप्तद्वीपचतीन
खंड॥ हेंरचिलेंमहाविनंड॥ मजमाजी॥ ६८ ॥ माझीआज्ञाब्रह्मयासी ॥ तेणेंब्रह्मां
डेंरचिलींकैसीं ॥ एकाएकविशेषपरियेसीं ॥ उभवर्णाकेली ॥ ६९ ॥ तेणेंकेलीपा
ताळापासूनरचना ॥ एकवीसस्वर्गखाणाप्रमाणा ॥ तीविश्वकर्मोरचना॥ करिताजा
हाला ॥ ७० ॥ ऐसेंहेंरचिलेंस्थावर ॥ परीनुखेवोसडंबर ॥ यामाजीवस्तीचाविस्तार ॥ र
चिताहोय ॥ ७१ ॥ रचिल्याचारीखाणी ॥ चौऱ्यायशींलक्षभूतयोनी ॥ तेहतीसकोटीदे
वज्यापासुनी ॥ भूतजातें ॥ ७२ ॥ परिभूर्लोकपुरेंपट्टणें ॥ जेथेंरावासीराहणें ॥ मेरु
शिखराअष्टकोणें ॥ सहितउभारिलीं ॥ ७३ ॥ तेथेंयक्षकिंपुरुषकिन्नर ॥ रुद्रगणसाठी
सहस्त्र ॥ स्करतरुकामधेनुअतिसुंदर ॥ आणिद्वादशादित्यसांगतों ॥ ७४ ॥ ॥
श्लोक॥ ॥ आदित्यःप्रथमःप्रोक्तोद्वितीयश्चदिवाकरः ॥ तृतीयोभास्करःप्रोक्तश्चतु
र्थश्चप्रभाकरः ॥ १ ॥ पंचमश्चसहस्त्रांशुःषष्ठश्चैवविभावसुः ॥ सप्तमोहरिदश्वश्चाष्ट
मश्चविभाकरः ॥ २ ॥ नवमोवैदिनकरोदशमोद्वादशात्मवान् ॥ एकादशस्त्रिमूर्तिश्चद्वा
दशःसूर्यएवच ॥ ३ ॥ द्वादशैतानिनामानित्रिसंध्यंयःपठेन्नरः ॥ महत्सापंचकुष्टंचदारि-
द्र्यंतस्यनश्यते ॥ ४ ॥ ॥टीका॥ ॥ ऐसेद्वादशादित्यविख्यात ॥ एकापासावएक-

कजन्मत ॥ऐसेंचियुगपरत्वेंठाकत॥ नाममूळस्थान ॥ ७५ ॥ ॥ ईश्वराचींनामें ॥ ॥ अ० ॥५॥
अनंतयुगींअव्यक्तईश्वर॥ अद्भुतयुगींआदिनाथईश्वर॥ नामधयुगींस्वयंभूभूतेश्वर
तारकारणेश्वरतारजयुगीं ॥ ७६ ॥ नांडजयुगींहरिश्चंद्रेशईश्वर ॥ भिन्नजयुगींभर्गो-
देवईश्वर॥ भिन्नयुक्तयुगींभीमेश्वर॥ देवमहेश्वरअभ्यागतयुगीं ॥ ७७ ॥ अव्यक्तयुगीं
श्रीमहादेवईश्वर॥ मनरण्ययुगींजटाशंकरईश्वर॥ विश्वाधस्कयुगींविश्वेश्वरईश्वर॥
श्रीकंठेश्वरतांबुजयुगीं ॥ ७८ ॥विस्तारणयुगींविश्वारदंतीईश्वर ॥ अलंकृतयुगींएकांब
रईश्वर ॥ कृतयुगींसोमेश्वरईश्वर ॥सदाशिवईश्वरत्रेतायुगीं ॥ ७९ ॥ द्वापारयुगींजग
न्नाथईश्वर॥ कलियुगींश्रीमहादेवईश्वर ॥ ऐसेहेअठरायुगीं अठराईश्वर ॥ पार्वतीजा
णा ८० ॥हेंजयांतसर्वअसे ॥ तोसर्वांमाजीदिसे ॥ हेंद्वैताद्वैतनासे ॥जेणेंकरुनी॥
८१ ॥ तेंचिकर्महोयनिर्विकल्प ॥ निरुपमनिर्माया निर्लेप ॥ अनादिसिद्धजंगमरूप
॥ सर्वांतअसेश्रेष्ठतो ॥ ८२ ॥ऐशीजंगमनामेंजेणेंउच्चारें ॥ अव्यक्तजाणतीनअक्ष
रें ॥ तेंबरवेंसांगिजेलसविस्तारें ॥परियेसीदेवी ॥ ८३ ॥ॐकारेंजगत्त्रयआकारें॥ म
गम्हणतांगहिवरें॥ मगम्हणतांपरात्परें ॥ महालिंग ॥ ८४ ॥ जकारजंगमविवर्जित ॥ ग
कारेंमनगहिंवरछेदित॥ मकारेंमरणहरीत॥ जंगमलिंगें ॥ ८५ ॥ जकारींजंगमज-
न्मलें ॥ गकारींज्ञानगमलें ॥ मकारींमूर्तीपावलें ॥ जंगमलिंग ॥ ८६ ॥ जकारींजागृ ॥४॥
तीस्वयंतेज ॥ गकारींगंभीरज्ञानबीज ॥ मकारींमत्सरमहाकाशसहज ॥जंगमलिंग

॥ ८७ ॥ जकारीं विरंची मुनिराज ॥ गकारीं बोलिजे गरुडध्वज ॥ मकारीं महेश्वर निज ॥ अतीत जंगमस्थळ ॥ ८८ ॥ तंव देवासी शक्ति ह्मणे ॥ युगायुगीं जन्म लिंगतें कैसें सांगणें ॥ आणि तो त्रिविधमहिमा निरूपणें ॥ सांगिजे परात्परा ॥ ८९ ॥ ईश्वर उवाच ॥ ॥ अतीतयुगीं निरामय जंगम ॥ भक्त तो निराभास निरुत्तम ॥ नित्य निश्चळ पनागम ॥ लिंग वर्णाविरहित ॥ ९० ॥ जंगम अद्वैतयुगीं अगोचरू ॥ भक्त अनुमय अनातरू ॥ लिंग स्फुवर्णमय परात्परू ॥ महाप्रकाश ॥ ९१ ॥ विस्तारण युगीं अतीत जंगमू ॥ भक्त अविनाश नीरागमू ॥ लिंग श्रीवर्ण अनुपमू ॥ निराकार ॥ ९२ ॥ अनंतयुगीं जंगम परमसिद्धू ॥ भक्त आराध्य परमकंदू ॥ वर्ण अकळीत अभेदू ॥ प्राणलिंग ॥ ९३ ॥ जंगम अद्भुतयुगीं नित्यानंद ॥ भक्त आराधक निराळकंद ॥ अनंतछाया वर्णा विविध ॥ परमलिंग ॥ ९४ ॥ तामधयुगीं जंगम अनासिद्ध ॥ भक्त आराधक अनिलकंद ॥ त्रिशून्यस्वर्गवर्ण अगाध ॥ परात्परलिंग ॥ ९५ ॥ तारजयुगीं तत्वप्रकाश जंगम ॥ भक्त आनंदकंद निज निर्मळनाम ॥ वर्ण अलोहित अनुपम ॥ प्राणिलिंग ॥ ९६ ॥ तोडजयुगीं जरामृत्यू परमकारण ॥ भक्त प्रकाशक निर्वाण ॥ आदित्यतेजोमय वर्ण ॥ प्रभातलिंग ॥ ९७ ॥ जंगम भिन्नजयुगीं निजमूर्ती ॥ भक्त अनादिकंद निजस्थिती ॥ निर्मळवर्ण निज भक्तीपूर्णलिंग ॥ ९८ ॥ भिन्नयुक्तयुगीं आगमसंमूर्त ॥ जंगम व्यापक अमूर्त ॥ सोमप्रकाश भक्त ॥ लिंग परिपूर्ण ॥ ९९ ॥ अभ्यागतयुगीं परमस्थिती ॥ जंगमू अज-

न्ममहामूर्ती ॥ भक्तभीमाकंदकपिलीकार्ती ॥ प्राणलेपप्राणलिंग ॥१००॥मनरण्य
युगींसहजस्थिती ॥जंगमनिर्वाणसोहंमूर्ती ॥ भक्तआराधकनिरुती ॥ जोतीवर्णलिंग
॥ १ ॥अव्यक्तयुगींजंगमअखंडित ॥नित्यकायाजगविख्यात ॥आराधकविमळभ-
क्त ॥लिंगअमृतवर्ण ॥ २ ॥ तांबुजयुगींसाहात ॥जंगमअमळमूर्त ॥ भीमकंदषट्पूज-
कभक्त ॥लिंगविचित्रवर्ण ॥ ३ ॥विश्वावसुयुगींपरमजंगम ॥परमदेवस्वयेंअगम ॥भ
क्तघटकर्णसवर्म ॥लिंगतारवर्ण ॥ ४ ॥ अलंकृतयुगींनिष्कलंक ॥ जंगमसंकेत सक
ळिक ॥भक्तविश्ववरदायक ॥लिंगअनुरागवर्ण ॥५ ॥कृतायुगींजंगमस्कनीकाया ॥शाम
वर्णरूपकार्या ॥भक्तसुनीळलया ॥प्राणलिंग ॥ ६ ॥ त्रेतायुगींस्थूळकायाजंगम ॥
सकळविश्वांतपरमागम ॥ महाकंदसहजधर्म ॥ लिंगनीललोहित ॥ ७ ॥द्वापरयु-
गींअनुमीसयाजंगम ॥ नित्यनिवांतचारपरमआगम ॥पशुपतीभक्तवर्णशाम ॥लिं
गशिलामय ॥ ८ ॥ कलियुगींअलमाप्रभुजंगम ॥सत्यसदाचारपरमआगम ॥ भक्त
सर्वस्वराजसवर्म ॥ लिंगशिलामय ॥९ ॥परमात्मालिंगसाक्षांत ॥ आत्माभक्तजनवि
ख्यात ॥साकारनिराकारवंत ॥ निजस्वरूपतें ॥ १० ॥ प्राणलिंगऐसेंईश्वरसांगती ॥
प्राणलिंगार्चीठसत्ती ॥ आतांमेरुअष्टकोणानिगुती ॥उच्चारिलातेंऐक ॥ ११ ॥ तंव
शर्वाणी ह्मणे महादेवा ॥कवणेंपरीकवणाचाठेवा ॥ हामजप्रतीसांगावा ॥तुह्मींशू
ळपाणी॥१२॥मगसांगेशूळपाणी॥देवीश्रेष्ठऐकयाचीकरणी ॥ एकवीसस्वर्गांचीउ

भवणी ॥ आपणकेली ॥१३॥ प्रथमदेवापासुनी बीजें ॥ घेऊनीरचलेंसहजें ॥ हेंत्रिभुव-
नमाझेनितेजें ॥ भरलेंदेवी ॥ १४ ॥ ऐसेंऐकोनीगुह्यांतर ॥ शक्ती म्हणेदेवातूं अपरंपार ॥
तुझानकळेजीपार ॥ निजबीजा ॥१५॥ जयजयाजीजगदीश्वरा ॥ कृपावंतादयासागरा
॥ तूं अचोजजी विश्वंभरा ॥ कृपानिधी ॥ १६ ॥ वारवाणितीआगमपुराणें ॥ वायांभ्रम-
लीषट्दर्शनें ॥ नकळसीतूं तर्कअनुमानें ॥ शूळपाणी ॥ १७ ॥ आगमानिगमश्रुतीपुरा
णें ॥ नेतिनेतिह्मणतीमनें ॥ नगवससीशेषादिकांवचनें ॥ पिनाकपाणी ॥ १८ ॥ निःश
ब्दहीसिद्धवाणी ॥ हीतुमचीसिद्धकरणी ॥ हीबोलिजेसाधुजनी ॥ प्रेमभावें ॥ १९ ॥ वक्षस्थळीं
संजीरुद्रमाळा ॥ लखलखीतविभूतीचाटिळा ॥ लक्षांतनयेसीगणपाळा ॥ चंद्रमौळीतूं ॥
१२० ॥ ऐशानानास्तुतीउत्तरीं ॥ शक्ति नेंवर्णिलात्रिपुरारी ॥ मगह्मणेतोत्रिनेत्री ॥
पार्वतीसीं ॥ १२१ ॥ अहोतुझियास्मरणस्तुती ॥ कविवादेंभरलेनेणोंकिती ॥ ऐसी
तुझीसंगती ॥ महादेवीचो ॥ २२ ॥ विश्वींस्वयंभूअससी ॥ आणिविश्वींविश्वहोसी
ब्रह्मांडतुझेधामकुशीं ॥ इंद्रादिकांसहित ॥ २३ ॥ जेंतूंबाळलील खेळसी ॥ तेंएकवि-
सस्वर्गीचीघरकुलीकरिसी ॥ तेहतीसकोटीदेवांचीं बाहुलीविशेषीं ॥ खेळावया ॥ २४ ॥
चारीमेघतुझ्यामाथानिया ॥ सप्तसागरभरूनियां ॥ बाकलीलाखेळोनियां ॥ करिसी-
सर्वदेवां ॥ २५ ॥ मजपासुनीसर्वसाकार ॥ हेंइच्छाशक्तिवोडंबर ॥ तुजपासावअंकुर
॥ देवभयांचें ॥ २६ ॥ तुझेंस्वरूपपाहिलें ॥ तेंतेजींचिजन्मलें ॥ तेजोमयप्रकाशलें त्रि

गुणेंमींत्रिभुवन ॥२७॥ तुजसंगें भुललेवेदस्विद ॥समाधिस्थांसीसाधकसिद्ध ॥
इंद्रादिकदेववृंद ॥पडिलेघडमोडी॥ २८ ॥मगयाउत्तरावरी ॥शक्तीह्मणेजीत्रिपुरा-
री॥ हेअवतारकितीजाहलेहरी॥तेसांगामज॥ २९ ॥ मजतुह्मींकेलेंअज्ञान ॥ म्यां-
भुलविलेसाधुजन ॥ तरीमजअवतरण॥ असेकींनसे॥ १३०॥देवातूंनिबंधबोल-
सी॥ तोमींघरींनमानसीं ॥आणिउद्धरणसर्वजीवांसी ॥होईलतेणें॥ ३१ ॥ मगशिव
बोलेवचनबंध ॥जोअठरायुगांचाप्रसिद्ध ॥ तेथेंदूजाशास्त्रसंबंध॥ असेचिना॥३२
॥याशिवनिबंधापासुनीशास्त्रपुराणें ॥आणिसर्वदेवांचींजन्मस्थानें ॥ येथेंदुसरें ना-
हींमाकोणे ॥सास्त्यावया॥ ३३ ॥आदीं अंतींमी एकला ॥तुजपासुनी विष्णूजन्म
ला॥ विष्णूपासुनीजाहला॥ जन्मब्रह्मयासी ॥ ३४ ॥ब्रह्माजन्मलातामधयुगाम-
धीं॥ त्यासींम्यांउपदेशिलेंआधीं ॥मगतोघडमोडीसर्वजीवादी ॥करिताहोय॥
३५ ॥सर्वशास्त्रेंयापासुनी ॥हानिबंधआद्यमह्वाणी ॥वेदतेमाझ्याश्वासापासुनी॥
हींटीकाकेली॥ ३६ ॥वेदांपासुनीउपनिषदेंश्रुतीपुराणें ॥नानाकथनेंकेलींब्रह्म्यानें
॥मजजाणतेपणेंयेणें ॥वेदज्ञानेंकेलीं ॥ ३७॥वेदरचिलेविश्वावसुयुगीं ॥रचिल्याव
रीवर्षेंदोनकोटीजाहलींचांगीं ॥यांचीरचनाअवघी ॥युगींअठरा॥ ३८ ॥ हेसमस्त
आदी॥ मागेंसांगीतलेंबोधीं ॥परीशिवनिबंधहाआदी ॥अनंतयुगापासुनी॥ ३९॥ ॥६॥
आतांअसोबहुप्रसंगीक ॥हाशिवनिबंधअधिकाधिक॥ येथेंदुसरेंनाहींआणिक॥

सांगों काई ॥ १४० ॥ विशेष कवितें करीं कथनें ॥ साक्ष ठेविती शास्त्रें पुराणें ॥ तै
सीं शिवनिबंध कवणें ॥ साक्ष दीजेल ॥ १४१ ॥ ह्मणोनी हा शिवनिबंधू ॥ वेदशास्त्रांहुनी
अगाधू ॥ सर्वशास्त्रांचा बांधू ॥ यापासुनी जाहला ॥ १४२ ॥ या चीं काढुनी नाना अंगें ॥
तींच शास्त्रें केलीं चांगें ॥ सा हीं दर्शनें याच्या मार्गे ॥ लागलीं असती ॥ ४३ ॥ हा अठरा यु
गांचा मुमुक्ष ॥ पुढें अवतार सांगिजेल असंख्य ॥ हे भिन्नज युगींची मुख्य ॥ टीका केली ॥
४४ ॥ ऐसें शंकर बोलिले ॥ येथुनी भिन्नज युग संपलें ॥ पुढें भिन्नयुक्त युग विस्तारलें ॥ तें
ह्मणे श्रीमहादेवो ॥ १४५ ॥ ॥ इति श्रीमूळस्तंभे शिवनिबंधे ईश्वरपार्वतीसंवादे पंच
मोऽध्यायः ॥ ५ ॥ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभं भवतु ॥ ॥ ॥

मू० स्कं० श्रीगणेशायनमः॥ ॥मगदेवह्मणेपार्वतीसी॥आतांभिन्नयुक्तयुगपरियेसी ॥ तेयु अ०
॥ १ ॥ गींरचनारचिलीकैसी॥ तीऐकदेवी॥ १ ॥मगत्यापांचांनीपरियेसीं ॥ मेरूकडाएकवीस ॥ ६ ॥
स्वर्गेसी ॥ रचिलीनवखंडेंपृथ्वीसी ॥ परीवस्तीसीगवनाहीं ॥ २ ॥ ऐकवीसस्वर्गेउद्दस
॥ सप्तपाताळेंभूमंडळतेसें ॥रचिलेंपूर्वीच्याऐसें ॥पांचांजणीं॥ ३ ॥तंवदेवासीह्म
णेभवानी॥ हेपांचजणकवणी ॥ यांचाजन्मकोणापासुनी ॥जाहालाजीदेवा ॥ ४ ॥
मगशक्तीसीसांगेदेव॥ मजपासूनतुजजाहालाठाव॥ तुजपासूनविष्णुदेव ॥जन्म-
लापें॥ ५ ॥ विष्णूपासूनब्रह्माजाण॥ त्यापासून पांचजण ॥ तिहींरचिलागहन ॥मे
रुपर्वत ॥ ६ ॥ ऐसेंनिपजऊनात्रिभुवन ॥ कामविलेस्वर्गमेरुप्रमाण॥ मगतेथिन वि-
र्तीचतुराननं॥पांचजणही॥ ७ ॥ ह्याजीआदिपुरुषाच्याकुमारा ॥ तुह्मींरचिलेंयाबो-
डबरा॥परीवस्तीवीणअवधारा॥ नांवरूपनाहीं ॥ ८ ॥ मगतोरचीपुरेंपड्डणें ॥मेरूमा
र्गचौदाभुवनें ॥ तेथेंजाहलेंरहाणें ॥तिहींदेवासी ॥ ९ ॥ त्यापुरांचीनांवेंपरियेसीं॥
ब्रह्मपुरीविष्णुपुरीऐथपुरीऐसी॥तेहतीसकोटीदेवांसी ॥ शिवपुरीवसती ॥ १० ॥याति
हींमाजीकरितांसातसात ॥तेएकवीसस्वर्गह्मणत॥ तेथेंरचनामध्यस्थ ॥ कोणीके
ली॥ ११ ॥त्यासर्वांचींपृथकनांवें॥ तेंमागनिरोपिलेंबरवें ॥ आतांयुक्तिसांगेनस्वभा
वें॥ भूतजात ॥ १२ ॥ब्रह्मपुरीसीब्रह्मा ॥ विष्णुपुरीसीविष्णुमहिमा॥ शिवपुरींआ-
त्मा॥ गणदेवी॥ १३ ॥ तंवदेवातेंशक्तीपुसे ॥ त्यापुरापरतेंकायअसे॥ मगदेवेंकैला ॥ १ ॥

सवासें ॥ सांगूं आदरिलें ॥ १४ ॥ शिव ह्मणे ऐकवो सासेपें ॥ तेथून ऊर्ध्वचैतन्यरूप ॥ तें
आणिकां न कळे निर्लेप ॥ मजवांचुनी ॥ १५ ॥ तें चैतन्यब्रह्म पूर्ण ॥ तें माझाची अंश जाण ॥ वे
दशास्त्रपुराणें गहन ॥ तयासी अगोचर तें ॥ १६ ॥ शब्दब्रह्म त्यावरिष्ठ ॥ तें संकल्पदृष्टा दृष्ट
॥ तें सांगतां महादुर्घट ॥ मीच जाणवो ॥ १७ ॥ तेथून परमपुरुष परमेश्वर ॥ तो व्यक्ताव्य
क्त अगोचर ॥ तो अलेख अपरंपार ॥ भरोनि उरला असे ॥ १८ ॥ तो काळा ना निळा गोरा ना
सांवळा ॥ आरक्त ना दवळा ॥ नेणिजे पां ॥ १९ ॥ त्यासी रेखा ना रूप ॥ सुखदुःख ना
मायबाप ॥ अगणित आणि अमूप ॥ एकलाच तो ॥ २० ॥ त्यासी जाती ना कूळ ॥ ना घर
डा ना मूळ ॥ रचना दिन सकळ ॥ कळा पूर्ण ॥ २१ ॥ तो पिंडब्रह्मांडाविवर्जित ॥ चैतन्य
ना अकल्पित ॥ तें मज स्मरणा अखंडित ॥ त्या अविनाशाचें ॥ २२ ॥ त्या उत्पत्तिप्रळयाची
घडमोडी ॥ तो मी करीत असें निवडी ॥ परी त्यासी नाहीं आवडी ॥ उत्पत्तिप्रळयाची ॥
२३ ॥ जरी पिंडब्रह्मांडा प्रळय होय ॥ तिन्ही देव पावती लय ॥ परी तो अभंग दिसता होय
॥ तो न सांगवे आणिकां ॥ २४ ॥ माझें रूप निर्धारितां ॥ भुली पडे वेदांता ॥ मायापर-
ब्रह्म सिद्धांता ॥ जाणे कोण ॥ २५ ॥ मीच अवतरलों ईश्वरू ॥ पूर्णब्रह्म साक्षात्कारू ॥
तुज सांगी न लावी आंकुरू ॥ गुह्यासरी प्रगट ॥ २६ ॥ तुवां मज जसीं पुसिलें ॥ तें न सांगावें सांग
णें घडलें ॥ मज नेणती श्रुती पुराण बोलें ॥ मग तो कोणा कळे ॥ २७ ॥ तंव ह्मणे ती पार्व
ती देवी ॥ तुमच्या अवताराची उत्पत्ति सांगावी ॥ कोण माता पिता कोणे गांवीं ॥ आणी

मकाय ॥ २८ ॥ मगसांगतीशंकर ॥ देवीमाझे अकराअवतार ॥ तेजाणअकरारुद्र ॥
अंशमाझे ॥ २९ ॥ आतांसांगतोंअकरारुद्रांचींनावें ॥ तेयुगानुयुगींजाणावे ॥ त्यांचेंआयु
ष्यगणितबोलावें ॥ तरीमागेंसांगीतलें ॥ ३० ॥ अंबरीषदधिरायाचाकुमर ॥ दरिद्रेच्या
पोटींभालुकापट्टणींजन्मला ॥ ३१ ॥ मदाग्नपराक्रुतरायाचाकुमर चक्रदेवीच्यापोटीं कु
शाग्रननगरींजन्मला ॥ ३२ ॥ दिवाकरबळिभद्ररायाचाकुमर मंगळादेवीच्यापोटींकन
काग्रनगरींजन्मला ॥ ३३ ॥ तारजआदित्यरायाचाकुमर कौसल्य देवीच्यापोटींता
म्रपुरनगरींजन्मला ॥ ३४ ॥ उग्रसेन हरिरायाचा कुमर कौसल्य देवीच्यापोटींशू
द्रसेननगरींजन्मला ॥ ३५ ॥ वेदांगॐकाररायाचाकुमरआपदेवीच्याउदरीं ॥ कन
ग्रनगरींजन्मला ॥ ३६ ॥ केटकनरहरीरायापासूनमधंतकदेवीच्याउदरींधनंजय
नगरींजन्मला ॥ ३७ ॥ स्तनकंदचक्रसेनरायापासूननीलसेनदेवीच्याउदरींनीळा
पुरींजन्मला ॥ ३८ ॥ दुःशासनचक्रकंटरायाचाकुमरमयंकादेवीच्यापोटींधनया
जनगरींजन्मला ॥ ३९ ॥ कंपिलाकररुद्रसेनरायाचाकुमर आनंदादेवीच्याउदरींगंधना
पुरींजन्मला ॥ ४० ॥ हनुमंतवायुदेवरायाचाकुमर अंजनीदेवीच्याउदरींकावणापुरीं
जन्मला ॥ ४१ ॥ हेदेवीअकरारुद्रसार ॥ हेमाझे होतअवतार ॥ यांसीयुगेंगेलींअ
पार ॥ जाणदेवी ॥ ४२ ॥ ब्रह्माविष्णूमहेश्वर ॥ हेकरितीसृष्टीचाव्यापार ॥ हाब्रह्मांड
गोळवोडंबर ॥ रचितीतिघे ॥ ४३ ॥ ब्रह्मासवालक्षघडीमोडी ॥ विष्णुस्थितीमायाजोडी ॥

रुद्रसंहारूनपाडी॥ पंचभूतेंसीमपंचहा॥ ४४ ॥ यातिघांचें हेंकामजाण॥ हेंचालवि तीत्रिभुवन॥ आणिरचिलेंसमेरुचेंमान ॥ एकवीसस्वर्गें ॥ ४५॥ तंवशक्तीह्मणेजीदेवा ॥याविष्णूचाअवतारसांगावा ॥सांगिनलीयावरीबरवा ॥विश्ववंद्यहोईल ॥ ४६ ॥मगपा र्वतीसीदेवह्मणे ॥तेनवनारायणजाणें ॥ अवतारधरिलेविष्णूनें ॥ तेऐकदेवी ॥ ४७॥सांगे विष्णूच अवतार॥ जेनवनारायणहरिहर॥ ब्रह्मादिकांसिआधार ॥ तोकोटीगुणेंआग- ळा॥ ४८ ॥प्रथमआदिनारायण॥ आदिमहाब्र रायाचापुत्रजाण॥ त्रिकाळआदिश क्तीच्याउदरींउत्पन्न॥मायापुरींत ॥ ४९ ॥ महावीरनारायण ॥जीनदेवनजंकरायपासू- न॥ नम्रदेवीचानंदन॥ मीनापुरींजन्मला॥ ५० ॥ मधुवाक्षीनारायण ॥ विरूपाक्षरराया- पासून ॥अवळादेवीचानंदन ॥कुंदनापुरींजन्मला ॥५१ ॥ अजानुनामकनारायण॥ तो सारंगरायापासून॥ जयदमेचानंदन ॥ संध्यावंतनगरींजन्मला ॥५२ ॥ अलंकारूना रायण ॥चंद्रसेनरायाचानंदन ॥पवळसेनादेवीच्याउदरींजाण ॥ चातकापुरींतजन्म- ला॥ ५३॥शांतनुनामानारायण ॥ह कीर्तरायाचानंदन ॥ शिकयादेवीच्यापोटींजा- ण ॥पुरंदरनगरींजन्मला ॥५४ ॥वामनामकनारायण॥ धौमभ्ररायाचानंदन ॥ मुक्त फळदेवीच्याउदरींजाण ॥ वैष्णवनगरींजन्मला ॥ ५५ ॥ हरिहरहेनारायणदोन ॥ तुझियावामभुजेसींजाण॥ ऐसाजन्मलाआपण॥ नारायणनव ॥ ५६ ॥ तुझे वामभुजींजन्मले॥ त्यांपासावदशअवतारझाले ॥ हरिहरऐसेबोलिले ॥ हेजाहाले

भिन्नयुक्तयुगीं ॥ ५७ ॥ मगयाउत्तरावरी ॥ पार्वतीशिवातें भस्मकरी ॥ देवाहेजन्म
लेकवणेपरी ॥ तेंसांगामज ॥ ५८ ॥ ऐसाऐकोनितियेचाप्रश्न ॥ सांगताहोयत्रिनयन ॥ ब्रह्मा
विष्णुरुद्रांचेजनन ॥ तेंपरियेसींदेवी ॥ ५९ ॥ तुजपासुनीसाकारू ॥ उठिलासर्वअलंका
रू ॥ शृंगारवेलीसीविस्तारू ॥ जगदंबेनूं ॥ ६० ॥ मीचिहोऊनिठेविलीसी ॥ येवढाब्र-
ह्मांडगोळव्यालीसी ॥ इंद्रशक्तीजाहालीसी ॥ माझेनिआंगें ॥ ६१ ॥ माझेशक्तीनें तेज
पाहिलें ॥ मजजन्मोजन्मींउपजविलें ॥ मींचैतन्यरूपजाणाविलें ॥ तुजयेवढें देवी ॥
६२ ॥ सांगीतलें तेंनेणसी ॥ तरीजाणेंमींसर्वांसी ॥ सर्वकर्ता हेंमानसीं ॥ दृढधरिलें
॥ ६३ ॥ ऐसीचतुझीकरणी ॥ तिन्हीदेवभ्रांतिभरें मौनी ॥ अहंमतीवादर्धितीजनीं ॥ जा
णदेवी ॥ ६४ ॥ देवीएकेचिबोलेंजाण ॥ मीचिसर्वत्रहेंचिखूण ॥ दुसरेंनाहीं मजविण ॥
हेंसत्यजाणमनीं ॥ ६५ ॥ हारपलियाहेंसाकार ॥ माझेस्वरूपीं होयस्थि र ॥ ह्मणोनि
माझेस्फरास्फर ॥ मूर्तिमंत ॥ ६६ ॥ माझेआंगींचेअवयवबोलिले ॥ तितुकेस्फरास्फु
रास्फरजन्मले ॥ तेजगींवर्णिलें ॥ वेदशास्त्रीं ॥ ६७ ॥ ब्रह्माविष्णुरुद्रइंद्रह्मणती ॥ हे
चारीपदींवर्तती ॥ याचहूं वर्गांसीउत्पत्ती ॥ माझ्यास्वरूपीं ॥ ६८ ॥ माझेचरणींजन्मलाइंद्र ॥
तोचिह्मणतीशूद्र ॥ वक्त्रींजन्मलारुद्र ॥ ब्रह्मातोजानूसीं ॥ ६९ ॥ ऊरूंतजन्मवैश्यह्म-
णजे ॥ ब्रह्माराजक्षत्रीयजाणिजे ॥ ऐसेंकां ह्मणिजे ॥ नाभींजन्मलाह्मणुनी ॥ ७० ॥
यांतेंमजपासावउत्पत्ती ॥ देवीतुजपासाधसर्वनेणती ॥ नानाअवतारहोती ॥ परीसर्वां-

आदीमी ॥ ७१ ॥ ऐसीचतुर्वर्गीचीउत्पत्ती ॥ भगनानाश्रुक्तीबोलती ॥ आणिऋषीगोत्र
ह्मणती ॥ नानाविध ॥ ७२ ॥ मजपासुनीहे होती ॥ यांपासुनी मध्यमयाती ॥ त्यांसीआ
चारक्रियाभक्ती ॥ परीदोन्हीचकुळें ॥ ७३ ॥ परीमीअकळकोणानकळें ॥ सर्वलोकींदो
न्हीकुळें ॥ हींभ्रमलीअविचारबळें ॥ ब्रह्मयाचेनी ॥ ७४ ॥ सुकृतीयांसीउत्तमकुळीं
जन्म ॥ आणित्यांसीउत्तमगतीसप्रेम ॥ पापियांउत्तमकुळींनयेजन्म ॥ ममस्वरूपावि
सरलेजे ॥ ७५ ॥ याजनींउत्तममध्यमनाम ॥ हेंदोन्हीप्रकारेंमीचसप्रेम ॥ हेंजाणेजो –
कारणवर्म ॥ तोचिज्ञानीहोय ॥ ७६ ॥ हेंचिस्वधर्मकारण ॥ येरकर्मबंधन ॥ हेंनकळेची
वर्मज्ञान ॥ शिवज्ञानमाझें ॥ ७७ ॥ कुळेंदोनपात्रेंदोन ॥ मुखेंदोनपूज्यदोन ॥ पक्षदो
नकवीश्वरदोन ॥ तेपरियेसोंदेवी ॥ ७८ ॥ आकाशधा त्रीहीपात्रेंदोन्हीं ॥ अग्निब्रा
ह्मणहीमुखेंदोन्हीं ॥ सूर्यवंशसोमवंशदोन्ही ॥ हींकुळेंजाणदेवी ॥ ७९ ॥ मातृपक्ष
पितृपक्षहेदोन ॥ व्यासवाल्मीकहेकवीश्वरदोन ॥ हरिहरहे पूज्यमानदोन ॥ असतीपैं
॥ ८० ॥ परिमजनिष्कर्मा आंतसामवे ॥ ८० ॥ तेंचिपूज्यकुळह्मणावें ॥ पापकुळतेंनपा
वे ॥ मजनिष्कर्मामाजी ॥ ८१ ॥ हापाहींमायाप्रपंच ॥ नोदाविताएकमीच ॥ लपवींआपु
ल्यास्वरूपींनिर्वच ॥ तेंतेजजागवीतअसे ॥ ८२ ॥ इच्छास्फुरवहें तिहींलोकीं ॥ माझीनांद
णूकनिकी ॥ सर्वप्रपंचहाचकीं ॥ म्यांआंगेंचालवीजे ॥ ८३ ॥ अलंकृतव्यक्तीविनोदेंसी
सहजसंकल्पप्रबोधेंसी ॥ मजमाजीएकवटलीऐसी ॥ जाणिजेदेवी ॥ ८४ ॥ सर्वसा

कारशृंगारेंसी ॥ माझ्यास्वरूपींएकवटलीसी॥ तेवेळींसांवरितझालीसी ॥ आधा
रस्तंभहोउनी॥ ८५ ॥इतुकियाउत्तरावरी॥ शक्तीह्मणेजीत्रिपुरारी ॥ हेंमजकळलेंअं
तरीं॥देवराया ॥ ८६ ॥यातिहींदेवांचेंजन्म ॥ तुह्मींसांगीतलें मूळवर्म ॥तेंमजमानलें
सेउत्तम॥ कृपानिधी॥ ८७ ॥याभिन्नजयुगींअंडें भिन्न॥ आणिमेरूचेंप्रमाण॥ याति
हींदेवांपासून॥कोणकोणजन्मले॥ ८८ ॥तेकोणेरीतीवर्तती ॥ आणिकोणेठाईंवस-
ती॥ त्यांचींनगरेंकोणतींकिती॥ तेंसांगाजीदेवा॥ ८९ ॥ मगह्मणेईश्वर॥ देवीतुझा
जोप्रश्नविचार॥त्याचेंदेतोंउत्तर॥ ऐकएकचित्तें॥ ९०॥ इंद्रपुरीसीइंद्रलोक ॥ ब्रह्मपु
रीसीब्रह्मलोक ॥विष्णुपुरीसीविष्णुलोक॥जाणदेवी॥ ९१ ॥ यामध्येंविलासीपूर्ण॥
कैलासलोककैलासीजाण॥ तेथेंअसणेंसर्वगण॥ जाणदेवी ॥ ९२ ॥ सर्वदेवांचीं
नगरें ॥ वेष्टुनिअसतीमेरुशिखरें॥याभीतरीजेजेसाकारें ॥ तेचिस्वर्गएकवीस॥ ९३
॥ तेंवपार्वतीह्मणेजीदेवा॥ तोहीभेदत्वांसांगावा॥ मगसप्तपाताळेंस्वर्गठेवा॥ क
ळेलमज॥ ९४ ॥ देवह्मणेपाताळांचेभेदसात॥ तेसप्तपाताळें ह्मणिजेत ॥ मृत्य
लोकींचेभेदचौदाविख्यात॥ तेचिचौदाभुवनें ॥ ९५ ॥स्वर्गाचेभेदबोलती॥ तेए-
कवीसजाणनिगुती॥ त्यांनेंचएकवीसस्वर्गह्मणती ॥जाणदेवी॥ ९६ ॥ मागेंसांगीत
लींसप्तपाताळें ॥आणिएकवीसस्वर्गविशाळें॥ ऐसींअठ्ठावीसस्थानेंनिर्मळें॥ जाणदे-
वी॥ ९७॥ तेचौदाआणिअठ्ठावीस ॥ मिळोनझालेबेचाळीस ॥ ऐसेभेदहेलोकत्रया

स ॥ जाहलेपैं ॥ ९८ ॥ ऐसेमेरूवरीउपराउपरें ॥ आणिनानाठाणांतरें ॥ त्रैलोक्या
सीतीन्हीनगरें ॥ तिन्हीदेवांचीं ॥ ९९ ॥ तंवपार्वतीदेवासीह्मणे ॥ ऐसीरचिलींस्थान
मानें ॥ हींतुझ्याआंगामध्येंभुवनें ॥ निर्मिलींदेवा ॥ १०० ॥ तींकैसीं कोणेस्थानीं
॥ रचिलींदेहामाजीकोणकोणीं ॥ तेंकृपाकरोनीमजकारणीं ॥ सांगाजीदेवा ॥ १ ॥ ऐ-
सेंउमेचेंप्रश्नोत्तर ॥ ऐकोनीबोलेईश्वर ॥ मजमाजीरचिलेंचराचर ॥ तेंऐकदेवी ॥ २ ॥
अतळलोकपरियेसीं ॥ असेमाझेनाभीसीं ॥ यावरीवितळलोककटीसीं ॥ असेजा-
ण ॥ ३ ॥ सुतळलोकमांडियेअसे ॥ सहीतळलोकजानूसिवसे ॥ तळातळलोकअसे
॥ माझियेअंगुष्ठीं ॥ ४ ॥ रसातळलोकपरियेसीं ॥ असेमाझियेगुल्फेसी ॥ पाताळ
लोकतळवेसीं ॥ जाणदेवी ॥ ५ ॥ हेसप्तपाताळलोकपरियेसीं ॥ तांस्वस्थएकाग्र-
मानसें ॥ चौदाभुवनेंपरियेसें ॥ सांगतोंतीं ॥ ६ ॥ ऐसींसप्तपाताळें ॥ आंवरी वीसस्व
र्गेंविशाळें ॥ मध्येंचौदाभुवनेंअंतराळें ॥ परियेसींदेवी ॥ ७ ॥ भूर्लोकमाझियागर्भीं
असे ॥ भुवर्लोकमाझियाउदरींवसे ॥ तपोलोकतोनयनींअसे ॥ माझियाजाण ॥ ८
॥ जनलोकमाझे ललाटींअसे ॥ सत्यलोकमाझेउत्तमांगींवसे ॥ विष्णुलोकमाझे
कुक्षींप्रकाशे ॥ आणिस्वर्लोकहृदयींजाण ॥ ९ ॥ ऐसेसातदुणे चौदा ॥ माझेगर्भीं
असतीसदा ॥ आणिब्रह्मा विष्णुरुद्रां ॥ संख्यानाहीं ॥ ११० ॥ यांसीमीचअसेंआधार
॥ यांचेजन्मगेलेअपार ॥ तोमार्गेंअनंतयुगींविस्तार ॥ सांगीतला ॥ ११ ॥ यापरीनाने

रचना ॥ तिघं आणिक करिती जापा ॥ इंद्रासी गण माण गहन ॥ देउनी देवी ॥ १२॥
हा भिन्नयुक्तयुगांचा विचारु ॥ शक्तीसी सांगे शंकरु ॥ तो हा मूकस्तंभ परिकरु ॥ स्म
णे श्रीमहादेव ॥ ११३ ॥ ॥ इति श्रीमूकस्तंभे शिवानिबंधे ईश्वरपार्वतीसंवादे भिन्नयु
क्तयुगकथनेनाम षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥श्रीगुरुसमर्थ॥ ॥आतांमनयुक्तयुगपरियेसी॥या
चीसंख्याकितीकैसी॥आणिचारीखाणीउत्पत्तीसी॥केलीकवणेंपरी॥ १ ॥तीमनीं
इच्छाझालीदेवासी॥तीमानसीउठेकैसी॥पांचकोटीवर्षेऐशीं॥त्यांचीसंख्या॥ २ ॥
चारवर्णअठराज्ञाती॥त्याकोणकोणसांगिजेती॥तूंपरियेसींबोपार्वती॥ एकचित्तें॥ ३
॥वैश्यशूद्रब्राह्मणक्षत्री॥ऐशाप्रकारेंवर्णचारी॥आणिअठरान्यातींचीपरी॥बोल-
तों देवी॥ ४ ॥चौंवर्णीमाजीभवानी॥हेचौऱ्यायशींलक्षजीवयोनी॥ घडामोडहीकर
णी॥ती न्हीदेवांची॥ ५ ॥ब्रह्माघडीसवालक्ष॥मायामोहचालवीआदिपुरुष ॥सर्वं
चसंहारीमहेश॥ अंशमाझा ॥ ६ ॥माझेंहाडतेंअसेकठिण॥ मांसतेंविष्णुजाण
॥त्याचींरोमेंआपण ॥ब्रह्माबोलिजे॥ ७ ॥कठिणतेंतमआपण ॥ मांसतेंसत्वजाण
त्वचारोमादिगहन॥राजसपैं॥ ८ ॥ऐसेसत्वरजतमजाण ॥हेतीन्हीदेवांचेतीनगुण॥
ऐसीसर्वरचनापूर्ण॥चारीखाणीची॥ ९ ॥ ऐशात्याचारीखाणी॥आणिचौऱ्यायशीं-
जीवलक्षयोनी॥ हीमनयुक्तयुगापासुनी॥ उत्पत्तिझाली ॥ १० ॥ तंवह्मणेपार्वती॥
देवाचौऱ्यायशींचीसंख्याकिती॥तेंसांगामजप्रती॥ आदिपुरुषा॥ ११ ॥ ऐसीऐकू-
निविनंती ॥मगबोलतेझालेपशुपती॥भलीकेलीत्वांस्फूर्ती॥ भवानीहो॥ १२ ॥ ए
कवीसलक्षस्वेदज॥एकवीसलक्षअंडज॥ एकवीसलक्षउद्भिज्ज॥आणिजारजए-
कवीसलक्ष॥ १३ ॥ऐसेचौऱ्यायशींलक्षजीवराशी॥तंवदेवीह्मणेशंभूसीं॥आणि

कपरियेसीं ॥ देवादिदेवा ॥ १४ ॥ तुह्मींकथिलेंचौरंवाणींसी ॥ तरीकैसानिपजकोणा-
सी ॥ तेंसांगआह्मांसी ॥ देवराया ॥ १५ ॥ ऐसाप्रश्नपरिसोनी ॥ मगह्मणेशूलपाणी ॥
तोंहीप्रकारश्रवणीं ॥ ऐकदेवी ॥ १६ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ मेघाश्चत्वारिलक्षाश्चता
राश्चनवलक्षकाः ॥ पर्वताह्यष्टलक्षाश्चाप्येवंस्वेदजसंभवः ॥ १ ॥ धान्यानिनवल
क्षाणिचतुर्लक्षाः सुगंधयः ॥ कंदमूलाद्यष्टलक्षमेवमुद्भिज्ज संभवः ॥ २ ॥ द्विपदोन
वलक्षाश्चाप्यष्टलक्षाश्चतुष्पदः ॥ पादभाराश्चतुर्लक्षाश्चैवंजारजसंभवः ॥ ३ ॥ चतुर्ल
क्षाजलचरानागाश्चनवलक्षकाः ॥ पक्षिणोह्यष्टलक्षाश्चाप्येवमंडजसंभवः ॥ ४ ॥ ता-
राकांचनतांम्राणि स्वेदजेषूत्तमानिवै ॥ तारारूपोभवेद्ब्रह्मातांम्ररूपोजनार्दनः ॥ ५ ॥
भवेत्कांचनरूपंहिममतत्वंनिरंजनं ॥ अन्नचंदनपुष्पाणिह्युद्भिज्जेषूत्तमानिच ॥ ६ ॥ अ
न्नरूपोभवेद्ब्रह्माचंदनंचजनार्दनः ॥ भवेत्कुसुमरूपंहिममतत्वंनिरंजनं ॥ ७ ॥ जारजे
षूत्तमाह्येतेवाजि मातंगमानवाः ॥ वाजिरूपोभवेद्ब्रह्माहस्तिरूपोजनार्दनः ॥ ८ ॥ भवे
न्मानवरूपंहिममतत्वंनिरंजनं ॥ अंडजेषूत्तमाहंसागरुडाः कच्छपास्तथा ॥ ९ ॥ हंस-
रूपोभवेद्ब्रह्मागरुडस्तुजनार्दनः ॥ कच्छपोममरूपंहिवर्ततेयन्निरंजनं ॥ १० ॥ टीका ॥
तंवह्मणेपार्वती ॥ देवायाचीकैशीगती ॥ तेंसांगामजप्रती ॥ आदिपुरुषा ॥ १७ ॥ मग
शंभूह्मणेजीवजातींसी ॥ कैसीसंख्याकोणासी ॥ तेंएकचित्तेंपरियेसीं ॥ आदिशक्ती
वो ॥ १८ ॥ पर्वततेआठलक्षजाण ॥ नवलक्षतोतारागण ॥ मेघमाळाचारलक्षपूर्ण ॥ हीस्वे

दजखाणी ॥ १९ ॥ आणि धान्यें तीनलक्ष ॥ परिमळ चारलक्ष ॥ कंदमूळ आठलक्ष ॥ ही उद्भिज्जखाणी ॥ २० ॥ द्विपद नवलक्ष सुंदर ॥ आठलक्ष चतुष्पाद वनचर ॥ पादभार लक्ष चार ॥ हीजारजखाणी जाण ॥ २१ ॥ चारलक्ष जलचर जाण ॥ नवलक्ष ते नाग पूर्ण ॥ आठलक्ष पक्षी संपूर्ण ॥ हीअंडजखाणी ॥ २२ ॥ ऐशा ग्यां केल्या चाररवाणी ॥ हे मज कर्ते रूपाची करणी ॥ यांत पवित्र वस्तू निवडूनी ॥ सांगो तुज ॥ २३ ॥ यारवाणींत पवित्र ॥ वस्तू असती जाण बारा ॥ त्या आदरिल्या शृंगारा ॥ सुरवालागीं ॥ २४ ॥ ही त्रिविधरूप युक्ती ॥ तिही देवांच्या त्रिमूर्ती ॥ ब्रह्मा विष्णु पशुपती ॥ हें नेज त्रया ॥ २५ ॥ आणिक एक चिन्ह ॥ या वाणींत व्यापक निर्गुण ॥ सोहं स्वरूप तिहीं देवांसी पूर्ण ॥ चौरखाणींमाजी ॥ २६ ॥ आतां सांगेन परिकर ॥ स्वेदजखाणीचा प्रकार ॥ जे प्रसवली पाषाण गिरिवर ॥ मेघमाळादिक ॥ २७ ॥ सप्तधातु आणि हिरे ॥ माणिक मोती साजिरें ॥ ऐसीं अत्यंत पवित्रें ॥ स्वेदजखाणीं ॥ २८ ॥ या स्वेदजखाणीआंतू ॥ सांगतों अतिपवित्र वस्तू ॥ ज्यांत तिन्ही देव नेरव्यातू ॥ अवतरले ॥ २९ ॥ तार ताम्र कांचन ॥ ताररूपें ब्रह्मा जाण ॥ ताम्ररूपें जनार्दन ॥ सुवर्ण तें तनु माझी ॥ ३० ॥ आतां अंडजखाणीआंतू ॥ पवित्र असती तीन वस्तू ॥ कूर्म गरुड हंस श्वेतू ॥ या वस्तू तीन्हीं ॥ ३१ ॥ कूर्म तो जाण ब्रह्मारूप गरुड तो विष्णूचें स्वरूप हंस तो निर्दोष निष्पाप ॥ हे मन्मूर्तीचा ॥ ३२ ॥ तो कैसा माझा अंश ॥ मनें सकोमळांत वास ॥ सोहं हंस निरंजन अवकाश ॥ उभय पक्षी ॥ ३३ ॥

आतांउद्भिज्जखाणीविचित्र ॥ जेथेंतीनवस्तुपवित्र ॥ अन्नचंदनआणिवस्त्र ॥ यातीन मू- | अ० ७ ॥
र्ती ॥ ३४ ॥ वस्त्रतेंब्रह्मरूपउज्वळ ॥ चंदन हरीरूपशीतळ ॥ आणिअन्नरुचिकररसाळ ॥
तोमीजाणदेवी ॥ ३५ ॥ आतांजारजानिरुपमा ॥ निजवस्तूउत्तमा ॥ अश्वगजनरना
ना ॥ यातीन्हीमूर्ती ॥ ३६ ॥ गजरूपेंतोनारायणू ॥ अश्वरूपतोचतुराननू ॥ नररूपेंसं
पूर्ण ॥ मीजाणदेवी ॥ ३७ ॥ ऐशाचारीखाणीदेवी ॥ म्यांरचिल्याविशेषपदवी ॥ चा
ग्रामादिलोकमानवी ॥ जीवजातपैं ॥ ३८ ॥ तंवदेवासी ह्मणेशक्ती ॥ देवादेलो
ककोठेंवसती ॥ यांचीनगरेंकितीअसती ॥ तींसांगामज ॥ ३९ ॥ मगबोलेशूळपाणी
गेंपुशिलेंतेंवपुसशी ॥ केसेनी ॥ रचनासांगितलीसंचुनी ॥ अष्टलोकांची ॥ ४० ॥ खू
नेयांखाणीवाणी ॥ उद्देशहेत्रिभुवनीं ॥ हेखाणीपासुनी ॥ सांगणेंलागलें ॥ ४१ ॥
भूर्लोकजनलोक ॥ नरलोकपाताळलोक ॥ सत्यलोकमहर्लोक ॥ देवलोकजाणदेवी ॥
२ ॥ हेलोकम्यांरचिलेसकळ ॥ व्यक्ताव्यक्तपिंडब्रह्मांडनिर्मळ ॥ तेसेंचसूक्ष्मआ-
णिस्थूळ ॥ हेंसर्वमाझेंनी ॥ ४३ ॥ तंवशक्तीह्मणेजीदेवा ॥ हेंसर्वनिर्मितातूंशिवा ॥ त
पुसेनतोसांगावा ॥ अभिप्राय ॥ ४४ ॥ सर्वकर्तातूंधूर्जटी ॥ ऐसेंदाखिजेतेंसृष्टीं ॥
ब्रह्माकरीहीगोष्टी ॥ सांगादेवा ॥ ४५ ॥ तंवदेवह्मणेसत्यवचन ॥ तुवांपुसिलेंजें
कारण ॥ त्याअभिप्रायाचीखूण ॥ ऐकदेवी ॥ ४६ ॥ पूर्वींभिन्नजयुगामाझारी ॥ सहज | ॥ २ ॥
कअवसरीं ॥ दोघबैसलेमहाद्वारीं ॥ माझियावो ॥ ४७ ॥ विरंचीआणिहरी ॥ तेबो

र्ती नानापरी ॥ अहंवादभरोवरी ॥ करिती मीपणाचा ॥ ४८ ॥ तेणे पडिले हटा ॥
करित आपणा प्रतिष्ठा ॥ ब्रह्मा ह्मणे मी सृष्टिश्रेष्ठा ॥ सर्व करितों ॥ ४९ ॥ तंव विष्णु ह्
मणे अद्भुत ॥ सर्व कर्ता मीच समर्थ ॥ मजवांचूनि त्रैलोक्यांत ॥ कवण असे ॥ ५० ॥
व ब्रह्मा ह्मणे मी समर्थ ॥ सर्व मींच असें करित ॥ ऐसे अहंकार गर्वांत ॥ पडिले दोघे ॥ ५१
॥ उभा ह्मासी कोणें निर्मिलें ॥ कोणापासाव जन्म झालें ॥ या विचारातें तें भुले ॥ तेणातीं
च ॥ ५२ ॥ हें सर्व चराचर ॥ कर्तेपणाचा डोंगर ॥ तेणार्ती तें अपार ॥ स्वरूप माझें ॥ ५३ ॥ मीच
कर्ता मीच निर्मिता ॥ ऐसी मिरविती अहंता ॥ बोलती प्रतिज्ञा महंता ॥ आपुल्या ठायीं ॥
५४ ॥ ऐसे दोघे प्रतिवादतां ॥ अहंकारीं पडिले वृथा ॥ मग निकरा गेले बोलतां ॥
पिता पुत्र ते ॥ ५५ ॥ ते एकमेकां विरोधिती ॥ हठ विवाद करिती ॥ आणि आ
ले मज प्रती ॥ उभय वर्ग ॥ ५६ ॥ मग ते ह्मणती शिवा ॥ आमुचा निवाडा करा
वा ॥ दोघांत कोण तो सांगावा ॥ कर्ता निर्मिता पैं ॥ ५७ ॥ या सृष्टीचा कर्ता कव
ण ॥ तो दोघांत घ्यावा जी निवडुन ॥ या कार्याहून आमुचें अन्य ॥ कार्य नाहीं पैं ॥
५८ ॥ अहंकार हा स्फुली ॥ करिती घरांत घरकुली ॥ स्तुती वाद वीती आपुलाली
॥ मूढपणें ॥ ५९ ॥ हें सर्व म्यां रचिलें ॥ परि ते मज ची विसरले ॥ भ्रांतीनें असती बंध
ले ॥ मीपणाचे ॥ ६० ॥ ऐसा ऐकोनी अभिप्रावो ॥ मग निवडावया उपावो ॥ म्यां र
चिला पाहा हो ॥ मनामाजी ॥ ६१ ॥ मी स्वर्ग पाताळ कर्ता ॥ मग सांगीतलें अ-

आतांउद्भिज्जरवाणीविचित्र ॥जेथेंतीनवस्तुपवित्र॥अन्नचंदनआणिवस्त्र॥यातीनमू-
र्ती॥ ३४ ॥वस्त्रतेंब्रह्मरूपउज्वळ॥चंदनहरीरूपशीतळ॥आणिअन्नरुचिकररसाळ॥
तोमीजाणदेवी॥ ३५ ॥आतांजारजानिरुपमा॥निजवस्तूउत्तमा॥ अश्वगजनरना
मा॥याती न्हीमूर्ती ॥ ३६ ॥गजरूपेंतोनारायणू॥अश्वरूपतोचतुराननू॥ नररूपेंसं
पूर्ण॥मीजाणदेवी॥ ३७ ॥ऐशाचारीरवाणीदेवी॥म्यांरचिल्याविशेषपदवी ॥चा
रीग्रामादिलोकमानवी ॥ जीवजातपैं ॥ ३८ ॥ तंवदेवासी ह्मणेशक्ती ॥देवाहेलो
ककोठेंवसती॥यांचीनगरेंकितीअसती॥ तीसांगामज ॥ ३९ ॥मगबोलेशूळपाणी
मागेंपुशिलेंतेंचपुसशीकेसेनी॥रचनासांगितलीसंचुनी ॥अष्टलोकांची॥ ४० ॥रचू
नियांरवाणीवाणी ॥उद्देशहेत्रिभुवनीं ॥ हेरवाणीपासुनी ॥ सांगणेंलागलें ॥ ४१ ॥
भूर्लोकजनलोक ॥नरलोकपाताळलोक ॥सत्यलोकमहर्लोक ॥देवलोकजाणदेवी ॥
४२॥ हेलोकम्यांरचिलेसकळ॥ व्यक्ताव्यक्तपिंडब्रह्मांडनिर्मळ ॥तैसेंचसूक्ष्मआ-
णिस्थूळ ॥हेंसर्वमाझेनी॥ ४३ ॥तंवशक्तीह्मणेजीदेवा ॥हेंसर्वनिर्मितातूंशिवा॥त
रीपुसेनतोसांगावा॥अभिप्राय॥ ४४ ॥सर्वकर्तातूंधूर्जटी॥ऐसेंदेखिजेतेंसृष्टीं॥
तरीब्रह्माकरीहीगोष्टी॥सांगादेवा॥ ४५ ॥तंवदेवह्मणेसत्यवचन॥तुवांपुसिलेंजें
कारण॥त्याअभिप्रायाचीखूण॥ऐकदेवी॥ ४६ ॥पूर्वीभिन्नजयुगामाझारी॥सहज ॥२॥
एकेअवसरीं॥दोघबैसलेमहाद्वारीं॥माझियाबो॥ ४७॥विरंचीआणिहरी ॥ तेबो

लतीनानापरी॥अहंवादभरोवरी॥करितीमीपणाचा ॥ ४८ ॥तेणपाडिलहटा॥
करितआपणाप्रतिष्ठा॥ब्रह्माह्मणेमीसृष्टिश्रेष्ठा॥सर्वकरितों॥ ४९ ॥तवविष्णुह्
ह्मणेअद्भुत॥सर्वकर्तामीचसमर्थ॥मजवांचूनित्रैलोक्यांत ॥कवणअसे॥ ५०॥
तवब्रह्माह्मणेमीसमर्थ॥सर्वमीचअसेंकरित॥ऐसेअहंकारगर्वांत॥पडिलेदोघे॥५१
॥ आह्मांसीकोणेनिर्मिलें॥कोणापासावजन्मझालें॥याविचारातेंतेंभले॥तेणातीं
च॥५२ ॥हेंसर्वचराचर॥कर्तेपणाचाडोंगर॥तेणार्तातेंअपार॥स्वरूपमाझें॥५३॥मीच
कर्तामीचनिर्मिता॥ऐसीमिरवितीअहंता॥बोलतीप्रतिज्ञामहंता॥आपुल्याठायीं॥
५४॥ ऐसेदोघेप्रतिवादतां॥अहंकारींपडिलेवृथा॥ मगनिकरागेलेबोलतां॥
पितापुत्रतें॥ ५५ ॥तेएकमेकांविरोधिती ॥ हठविवादकरिती ॥आणिआ
लेमजप्रती॥ उभयवर्ग॥ ५६॥ मगतेह्मणतीशिवा॥ आमुचानिवाडाकरा
वा ॥दोघांतकोणतोसांगावा॥ कर्तानिर्मितापैं ॥ ५७ ॥यासृष्टीचाकर्ताकव
ण ॥ तोदोघांतद्यावानिवडुन ॥ याकार्याहूनआमुचेंअन्य ॥कार्यनाहींपैं ॥
५८ ॥ अहंकारहीभुली॥करितीघरांतघरकुली ॥स्तुतीवादवीतीआपुलाली
॥मूढपणें॥५९ ॥हेंसर्वम्यारचिलें॥परितेमजचीविसरले॥भ्रांतीनेंअसतीवेध
ले॥मीपणाचे ॥ ६० ॥ऐसाऐकोनीअभिप्रावो ॥मगनिवडावयाउपावो ॥म्यार
चिलापहाहो॥मनामाजी॥ ६१ ॥मीस्वर्गपाताळकर्ता॥मगसांगीतलेंअ-

र्थी ॥ त्याचाविकल्पनिरसिता ॥ मींजाहलोंपैं ॥ ६२ ॥ माझीस्वरूपताजाणावी ॥ त्रैलोक्यरचनादावावी ॥ दोघांचीअहंतानिरसावी ॥ म्हणोनियां ॥ ६३ ॥ त्यादोघांचासंकल्पू ॥ जाणोनिदिधलानिरोपू ॥ जेणेंहरेदोघांचाकोपू ॥ स्वभावेंची ॥ ६४ ॥ मगम्यांम्हटलेंभावें ॥ अगातुम्हींदोघींऐसेंकरावें ॥ सांग थोड्यामाजीबरवें ॥ तुम्हादोघांसी ॥ ६५ ॥ तुम्हींऐसेंचकरावें ॥ माझेंरूपनिर्धारावें ॥ निर्धारुनियांयावें ॥ सत्वरदोघे ॥ ६६ ॥ एकेंमुगुटपर्यंतजावें ॥ एकेंचरण पाहूनयावें ॥ दोघांमाजीआदींयेथें पावे ॥ तोचिसमर्थ ॥ ६७ ॥ त्यांसींनिरोपदीधलाऐसा ॥ हेंआलेंदोघांच्यामानसा ॥ धरलाअंगवणेचाभरंवसा ॥ दोघांजणीं ॥ ६८ ॥ ब्रह्माम्हणेमीमुगुटपाहीन ॥ तेथूनक्षणांतयेइन ॥ विष्णूम्हणेमीक्षणांतचरण ॥ येईनपाहोनियां ॥ ६९ ॥ दोघींगर्वआपंगिला ॥ ब्रह्मामुगुटपाहूंनिघाला ॥ विष्णूपाताळींप्रवेशला ॥ चरणपहावया ॥ ७० ॥ विष्णूमोठीपुरुषार्थें ॥ चालतांपाताळपंथें ॥ युगेंगेलींअनंतें ॥ कल्पकोटी ॥ ७१ ॥ तेणेंसप्तपाताळेंक्रमिलीं ॥ त्याणेंबळआणिशक्तीसरली ॥ मोठीआंगवणगेली ॥ परीचरणनदेखिले ॥ ७२ ॥ अपारक्रमितांपाताळपंथ ॥ बहुशीणलातोअनंत ॥ पडलाअसेघोरतमांत ॥ लक्ष्मीपती ॥ ७३ ॥ तेथेंतोबहूतश्रमला ॥ कांहींनेणेंदिशाभुलला ॥ कोठंनिहाकोणगावपावला ॥ ऐसेंत्यासीनकळेची ॥ ७४ ॥ पाहीनचरणाचाअंत ॥ हागेलात्याचापुरुषार्थ ॥ आणिपडलाअंधकारांत ॥ नसुचेकांहीं

॥ ७५ ॥ नलागेचि चरणाचा अंत ॥ सांडिला असे मनोगत अर्थ ॥ आणि झाला -
चिंताक्रांत ॥ सरलें सत्व ॥ ७६ ॥ ऐसा पडला अंधकारीं ॥ गजबजिला असे अंतरीं ॥
ह्मणे मागें कोणे परी ॥ ठाकेन आतां ॥ ७७ ॥ ऐसा त्याचा अभिमान सरला ॥ मग मनीं
विचारूं लागला ॥ ह्मणे देवा तुझा पार कोणा ला ॥ न कळे निर्पै ॥ ७८ ॥ मनीं विचारी पु
रुषोत्तम ॥ शिवातें सर्वांसी विश्राम ॥ आह्मी व्यर्थ पावलों श्रम ॥ अहंभावेंया ॥ ७९
॥ ऐसा पराक्रम सरला ॥ मग हरी थोर पस्तावला ॥ चरण पहावयाचा फिटला ॥ भ्रम सह
ज ॥ ८० ॥ ऐसा शिणेनाना उत्तरीं ॥ पडिला असे अंधकारीं ॥ ह्मणे धांव धांव गा त्रिपुरा
री ॥ यासमयीं ॥ ८१ ॥ ह्मणे आह्मी जाहलों क्षीण ॥ चांगलें मर्दिलें असे मन ॥ हा अ
हंकार गहन ॥ आड ठाकला आह्मां ॥ ८२ ॥ तेणें करूनियां हे डोळे ॥ वायां जाहले आं
धळे ॥ आतां कैसें हें वळे ॥ तमपडळ ॥ ८३ ॥ येथूनि निघावें कैसें ॥ कोणीकडे कांहीं न
दिसे ॥ हें निरचिलें महेशें ॥ आह्मांलागीं ॥ ८४ ॥ ऐसा बहूत त्रासला ॥ शिवशिव
ह्मणोनी स्मरिला ॥ तो उच्चार ऐकिला ॥ आणी एकें ॥ ८५ ॥ ऐसा माझा नामाचा उच्चा
र ॥ ऐके पाताळकेंद गणेश्वर ॥ तो ह्मणे माझा स्वामी शंकर ॥ कोणें मनीं स्मरला ॥ ८६ ॥
आणी ह्मणे तूं कोण आलासी येथें ॥ कां स्मरिलें माझिया स्वामीतें ॥ ऐसें पाताळकंदें वि-
ष्णूतें ॥ विचारिलें पैं ॥ ८७ ॥ ऐसें पाताळकंद बोलिला ॥ ऐकोनि हरी संतोषला ॥ ह्मणे शि
वचरणासी सोय मला ॥ कैसी लाभेल ॥ ८८ ॥ या महा अंधकारा ॥ संग झाला अवघारा

॥आतांरक्षींपरमेश्वरा॥कृपाळूवा॥८९॥तंवपुसेपाताळकंदू॥येरुह्मणेमीगोविं
दू॥येथेंयावयाकायसंबंधू॥कवणकार्य॥९०॥मगविष्णुकरीअनुवादू॥सांगेपूर्वी
लसंबंधू॥ह्मणेजीजाहलामहावादू॥मजआणिब्रह्मयासीं॥९१॥तोह्मणेमीस
र्वकर्तू॥मीह्मणेंमीसमर्थू॥मगतोऐकविलावृत्तांतू॥ईश्वरासीं॥९२॥मगतोआमु
चाविवाद॥तुटावयासीसंबंध॥देवेंरचिलाप्रबोध॥मनामाजीं॥९३॥दोघांसींनिरोप
दिधलाशिवें॥एकेंचरणपाहोनियावें॥एकेंमुगुटासिंजावें॥नभपंथें॥९४॥माझेच
रणआणिमुगुट॥जोदेखेतोबळकट॥आधींयेईतोश्रेष्ठ॥दोघांमाजीं॥९५॥मगमुगु
टाचामहिमा॥पाहोंगेलाअसेब्रह्मा॥येरूकडेलागलाछंदआह्मां॥शिवचरणाचा॥
९६॥मगतोगणविष्णूसीह्मणे॥तुह्मांचालविलेंकवणें॥याअहंमतीच्यागुणें॥केविं
चरणदेखिसी॥९७॥अत्यंतपवित्रतुह्मीं॥वायांपडलेतभ्रमीं॥याअहंकारेंकरूनि
श्रमी॥जाहलेती॥९८॥शिवचरणाचाअंत॥पाहातांसर्वसिद्धांत॥हेंनकळेचिको
णागणित॥भरवशानें॥९९॥अमर्यादतोकेवींमर्यादेसींयेईल॥उमापतोकेंवीमा
पानावेल॥तोअकळकोणासींकळेल॥अपरंपारू॥१००॥मजशिवामागेंअसणें
॥परीमीत्याचापारनेणें॥ऐसेंकेलेंदेवकोणें॥जोचरणदेखे॥१०१॥येथेंअसणेंमजम
त॥चरणदर्शनाचाधरूनिअर्थ॥माझेंआयुष्यगेलेंअनंत॥परीनदेखेंचरण॥२॥हा
शिवअगम्यअगोचर॥कोणीनेणेयाचापार॥हाअतिगहनअपार॥अमर्याद॥३॥

अहमर्ताआगवण॥पहातांकोणानिर्धारण॥नकळेपदनिर्वाण॥अचोजअरू
प॥ ४ ॥तोनेणवेतर्कानुमानें॥नकळेविद्यादिसाधनें॥कींटाकितांतेंगर्वपण॥
आतुडेलतो॥ ५ ॥तोगणितांकोणाआणवेल॥आणितोकवणाकळेल॥अचो
जाचोजवेल॥केंवितया॥ ६ ॥कविकुलज्ञातेपणें॥श्रुतिस्मृतीशास्त्रेंपुराणें॥
अचोजतोअनुमानें॥निजरूपशिव॥ ७ ॥हानपाविजेलहटें॥कींलोभप्रपंचकप
टें॥मददर्शनवेष॥नदिसेतो॥ ८ ॥दोनाकिंवाआगळ्याधर्में॥सर्वआचारक्रियाक
र्मे॥कींजाणिवेच्याभ्रमें॥शंभूपाविजे॥ ९ ॥वेदशास्त्रांमाजींप्रवीण॥पुराणींअ
सेपूर्ण॥सर्वकळांमाजीसुजाण॥तेणेंहीनभेटे॥ १० ॥त्यापुढेंनचलेसमर्थपण॥
जगासीनकळेमहिमान॥वायांभुललेतेह्मणोन॥जाहलेतीश्रमवरपडे॥ ११॥
कौशल्यमल्लशंभूआपण॥मोठीपुरुषार्थआंगवण॥ह्मणोनिलागलेंविंदान॥
आपलागपणें॥ १२ ॥नानाप्रकारऊर्मीपण॥समर्थवादआंगवण॥येणेंनकळती
शिवचरण॥नारायणा॥ १३ ॥निबंधवेदशास्त्रमतें॥उपनिषदेंआणिवेदांतें॥ए
कुकर्मेंशिवातें॥केवींजाणती॥ १४ ॥ह्मणोनिविद्याकीसंपत्ती॥व्यर्थसर्वउत्पत्ती॥
यणांचरणठाकिती॥शिवाचेपें॥ १५ ॥ऐसाशिवरूपविचारु॥हरीसीसांगेगणेश्व
रु॥तोऐकोनिशार्ङ्गधरु॥आनंदेंपूर्ण॥ १६ ॥ मगबोलेनारायण॥चांगभेटला
सीशिवगण॥ परमपरायणसर्वज्ञीण॥ हरिलामाझा॥ १७ ॥ मगत्यासी

पुसेहृषिकेशी ॥ तुजआधारकींप्रकाश ॥ येथेंतुजरहिवास ॥ कोणेस्फुरवें ॥ १८ ॥ ऐकोनिहरीचेंबोलणेंऐसें ॥ पाताळकंदगर्ग्याहंसे ॥ ह्मणेतुजदुर्बळपणकैसें ॥ अर्जुनवर्गी ॥ १९ ॥ तूंपडिलासीमीपणाच्यापाटे ॥ जरीसद्गुरुशिवभेटे ॥ तरीअज्ञानसर्वफिटे ॥ सहजचिपें ॥ २० ॥ हाअज्ञानफांटाफिटे ॥ गुरुअंजनडोळां झगटे ॥ मगशिवनिर्धारेंभेटे ॥ स्वइच्छापणें ॥ २१ ॥ सद्गुरु अंजनभेटे ॥ तेणेंबंधनभ्रांतीतुटे ॥ मगशिवस्वर्णदिठे ॥ दिव्यदृष्टीसीं ॥ २२ ॥ गुरुचेवें घेलेनितेजें ॥ बाह्यभीतरीसर्वदेखिजे ॥ तेणेंनिजस्वरूपलाहिजे ॥ अंतरात्मा ॥ २३ ॥ हृदयींशिवादिनकर ॥ तेणेंफिटेलअज्ञानअंध कार ॥ तरीयेथेंआह्मींतमघोर ॥ कैसेंउरेलपें ॥ २४ ॥ त्याअविनाशतजें ॥ आह्मीउदयअस्तानेणिजे ॥ नमलोपलेंसहजें ॥ गुरुचरणीं ॥ २५ ॥ ऐसेंऐकूनिहरी ॥ जाहलासप्रेमअंतरीं ॥ ह्मणेशिवचरणकोणेपरी ॥ ठकतीआह्मां ॥ २६ ॥ धरिलाअहंकारमानसीं ॥ तेणेंअंतरपडलेंचरणासीं ॥ तरीसांगाप्रायश्चित्तआह्मासीं ॥ सत्यभक्तिबीज ॥ २७ ॥ माझावेळवद्दावलों ॥ मींअहंबुद्धीसींपडलों ॥ अहंकारप्रवाहीं बुडालों ॥ अविवेकी मी ॥ २८ ॥ खटाटोपीमींजाहलों ॥ शिवचरणपाहोंनिघालों ॥ तेणेंमींआजीदुरावलों ॥ शिवचरणासीं ॥ २९ ॥ जरीमींअंतनपाहतों ॥ तरीशिवचरणासींकांदुरावतों ॥ आणिअंध कारींपडतों ॥ कासयालागीं ॥ ३० ॥ तरीप्रसंगेंस्वभावें ॥ तूंमजभेटलासीदेवें ॥ तरीप्रायश्चित्तद्यावें ॥ आह्मांलागीं ॥ ३१ ॥ तरीआतां-

करूनिउपदेशू ॥ तूंकरिसीशिवचरणींवासू ॥ प्रकटींसोहंबीजप्रकाशू ॥ हृदयींमाझ्या
॥ ३२ ॥ ऐसाअहंकारनिरसिला ॥ सर्वविकारविसरला ॥ कैवल्यभावेंअनुसरला ॥ म
हेशासीं ॥ ३३ ॥ तेवेळींपाताळकंदू ॥ उपदेशीप्राणलिंगसंबंधू ॥ मगहरीसीहोयआ
नंदू ॥ प्राणलिंगदीक्षें ॥ ३४ ॥ तंवह्मणेतीपार्वती ॥ देवाप्राणलिंगदीक्षाकासयाह्म
णती ॥ तेकोणकोठेंस्थिती ॥ आणिस्मरणकाय ॥ ३५ ॥ मगह्मणेतोमहेश्वरू ॥ प्रा-

वि	ष्णु	गा	य	त्री	ॐ
हं	ब्र	ह्म	त	त्व	वि
ष्णु	प	र	मा	त्मा	रु
द्र	सो	हं	रु	द्र	त
त्व	वि	ष्णु	प	र	मा
त्मा	प	र	ब्र	ह्म	ॐ

प्राणदीक्षालिंग

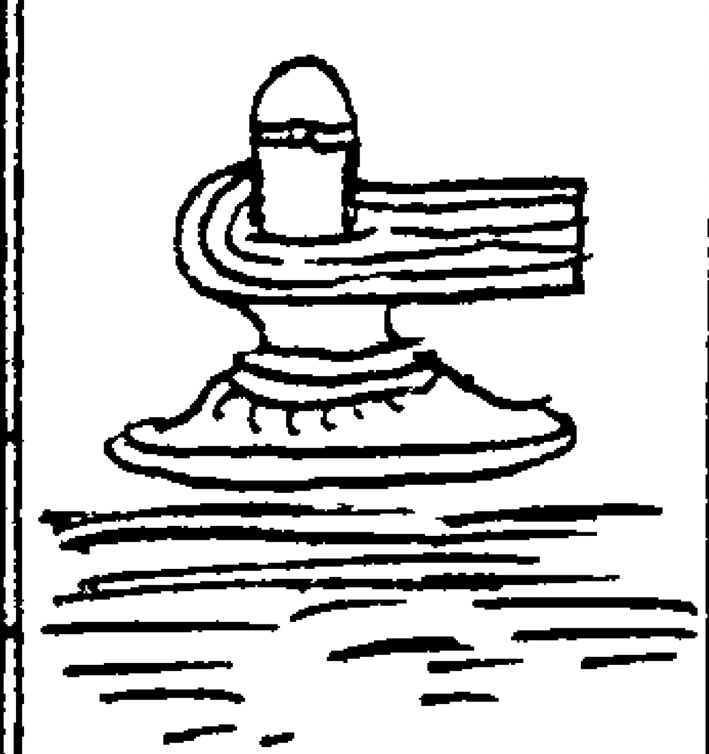

णदीक्षेचाजोसमाचारू ॥ तोसांगतोंएकं-
कारू ॥ एकचित्तें ॥ ३६ ॥ ऐसेंपाताळकंदब्र
ह्म ॥ विष्णूसींसांगीतलेंवर्म ॥ मगशिव-
ज्ञानसप्रेम ॥ स्फुरलेंतया ॥ ३७ ॥ तेणेंउत्त
मझालाविष्णु ॥ पुनरपिह्मणेतोगणु ॥ हृद
यींअसोनिभिन्नयनु ॥ सदाशिवहा ॥ ३८ ॥
तोअपरंपारअकळु ॥ अनुसरलाकृपाळू ॥ जोशिवअतिस्नेहाळू ॥ भावालागीं ॥ ३९ ॥ ऐ
सेंविश्वासभावें ॥ नलगेदुरीपहावें ॥ कृपाकेलियादेवें ॥ तोचिप्रगटे ॥ ४० ॥ हागायत्रीवेद
जाणतां ॥ षडक्षरीमंत्रमाता ॥ देवासीशंभूउपदेशितां ॥ जोशिवसर्वव्यापक ॥ ४१ ॥ यारिथस
र्वमंत्रबीज ॥ मानींविश्वस्वरूपनिजगुज ॥ तवहरीसीप्रकाशिलेंशिवतेज ॥ अखंडितहृदयीं
॥ ४२ ॥ तेणेंप्राणलिंगगव्हरीं ॥ शिवज्ञानदिनकरीं ॥ तेंसबाह्यअभ्यंतरीं ॥ विमलब्रह्म ॥ ४३ ॥

नलगेउतारचढगिरी॥आणिधांवणेंनलगेदुरी॥तोसामवेदहृदयाभीतरी॥सेजाभावलिं अ॰
ग॥४४॥हृदयकमळवोहरा॥कैवल्यभावाचागाभारा॥तेथेंशिवशक्तीवोहरा॥विसावलासे ७
जे॥४५॥ह्मणोनीएकभावें॥हृदयामाजीपहावें॥हेंनिजवर्मजाणावें॥सद्गुरूरूपें॥४६॥शि
वज्ञालानिर्धारू॥मगफिटलाअंधकारू॥पाताळकंदगणेश्वरू॥नामिलादेवें॥४७॥महेश्वर
स्यानींउपदेशिला॥सर्वरूपीअनुसरला॥मगहरीएकरूपझाला॥हरतेजीं॥४८॥विश्वास
लेनीजिवीं॥बुद्धीरुतलीशिवीं॥देहीबाणलीस्वभावीं॥प्रेमशक्ती॥४९॥झालाशिवतत्वींनि
र्धार॥तेथांनिबोलिजेहरिहर॥दोघांभिन्नत्वेंव्यवहार॥असेचिना॥५०॥भक्तिरूपेंएकाकार
ह्मणोनिएकहरिहर॥फिटलाअहंत्वाचाअंधःकार॥शिवतत्वीं॥५१॥ऐसेंअनादिसिद्धज्ञान॥
पाताळकेतेंउपदेशिलेंआपण॥त्यापासावशिवज्ञान॥विष्णूसीं॥५२॥ केलीसंख्यापाता
ळाची॥परीचरणाचापारनकळेची॥पाताळजगींबोलतोची॥शब्दश्रुतीअकळ॥५३॥
तोपाहूंगेलाचरणकमळ॥तेंरूपकेलेंपाताळ॥त्यापरतीलीळाअकळ॥शिवरूपाची॥५४॥
चित्तगुरुशब्दींविश्वासलें॥भावलिंगीअनुसरलें॥हृदयामाजीदेखिलें॥शिवचरण॥
५५॥विष्णूसींभावेंभजिजे॥विष्णूतोहरचीह्मणिजे॥उत्तमांगीलिंगबोलिजे॥सहजतया॥
५६॥हरीहोतांबळेंगर्वित॥तैंनलाभेचीचरणाचाअंत॥त्याअहंतेसींमीदूरीठाकत॥अपरंपार
॥५७॥मगतोअत्यंतश्रमला॥मजस्मरतांचीस्थानपावला॥आणिसर्वहीभ्रमफिटला॥त्याविष्णूचा५८ ॥६॥
ऐसाशंभूसांगेवृत्तांत॥नवशक्तिह्मणेब्रह्मयाचीकैसीमात॥तीसांगिजमजसींत्वरितदेवराया॥५९॥ऐसें

पार्वतीनेंपुशिलें ॥ मगशिवकायबोलिले ॥ अवोत्याणेंमनगर्वे केलें ॥ शिवमुगुटमहाव
या ॥ १६० ॥ मगनिघालाब्रह्मा ॥ महावयामुगुटाचामहिमा ॥ परीतोवरपडझालाश्र
मा ॥ चालतांऊर्ध्व ॥ १६१ ॥ चतुर्युगसहस्रमिती ॥ हेंब्रह्मयाची दिनराती ॥ त्यासीलाग-
लीवस्ती ॥ कल्पकोटी ॥ १६२ ॥ तोक्रमीजितुलें ॥ जेथेंजेथेंबैसकारकेलें ॥ तेंचीस्वर्गगणि
तझालें ॥ एकविसांसी ॥ १६३ ॥ ऐसाब्रह्माजायऊर्ध्वमार्गे ॥ क्रमिलींएकवीसस्वर्गे ॥ ल-
क्षानुलक्षमुगुटऊर्ध्वमार्गे ॥ नानापरीअचोज ॥ ६४ ॥ तेणेंतोश्रमलाकमळासनू ॥ क्रमितां
पंथनसेचिगहनू ॥ तंवकेतकीआणिधेनू ॥ तिसराकागभेटला ॥ ६५ ॥ तीधेनूपवित्रशिरीं
वाहिजे ॥ केतकीमुगुटींवासकीजे ॥ नीहीयेतांदेखिजे ॥ चतुराननं ॥ ६६ ॥ धेनुम्हणेब्रह्म
यासी ॥ तूंयेथवरीकांश्रमलासी ॥ कायधरिलेंअसेमानसीं ॥ तेंसांगिजेपैं ॥ ६७ ॥ मग-
ब्रह्मासांगेतियेसी ॥ शिवेंसांगितलेंज्यावचनासी ॥ तरीतूंयेथेंभेटलीसी ॥ आंतसमयीं
॥ ६८ ॥ अहोत्रिकाळमनीं ॥ तूंवाहिजेत्रिसंध्यावदनीं ॥ तेंतूंदेखिलीसनयनीं ॥ त्रिपदा
संध्या ॥ ६९ ॥ तीतूंमातामंत्रवेदां ॥ जगींधन्यतूंत्रिपदा ॥ तुझियाचतुर्थपदा ॥ सिद्धउपासि
ती ॥ ७० ॥ तीतूंसबाह्य अभ्यंतरीं ॥ अजपाम्हणिजेआद्याक्षरी ॥ तीतूंसोहंभावेंयोगेश्व
री ॥ चिंतीजेसी ॥ ७१ ॥ तूंप्राणाधारनिधी ॥ चौथाचरणत्रिशुद्धी ॥ आम्हीक्रियाकर्मउ-
पाधी ॥ अधिकारीवो ॥ ७२ ॥ वेदगर्भीतुझीसुश्रुषा ॥ आणिउपाधीकर्मदेखा ॥ परी
मूर्खत्वेंपडिलोंऐका ॥ अभिमानीं ॥ ७३ ॥ त्याअभिमानेंश्रमलोंथोर ॥ नलगेचीमु

गुदाचापार ॥ सरलेंवक्रा हिलेंशरीर ॥ संकीर्णताम्रा मर्पे ॥ ७४ ॥ याउत्तरावरीधेनूपुसे | अ०
तूयेवदेमाठआकाशें ॥ मुगुदपहावयाकेसें ॥ येणेंझालें ॥ ७५ ॥ मगतोब्रह्माबोलिला | ॥ ७ ॥
॥ मजआणिविष्णूसीवादलागला ॥ मगदोघांसींनिवाडादिधला ॥ चंद्रचूडें ॥ ७६ ॥ वि
ष्णूनेंचरणपाहूनयेणें ॥ म्यांमुगुदासीलक्षणें ॥ आदींयेणेंमानपावणें ॥ शिवसभेसी
॥ ७७ ॥ आदिब्रह्मामींसृष्टिकर्ता ॥ मजऐसीअसेअरोता ॥ मगमींआलोंतुजउपासिता
आर्यागायत्री ॥ ७८ ॥ तंपाहेंशेवटींचुके ॥ जेणेंमुगुदाचापारठाके ॥ आजआमुचेंउणेंचु
के ॥ कोणेंपरीवा ॥ ७९ ॥ ऐसेंबोलूनचतुर्मुख ॥ ह्मणेकांहींअसेलतुजठाउक ॥ तरीसां
गावाउपायएक ॥ मजलागीं ॥ ८० ॥ मगबोलधेनुकेतकी ॥ आह्मांवासशिवमस्तकीं ॥
परीमर्यादामुगुदाची किंतुकी ॥ तेंआह्मांनेणवे ॥ ८१ ॥ हेंऐकोनीश्रमलाबहुत ॥ मग-
होऊनिगर्वगलित ॥ ह्मणेआतासर्वदेवांत ॥ लाजथोरझाली ॥ ८२ ॥ मगब्रह्माह्मणे
आपण ॥ जीतुमच्याशब्देंकरून ॥ माझीलाजअपमान ॥ चुकेऐसेंकरातुह्मीं ॥ ८३ ॥
मीब्रह्माहोयगहन ॥ सर्वस्करांतहोईनमान्य ॥ ऐसाकांहींकरावायत्न ॥ तिघेतुह्मीं ॥
८४ ॥ तरीऐसेंतुह्मींकरावें ॥ मीमागेनतेंद्यावें ॥ मुगुटदेखिलाऐसेंह्मणावें ॥ शिवसभे-
सी ॥ ८५ ॥ गाईब्राह्मणाचेंनीपसें ॥ असत्यबोलिजेभलतैसें ॥ असत्यबोलतांपरिये
से ॥ दोषनाहींत्यासी ॥ ८६ ॥ तेंआलेंत्याच्याचित्ता ॥ मगधेनुकाककेतकीसोत्वरिता ॥ | ॥ ७ ॥
आलापरतोनीमागुता ॥ चतुरानन ॥ ८७ ॥ तोआलाशिवसभेसी ॥ तंवविष्णुबैस

लाशिवापाशीं ॥ मगशंभूपुसेब्रह्मयासी ॥ मुगुटदेखिलाकीं ॥ ८८ ॥ येरूह्मणेपा-
हिलाअसे ॥ ऐसेंबोलेउल्हासें ॥ साक्षकामधेनुकेतकीअसे ॥ याबोलासी ॥ ८९ ॥ तंव
तेदोघेबोलतीवचना ॥ आह्मीसाक्षीअसों त्रिलोचना ॥ मुगुटदेखिलाब्रह्मयानेंजाणा
ऐसेंबोलती ॥ ९० ॥ मगयाउत्तरावरी ॥ दोघांतेंशापीत्रिपुरारी ॥ तुह्मींजामृत्युलोका-
भीतरी ॥ अनन्यभक्षावें ॥ ९१ ॥ मुगुटींचीवर्जिलीकेतकी ॥ हीलटकीचसाक्षवदेमुखीं
॥ इजसींघालामृत्युलोकीं ॥ अघोरभूमिके ॥ ९२ ॥ केतकीकागऋषिगायत्री ॥ तिघें
घातलीमृत्युलोकीं ॥ तेअमंगळभासितींवर्क्षी ॥ शिवेंशापिलेंह्मणोनी ॥ ९३ ॥ ऐसें
तिघां सींभोंवलेंब्रह्मकथन ॥ असत्येंपावलींअमंगळस्थान ॥ लटकेंसामावेकैसेन
॥ सत्यस्वरूपीं ॥ ९४ ॥ सहजमजमाजीसकळ ॥ कैसेंमजमाजीअकळ ॥ आह्मां
सीं हळहळ ॥ करूंजातां ॥ ९५ ॥ आवोगायत्रीतूंसमर्थ ॥ आणिलटिकेंआजबोल
त ॥ जहालीसजगादेखतांयेथ ॥ महादोषिणी ॥ ९६ ॥ असत्यअनुवादली ॥ ह्मणोनीं
मुखींअपवित्रझाली ॥ एवढाअपमानपावली ॥ ब्रह्मकथनाचा ॥ ९७ ॥ केतकीजी
पवित्रहोती ॥ तीहीजाहलीअसत्यवदती ॥ ह्मणोनितिचीवर्जिलीसंगती ॥ दिधली
दैत्यां ॥ ९८ ॥ आणिएककागऋषी ॥ सुवर्णकांतीचंचुमुखी ॥ तोकृष्णकायाआणिन
रकीं ॥ मुखसदांतिष्ठत ॥ ९९ ॥ ऐसेंशापिलें तिघांसीं ॥ मगपाचारिलेंब्रह्मयासी ॥ तो
शापदृषीकेशी ॥ परिसतअसे ॥ २०० ॥ जोअबद्धसंसार ॥ जोअसेकुकर्मीनर ॥ त्यां-

चातुझेमस्तकींभार ॥ पडोरेविरंची ॥ १ ॥ तूंरबाटिककसाबहोयगाय भीचा ॥ हातीं विकराकरिसीमांसाचा ॥ मुहूर्तदेउ नीजीवांचा ॥ घातकीहोसी ॥ २ ॥ विश्वकर्मकरीं रे पापिष्ठा ॥ तोतुझ्याशिरींभारमोठा ॥ ऐसाअसत्याचावांटा ॥ प्रासतुज ॥ ३ ॥ तुज ऐसाआहेताठा ॥ यास्तवतुझें एकशीर तोडिलेंनष्टा ॥ तुजसीआलासाक्षीचाबट्टा ॥ असत्याचे ॥ ४ ॥ तुझेकुळींहोतीलनष्ट ॥ महाकुकर्मीपापिष्ठ ॥ दैत्यराक्षसअतिदुष्ट ॥ होतीलजाण ॥ ५ ॥ जेलागतीतुझेसंगती ॥ तेकर्मभ्रमीपडती ॥ त्यांसीनाहीं फळप्रा प्ती ॥ तुझ्यामार्गी ॥ ६ ॥ घेतीदानपतिग्रह ॥ मगमोक्षासीनाहींठाव ॥ मगतेरचितीदेवी देव ॥ म्हूनजाती ॥ ७ ॥ तूंहोसीविश्वाचागुरू ॥ त्याचाकर्माचाप्रतिकारू ॥ बेतहोईल अपारू ॥ त्यासीअजयतुझेनीं ॥ ८ ॥ तुझेवंशीं विधवा ॥ त्यांसी विटंबूकरावा ॥ आनजा तींचारि घावा ॥ त्यांसीहोईल ॥ ९ ॥ ऐसा शापिलाब्रह्मा ॥ मगतोगेलाकुकर्मा ॥ तोचु कलानिजवर्मा ॥ धोत्रेंप्रक्षाळी ॥ १० ॥ वदतांलटकीबुद्धी ॥ पडलाब्रह्मायासंधीं ॥ त्या सीपूर्वजांवर्जिलीत्रिशुद्धी ॥ तिहींलोकीं ॥ ११ ॥ मीब्रह्माकर्ताश्रेष्ठा ॥ ऐसाजोअंगीं होताताठा ॥ तीउतरलीप्रतिष्ठा ॥ लटिकाजाहला ॥ १२ ॥ मगम्यांविष्णूतेंपुशिलें ॥ तुवांचरणकींदेखिले ॥ हरी ह्मणे देवा तूं अकळलीळे ॥ केवींआतुडसी ॥ १३ ॥ देवातूं श्रेष्ठत्रिजगतीं ॥ अप्रमेयअमूर्ती ॥ येवढीमजकेंचीप्रासी ॥ जेतुझेचरणदेखेन ॥ १४ ॥ परीबरवेंजाहलेंएक ॥ जेफिटलीगर्वाचीकुळक ॥ तुवांकेलेंनिष्कलंक ॥ कृपानिधी ॥ १५

॥सर्वहरानूंहर्ता ॥शिवातूंएकसमर्था॥ बरवेंजाणितलेंआतां ॥भ्रांतिफिटली॥१६
॥ऐशाशब्दींसंपूर्ण ॥विष्णुबोलिलास्वधर्मवचन॥ त्यासीम्यांदीधलेंमहिमान॥ तिहीं
लोकीं ॥१७॥ तरीमीत्यासीसारथी॥ज्यासीजैसाविश्वासचित्तीं ॥त्यानेंलटकेंनह्मण
ती॥ तोत्रिजगतींवंद्य॥१८ ॥ऐसेंवाहिलेंविष्णूसिभोज ॥आणिपाववलेंत्रिलोकींचें
राज्य॥ऐसाबरवाजाहलासहज॥आणिमानपावला॥१९ ॥तंवयेरुअहंमतीब्रह्मा
॥घेऊनिराहिलागरिमा॥ तोपावलाअत्यंतश्रमा॥ अहंमतीस्तव ॥ २२० ॥ ऐसेंह
रिविरंचीविवादतां॥आलींस्वर्गपाताळेंगणिता ॥येरांसीनिभ्रांता ॥अकळसर्वां॥
२१ ॥ऐसीमनयुक्तयुगींचीरचना॥पार्वतीपरियेसींजाणा॥ मजवीणनिर्वाण॥ नाहीं
आणिक॥ २२ ॥ऐसाहामनयुक्तयुग॥ पांचकोटीवर्षांन्चाप्रसंग॥ सर्वशास्त्रांचामा
र्ग ॥ असेजाण॥२३ ॥हेंमूळस्तंभवाक्यसत्य॥ शिवसांगेशक्तीऐकत ॥हेंपरिस-
तांनिभ्रांत॥ मीचहोय॥२४ ॥सर्वशास्त्रांमाजीश्रेष्ठ॥आणिदेवांसीअसेप्रतिष्ठ॥तैं
साचपुराणासींवरिष्ठ॥ शिवनिबंधहा॥ २५ ॥हाशिवागमऐसेंजाणा ॥सां तली
आगमरचना॥शिवाहुनीअधिकत्रिभुवना॥ कोणअसे ॥२६॥हाग्रंथश्रवणींपरिसि
जे॥तेणेंसर्वज्ञानपाविजे॥आदीजयासीह्मणिजे॥ तेणेंपाहिजेहाग्रंथ॥२७॥जेशि-
वागमऐकती ॥गातीवारवाणिती॥सुमती॥ त्यांसीमासमाझीस्थिती॥ह्मणेशिवशंभू॥
२८॥इतिश्रीमूळस्तंभेशिवनिबंधेईश्वरपार्वतीसंवादेसप्तमो ऽध्यायः॥७॥श्रीसांबसदा०

श्रीगणेशायनमः॥ ॥शंभूह्मणेवोगौरी॥ह्यामनरण्ययुगजाह्यालियावरी॥ब्रह्मा पडिलाभ्रशेवरी॥अहंमतीच्या ॥१॥मगदृढभावेंव्यक्ती॥धरूनियांएकमती॥ काय करिताझालाव्यक्ती॥तेंऐकदेवी॥ २॥मगमनरण्ययुगाभीतरी॥ ब्रह्मादर्शनकथन करी॥तेंऐकावेंवोगौरी॥एकचित्तें॥३॥तंवबोलेआदिशक्ती॥देवासांगासाही दर्शनाचीउत्पत्ती॥आणिउपदर्शनेंकायकरिती॥तेंमीनेणेंदेवा॥ ४॥मगबोलेशंकरू॥साहीदर्शनाचाविचारू॥आणिउपदर्शनाचाविस्तारू॥सांगतोंतुज॥ ५॥ साहीदर्शनेंतीकवण॥आणिसहालिंगेंकोणाकोण॥तीऐकचित्तदेऊन ॥पार्वतीवो॥६ ॥देवब्रह्माआचारलिंग॥देवविष्णूगुरुलिंग॥देवरुद्रशिवलिंग ॥जाणदेवी॥ ७॥देवईश्वरजंगमलिंग॥देवआदिपुरुषप्रसादलिंग॥देवसदाशिवमहालिंग॥ऐशींतुजकथियेलीं ॥८॥हींलिंगदर्शनाचींनामेंजाण॥पार्वतीहेंचिषट्दर्शन॥यांचेभक्तीचेंदेवजाण॥तेचिसाहालिंगेंबोलिजेती॥९॥माझियारूपापासाववेद त्यांचानकळेकोणाभेद॥मगसाहीदर्शनींअनुवाद॥करूनिदाविले॥ १०॥ तरीहींसाहीदर्शनेंजंबुक॥वरीदेतसिंहाचीहांक॥ऐकोनिह्मणतीशारव ॥भजलोंतुज॥ ११॥ ह्मणूनिथोरतेवेदांत॥वेदांगदर्शनेंफोडित॥आणिवेदांतासीभीत॥दर्शनें उपदर्शनें॥१२॥हींदर्शनेंबोलिजे॥तेहतीसकोटीदेवकीजे॥येन्हवींफाडितीह्मणोनि भीजे॥तिहींदेवी॥१३॥सहादर्शनेंपरिकरें॥तीचझालीसाहीशास्त्रें ॥ त्यांचीना-

मेंपवित्रें ॥ परिसदेवी ॥ १४ ॥मीमांसकनैयायिक ॥चार्वाकवैशेषिक ॥ बौद्धआणि
सांख्यक ॥ हींजाणदेवी ॥ १५ ॥ साहादर्शनेंपवित्रें ॥ त्यांचावेषमिरवितीतींउपदर्शी
नें विचित्रें ॥ ऐसींब्रह्म्यानेंरचिलींनाममात्रें ॥ माझेनिदेवी ॥ १६ ॥ जंगम ॥ १ ॥
जोगी ॥ २ ॥ संन्यासी ॥ ३ ॥ वैष्णव ॥ ४ ॥ म्लेंच्छ ॥ ५ ॥ क्षपणिक ॥
॥ ६ ॥ हींदर्शनें ऐसींवेषधारी ॥ १७ ॥ हेसर्वमाझेंनामजाणती ॥ परीमाझेंस्वरूप
नेणती ॥ माझेगर्भीउपजती ॥ परीनेणतीतेअंध ॥ १८ ॥ ऐकेस्याशब्दलागती ॥ आ
त्यांशिवदावीह्मणती ॥ महाकाकुळतीयेती ॥ नानापरी ॥ १९ ॥ नानाभावेंतेरुद-
ती ॥ आपुलाछंदवादविती ॥ मगमाझेमायेतेंह्मणती ॥ दावींशंभू ॥ २० ॥ मगती-
मायाविचित्री ॥ शिवदावावाकोणेपरी ॥ दिव्यनेत्रेंवीणविचारी ॥ तोपहावाकैसा ॥
२१ ॥ मगहातीं घेऊनिकर्मकांडी ॥ सर्वशिवस्थानेंमांतिची ॥ तींसाहिलिंगेंगोमटीं ॥
दावीत्यांसी ॥ २२ ॥ एकासिंदाविलेंआचारलिंग ॥ दुजीयाचाहातठेवी गुरुलिंग ॥
तिजियादावीशिवलिंग ॥ आदिशक्तीते ॥ २३ ॥ चौथियासीजंगमलिंग ॥ पां
चव्यासीप्रसादलिंग ॥ सहाव्यासीमहालिंग ॥ ऐसेंलिंगभागदाविलें ॥ २४ ॥ ऐ
सींसहाजणासहापरी ॥ मायासमजावीवेगळालेउत्तरीं ॥ हातठेवुनीलिंगावरी ॥ चां
चपतीने ॥ २५ ॥ मगमायाह्मणेबाळकुरे ॥ ह्याशिवतुह्मींपाहिलाकीरे ॥ येरुह्मणती
संतोषानेंउत्तरें ॥ मातेशिवदेखिलाबो ॥ २६ ॥ मगत्यांतेंकरींधरुनी ॥ बैसवीलेमृत्यु

भुवनीं ॥ शिवदेरिवलायाभुवनीं ॥ जनबोलती ॥ २७ ॥ पहिलाह्मणेंआचारलिंग
॥ दुसराह्मणेगुरुलिंग ॥ तिसराह्मणेशिवलिंग ॥ तुर्चादेरिवलानाहीं ॥ २८ ॥ चौथाह्म
णेतुर्ह्मांरहा ॥ माझेंजंगमलिंगपहा ॥ पांचवाह्मणकांतिषतअहां ॥ नानाउत्तरीं ॥ २९
॥ माझेंथोरप्रसादलिंग ॥ सहावाह्मणेमहालिंग ॥ त्यापासावनानालिंग ॥ येथेंहोय
जाय ॥ ३० ॥ हेंमहालिंगअगाध ॥ जोतुह्मीनेंणाप्रसिद्ध ॥ तोचिशंभूआनंदबोध ॥
त्यांचिदेरिवला ॥ ३१ ॥ ऐसीमायेनेंदाविलीपरिपाठी ॥ तीहीम्यांचबांधिलीगांठी ॥ म
गतेसहाहीकरितीगोष्टी ॥ समारंभाच्या ॥ ३२ ॥ ऐसींझगडतीसाहीदर्शनें ॥ आपआ
पलेमतीप्रमाणें ॥ मगरचितीशास्त्रपुराणें ॥ नानापरींचीं ॥ ३३ ॥ ऐसेंतेंचर्मचक्षूभर
ले ॥ त्यांसीज्ञानचक्षुनाहींझाले ॥ जेअज्ञानांधकारींबुडाले ॥ भजनपावतीत ॥
३४ ॥ ऐसींसहादर्शनाचीबोलणीं ॥ पार्वतीससांगेपिनाकपाणी ॥ तींऐकोनीमग
भवानी ॥ प्रश्नकरीशिवाप्रत ॥ ३५ ॥ ह्मणेदेवाहींदर्शनें ॥ आणिकसहाउपदर्श
नें ॥ तींहींचकींआणीककवणें ॥ तींसांगादेवा ॥ ३६ ॥ ऐसेंदेवीचेंपुसणें ॥ त्यामा-
जीआणीकउपहासणें ॥ मगसांगेंआदरिलेंत्रिनयनें ॥ ह्मणेऐकदेवी ॥ ३७ ॥ शै
व । १ वैष्णव । २ जोगी । ३ ब्राह्मण । ४ संन्यासी । ५ जैन । ६ हींसहाउपदर्शनें ॥
३८ ॥ ऐसींसहाउपदर्शनें ॥ यांचीदेवपूजापरिसणें ॥ उपरीमठबांधणें ॥ विवादकरिती ॥ ॥ २ ॥
॥ ३९ ॥ शैवींकरतळींपूजिला ॥ वैष्णवींदेउळींस्थापिला ॥ संन्यासींगिरीआहेह्मणि

तला ॥ अखंडित ॥ ४० ॥ योगीसभराभरीतमानिला ॥ ऐसापाखंडीदेवखंडिला ॥
आणिवांटूनिघेतला ॥ अर्धअर्ध ॥ ४१ ॥ अवोमाझीजेखंडनाकरिती ॥ तेचिपाखंडी
ह्मणिजेती ॥ अखंडितदेवांतेंखंडिती ॥ तेनिजभक्ती ॥ ४२ ॥ भक्तआपुलेमनफाळी ॥ स
सधातूंचीकरीपुतळी ॥ तोउठोनिधांवेसकाळीं ॥ देवपूजावया ॥ ४३ ॥ तोआपणाऐसेकरी
हातपाय ॥ त्यासीमाझेंनांवठेविताहे ॥ देवकरूनिपूजिताहे ॥ देव्हान्यावरीसगुण ॥
४४ ॥ मुखींनामस्मरणकरी ॥ स्वमतेंहृदयींध्यानधरी ॥ अवयवरेखीदेहावरी
॥ नानापरीचे ॥ ४५ ॥ शंखचक्रलावीशरीरीं ॥ नामेरेखीदेहावरी ॥ चोवीसमूर्तींचीं
निर्धारीं ॥ देहींदेव ॥ ४६ ॥ तोएकाकरंडसंपुष्टें ॥ नानादेवधरूनिकनिष्ठें ॥ तोघेउ
नीजायचोरटे ॥ सोनारहाटा ॥ ४७ ॥ ऐसाभक्तीभांडविलो ॥ प्रतिमाकरूनिपूजिलों
॥ ऐसियाभक्तीसीतूडलों ॥ हेंकेंविघडे ॥ ४८ ॥ आणीकनाहींभरवसा ॥ मीसर्वत्र-
आहेकैसा ॥ पडिलीयाभक्तीभासा ॥ निर्धारूनियां ॥ ४९ ॥ याभावानेवंचलेंमातें ॥
हेंनकळेतेंसांगोंदृष्टांतें ॥ तेंआवलोचित्तें ॥ परिसदेवी ॥ ५० ॥ बहुरूपीआणिसोंग ॥
तेणेंराजासंतोषदेत्यांग ॥ तेंदेतांहोयअनेग ॥ परीघेताएकची ॥ ५१ ॥ ऐसेभावेंमजपू
जिती ॥ नानानामेंमजठेविती ॥ परीसर्वपूजापावेप्रीती ॥ एकलियामज ॥ ५२ ॥ जेम
पञ्चाचीभक्तीकरिती ॥ तेमजकैसेंपावती ॥ ऐसेंदेवार्चनझालें ह्मणती ॥ साहीदर्श-
नांचे ॥ ५३ ॥ वैष्णवाशींशंखचक्रमुद्रागदा ॥ कीर्तिमुखेंत्रिपुंड्रसदा ॥ शैवदेहींभूषं

गेंभ्रांतिमदा ॥ जाणदेवी ॥ ५४ ॥ आपणओळखावयाकारणें ॥ ओळखींकरितीध्रु
पणें ॥ त्याणेंजगाचीपूजाघेणें ॥ परिसकभक्तिनको ॥ ५५ ॥ नरीहीबाह्यमुद्रासांडोनी ॥
अंतरींदृढमुद्राधरोनी ॥ भक्तिभावेंअनुसरनीजाणी ॥ तेशैववैष्णवजाणावे ॥ ५६ ॥
ऐसियाभावभक्ती ॥ वर्तणेंतरीदर्शनभक्ती ॥ मनोबुद्धीमजअर्पिती ॥ तेंचिशिवज्ञान ॥
५७ ॥ देवींमीव्यापक जाणिजे ॥ मीथोरऐसानेमकीजे ॥ मनथांबेतोदेवह्मणिजे ॥ तरी
चशिवज्ञान ॥ ५८ ॥ जैसाजळावेगळानव्हेतरंगू ॥ कीरवीवेगळेंकिरणनव्हेचांगू ॥
तैसाज्ञानियांद्विभंगू ॥ नकरवेदेवी ॥ ५९ ॥ ऐसेंज्ञानियांचेंज्ञान ॥ देवावेगळेंनव्हेजा
ण ॥ त्यांसहितदेवआपण ॥ नोचिहोयवो ॥ ६० ॥ तोचालेतितुकींतीर्थेत्याचेपायीं ॥
त्यांचेंबोलणेंतितुकेवेदपाहीं ॥ भोजनतेंचीहव्यपाहीं ॥ मनोषाचांसकोमळतो ॥
६१ ॥ त्याचीनिद्रातीसमाधी ॥ त्याचीआत्मभावनिद्राआधी ॥ तोजनींवर्ततांपूजावेधी
॥ तीचत्याचीपुजा ॥ ६२ ॥ ऐसींसाहीदर्शनें ॥ अधिष्ठिलींशिवज्ञानें ॥ परीआचरतीक
र्मज्ञानें ॥ तेशैववैष्णव ॥ ६३ ॥ येरचारीदर्शनें ॥ करितीकर्मक्रिया आचरणें ॥ उपदेशि-
लींब्रह्मयानें ॥ चतुर्मुखी ॥ ६४ ॥ त्यांपासावनिर्धारू ॥ सर्वशास्त्रांचाविचारू ॥ मग
शास्त्रांपासावप्रकारू ॥ पापपुण्यांचा ॥ ६५ ॥ देवीसीह्मणेंईश्वरू ॥ हामनरण्ययुगा
चाविस्तारू ॥ दर्शनेंउपदर्शनेंआचारू ॥ सांगितलातुज ॥ ६६ ॥ हायुगचारकोडी ॥
वर्तोनिराहिलापरवडी ॥ दर्शनाचीउतरडी ॥ सांगीतली ॥ ६७ ॥ ऐसाहामनरण्ययुग

सागीनला॥ त्यांतदर्शनासीजन्मझाला ॥पुढेंवृत्तांतवर्तला ॥तोम्हणेईश्वरू॥ ६८॥
इतिश्रीमूळस्तंभेशिवपुराणेंईश्वरपार्वतीसंवादेमनरण्ययुगकथनंनामअष्टमोऽध्यायः॥ ८ ॥ ॥ ॥श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु॥ ॥शुभंभवतु॥ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥आतांविश्वावसुयुगपरवडी॥ तेंवर्षलें वर्षेंदोनकोडी ॥र अ०
चनारचिलीकेवढी॥ तीएकदेवी ॥ १॥ प्रथमक्रियाधर्म ॥आणिधर्मवृत्तिनेम ॥हे ॥१॥
ब्रह्मारचींधर्म ॥पार्वतीवो॥ २ ॥ नवधार्वनीह्मणेईश्वरा॥क्रियाधर्माधर्मविस्तारसां
गाबरा॥ मगसविस्तारजरजरा ॥कळेलमज ॥ ३ ॥ ऐसेंपार्वतीनेंपुशिलें ॥त्याणेंदेव
संतोषले ॥आणिसांगूंलागले ॥देवीप्रती॥ ४ ॥ ब्राह्मण ॥१॥क्षत्रिय॥२॥ वैश्य ॥
३ ॥शूद्र॥ ४ ॥हेचारीवर्णउत्तमपवित्र॥ ह्यांचीवर्तणूकविचित्र॥ परिसदेवी ॥ ५ ॥
हे सर्व हेचारीवर्ण ॥आचरणेंचिहोतीआपण॥ तेंऐकवोदेवीवचन ॥कवणेपरी॥ ६ ॥
क्रियाह्मणजेसदाचारू॥ हाब्रह्मकर्माचाविचारू॥ हाअनुभवघेइजेनिर्धारू॥नित्य
ब्रह्ममानसीं॥ ७ ॥ आताक्षत्रियांचाधर्मजाण ॥ अखंडप्रपंचाकिजेसंहारण॥प्रकृ
तीराखणेंआचारज्ञान॥ हाक्षत्रियधर्म ॥ ८ ॥आतांवैश्ययातीसीउत्तमपण॥ ब्रह्म-
ज्ञानकेलेंपूर्ण ॥लाभतोआत्मत्वआपण॥ हेंआचरणवैश्याचें ॥ ९ ॥आतांकुक्षकरीदे
हविचारू॥गुरुमुखेंकायाक्षेत्रजोकरीनकरू॥ रचनादावीईश्वरू॥ हेचारीवर्ण॥१०॥
हाविश्वावसुयुगाचाविचारू॥ रचनादावीविचारू ॥उपरीअधर्माचाविचारू ॥ रचिलाके
सापैं॥११ ॥भक्तितीसर्वभावेंभजन॥क्रियाह्मणजेसदाचरण॥ ज्ञानह्मणजेसर्वकर्म
निरसन ॥ हीशिवभक्ती ॥ १२ ॥हीचालवितांशिवभक्ती॥अनादिभरलेंनेणोकिती॥ ॥१॥
मगतेअनन्यवर्तती॥बाह्याकारें॥१३॥ तेआत्मज्ञानविसरले ॥ तपेंव्रतेंतीर्थेदानेंबा

रचले ॥ भक्तिपूजाध्यानउपासनेंभरले ॥ नानामार्गीं ॥ १४ ॥सदाचारतपयज्ञा
दिवहिले ॥हेनवविधधर्मरचिले ॥मायाधर्मेंलोकबांधिले ॥सकलही॥ १५ ॥ ऐसे-
हेधर्मचालवितां ॥मींतवराहिलोंपरता॥ऐसेलोकहेभ्रमतां ॥अधोगतींतपडियेले ॥
१६ ॥ मगधर्मातेंकरीथोर ॥दर्शनींआरंभिलात्याचाविचार॥ नानाषट्कर्मांचाप्रकार॥
आरंभिलातिहीं ॥१७॥ मगह्मणेपार्वती ॥देवाषट्कर्मेंकासयाह्मणती ॥मगशं
करसांगती ॥ श्रवणकीजे ॥ १८ ॥दर्शनेंरचिलींशास्त्रें ॥तींसत्याक्रियाधर्मपवित्रें
परीनेणतीअपवित्रें ॥ १९ ॥शास्त्रेंहींकासयानाना॥ तेंऐकदेवीविवंचिला ॥यादर्श-
नाचीरचना ॥ ब्रह्मयाची ॥ २० ॥ज्याशब्दयोगेंतरीजे ॥ त्याशब्दाचीरचनाकीजे॥
त्यानामशास्त्रह्मणिजे ॥पुराणादिकीं ॥२१ ॥ तरीसाच ह्मणिक्रियाधर्म ॥ आ-
णितिसराधृत्तिनेम॥ अधर्मतोपापकुकर्म ॥ जाणदेवी ॥ २२ ॥ऐसेधर्माधर्मआघु
लेमतीं ॥ नानाकवीकवित्वकरिती ॥ आणिपुराणेंवाखाणिती ॥ व्यासादिक ॥२३॥
ऐसीपापपुण्याचीरीती ॥ तीशास्त्रेंऋषीरचिती ॥ मगतेलोकशास्त्रेंआसुचीह्मणती॥
हैतभावें॥२४ ॥ त्याशास्त्रेंलोकचालती ॥एकआमचेशब्दयादाविती ॥पापपुण्येंडहुळ
ती॥ त्रिभुवनीचें ॥२५ ॥ऐसिपांचींभांडणें ॥नानाकाव्यपुराणें॥ ऐसेंभ्रमलेअज्ञानप-
णें ॥ तेंनेणतीमज ॥ २६ ॥एककुळकर्मेंभ्रमले ॥ एकनानाशास्त्रीं भ्रमले ॥मजमती
नपावतीठेले ॥ शास्त्रपुराणें ॥ २७ ॥एककर्मधर्मआचरणें ॥ हेंचिसत्यशास्त्रपुराणें॥

एकधरूनिराहिले मन ॥जाणदेवी॥ २८ ॥ऐसीविश्वावसूचीरचना॥ देवीतुजके- अ०
लीश्रवणा ॥धर्मअधर्ममूळस्थाना ॥ रचनाजाह्लली ॥ २९॥ मागिलेयुगींवेदरचना- ॥९॥
जाह्लली॥यापासूनिसाहीदर्शनेंकेली ॥ त्यापासुनींनिपजलीं॥ साहिलिंगें॥ ३०॥
लिंगापासावभक्तिरचिली ॥उपदर्शनेंतीजाह्लालीं ॥ त्यापासुनीवहिलीं ॥ उत्पत्तिनर-
काची॥ ३१॥ त्यापासूनिपापपुण्येंनिपजलीं॥ त्यापासावधर्मकर्मेंलागलीं ॥ ऐसी
रचनाप्रवर्तली ॥ विश्वावसुयुगीं ॥ ३२ ॥त्यापासूनस्वर्गनरकझाले ॥ मगसुखदुःख-
निपजलें॥यास्तवजन्ममरणझालें ॥ ऐकदेवी ॥ ३३ ॥ यास्तवचीसत्यासत्यजाह्लले
॥मगदर्शनेंविवादलें॥ ह्मणोनमाझेंस्वरूपअंतरलें ॥ त्रिभुवनीं॥ ३४ ॥ मगमा-
झेंस्वरूपनेणती॥ मगअठराजातीभ्रांती ॥ त्याभ्रमेंगुंतोनिरमती ॥जाणदेवी॥ ३५॥
मगचौन्यायशींयोनीमतीजाती॥ माझेंस्वरूपनदेखती ॥ आगमतर्कैविवादती ॥शास्त्र
मार्गें॥ ३६॥ एकआगमपाहोनिभुलले॥ त्यातापेंतापसझाले ॥ मगनेणतांभक्यपा
वले॥ जन्ममृत्यूचा ॥ ३७ ॥ मगगणनाआयुष्याची ॥ आणिझालीजन्ममरणाची॥ये
तजातकुळजातींची॥येरझारेसीपात्र॥ ३८ ॥ऐसीविश्वावसुयुगींचीजीरचना ॥कर्म
धर्मवृत्तिनेमजाणा॥तीसांगेभवानीकारण॥श्रीमहादेवपैं ॥ ३९ ॥ इतिश्रीविश्वावसु
युगसंपूर्ण॥गौरीसींसांगेत्रिनयन॥पुढीलयुगसांगेन॥ ईश्वरह्मणे॥ ४०॥इतिश्रीशि ॥२॥
वनिबंधमूळस्तंभेशिवपुराणेईश्वरपार्वतीसंवादेविश्वावसुयुगकथनंनामनवमोऽध्यायः ९

॥श्रीगणेशायनमः॥ ॥श्रीगुरुसमर्थायनमः॥ ॥आतांऐकाविस्तारणयुग॥
यांतरचनाकोणमार्ग॥याचाकिर्नीवरुषेंभोग॥तोपरीसदेवी॥ १ ॥पार्वतीसिसांगेत्रि
नयन॥त्यायुगाचेंप्रमाण॥सातकोटिवर्षेंजाण॥पार्वतीबो॥ २ ॥यायुगामाजीरच
ना॥रचिलीकोणकामना॥विषयमार्गविषयकल्पना॥अर्थद्रव्याचा॥ ३ ॥काम-
ह्मणजेमदन॥कामनाह्मणिजेमनाचिंतन॥भोगह्मणिजेअष्टगूण॥कल्पनासप्त
धातूस्कवर्णह्मणिजे॥ ४ ॥चारीपुरुषार्थनाम॥प्रथमअर्थदुसराधर्म॥तृतीयमो
क्षचतुर्थकाम॥ऐसोजाणपार्वती॥ ५ ॥हेचारीपुरुषार्थ॥उठिलमनामाजीबहूत॥
त्यामार्गेंलोकजात॥अज्ञानपणें॥ ६ ॥एकह्मणतीआदिपुरुष॥स्त्रीपाहिजेजगदीश॥
मगमीत्याच्यामनाचीआशा॥परिविताजाहलों॥ ७ ॥मगरचिलेदोनपदार्थ॥शिवतत्व
आणिकामतत्व॥यांपासूनियांबहूत॥स्करवदुःखजाहले॥ ८ ॥सप्तधातूंचेपर्वतवि-
शेष॥त्यांतूनिकाढिलेसप्तधातूंस॥त्याचेंनाणेंघडलेंविशेष॥शुद्धमुद्रा॥ ९ ॥येणेंच
वर्ततेसर्वलोक॥आणित्यांसीह्मणतीसर्वस्करव॥परीयांचेनिसंगेंमहादुःख॥तेंचो
जवेना॥ १० ॥धरितीलकल्पनानानापरी॥ह्मणतीद्रव्यदेवगाश्रीहरी॥मगत्यांचेमनो
रथसिद्धकरीं॥मीचपें॥ ११ ॥देवाअर्थमनोरथकार्यसिद्धिहोती॥आणिकामनेचीकें-
सींगती॥ऐसीबोलतीझालीपार्वती॥सदाशिवासी॥ १२ ॥मगह्मणेजनपाळुजग
न्नाथ॥अचोकामनाआणिमनोरथ॥सांगतोंत्याचेंएकवृत्तांत॥सावचित्तें ॥ १३ ॥

अर्थधर्मव्हावयासप्रेम ॥ मनकामनाआदिधर्म ॥सत्पात्रींकीजेदान हेम ॥ तेणेंअर्थहो
य ॥१४ ॥वोहळविहिरीचौबारी ॥ मठदेउळेहरिजागरी ॥सडेचोकशोभाकरीं ॥शिव
स्थानीं ॥ १५ ॥करावेंअन्नदानउत्कृष्ट ॥पूजावेभक्तभरोडेभट्ट ॥ऐसीमनकामनाकरि
तांश्रेष्ठ ॥ अर्थहोय ॥१६ ॥ऐसाअर्थझालापूर्णउत्तम ॥ मगचालवितोनेंकर्म ॥अवि-
द्याउठोनिझालाअधर्म ॥अपारजें ॥ १७ ॥अर्थपडिलीयागांठी ॥ चावेअधर्माच्याये-
तीगोष्टी ॥ मनुष्यकोणीनाहींदृष्टीं॥ हागुणअर्थाचा ॥ १८ ॥ नेदीसत्पात्रींदान ॥लक्ष्मी
नेंधरतीकेलीमान ॥नऐकेनामशास्त्रपुराण ॥ हागुण द्रव्याचा ॥ १९ ॥ ऐसाजणूंअर्थेंभु
लला ॥मगनानायोनींहिंडूंलागला॥ जन्ममरणाधिकारीजाहला ॥ लोकोपचारी ॥
२० ॥ मगब्रह्मासांगेसत्कर्मे ॥आस्त्रीशापिलातेणेंकर्मे ॥जनासीसांगेनानावर्मे ॥जी
म्योनिरूपिलीं ॥ २१ ॥ तयानेंसांगतांधर्मकर्मे ॥ मगलोकचालतीतणेंधर्मे ॥ स्त्रपो
नीवुडतीहेंचिनेमें ॥ जाणदेवी ॥ २२ ॥तंवबोलतीजाहलीगौरी ॥ कामकेसासांगात्रि
पुरारी ॥ आणिमोक्षहोयसंसारीं ॥ तेंसांगाजीदेवी ॥ २३ ॥ऐसेंपुसेतांशक्ती ॥मगबो
लतेझालेपशुपती ॥कामतत्वबोलिजेपार्वती ॥ तेपदार्थदोन्ही॥ २४ ॥जेपदार्थचाल
ती ॥त्यांसींकामतत्वबोलती ॥त्यांचीसांगताउत्पत्ती ॥तुजलागीं॥ २५॥ कामतत्वतेंम
दनशास्त्र ॥शिवतत्वतेंसिद्धांतशास्त्र ॥यांचेंभेदसांगेनविचित्र॥तेऐकदेवी॥ २६ ॥
आताकामतत्वपरिसिजे ॥देहींदशेंद्रियेंजाणिजे ॥तींएकोस्त्रियेंसुखीकीजे ॥ सांगेन

जाण ॥ २७ ॥ तेऐकवोशक्ती ॥ शृंगारेंनेत्रसुखहोती ॥ सुस्वरगायनेंसुखावती ॥ श्रवणपैं ॥ २८ ॥ परिमळेंनासिकसुखी ॥ षड्रसेंजिव्हासुखी ॥ भगद्वारींशिस्नसुखी ॥ देहअंगस्पर्शे ॥ २९ ॥ हस्ततृप्तस्तनस्पर्शनें ॥ पादतृप्तहस्तस्पर्शनें ॥ हेदशइंद्रियसुखीकरणें ॥ एकस्त्रिया ॥ ३० ॥ त्यास्त्रियांच्याजातीजाणीं ॥ हस्तिणीचित्रिणी ॥ पद्मिणी आणितैशीचचवथीशंखिनी ॥ ऐशाचारशक्तीवो ॥ ३१ ॥ आतांसांगतोंयांचींआचरणें ॥ प्रकृतीआणिरवीलक्षणें ॥ ऋतुआणिवशीकरणें ॥ ऐकदेवी ॥ ३२ ॥ त्याप्रकृतीअसतीतीन ॥ सात्विकराजसतामसगुण ॥ यांचेंविवरणसांगेन ॥ तुजकारणें ॥ ३३ ॥ सत्वती सात्विकप्रकृती ॥ राजसतीवातप्रकृती ॥ तामसतीपित्तप्रकृती ॥ सत्वतेंश्लेष्मजाण ॥ ३४ ॥ याचारीप्रकृती ॥ यांचीकैशीरीती ॥ तेंसांगतांकळेलचित्तीं ॥ कामतत्व ॥ ३५ ॥ पित्तप्रकृतीसींकपटेंअसिजे ॥ वातप्रकृतीसीमनधरूनीबोलिजे ॥ श्लेष्मप्रकृतीसीनिर्मळमनेंवर्तिजे ॥ नधरिजेवोखटें ॥ ३६ ॥ त्याच्याचारीअवस्थासांगिजेती ॥ बाला १ प्रौढा २ मुग्धा ३ प्रगल्भा ४ ह्मणती ॥ आतांवर्षेचीसांगतोंगणती ॥ तीऐकदेवी ॥ ३७ ॥ बारावरुषांचीतीबाला ॥ चोविसांचीतीप्रौढाअबला ॥ बत्तीसवरुषांचीमुग्धाबाला ॥ प्रगल्भातीचाळिसांची ॥ ३८ ॥ त्याचारीअवस्थाबोलिजेत ॥ आतांयांचींरूपेंसांगिजेत ॥ तेपरिसकोंसमस्त ॥ चित्तदेऊनी ॥ ३९ ॥ एकशेवरत ॥ दुजेंप्रेमरत ॥ तिसरेंद्रव्यरत ॥ चौथेंकामरथजाणदेवी ॥ ४० ॥ आतांशाहाणीनारीकथन ॥ जीच्यापुं

मू० स्तं०
॥२॥

ण्येंभरेत्रिभुवन ॥तीजाणेंकामतत्वसंपूर्ण ॥ऐकदेवी॥ ४१॥तरीहेंशाहाणीनारी॥ अ०
जेभ्रतारभाक्तेभावेंकरी॥ आणिउचश्रृंगारनकरी॥ नानापरीचा ॥ ४२॥जिचेंमन- ॥१०॥
भ्रतारचरणावरी॥आणिननिघेघराबाहेरी॥तीचबरवीजाणनारी॥ धनपुत्रवर्धिनी
॥४३॥जिचेंमनस्नेहाळ॥सर्वांभूतींअसेकृपाळ॥उदरींवाढेंपुत्रबाळ॥तेनारीबरवी॥
४४॥जीसींश्रृंगारविणशोभा॥अंगजैसेंकर्दळागाभा॥येरांचीमाधुर्यशोभा॥जैसेंजं
त्रवाजे॥४५॥ऐशीजीतीशाहाणी॥वर्णिजेतपुराणीं॥तीमनोधर्मालागुनी॥ पा-
त्रपवित्र॥४६॥यावरिह्मणेंभवानी॥देवातूंपिनाकपाणी॥पुरुषशाहाणाकोणेगु-
णीं॥तोकैसासांग॥४७॥तोकोणलक्षणेंकैसा॥सांगिजेवोमातेमहेशा॥मगअत्यं
तमाझ्यामानसा॥सुखहोइल॥४८॥मगसांगेत्रिनयन॥शाहाण्यापुरुषाचेंल-
क्षण॥जेणेसंतोषतीसुजाण॥सर्वलोक॥४९॥आधीआपणकोणतेंजाणावें॥म
गदुजीयासिंओळखावें॥ऐसेंविकरितीतह्मणावें॥शाहाणेबो॥५०॥शास्त्राचेंग-
व्हरजाणे॥गृहवार्ताराजवार्ताजाणें॥उणेंपुरेंउत्तमजाणें॥मानअपमानसर्वही॥५१
आतांमूर्खसांगोंगौरी॥वेघेउंचाझाडावरी॥आणिचढेटेंकावरी॥तोमूर्खजाणावा
॥५२॥अपशब्दगीतेंगाय॥वेश्यादासीसंगेंजाय॥संतांचीनिंदाकरितांहोय॥
तोएकगव्हारु॥५३॥व्यर्थसर्वघरोघरींजाय॥परस्त्रिअभिलाषेंआळवितांहोय ॥२॥
॥आणिसंताचाअंतपाहे॥तोएकमूर्ख॥५४॥वाखाणीस्वधर्माचामांड॥लोकांप्रती

उच्चारीउदंडु ॥ आतांअसोहेअबंडु ॥ मूर्खजात ॥ ५५ ॥ शरीरआपुलेंह्मणेतो मूर्ख ॥ स्त्री माझीह्मणेतोमूर्ख ॥ पुत्राच्यासंतोषमानीतो मूर्ख ॥ जाणदेवी ॥ ५६ ॥ द्रव्यमाझेंह्मणेतो मूर्ख कांविस्वकरूनरिझेतो मूर्ख ॥ प्रीतीनीछंदेंरिझेतोमूर्ख ॥ ह्मामूर्खसाहावा ॥ ५७ ॥ परत्र साधननकरीसाचा ॥ तो सातवा मूर्खसत्याचा ॥ आतांगुणलक्षणविचारूंत्याचा ॥ परि सदेवी ॥ ५८ ॥ हेसातमूर्खथोर ॥ यांचासांगेनविचार ॥ तोऐकावापवित्र ॥ साधुजनें ॥ ५९ ॥ हेंशरीरसाधूनआतां ॥ अंतरलाजोजीविता ॥ आणिअंतरलापरमार्था ॥ तोमूर्ख जाण ॥ ६० ॥ तोशरीरह्मणेंआमुचें ॥ परीतेंप्रतिदिनीवेंचें ॥ अन्नोदकाविणेंनवांचें ॥ न रीतेंत्याचेंकेसेंपें ॥ ६१ ॥ एकशतप्रमाण ॥ तीव्रपणवेंचलेंजाण ॥ जेधवांनमिळेजळअ न्न ॥ तेधवांचिरक्वे ॥ ६२ ॥ प्रथमआयुष्येंवेंचला ॥ मगत्यासीलाभकायझाला ॥ माझेंह्मणतांकायपावला ॥ तेंचिविचारीदेवी ॥ ६३ ॥ याचेंशरीरजरीहोय ॥ तरीत्यातें काळकारखाय ॥ ह्मणोनितोशतमूर्खहोय ॥ माझेंमाझेंह्मणोनी ॥ ६४ ॥ जेशरीरह्मण- तीमाझें ॥ तेजाणशतमूर्खसहजें ॥ हेंशरीरस्मशानीमातीरजें ॥ राहीलनगराबाहेरी ॥ ६५ ॥ देउळींराउळींभोगीतअसे ॥ परीतेंशेवटीस्मशानीवसे ॥ एवंअसोनीमूर्खऐसे ॥ माझेंह्मणतीपैं ॥ ६६ ॥ आतांदुसरास्त्रीचावेष ॥ माझीह्मणेतोमूर्खविशेष ॥ स्त्रीका मेरात्रदिवस ॥ वेंचलास ॥ ६७ ॥ स्त्रीसींसदाकरीकामू ॥ यापरिकेलेसर्वजन्मू ॥ मा झीह्मणतांबहुतश्रमू ॥ पावतीनर ॥ ६८ ॥ तिचाप्रतननेमचाली ॥ करींशृंगारसाडी

चोळी ॥ ऐसापडलायोनीखळाळी ॥ स्त्रीनदीच्या ॥ ६९ ॥ ऐसाभोगेंखादलाकैसा ॥ दे
हवेंचलापरियेसा ॥ स्त्रीनेंकेलाअत्यंतपिसा ॥ तोस्त्रीमूर्ख ॥ ७० ॥ तोकन्यापुत्रींगोवि
ला ॥ पर्वजाणविसरला ॥ स्त्रीसंगेंभूलला ॥ हादुजामूर्खजाण ॥ ७१ ॥ आतांतिजा मू
र्खअपवित्र ॥ जोमाझेंम्हणें कन्यापुत्र ॥ याचातर्कअपवित्र ॥ जाणदेवी ॥ ७२ ॥ जेंपु
त्रपौत्रथोरमंडण ॥ तेंनवबंधनाहूनिबंधन ॥ माझेंम्हणतोंपावेलशीण ॥ पुत्रमूर्खतो ॥
७३ ॥ चौथामूर्खद्रव्याचा ॥ त्याकारणें विटाळीवाचा ॥ बहुतकुकर्मअधर्मांचा ॥ आ-
चारवर्ते ॥ ७४ ॥ मूर्खद्रव्यमाझेंम्हणाती ॥ तरीठेवीत्यादेखतां हरपती ॥ किंवातस्करहि
रोनिनेती ॥ तरीत्यांचेंतेंकैसें ॥ ७५ ॥ म्हणेलक्ष्मीमाझेघरीं ॥ कधींनखायवेंचूनकरीं
॥ जैसाराखणाईतनिधीवरी ॥ अजगरूतैसा ॥ ७६ ॥ ऐसाकळविलामूर्खद्रव्याचा ॥
पांचवामूर्खकवित्वाचा ॥ अनुवादसांगेनत्याचा ॥ परीसदेवी ॥ ७७ ॥ एककवित्वें
संतांहेवाकरी ॥ आपणवर्णीनगरनारी ॥ ऐकोनिदेखोनिकवित्वकरी ॥ तोएकमूर्ख
॥ ७८ ॥ एककवित्वकरी ॥ त्याचेंआपणउच्चारी ॥ अभंगींआपुलेंनामसारी ॥ तोमू-
र्खजाणदेवी ॥ ७९ ॥ वाणीकवित्वबडिवारू ॥ धीटपणाम्हणतोथोरू ॥ आणिकवित्वीं
नाहींहरिहरू ॥ तोहिमूर्ख ॥ ८० ॥ रायावरूनिगायीकवितापद ॥ संगीतशास्त्रज्ञानेंम
द ॥ शिवज्ञाननेणता तोषपद ॥ मानीतोमूर्खजाण ॥ ८१ ॥ हापांचवामूर्खकवित्वाचा ॥ ३ ॥
॥ आतांसाहावाएकवृत्तीचा ॥ हाठावोमाझ्यावडिलांचा ॥ म्हणेपैंजो ॥ ८२ ॥ म्ह

णे भूमीवृत्ती आमुची ॥ तरीह्नीपृथ्वीस्यापिली कोणीकेंची ॥ इजवरीउपजलीमेली त्यांची ॥गणतीनाहीं ॥ ८३ ॥ ऐसेअज्ञानीजे मूर्ख ॥ करितीवृत्तीभूमीचे घोषअनेक ॥ ते देवींमाजलेलोक ॥ तेवृत्तीमूर्खजाण ॥ ८४ ॥ सातवामूर्खपरत्रसाधनाचा ॥ तोनित्य घोषकरीशास्त्राचा ॥ संग्रहशास्त्रबडिवारांचा ॥ केलापर्वतू ॥ ८५ ॥ ह्मणेशास्त्रमार्गहेयागहधन ॥ आगमनिगममंत्रसाधन ॥ यामर्तेह्मणेमजप्रतीपावेन ॥ तोमूर्खजाण ॥ ८६ ॥ एक घेतीकपटनट ॥ इंद्रियेंमारिलींह्मणतीश्रेष्ठ ॥ ऐसीसंसाराचीखटपट ॥ तेमूर्खजाणिजे ॥ ८७ ॥ हेंकामतत्वपवित्र ॥ विस्तारणयुगीरचिलेंपवित्र ॥ यापरीसथोरपवित्र ॥ शिवतत्वतें ॥ ८८ ॥ तंवबोलेशक्ती ॥ ह्मणेदेवाजीपशुपती ॥ हीसांगीतलीव्युत्पत्ती ॥ कामतत्वमूर्ख ॥ ८९ ॥ आतांदेवाऐकेंविनंती ॥ मजशिवतत्वाचीआर्ती ॥ तेंऐकतांमोक्षप्राप्ती ॥ जनउद्धरे ॥ ९० ॥ ऐकोनीशक्तीचेंबोलणें ॥ शिवतत्वसांगोंआदरिलें त्रिनयनें ॥ जेणेंउद्धरतीत्रिभुवनें ॥ ह्मणेईश्वरु ॥ ॥ ९१ ॥ ॥ इतिश्री मूळस्तंभे शिवनिबंधेशिवपुराणशास्त्रेईश्वरपार्वतीसंवादे कामतत्वकथनोनाम दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥

मराठी ग्रंथ संग्रहालय
ठाणे

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥श्रीशंकरायनमः ॥ ॥ ऐसेंएकोनीदेवीचेंबोलणें ॥ मग
देवकायह्मणें ॥ शिवतत्वएकएकमनें ॥ भवानीचो ॥ १ ॥ शिवतत्वभक्तिक्रिया ॥ त्रिवि
धाप्रनिष्ठाचर्या ॥ तोशिवआदिकार्या ॥ प्रेमयोगी ॥ २ ॥ जीव तत्वासमागमू ॥
एकषड्विकारीसंगमू ॥ तो शिवयोगीस्वधर्मू ॥ जंगमलिंग ॥ ३ ॥ दोघांचाएकत-
त्वींसमागमचांग ॥ तोअनूपमनेणेकर्मयोग ॥ तोशिवतत्वसंयोग ॥ तोचिशिवयो-
गी ॥ ४ ॥ जोमायाप्रपंचाविरहित ॥ देहभावासमुक्त ॥ सर्वविकारविवर्जित ॥ तोचि
शिवयोगी ॥ ५ ॥ शिवभक्तिह्मणिजे सर्वभावें भजन ॥ क्रियाह्मणजेसदाचारपण ॥
परीशिवींसर्वनिरसन ॥ यानांवशिवज्ञान ॥ ६ ॥ शिवऐसेंप्रेमेंबोलणें ॥ संकल्प-
विकल्पदटावणें ॥ शिवप्रेममनेंपवनें ॥ तेंशिवतत्व ॥ ७ ॥ नित्यमनींतपविचारणें ॥
अविनाशपदचिंतणें ॥ सोहंसदाशिवजाणणें ॥ तेंचिशिवतत्व ॥ ८ ॥ नास्तिसर्वपदार्थ
फळ ॥ निरसीकर्ममनींनिर्मण ॥ तिर्लेपीनिष्कलंकानिर्मळ ॥ तेंशिवतत्व ॥ ९ ॥ नास्ति
उत्पत्तिस्थितिप्रलय ॥ निराशनिरामयनिःसंशय ॥ निश्चळनिवांतआत्मारामींलय ॥ तें-
शिवतत्व ॥ १० ॥ सर्वविकारींविवर्जित ॥ कामनाकामउपशांत ॥ भावेंअति चर्चित ॥
तोशिवयोगी ॥ ११ ॥ कर्मेंद्रियेंसंकोचलीं ॥ ज्ञानेंद्रियेंसरलीं ॥ प्रपंचेंसींआटलीं ॥ तो-
शिवयोगी ॥ १२ ॥ शिवतत्वसागरीं ॥ बुडालीवेदवैखरी ॥ कांहींननिघेबाहेरी ॥ सांगाव
या ॥ १३ ॥ निवडलातोतनुसंगीं ॥ मगतूंयेसीआलिंगीं ॥ तुरेसर्वासितोयोगी ॥ शिव

ज्ञानियां ॥ १४ ॥ जोसुखदुःखाविरहित ॥गुणागुणविवर्जित ॥ स्वरूपारूपा-
तीत॥ छायामायापरता ॥ १५ ॥ विश्वरूपाशांतिक्षमा ॥अखंडितपरब्रह्मा ॥ आ-
णिकनाहींउपमा ॥शिवतत्वाशी ॥ १६ ॥ निस्पृहनिःसंगनिरपेक्षी ॥ प्रणम्यप्रसाद
आणापीस्करवी ॥आणालिंगीसंतोषी ॥ तोजाणाशिवज्ञानी ॥ १७ ॥ शांतिदयाक्षमा॥
भक्तिविरक्तिप्रेमा॥ अखंडितपरब्रह्मा ॥ मिळणींअसे॥ १८ ॥ आत्मज्ञानीस्वधर्मी
नातळेअबद्धकर्मी ॥ तोचिशिवयोगीउत्तमा ॥ जाणादेवी॥ १९ ॥ इंद्रियविकारा-
विसरली ॥अहंममताहारपली ॥ मनबुद्धिशिवींबैसली ॥ परतेचिना ॥ २०॥चि-
त्तहर्षविषादींनुचंबळे॥सुखदुःखासीनातळे॥स्तुतिमुखेंस्फकाळे ॥ तोचिशिवयो-
गी॥ २१ ॥तनुगुणविकारसदा॥नातळेप्रकृतीभिन्नभेदा॥नातुडेमायामोहमदा ॥तो
शिवज्ञानी ॥ २२ ॥ जेणेंविषयस्फरत्याजिलें ॥ इंद्रियेंदंडिलींज्ञानबळें ॥ विध्वंसिलें
मायाजाळें ॥ तोशिवयोगी॥ २३ ॥ विधिकर्मासत्रासिलें ॥आणिकाळासींग्रासिलें
भवाचेपारटाकिलें ॥ शिवतत्व॥ २४ ॥ जेणेंमन्मथमारिला॥ विषयरस्फजाहीरिला॥
मायाप्रपंचसांडिला॥ तोशिवयोगी ॥ २५ ॥अखंडितवैराग्यदशा ॥स्वानुभवाभरव-
सा॥ घातलाशिवज्ञानठसा ॥ तोशिवज्ञानी ॥ २६ ॥जेणेंमनन्यासिलें॥जन्ममर-
णापुसिलें ॥लक्षाशिवींसामावलें ॥ तोशिवयोगी ॥ २७ ॥ व्हावयाएकपिंडपदासी
नाहींप्रवेशजन्मभूमीसी॥जोनातळेकुकर्मासी ॥ तोशिवज्ञानी ॥ २८ ॥ ज्याणेंमा

याप्रपंचसारिला ॥ शिवतत्वींअभ्यासकेला ॥ आणिशिवतत्वींबुडाला ॥ तोचिशिव-
योगी॥ २९ ॥ तंवशिवासीपार्वतीपुसे ॥ देवाशिवतत्वींसकरवकेसें ॥ तेंघडेलकोणयाप्र
यासें ॥ सांगामज ॥ ३० ॥ भक्तिमार्गीहोयकेसेंन ॥ केसेंक्रियाकर्मनिरसन ॥ केसेंप्राण
लिंगध्यान ॥ अभ्यंतरीचें ॥ ३१ ॥ देवाहाभावकथीं ॥ जेणेंफिटेलमाझीभ्रांती ॥ आणि
बोधाचीहोयप्राप्ती ॥ प्राणलिंगीं ॥ ३२ ॥ जोशिवतत्वाचामार्ग ॥ जेणेंप्राप्तशिवलिंग
योग ॥ जेणेंफिटेभ्रमणांग ॥ तोसांगादेवा ॥ ३३ ॥ शिवतत्वाचाअभिप्राव ॥ अनुभ
वाचामूळठाव ॥ उमाह्मणेंतोभाव ॥ सांगामज ॥ ३४ ॥ मगशंभूह्मणेदुर्गेसी ॥ शि
वतत्वाचीरीतीऐसी ॥ तेंआचरणपरियेसीं ॥ आदिशक्तीबो ॥ ३५ ॥ आचारसत्व ध
रूनिआचारिजे ॥ तोसत्वसदाचारह्मणिजे ॥ सत्वेंमींसमर्पिजे ॥ सत्यभाव ॥ ३६ ॥ अनु
सरतांश्रीगुरू ॥ त्यासीफळहोयहानिर्धारू ॥ त्यासींसिद्धहोवोनेईश्वरू ॥ स्वयेंचबा-
धी ॥ ३७ ॥ जोविषयस्करवासींविवर्जित ॥ शिवतत्वींएकांत ॥ आणिद्दढनाजोसर्व
गत ॥ जितेंद्रिय ॥ ३८ ॥ वाचासत्यइंद्रियेंजीतीं ॥ जयाचीनाहींमिळणमती ॥ त्या
सीशिवयोगप्राप्ती ॥ सायुज्येंसी ॥ ३९ ॥ कर्माकर्मेंनासिलीं ॥ कर्माकर्मेंग्रासिलीं ॥
निष्कर्मेंप्रकाशलीं ॥ सर्वबोधीं ॥ ४० ॥ तेणेकर्मेंक्रियानिरसे ॥ मगदृष्टीअभ्यंतरींप्रका ॥२॥
शे ॥ तेथेंषट्चक्रस्थळअसे ॥ गुरुगम्यजें ॥ ४१ ॥ हेंअभ्यंतरींजाणावें ॥ अनुभवासीं
आणावें ॥ महाभावेंनिजाणावें ॥ स्वबोधेंपें ॥ ४२ ॥ महेश्वरप्रसादी ॥ प्राणलिंगशर

णझालीबोधी ॥ षट्चक्रस्थळभेदी ॥ समरसें ॥ ४३ ॥ भजनीं भक्त हा निर्धारू ॥ आपण ह्मणिजे महेश्वरू ॥ अग्निप्रसादी प्रचरू ॥ तेजःपुंज ॥ ४४ ॥ पवनतो प्राणलिंगीं ॥ शरणनाम विख्यात जगीं ॥ अपारपद महालिंगीं ॥ एकस्थळ जाण ॥ ४५ ॥ हे स्थळ मेळवूं जाणावें ॥ षट्स्थळ अनुभवासि आणावें ॥ मग ते आदिपद जीणावें ॥ षट्चक्राचें ॥ ४६ ॥ ऐसें ऐकोनियां भवानी ॥ पुसे षट्चक्राची उभवणी ॥ षट्चक्रें साधोनी मग काय करावें ॥ ४७ ॥ मग ह्मणे महेश ॥ देवी हा ध्यानधारणान्यास ॥ मग शिवतत्वीं सोरस ॥ होय जाण ॥ ४८ ॥ प्रथमा शिवतत्व उपदेश ॥ मगा शिवतत्वीं प्रवेश ॥ होय पंचभूतांसीं नाश ॥ एकत्व झालिया ॥ ४९ ॥ तरी तें ऐक भवानी ॥ वज्रासनीं बैसोनी ॥ मनपवनीं प्रवेशवूनी ॥ आधारभेदें ॥ ५० ॥ मूळबंध गुदस्थानीं ॥ वोढियानारा नाभीभुवनीं ॥ जालंधर घाटिकास्थानीं ॥ देइजे देवी ॥ ५१ ॥ प्रथमदळ सहजानंद ॥ द्वितीयदळ परमानंद ॥ तृतीयदळ वीरानंद ॥ योगानंद चतुर्थदळ ॥ ५२ ॥ ऐसें चतुर्थदळांचें नामकथन ॥ आतां सांगतों त्याचे गुण ॥ रोहावा आरोहवा, हाक, पिताजाण ॥ ऐसे चारु असतीपें ॥ ५३ ॥ ऐसीं दळें नामगुणीं विख्यात ॥ एकएकदळासीं जपदीड शत ॥ मिळोनि सर्व जपसंख्या सहा शत ॥ असे जाण ॥ ५४ ॥ हें एकतत्व हंसासीं क्रमणा करण ॥ चतुर्थदळ देवी जाण ॥ प्रथम आधारचक्र रक्तवर्ण जाण ॥ गणेश देवता ॥ ५५ ॥ सिद्धिबुद्धि शक्ति विख्यात ॥ ईश्वरऋषि कर्मकळा मात्रा चतुर्थ ॥ यांचा जप सहा शत ॥ आधार

चक्रगुदस्थानदेवी ॥ ५६ ॥बुधवारीयारवालींअपान॥ त्यातळवटींशेषवराहकूर्मजा॥
॥त्याच्यामायांसप्तपाताळें गहन ॥ ऐसेंआधारचक्रजाणावें ॥ ५७॥ हेंप्रथमचक्र

चतुष्कोण ॥ तेंचक्र नाम्रवर्णचारीबिजेंजाण॥व,श,ष,स, ह्याजपउच्चा
रण॥चौंअक्षरीं ॥ ५८ ॥नोआंकुचूनिमूळकंद॥देऊनिघोडियानाबं
ध ॥मगन्यासेंकुंडलिनीऊर्ध्व ॥पवनसंचरेदेवी ॥५९ ॥ऐसेंहेंचक्रभेदा
वे ॥मगआधारशक्तितें टाकावें ॥ऐसेंशक्तीस्थळस्वभावें ॥साध्यहोय॥ ६०॥ ईश्वर
उवाच॥ ॥ त्याच्याऊर्ध्वभवानी ॥चारअंगुळेंलिंगस्थानीं ॥ स्वाधिष्ठानचक्रजाणीं॥
गुरुमुखें ॥ ६१ ॥आतांसांगतोंस्वाधिष्ठान ॥येथेंस्थूळदेह वैखरीवाचाजाण ॥ ह्रस्व
मा भात्रग्वेदविश्वाभिमान ॥आचारलिंगपृथ्वीतत्व॥ ६२ ॥तत्वदळेंसहास्कंदर
॥एकेदळींजपएकसहस्र॥ मिळोनिषट्दळींसहासहस्र ॥सलोकतामुक्ती ॥६३॥हें
स्वाधिष्ठानचक्रपीतवर्ण ॥ब्रह्मादेवतासावित्रीशक्तिजाण॥सूर्यऋषिव्यानपवन॥
पार्वतीवो॥६४॥आतांषट्दळनामेंएककर्णीं ॥अव्यक्ति, वारुणी, सराहिणी, ॥ रोहिणी
अमूर्तीं,परिपूर्णीं॥ ऐशींसहाअसतीपैं ॥६५॥ आतांषट्दळगुणसांगतों पार्वती ॥ प्रा
णशक्ती॥ क्रीती, गर्विती॥कुबुद्धी,अविश्वासी, मुर्च्छिती ॥ऐसेसहा ॥ ६६ ॥हेंलिंग
स्वाधिष्ठानीदुजें॥पृथ्वीतत्वसहजें ॥येथेंअनुग्रहेंविराजे॥आपतत्वदेवी ॥ ६७ ॥हें
षट्दळपीतवर्ण ॥ब्रह्मादेवताकारण॥ मातृकाब,भ,म,य,र,ल, येणेंजाण॥उच्चा

रअक्षरें ॥ ६८ ॥ ऐसेंहेंस्वाधिष्ठानचक्रभेदावें ॥ तेथेंब्रह्मापंचमुखजाणावें ॥ मग

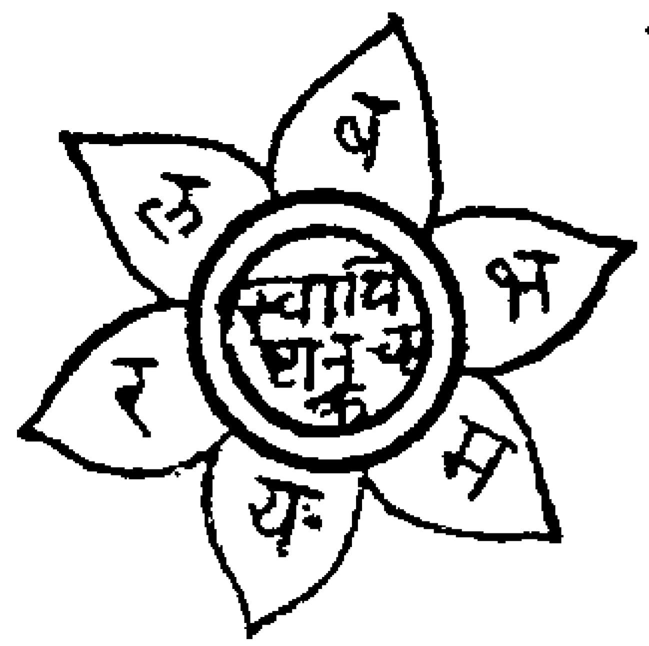

हेंमहेश्वरस्थळस्वभावें ॥ साध्यहोय ॥ ६९ ॥ ऐसेंहेंषट्दळचक्रपहा ॥
त्याच्याऊर्ध्वभागींअंगुळेंसहा ॥ मणिपुरचक्रत्यासींदळेंदहा ॥ असतीपैं
॥ ७० ॥ आतांसांगतोंमणिपूरचक्र ॥ दग्धबीजन्यायविचित्र ॥ दशदळ-
नीळरक्तवर्णसुंदर ॥ पार्वतीवो ॥ ७१ ॥ आणिलिंगदेहस्वभावस्था ॥ म
ध्यमायाचाविष्णुदेवता ॥ दीर्घमात्रामुक्तीसमीपता ॥ कमळाशक्ती ॥ ७२ ॥ यजुर्वेद-
राजसाभिमान ॥ आपतत्वप्राणसमान ॥ पवनऋषिस्थूळनाभिस्थान ॥ गुरुलिंगजाण
पैं ॥ ७३ ॥ आतांदशदळनामें ॥ वेगी, शोषिणी ॥ जया, भद्रा, शांति, क्रसया, तोक्षिणी
रोचना, द्विशीर्षीआणिदाक्षिणी ॥ हींदशनामेंजाण ॥ ७४ ॥ आतांसांगतोंदशदळांचेगु
ण ॥ तृषा, इच्छा, लज्जा, पिशुन, ॥ आशा, अनादी, काष्ठा, ग्रहण ॥ विषदाआणिनिद्रा
जाण ॥ हेगुणदशसंख्य ॥ ७५ ॥ ऐसींदहादळेंविचित्र ॥ एकैकदळींषट्शतजपपवि
त्र ॥ मिळोनिजपसाहासहस्त्र ॥ पार्वतीवो ॥ ७६ ॥ हेंनाभिस्थानींअसेनिरुतें ॥ मणि
पुरचक्रनामयातें ॥ तेंहेंदशदळअसेनिरुतें ॥ त्रिकोणतेजतत्व ॥ ७७ ॥ हेंदशदळां

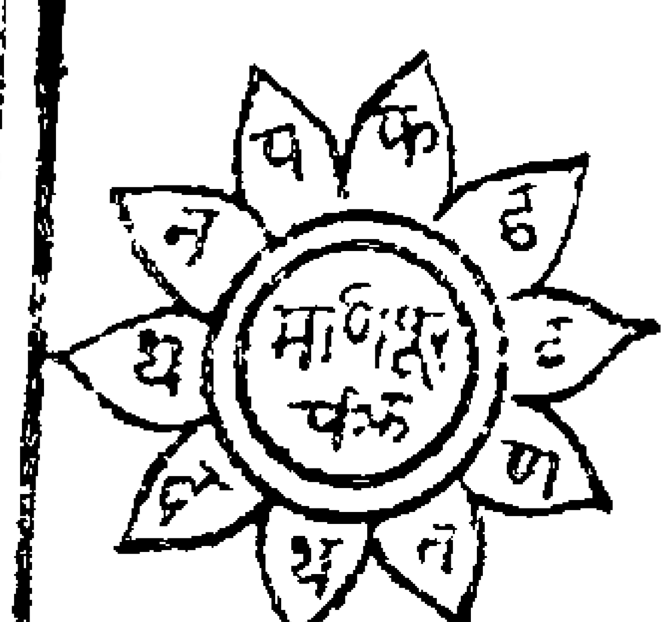

कितजाण ॥ निर्मळअसेमेघवर्ण ॥ डकारादिकारण ॥ अक्षरेंदहा ॥ ७८
ड, ढ, ण, त, थ, द, ध, न, ॥ प, फ, हींअक्षरें दहाजाण ॥ तेथेंविष्णुदे
वआपण ॥ लक्ष्मीशक्तीवोदेवी ॥ ७९ ॥ हेंदशदळ चक्रभेदावें ॥ विष्णुमंड

मू० स्वा० ॥ ४ ॥

ळजीणावें ॥ एवंप्रसादस्वभावें ॥ साध्यहोय ॥ ८० ॥ ऐसेंदशदळनिपजलें ॥ तंवपार्वती अ० ॥११॥
नेंपुसिलें ॥ द्वादशदळह्मणितलें ॥ कैसेंदेवा ॥ ८१ ॥ मगशंकरह्मणेवोपार्वती ॥ द्वादशद
ळाअनुहातचक्र ॥ तेंचिसांगतों तुजप्रती ॥ ऐकयथार्थ ॥ ८२ ॥ येथेंकारणदेहसुषु
प्तीअवस्था ॥ सामवेदतेजतत्वरुद्रदेवता ॥ ज्योतिकळाआणिमात्राप्लुता ॥ प्रज्ञाभि-
मानी ॥ ८३ ॥ शिवलिंगउमाशक्ती ॥ अनुहतचक्रलालवर्णह्मणती ॥ इंद्रऋषीस्व-
रूपतामुक्ती ॥ इंद्राग्निप्राणव्यानशिवलिंग ॥ ८४ ॥ आतांद्वादशदळांचींपार्वती ॥
नामेंसांगतों तुजप्रती ॥ तीऐकतूंएकाग्रचित्तीं ॥ यथार्थ ॥ ८५ ॥ संभार, रतिप्रिया,
विलयापद्मिणी ॥ त्रिमाया, शोभान, सोराहिणी, ॥ सुवासी, वध्रोकी, सारंगिणी ॥ सर्वरेखा-
आणितारा ॥ ८६ ॥ ऐसींद्वादशदळेंविचित्र ॥ एकैकदळींजपपंचशतपवित्र ॥ द्वादश
दळींमिळोनिषट्सहस्र ॥ जपसंख्याजाण ॥ ८७ ॥ हेंह्रदयींअसेंजाणावें ॥ यासीअनुहत
चक्रह्मणावें ॥ द्वादशदळस्वभावें ॥ जाणशक्ती ॥ ८८ ॥ येथेंअक्षरेंअसतीबारा ॥ तींदे
वी वीअवधारा ॥ तुजसहितईश्वरा ॥ असणेंतेथें ॥ ८९ ॥ क, ख, ग, घ, ङ; च, छ, ज,

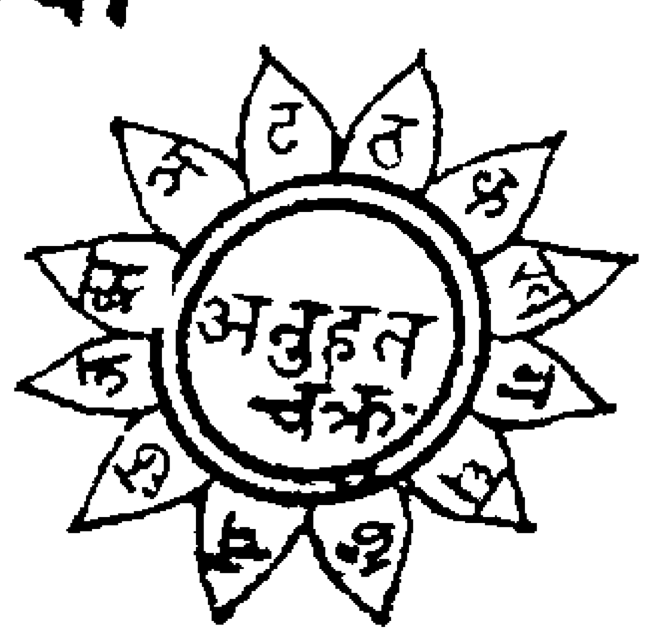

झ, ञ, ट, ठ, ॥ याद्वादशअक्षरेंसीअसेंमीनेंद ॥ अनुहतासीव्यक्तअ ॥
व्यक्तरूपेंचोरवट ॥ जाणदेवी ॥ ९० ॥ ऐसेंझालेंअनुहतचक्र ॥ आतां
सांगतोंविशुद्धचक्र ॥ तेंषोडशदळपवित्र ॥ असेजाण ॥ ९१ ॥ विशुद्धच- ॥ ४ ॥
क्रश्वेतवर्णपार्वती ॥ जीवदेवताविद्याशक्ती ॥ प्रत्यक्षचैतन्यसायुज्यमुक्ती ॥ महाकारण

देह॥१२॥आत्माब्रह्माग्निउदानप्राण॥तुरीयावस्थापरावाचाजाण॥अर्धमात्रावे
दअथर्वण॥प्रत्यगात्माभिमानी॥१३॥जंगमलिंगवायुतत्वसुंदर॥येथेंषोडशदळींप-
रिकर॥जपसंख्याएकसहस्र॥अग्निऋषीजाण॥१४॥आतांदळनामेंसांगतोंतुजला
गुनी॥भद्रता,प्राणधारी,प्रीतिघातिनी,॥संकटारी,लोहिता,ब्रह्माणी॥सप्तागी-
सप्तमजाण॥ १५ ॥ निःसंगी, मदलसा, ऊनमती ॥ नम्रता, नम्रवर्णता, भानम
ती॥प्रभा, निःशंका, आणिनास्ती॥हींषोडशदळसंख्याजाण॥ १६ ॥ ऐसेंहें कं
ठस्थानसहजें॥नामविशुद्धचक्र ह्मणिजे॥आकाशतत्वजाणिजे॥वर्तुळाकार॥१७

हें षोडशदळकमळ॥ यामाजीअक्षरेंनिर्मळ॥अकारादीसकळ॥एक
देवी॥१८॥अ,आ,इ,ई,उ,ऊ,ऋ,ॠ,ऌ,ॡ॥ ए, ऐ, ओ,औ, अं,अः ऐ
सेतेवर्णश्वेतातेथेंसदाशिवदेवता॥ सद्गुरुकृपासत्वता ॥ अनुभवे
सीं॥१९॥ हेंविशुद्धचक्रजाणावें॥भेदूनसदाशिवपदींबैसावें॥
ऐसेंस्थूळदेहस्वभावें॥साध्यहोय॥१००॥ऐसेंविशुद्धचक्रसंपूर्ण॥याच्याउपरी
षोडशअंगुळेंपरिमाण॥द्विदळचक्रअसेजाण॥पार्वतीवो॥ १ ॥ऐसेंहेंद्विदळअग्नि
चक्र॥आतांचंद्रकळासोळापवित्र॥त्यांचींनामेंसांगतोंसुंदर॥ऐकदेवी॥ २ ॥पुर
विणी, सुभद्रा, आल्हादी, शंखिनी॥कमोदिनी, अश्वादिनी, मोहिनी, कुसुदिनी
चींदा, कामिनी, लक्ष्मी, व्यापिणी, पद्मिणी ॥ मथुनी, विकासी, आणिसाम्य

उदार्की ॥ ३ ॥ ऐशाचंद्रकळाषोडश ॥ आतांसूर्यकळाद्वादश ॥ त्यांचींनामेंपरिये
स ॥ पार्वतीवो ॥ ४ ॥ क्षीनी, ज्वालिनी, दहनी, दीपिनी, ॥ ज्योतिर्णी, तेजीनी, विंदुपतेजि
नी ॥ शशिप्रभा, शोषिणी, तापिनी ॥ लोहिकी, आणिदाहकी ॥ ५ ॥ यासूर्याच्याबारा
कळा ॥ आणिचंद्राच्यापूर्वोक्तसोळा ॥ ऐशाह्याअग्निचक्रद्विदळा ॥ नेत्रस्थानह्मणि
जे ॥ ६ ॥ हेंद्विदळअग्निचक्र ॥ एकेकदळींजपपवित्र ॥ पांचशतेंमिळोनिसहस्र एक
जाण ॥ ७ ॥ हें द्विदळकमळ ॥ मध्यअक्षरेंअखिळ ॥ तेहंक्ष किताक्षरेंनिर्मळ ॥

ज्ञानदेहउन्मनीअवस्थाशिवदेवतापरावाचा-
सूक्ष्मवेदअग्निचक्रमाणिकवर्णहंसऋषीपरम
हंसदेवतास्कमनामायाशक्तिइडापिंगळामनप
वनचंद्रसूर्यरजतमनादबिंदुशिवशक्तिभ्रूस्था
नआकाशतत्वलयबंधु

योविराटदेहउत्पत्तिअवस्थाब्र
ह्माभिमानीआकारमातृकावैख
रीवाचाराजसअहंकारविकार
प्राणपंचकपांचज्ञानेंद्रियेंपांच-
कर्मेंद्रियेंक्रियाशक्तिमारणश
क्तिभ्बोदळहेंभ्रूस्थान

गरहस्यदेवी ॥ ८ ॥ तेंज्योतिवर्णअग्निचक्र ॥ भ्रुवांतरींहंसऋषीपवित्र ॥ मायाशक्ती
परमहंसदेवता ॥ द्विजपत्र ॥ पार्वतीवो ॥ ९ ॥ ऐसेंभ्रूमध्यजाणावें ॥ अग्निचक्रभेदावें ॥ ॥ ५ ॥
मनपवनातेंजीणावें ॥ जाणदेवी ॥ १० ॥ ऐसेंझालें द्विदळचक्र ॥ आतांअष्टदळब्र-

ल्यांडीचें मनचक्र ॥ तेंचि सांगतों स्कंदा ॥ पार्वतीबो ॥ ११ ॥ अष्टदळकमळ पिंडींचें जाण

मनऊर्ध्वमुखवविकार विकर्मनिष्कर्मनिराश्रय

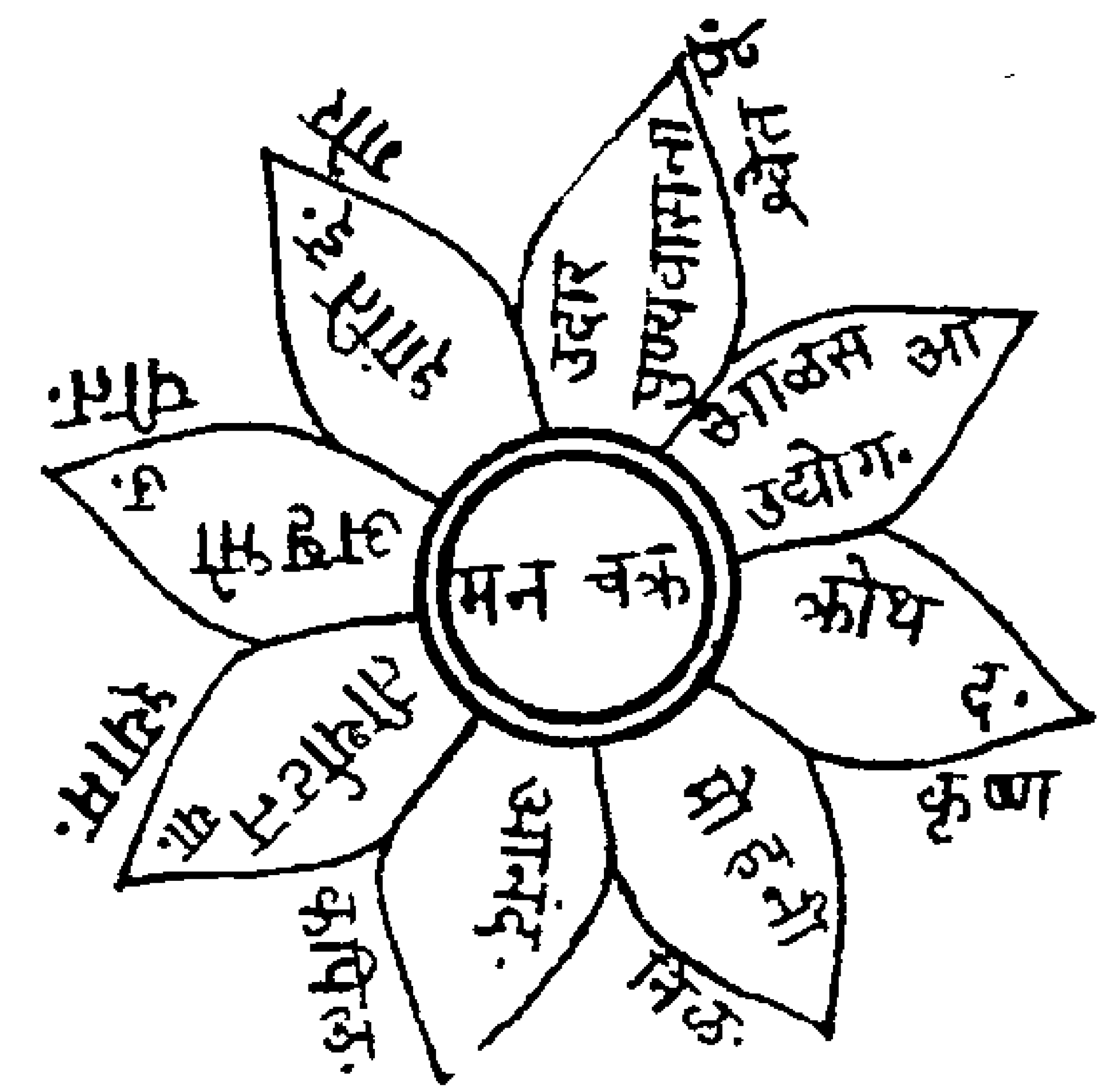

मनअधोमुखमनविकारविषया भक्तिनिर्गुण आचरण

याचें विवरण सांगेन ॥ त्या भक्ती तें सगुण ॥ लाभतो फलदायक ॥ १२ ॥ सकामतो भोगगाढा ॥ लक्षचौऱ्यायशींचा घडामोडा ॥ आतां अष्टदळांचा झाडा ॥ करितों पार्वती ॥ ॥ १३ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ पूर्वदळे पीतवर्णे यदा विश्रमते मनः ॥ तदा धैर्ये तथौदार्ये धर्मकीर्तौ मतिर्भवेत् ॥ १ ॥ अग्निकोणदले रक्ते यदा विश्रमते मनः ॥ तदा निद्रालुतालस्यो मंदाबुद्धिश्च जायते ॥ २ ॥ कृष्णावर्णे दक्षदले यदा विश्रमते मनः ॥ तदा क्रोधे च द्वेषे च दुष्टत्वेपि मतिर्भवेत् ॥ ३ ॥ नैर्ऋते नीलवर्णे च यदा विश्रमते मनः ॥ तदा स्त्रीपुत्रवित्तादिमोहजाले भवेन्मतिः ॥ ४ ॥ पश्चिमे कपिले वर्णे यदा विश्रमते मनः ॥ तदा हास्ये विनोदे चह्यानंदे च भवेन्मतिः ॥ ५ ॥ वायव्ये श्यामवर्णे च यदा विश्रमते मनः ॥ तदा तीर्थाटनं कृत्वा वैराग्यं प्राप्नुयान्नरः ॥ ६ ॥ उत्तरे पीतवर्णे च यदा विश्रमते मनः ॥ तदा शृंगार भोगादि

॥०स्त्र ६१॥

करणेचभवेन्मतिः ॥ ७ ॥ ऐशानेगौरवर्णेचयदाविश्रमतेमनः ॥ तदा पापक्षमाशांति
ज्ञानादौचभवेन्मतिः ॥ ८ ॥ संधौसंधौमिश्रवर्णेयदाविश्रमतेमनः ॥ तदारोगव्याधि
ग्रस्तोजायतेचसदाध्रुवं ॥ ९ ॥ मध्यभागेसदावर्णेयदाविश्रमतेमनः ॥ तदाशांतोसमा
धौचचैतन्येचभवेन्मतिः ॥ १० ॥ ॥ टीका ॥ ॥ पूर्वदळीश्वेतवर्णजाण ॥ तेथंप्रवे
शहोयमना ॥ तरीउदारवीर्यपुण्यवासना ॥ उपजेदेवी ॥ १४ ॥ अग्नीदळींवर्णराता ॥
तेथेंमनासीं होयस्थीरता ॥ तरीआळसउद्योगाचित्ता ॥ उपजेपैंवो ॥ १५ ॥ दक्षिणद
ळींवर्णकाळ ॥ ॥ तेथेंमनसंचरे जेवेळां ॥ तरीक्रोधद्वेषदुष्टवासनेचेगुळा ॥ नर्ड्मन ॥ १६
नैऋतीचेंपातेंनिळें ॥ तेथेंजरीमनखेळे ॥ तरीपित्तपुत्रस्त्रीमोहजाळे ॥ गुंतिजेदेवी ॥
१७ ॥ पश्चिमदळकपिलवर्त ॥ तेथेंमनजरीसंचरत ॥ तोहास्यविनोदआनंदभरित
॥ सुखीहोय ॥ १८ ॥ वायूचेंपातेंश्यामजाणावें ॥ तेथेंमनजरीस्थिरावे ॥ तरीतीर्था
गमनकरावें ॥ ऐसीबुद्धीहोईल ॥ १९ ॥ उत्तरपातेंपीतवर्ण ॥ तेथेंसंचाहोयविश्राम ॥
रीअष्टभोगजाण ॥ करूंउपजेपें ॥ १२० ॥ ईशानीचेंपातेंगौरउत्तम ॥ तेथेंमनाहोयवि
श्राम ॥ तरीश्रवणकीर्तनहेधर्म ॥ कींशांतीज्ञानउपजे ॥ १२१ ॥ मगमनप्रवेशालियासं-
धी ॥ तरीपडेरोगव्याधी ॥ मध्येंस्थिरावेतरीसमाधी ॥ किंवाशांतीउपजेपैं ॥ २२ ॥
ऐसीअष्टदळांचीझडती ॥ तीसांगीतलीतुजप्रती ॥ आताइच्छावोपार्वती ॥ कायअसे
सांग ॥ २३ ॥ ऐसेंशिववाक्यऐकूनिपार्वती ॥ परमसंतोषलीअसेचित्तीं ॥ मगह्मणेउना-

तांअष्टदळावरीलस्थिती ॥ सांगादेवा ॥ २४ ॥ ऐसाएकूनिशिवेंचाप्रश्न ॥ मगबोलते-
झालेत्रिनयन ॥ ऐकपार्वतीचित्तदेऊन ॥ सतरावीचेंस्थानसांगतों ॥ २५ ॥ आतांसतरा
वीचेंलक्षण ॥ चंद्रसूर्यअवश्यकजाण ॥ सतरावीभेदरंध्रपूर्ण ॥
हिरण्यगर्भदेहपैं ॥ २६ ॥ उकारमातृकाविलयस्थितिअवस्था ॥ म
ध्यमावाचाविष्णुदेवता ॥ एकवटाअसेपंचभूतां ॥ काळघर ॥ २७ ॥
सात्विकअहंकारविकार ॥ अंतःकरणमनबुद्धिचित्तअहंकार ॥ ब्रा
ह्मीमायापुरुषक्षर ॥ आपणजाण ॥ २८ ॥ याउपरीसहस्त्रदळभुवन
तेथेंसर्वांचामेळाजाण ॥ तेंअवधारिजेगहन ॥ आदिशक्ति ॥ २९ ॥ देवह्मणेवोआतां ॥ ऐ
कअगम्यचक्रतत्वतां ॥ जेंगुरुरूपीआदिदेवता ॥ पूर्णभरित ॥ १३० ॥ पूर्णचैतन्यजेथें ॥
मनपवनाचाग्रासतेथें ॥ तेंआदिशक्तिजगन्नाथें ॥ सांगिजेल ॥ १३१ ॥ मगतें
निर्वाणबोधीं ॥ जाणब्रह्मरंध्रऊर्ध्वीं ॥ सहस्त्रदळनिजपदीं ॥ हेमवर्ण ॥ १३२ ॥ तें-

सत्रावीकळा

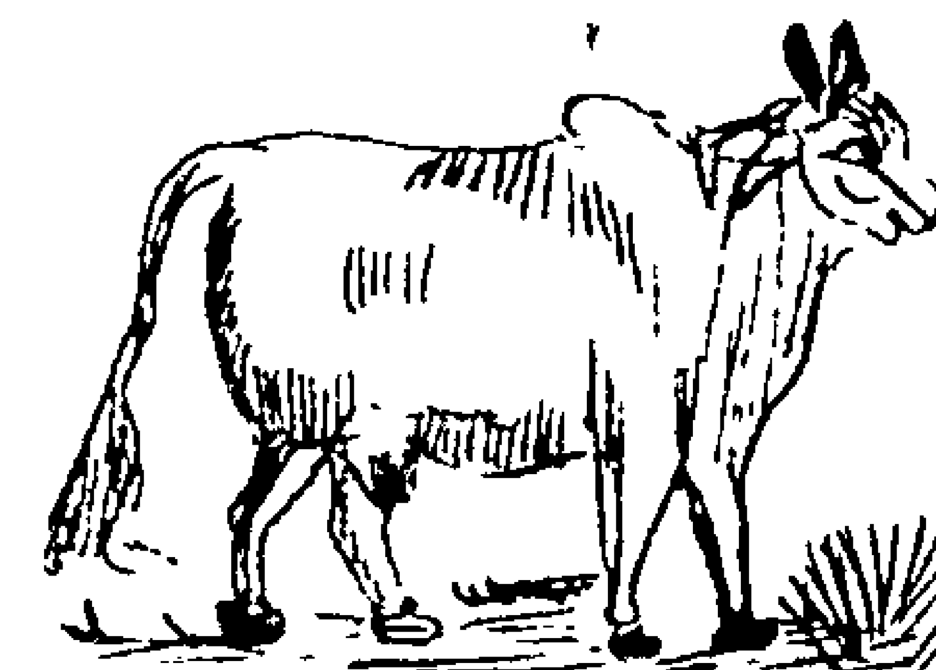

सहस्त्रदळ ॥ साक्षयोग ॥ लोपामुद्रा ॥ सहस्त्रदळ ॥

जोमायादेह ॥ रुद्राभिमानी ॥ परा
पश्यंतिवाचा मकारमातृका ॥
प्रलयअवस्था ॥ अंगक्षेत्र ॥ क्षेत्र
महालिंग ॥ सत्रावीचेंजीवनलक्ष

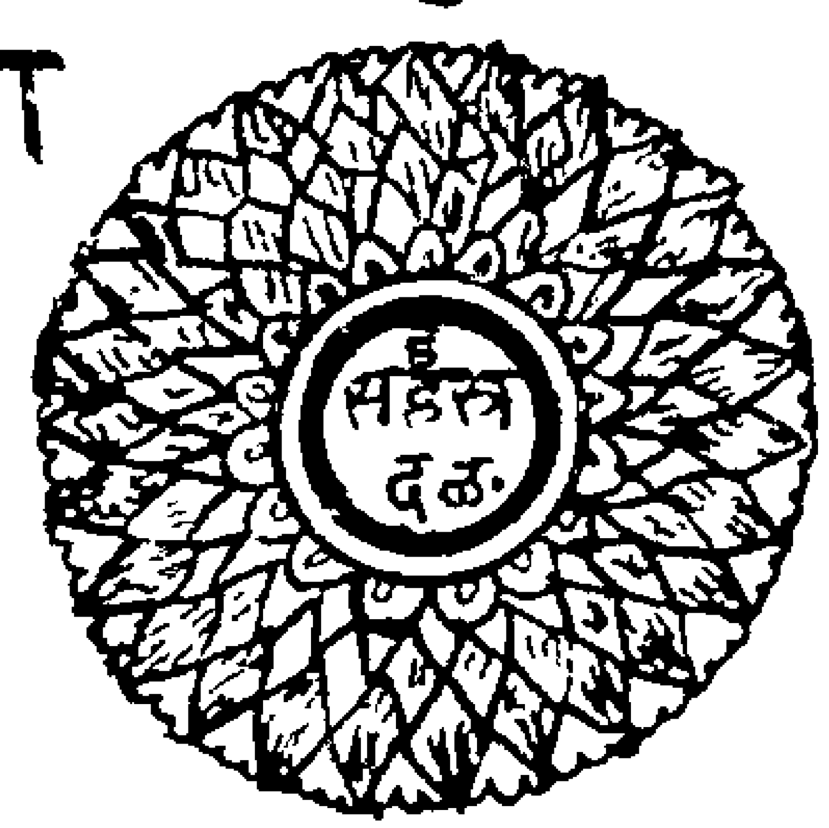

नामसअहंकार ॥
द्रव्यशक्ति ॥ हेम
वर्णविकारपंचभू
तें ॥ पंचविषय ॥

मुद्रास्थानब्रह्म ।। ज्योतिर्लिंगहेमवर्ण ।।
गुरुऋषी ।। परमगुरुदेवता ।। ज्ञान श
क्ती ।। सहस्त्रपाकोळिकाएकसहस्त्र
जपइतिमस्तकस्थानसमाप्त ।।

प्रारब्धकर्म ।। हेंस्थ
णिजेऊर्ध्वचैतन्य
।। तीन्हीअहंकारां
चेंघरजाण ।।

तेथेंगुरुपदप्राप्तीचासोरस ।। होयसहस्त्रदळींप्रवेश ।। तंवशून्यहोयप्रकाश ।। भरूनठे
ला ।। ३३ ।। येथेंजन्मआणिमरण ।। संचितकर्मअसेजाण ।। क्षरपुरुषआपण ।। पा
वंतीचो ।। ३४ ।। हेंसहस्त्रदळविकासे ।। नानावर्णतेजप्रकाशे ।। तेथेंसोहंशब्दबीज
असे ।। महालिंगदेवतेथें ।। ३५ ।। उन्मनीसुषुम्नेचीदीसी ।। निरामयस्वरूपब्रह्मज्योती
।। जैसेकोटिसोमार्कउदयहोती ।। तैसीप्रभा ।। ३६ ।। त्याषट्चक्राचेंशेवटीं ।। पडे
नादबिंदागाठी ।। होयपदपिंडांसभेटी ।। मगदेहनाहीं ।। ३७ ।। त्याआनंदपदाच्या त-
ळीं ।। आणिचंद्रसूर्याच्यामेळीं ।। असेसुखेंगोऱ्हाटमंडळीं ।। प्रेमयोगीतो ।। ३८ ।।
हासर्वीशिवविचार ।। तुजसांगितलासेविस्तार ।। हाविश्वावसुयुगींचाप्रकार ।। प्रगटके
ला ।। ३९ ।। शिवतत्वींशिवझाला ।। आणिकामतत्वींगुंतला ।। गुंतोनपुनःउगवला ।। तो
चिशिवयोगी ।। ४० ।। हेंविश्वावसुयुगजाण ।। तुजकेलेंअसेकथन ।। जीवाशिवसर्वज्ञा
न ।। व्हावयासी ।। ४१ ।। मनयुक्तयुगींब्रह्माशापिला ।। तेणेंअहंमतीकुळकर्मरचि-
ला ।। त्याचकर्मेंकलंकलागला ।। मगपडेसकरवदुःखीं ।। ४२ ।। तेभोगितीपुण्यपाप

फळें ॥ त्यांतज्यास्करवदुःख होयआगळें ॥ तोकल्पीपुण्यफळें ॥ ऐसात्याजाळींगुंत
ला ॥ ४३ ॥ तंवशक्तीह्मणेजीदेवा ॥ ध्यानधारणामार्गसांगावा ॥ कोणआसनकोण-
मुद्राजावा ॥ तोनिवेदींमज ॥ ४४ ॥ दोनीकरजोडुनी ॥ चरणींलागेभवानी ॥ मगकृपाळू-
शूळपाणी ॥ सांगताझाला ॥ ४५ ॥ आतांअजपागायत्रीसांगेन ॥ षट्चक्रांतेंकेलेंकथ
न ॥ आतांऐकवज्रासन ॥ मूळबंध ॥ ४६ ॥ सहस्रदळांचेंअंतराळ ॥ तेंनिरामयनिष्क
ळ ॥ जेंशिवाचेंमूळ ॥ तेंऐकदेवी ॥ ४७ ॥ ईश्वरगुणसाम्यअद्वैत ॥ हेंमहदाकाश ॥ मूळ
प्रकृतिदेह, सर्वजय, ईश्वरमायाअविद्येचाग्रास, ॐकारमातृका, अक्षरकारण, परावा
चाअभिमानी, सर्वप्रपंचादि, प्रकृतिदेह, सर्वेश्वरप्राणजाल, पू
र्णचैतन्य, जीवेश्वराचीऐक्यता, सर्वज्ञायअवस्था, येथेंजपएकवी
ससहस्रसहाशें ॥ येथेंप्रकृतिपुरुषहेमहदादि, हासाम्यसर्वेश्वर, स्वयं

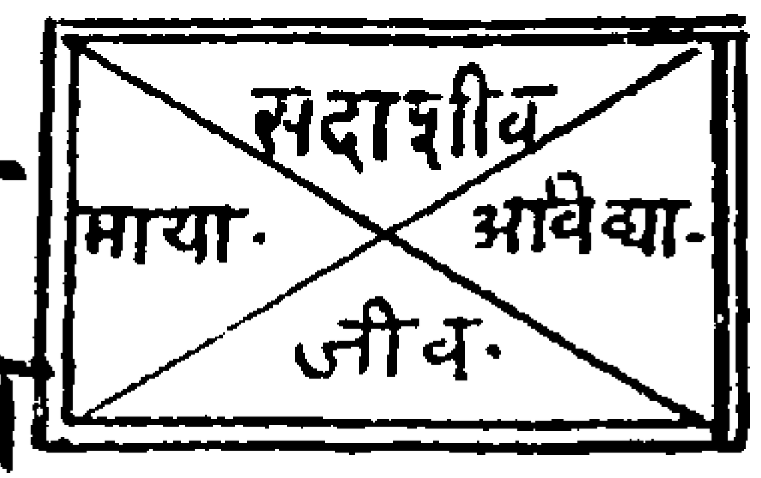

शब्दाचाजन्म, सत्रावेशक्तीचाजन्म, सोहंहंसो, अक्षरहा, कूटस्थहा, सूक्ष्मप्रपंच-
हा, इतिअजपापिंडीसंपूर्ण ॥ तंवपार्वतीह्मणेदेवासी ॥ याचेध्यानधारणाजपासी ॥
आसनमुद्रानेमेंसी ॥ सांगामज ॥ ४८ ॥ ऐसेंशक्तीचेंवचन ॥ ऐकोनिबोलेत्रिनयन
॥ वज्रासनमूळस्मरण ॥ बीजमंत्रतें ॥ ४९ ॥ तोअठराअक्षरांचाजप ॥ जोसद्गुरूचानि
रूप ॥ तोतुजप्रतीसोहंदीप ॥ सांगीतला ॥ १५० ॥ तोजपसातवेळांकीजे ॥ उत्तरसु-
खीपद्मासनींबैसिजे ॥ धारणाध्यायेंसींकीजे ॥ पार्वतीवो ॥ ५१ ॥ वामचरणगुदस्थ-

कीजे ॥ दक्षिणचरणस्वाधिष्ठानींलाविजे ॥ मेंढयासर्वांसवनीराइजे ॥ ऊर्ध्वदृष्टीभ्रू
ध्यानें ॥ ५२ ॥ हनुवटीलाविजे कंठीं ॥ दृष्टीदृढधरिजेत्रिकूटीं ॥ यानिबंदें कुंडलिनीउफ
राटी ॥ पश्चिमचाले ॥ ५३ ॥ गुदस्थानीं मूळबंध ॥ नाभीओढियानावबंध ॥ कंटीं जा
लंधरबंध ॥ हेबंधवज्रासनीं ॥ ५४ ॥ गुदस्थानाचेबंदें ॥ प्राणअपानरुंधे ॥ आणि
नाभीचेनिबंदें ॥ उल्हाटहोय ॥ ५५ ॥ कंठींकीजेसंकोचन ॥ तेणेंजालंधरपडेजाण ॥
घटेसदाद्वाररोधून ॥ खुंटेवायूचीधांव ॥ ५६ ॥ मगप्राण अपानमोहरें ॥ तोभेदीएक
वीसगव्हरें ॥ सुषुम्नेच्याविवरें ॥ पवन खेळे ॥ ५७ ॥ मगतोमणिकुळभेदी ॥ ऊर्ध्वचा
लेसुषुम्नेचीसंधी ॥ ह्याआसनाच्याबंधीं ॥ साधेसर्व ॥ ५८ ॥ त्यासुषुम्नेच्यापंथीं ॥ षट्चक्रें-
जाणअसती ॥ तींसांगेनतुजमती ॥ ऐकदेवी ॥ ५९ ॥ व्यापिलीयाधिनियोगविश्व
स्तदेह ॥ ॐ तत्परंत्रिकुटीस्थाने ॥ काश्यपृथ्वीऋषिः ब्रह्मादेवतागायत्री
संध्यापीतप्रभाजाग्रतीअवस्थावैखरीवाचापूर्वकन्हस्वमात्राउदात्तस्वरगार्ह
पतीअग्निइंद्रियविकारसृष्टिअर्थक्रिया ॥ सत्वगुणऋग्वेदमहदाकाशतुर्या
प्राप्तिः प्रथमप्रणवः कर्ममीमांसकदर्शनहेंज्ञानब्रह्मयाचेंदेहेंभक्तिदर्शनहेंज्ञा
नब्रह्मयाचेंसौरविद्याहें आचरणहें परमेष्ठीज्ञानयासीसाहित्यआचारलिंग ॥ यासीआ-
चारलिंगबोधिजेप्रथम ॥ ॥श्लोक॥ ॥सूचिकाज्ञानमार्गेणमणीनांभेदितं कुलं द
शशिरस्येकबिंबद्दश्यते ब्रह्मचारिणां ॥ १ ॥ सत्वं, रज, स्तम, इडा, सुषुम्ना, पिंग स

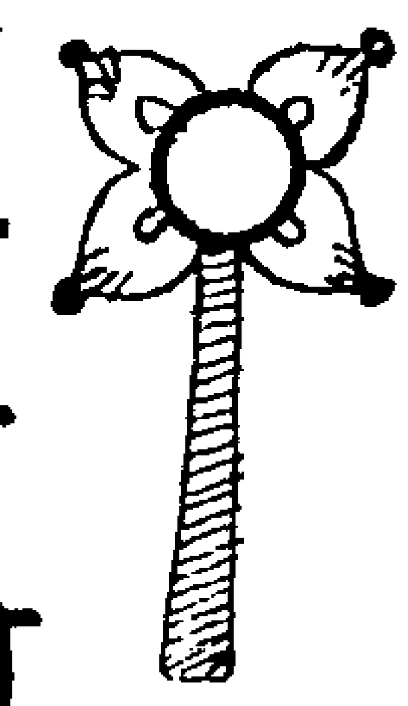

पिंण: ॥ मकारोकारश्चो कारस्त्रिशून्यं लक्ष्यते, शिरे ॥ २ ॥ त्रिकूटदेशं करसप्तादृश्यते चपितामहः ॥ पितामहतथैवाथप्रणम्यकुरुतेसदा ॥ ३ ॥ ॐ तत्पर मेश्वरहठस्थाने ॥ उकारस्यप्रणवइच्छाशक्तिआव्हानवा ॥ आपऋषीविष्णुदेवतात्रिष्टुपछंदम्

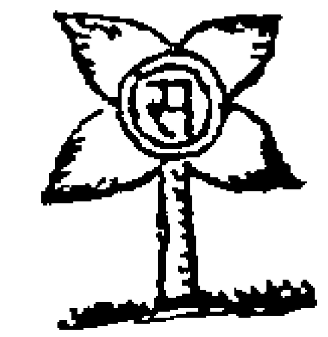

स्वप्नअवस्थामध्यमावाचाकुंभकपवनमनचंद्ररजसत्वअग्नि व्यापीलपार्थें वीणायोग यजुर्वेद आपा विष्णुसनातन, उकारांतलयप्राप्त, द्वितीयंप्राणवासक, नख्याय्यीकदर्शनगोपीनाथविद्या ॥ विद्याहेंआचरणउपदर्शन ॥ हेंउभयभक्तिदीर्घमात्राजाण ॥ अनुहतस्वरहेंश्रीहाठस्थान ॥ पार्वतीवो ॥ ६० ॥ भक्तिदर्शनहेंज्ञान ॥ विष्णूचें लिंगदेहरसनास्थळजाण ॥ यासीसाहित्यसमाधीपूर्ण ॥ गुरुलिंगपूजाणिजे ॥ ६१ ॥ रसनेहटींश्रीहाटस्थान ॥ तेथेंआपऋषीनादआपण ॥ गुरुलिंगयजुर्वेदकारण ॥ जाण देवी ॥ ६२ ॥ आतांगोल्हाटस्थानींचीमात ॥ शक्तीसीह्मणेजगन्नाथ ॥ हाब्रह्मांडीचावृत्तांत ॥ ऐकदेवी ॥ ६३ ॥ हेंगोल्हाटचक्र ॥ ॐ तत्पर ॥ गोल्हाटस्थानसकारस्यमातृका ॥ तेजऋषी, रुद्रदेवता, जगतीछंद ॥ अलोहितप्रभा, सुषुप्ती, अवस्था, कारणदेह, पश्यंतीवाचा, रेचकपवन, बुद्धियुक्तसूर्य, तमोगुण, भूतमाभा, दीक्षाज्ञानशक्ति, संघातार्थी ॥ चापत्यार्थीविनियोग, प्राज्ञकारण, मायादेह,

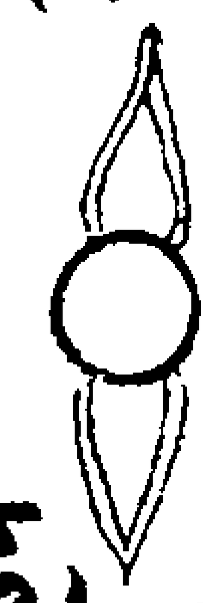

सामवेद, त्वारितेवरुद्रस्वस्था, मकारलयप्राप्त ॥ ॥ प्रथमप्रणवासक चार्वाकदर्शन ॥ अघोरपतिविद्याजाण ॥ हेंचिस्वात्मआचरण ॥ पार्वतीवो ॥ ६४ ॥ हेंज्ञानअसेरुद्राचें

यासीसाहित्यसमाधींचें ॥ हेंचिशिवलिंगह्मणिजेसाचें ॥जाणदेवी ॥ ६५ ॥ पु
गोल्हाट-चक्रकमळ ॥ तेथेंतेजऋषीकरीझळाळ ॥ शिवलिंगसामवेदकेवळ ॥असें
देवी ॥ ६६ ॥सुषुप्तिअवस्थानस्थानी ॥ आणिदेवतापिनाकपाणी ॥हेंसमस्तहीला
लवर्णी ॥शोभतीसुरंगें ॥ ६७ ॥आताब्रह्मांडीचेंओटपीठ ॥जेथेंदेवनीळकंठ ॥तेंसां
गाजीजसीवरिष्ठ ॥ देवराया ॥ ६८ ॥ऐसेंबोलेआदिशक्ती ॥मगदेवह्मणेवोपार्वती
॥ओटपीठाचीकैशीस्थिती ॥तीतुजसांगतो ॥ ६९ ॥ॐतसरओटपीठ॥ ॥पुण्या
ग्नि स्थान ह्मणिजे ॥ तेथेंस्तंभिजे, ॥ ॐकारस्यअर्धमात्रा, वायुऋषी, ॐ
कारईश्वर, नारायणदेवता- विराट्छंद, सर्वन्यास, समूळकाबीज, नीलप्र
भा, तुर्यावस्था, षीकंद, परावाचा, त्राहाटकपत्तन ॥ अथर्वणवेद, नाद बिंदु,
चित्छंद, ॐकारसविनता ॥ अग्निभक्ति, क्रियाध्यान, व्यासलक्षार्थीविनियोग ॥प्रत्य
गात्माभिमानी, महाकारणदेह, याचानाशी, ॐकारासीनाश, वैशेषिक दर्शन ॥ वेदांत
उपदर्शन, अनबंम्ले छुसप्रेमहंसउपदर्शन, हेभक्तिदर्शन॥ ॥ हेंचिज्ञान ईश्वर ॐ
काराचें ॥यासीसाहित्यसमाधीसा चें ॥ आणिजंगमलिंगबोलिजेवाचे ॥जाणदेवी॥
१७० ॥ऐसींहींचारीस्थानकेंजाण ॥तुजनिरोपिलींगहन ॥जेणेंफिटेअज्ञान ॥ ब्रह्मां
डीचें ॥ ७१ ॥दुर्गाह्मणेदेवापरियेसें ॥याचहूंउपरीकायअसे ॥ तेंसांगावेंसंतोषें ॥म
जलागीं ॥ ७२ ॥ मगबोलेशूलपाणी ॥ऐकह्मणेवोभवानी ॥आतांचक्रजाणीं ॥भ्र

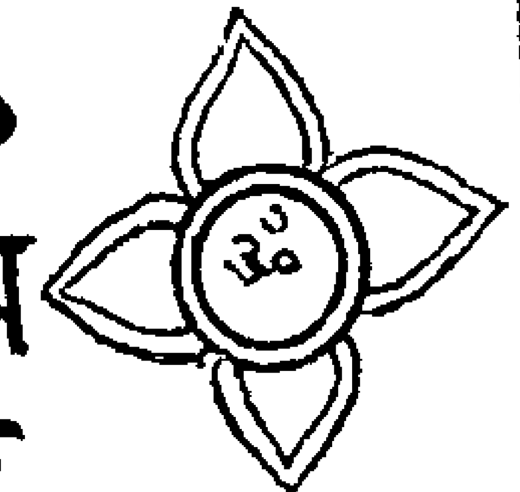

मरगुंफेचेंपैं ॥ ७३ ॥ भ्रमरगुंफाश्रोत्रस्थान ॥ प्रकृतीतेथेंआकाशऋषीजाण ॥ सदा
शिवदेवताअव्यक्तछंदकृष्णावर्ण ॥ उन्मनींअवस्थापैं ॥ ७४ ॥ अतिपरावाचाकाळआन
॥ आत्मामहाद्भुतजाण ॥ विस्मृतीकेवळ देव ज्ञान ॥ ॐकारस्थसाहित्य
॥ १७४ ॥ अभिमानीसदाशिवयोन्हूदर्शन ॥ पैन्यउपदर्शनभक्तिविद्याजा
ण ॥ साहित्यसमाधिविद्याहेंआचरण ॥ सदाशिवाचें ॥ ७६ ॥ हेंप्रसादलिंगमोभीं-
गुंफाभ्रमर ॥ तेथेंआकाशऋषीमहालिंगथोर ॥ आणिप्रसादलिंगउ
च्चार ॥ सूक्ष्मवेदाचा ॥ ७७ ॥ तेथेंअवस्थाउन्मनीबाळी ॥ सदाशिवदेव
ताजवळी ॥ यासीकृष्णावर्णज्ञ काळी ॥ मिरवतसे ॥ ७८ ॥ ऐकदेवियाउ
परी ॥ ब्रह्मरंध्रसहस्रदळाभीतरी ॥ तेथेंजीवशीवनिर्धारी ॥ एकझालें ॥
॥ ७९ ॥ गुरुरूपेचाअभयकर ॥ मस्तकींठेवीनिरंतर ॥ तरीज्योतिरूपी
प्रकाशभर ॥ भासहोय ॥ १८० ॥ ॐतसरब्रह्मरंध्रो द्वादशबिंदुस्न्न-
नित्यपुरुषोहरनु ॥ कोटिदिनकरसुतेजसु ॥ कोटिकोटीसोमशासुसि
तप्रकाशु ॥ दयास्तनास्ति, अखंडप्रकाश नादेशपुरुष, हंसहस्रदळ, ब्रह्मरंध्रभुवन-
प्रातःस्मरण ॥, नानाभास, नानाप्रकाश, नानाध्वनि, अनुहतवाद्य, पूर्णस्थब्रह्म, शि
वदर्शन, योगयातापान, जलदेहउपदर्शन, हेंभक्तिदर्शन, हेंज्ञानपुरुषाचें, यासी सा
हित्यसमाधी, महालिंगबोलिजे ॥ ॥ येथेंनास्तिवेदआपण ॥ अवस्थादेवतादि-

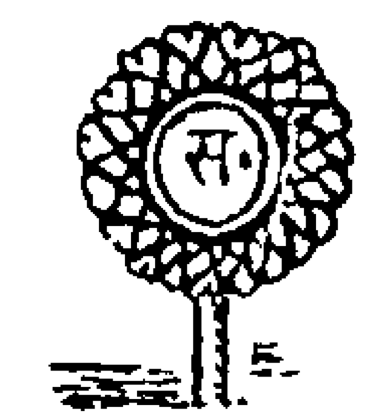

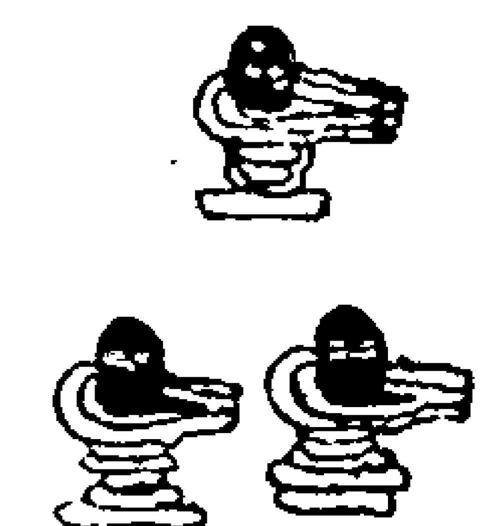

मू० स्त० ॥ १० ॥

वर्ण ॥ येथेंसमस्तांसीलयहोयजाण ॥ गुणादिच-
तीभास्कर ॥ वोपदेतीकोटीचंद्र ॥ ऐसेंहेंसमाधिमुख
इतिअजपाब्रह्मांडीचीसंपूर्ण ॥ आतांचतुर्थशून्यसांगेन
तूंजाणसीघूर्णघन ॥ सदोदित ॥ ८३ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ ॐ
न्यंनिरामयं ॥ त्रिशून्यंयोविजानातिसर्वैमुच्येतबंधनात् ॥ १ ॥
नामअधःशून्यब्रह्म ॥ ॐ तत्सरंअधः शून्यंचमायाचेतनाबंधलं
स्यरूपंचतस्मात् ॥ ईश्वरयोभवंतुदेशममग्रहो, द्वौउपयातेविलयां
दायवास, पुरुषकोटिप्रकाश, तादृशशक्ति, प्रातस्मरतुनानाभास,
धंचेंस्वरूप, शक्तिउपासकदर्शन ॥ महामायाहेंज्ञानचें तन्यहृ स्च
वसिद्धांत ॥ जाणदेवी, इतिअधःशून्यसंपूर्ण ॥ १ ॥ ॥ आतां
तत्सरंमध्यशून्यंचप्रवक्ष्यामि मायानिर्विकारानिर्भयाभास
आनंदमूर्ती ॥ आलेरविनीनिश्चळनिष्कलंकपरब्रह्म ॥ स्व
पब्रह्म ॥ नास्तिभ्रमणअर्थस्मरयामि ॥ आगमनिगमनिर्भयनिरास्थित ॥ इतिम
शून्यसंपूर्ण ॥ २ ॥ ॥ आतांऊर्ध्वशून्य ॥ ॥ ॐ तत्सरंऊर्ध्वशून्यंचप्रवक्ष्यामि ॥ केव ॥ १० ॥
लपरब्रह्मच ॥ अनन्यापनिरंतरंचतस्यआत्माआलेखोभवत ॥ ईश्वरकोटीप्रकाश ॥ ई

श्वरकोटीस्कशीतळ ॥ तादृशंपरब्रह्मस्वरूपंदयादर्शनअस्तु ॥ इतितृतीयऊर्ध्व
शून्यसंपूर्ण ॥ ३ ॥ ॥ आतांचतुर्थशून्यप्रारंभः ॥ ॥ यासीमहा
शून्यनाम ॥ ॐ तसरंचतुर्थशून्यंच ॥ हेंशुद्धअगोचरंच ॥ परमात्मास्वरूप
अच्छेदअदळअकळ ॥ आनंदरूपजगमूर्तिव्यवस्थित ॥ जीवआत्मत्व ॥ तत्र स्व
रूपी ॥ अगोचर, अकल्पित, श्रीगुरुपद, हेंघटाकाश, महद हेंभस । दालगम्न । श्रीं-
त, तत्रगमे ह आगम, ॥ आकाशमेघवदनतं, यदामुक्तिभवंतु, गेउ
उन्नीतेजोरोचित, सर्वसायो, आनंदमूर्ती, क्रीडान्ननेननारायणो, वेदेव
लक्ष्यते, अनंतस्वरवगाचिते चतुर्थशून्यसंपूर्ण ॥ ४ ॥ ॥ आता याउ
ॐ तसरंपंचमशून्यंच ॥ ॐ अक्षरनामशब्द, अव्यक्त ॥
लगतीअवस्थामितोशिव ऐश्वर्यभवसोहंकारकेवल, रूपी
विवर्जितंकार्याकार्यज्ञान ॥ केवलस्वरूपी ॥ नपुण्यपापाविवर्जितम-
न ॥ अनुहतस्यशब्दच ॥ ध्वनिध्वनिनिरंतरअंतर्गतमायाविलय सुसि

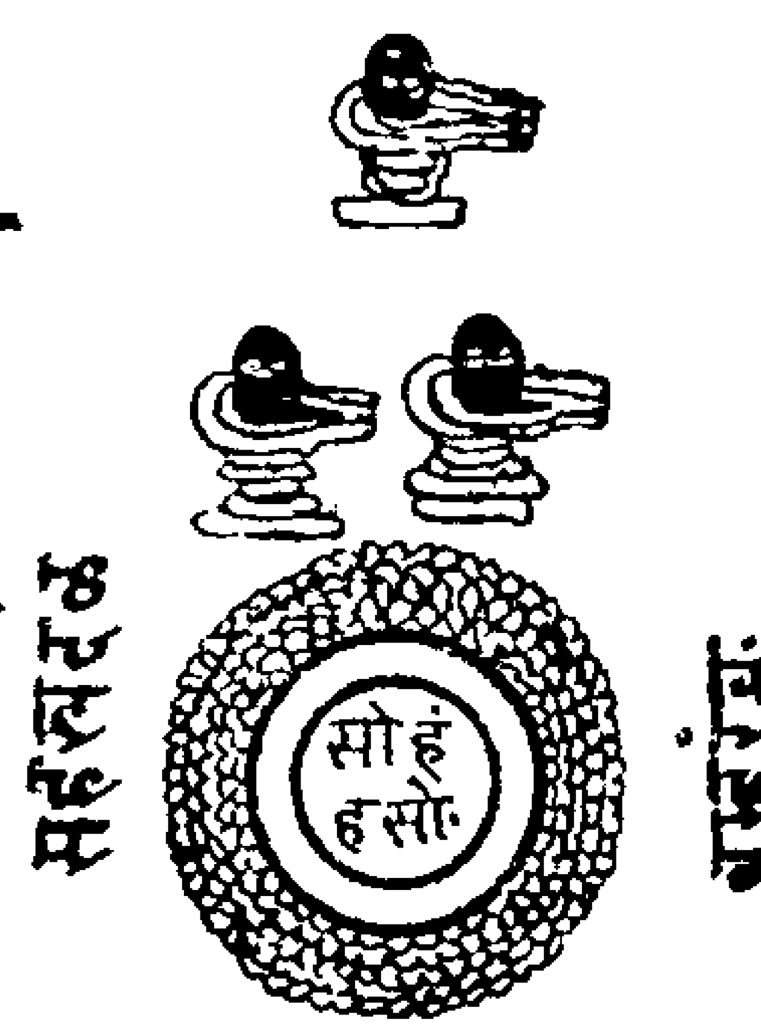

क्तिकोटिप्रकाश ॥ शक्तिकोटिसुशीलता ॥ दृश्यस्वर्यस्मतु स्नदळ, ब्रह्मरंध्रभुवन-
स्वरूप ॥ महात्मउपदर्शन ॥ श्रीकृष्णास्मरण ॥ केवळईश्वरहुतवाद्य, पूर्णस्थब्रह्म, शि
ष्याचीचाउरी ॥ वरीबैसुनीगोसावीराज्यकरी ॥ यश १ हेंज्ञानपुरुषाचें, यासी सा-
विज्ञान ५ दया ६ माया ७ क्रिया ८ अविनाश ९ वदआपण ॥ अवस्थादेवता दि-

श्वरकोटीस्कशीतळ ॥ तादृशंपरब्रह्मस्वरूपंदयादर्शनअस्तु ॥ इतितृतीयऊर्ध्व
शून्यसंपूर्ण ॥ ३ ॥ ॥ आतांचतुर्थशून्यप्रारंभः ॥ ॥ यासीमहा
शून्यनाम ॥ ॐतसरंचतुर्थशून्यंच ॥ हेंशुद्धअगोचरंच ॥ परमात्मास्वरूप
आच्छेदअदकअकळ ॥ आनंदरूपजगमूर्तिव्यवस्थित ॥ जीवआत्मत्व ॥ तत्रनिस्व
रूपी ॥ अगोचर, अकल्पित, श्रीगुरुपद, हेंघटाकाश, महदाकाश, लवणजलमिश्रि
त, तत्रगमेंहआगम, ॥ आकाशमेघवदनतं, यदामुक्तिभवंतु, योगीउक्ती, रतीभक्ती,
उन्चीतेजोरोचित, सर्वसायो, आनंदमूर्ती, क्रीडान्ननेननारायणो, योगीभवतु, अगोचरं
लभ्यते, अनंतस्वरवगचिंते चतुर्थशून्यसंपूर्ण ॥ ४ ॥ ॥ आतापंचमशून्यप्रारंभः ॥
ॐतसरंपंचमशून्यंच ॥ ॐअक्षरनामशब्द, अव्यक्तागतिमूर्ती ॥ पार्वतीआ
लगतीअवस्थामितोशिवऐश्वर्यभवत्साहंकारकेवलं, ऊर्ध्वउल्लेख, भावाभाव
विवर्जितंकार्याकार्यज्ञानं ॥ केवलस्वरूपी ॥ नपुण्यपापविवर्जित ॥ अहंभावेनविवर्जि
त ॥ अनुहतस्यशब्दच ॥ ध्वनिध्वनिनिरंतरअंतर्गतमायाविलयाति ॥ तद्दृश्यपरमंपदं श
क्तिकोटिप्रकाश ॥ शक्तिकोटिसुशीलता ॥ दृश्यस्वर्यस्मतु ॥ नानाभास ॥ हेंईश्वराचें-
स्वरूप ॥ महात्मउपदर्शन ॥ श्रीकृष्णास्मरण ॥ केवळईश्वरभवेत् ॥ ॥ इतिपूर्णचेत
न्याचीचाउरी ॥ वरीबैसुनीगोसावीराज्यकरी ॥ यश १ श्री. २ औदार्य ३ ज्ञान ४
विज्ञान ५ दया ६ माया ७ क्रिया ८ अविनाश ९ करुणा १० पर ११ परमेश्वर ॥

मू० स्तं०
॥१०॥

वर्ण ॥ येथेंसमस्तांसीलयहोयजाण ॥ गुणादिच॰
तीभास्कर ॥ वोपदेतीकोटीचंद्र ॥ ऐसेंहेंसमाधिमुख

इतिअजपाब्रह्मोडोचा [illegible]
तूंजाणसीपूर्णघन ॥सदोदित ॥८३॥ ॥श्लोक॥ ॥ॐ
न्यंनिरामयं ॥त्रिशून्यंयोविजानातिसर्वैमुच्येतबंधनात् ॥ १ ॥
नामअधःशून्यब्रह्म ॥ ॐ नत्वरंअधः शून्यंच मायाचेतनाबंधले
स्वरूपंचतस्मात् ॥ ईश्वर्योभवंतुदेशममग्रहो होउपयातेविलयां
दायवास पुरुषकोटिप्रकाश, ताहृशशक्ति, प्रातःस्मरतुनानाभ्यास,
धचेंस्वरूप,शक्तिउपासकदर्शन ॥ महामायाहेंज्ञानचें तन्यहें स्व
वसिद्धांत ॥जाणदेवी,इतिअधःशून्यसंपूर्ण ॥ १ ॥ ॥ आता

नत्वरंमध्यशून्यंचप्रवक्ष्यामि मायानिर्विकारानिर्भयाभास
आनंदमूर्ती ॥आलेखिनीनिश्चळनिष्कलंकपरंब्रह्म ॥प्र
पब्रह्म ॥ नास्तिभ्रमणअर्थस्मरयामि ॥आगमानिगमनिर्भयानिरास्थित ॥इतिम
शून्यसंपूर्ण ॥ २ ॥ ॥आताऊर्ध्वशून्य ॥ ॥ॐ नत्वरंऊर्ध्वशून्यंचप्रवक्ष्यामि ॥केव
लपरब्रह्मच ॥अनुस्थापनिरंतरचतस्यआत्माआलेखोभवतु ॥ईश्वरकोटीप्रकाश ॥ई ॥१०॥

१२ हाजाणदेवी ॥ पंचमशून्यसंपूर्ण ॥ ५ ॥ ॥ हेंअकथनकथनजाये ॥ तुज
प्रतीकथिलेंभवानीये ॥ परीअज्ञाननरदेहपाहें ॥ नेणतीमज ॥ ८४ ॥ जेअज्ञानमू
ढमती ॥ हाग्रंथनद्यावात्यांचेहातीं ॥ आणिदिधलियात्यांचेहातीं ॥ पूर्वजांसीमहान
रक ॥ ८५ ॥ हेंगुह्यबीजजाण ॥ हेंउपदेशिलेंमंत्रानुष्ठान ॥ हेंप्रगटकरितोंपतन ॥ हो
यप्राणियांसी ॥ ८६ ॥ ऐसीपापपुण्यसंचनी ॥ भोगितांपडिजेपतनभ्रमणीं ॥ नाना
जन्ममरणीं ॥ असंख्यजीवपडले ॥ ८७ ॥ आतांयेथूनआयुष्यप्रमाण ॥ देहासीघ-
डामोडीजाण ॥ हेंमनयुक्तयुगप्रमाण ॥ जहालेंदेवी ॥ ८८ ॥ हेंमनयुक्तयुगसमास
॥ आतांएकयुगअलंकृत ॥ पार्वतीसीसांगेजगन्नाथ ॥ ह्मणेईश्वरु ॥ १८९ ॥ ॥
इतिश्रीमूळस्तंभेशिवनिबंधेईश्वरपार्वतीसंवादेएकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ श्री
सांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥शुभंभवतु ॥ ॥ ९ ॥ ॥ ९ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ ऐसेंमहादेवेंसांगीतलें ॥ तेंपार्वतीनेंपरिसिलें ॥ आणि
मनसंतोषलें ॥ दुर्गादेवीचें ॥ १ ॥ मगत्यावरीपार्वतीबोले ॥ पुढेंकैसेंजीवर्तलें ॥ तेंसांगा
वेंमजसीवहिलें ॥ स्वामिराया ॥ २ ॥ आतांअलंकृतयुग ॥ जयांतअलंकारझालाअ
भंग ॥ आणिभावकुभावमार्ग ॥ म्हणेईश्वर ॥ ३ ॥ अलंकारासीनिपजूझाला ॥ म्ह
णोनीअलंकृतनामपावला ॥ तोकितीवर्षेंवर्तला ॥ तेंएकदेवी ॥ ४ ॥ तंवउमाम्हणे
ईश्वरा ॥ मागेंसांगीतलींयुगेंतेरा ॥ हेंचवदावेंसर्वेश्वरा ॥ अलंकृतनाम ॥ ५ ॥ याचेंकि
तीवर्षेंप्रमाण ॥ यांतजन्मलेकोणकोण ॥ तेंसांगावेंसंपूर्ण ॥ मजप्रती ॥ ६ ॥ मगम्हणेशू
ळपाणी ॥ अवोदेवशक्तीचीकरणी ॥ ह्यायुगाचेंप्रमाणभवानी ॥ एककोटिवर्षेंजाण ॥
७ ॥ यांतदेवताअसेरुद्र ॥ आणिराजावीरभद्र ॥ त्यापासूनिठावसर्वत्र ॥ देवत्रयासी ॥
८ ॥ यायुगींवर्ततीआश्रम ॥ देवनामउत्तम ॥ कनिष्ठआणिमध्यम ॥ दैत्यदानव ॥ ९ ॥ तं
वदेवीम्हणेजीदेवा ॥ देवांचाविस्तारसांगावा ॥ कोणापासूनिकोणठेवा ॥ तोकथिजेम
जप्रती ॥ १० ॥ मगसांगशूलपाणी ॥ मजएकाचीहेकरणी ॥ मजपासूनित्रिभुवनीं ॥ देव
त्रय ॥ ११ ॥ विष्णुजन्मलातुजपासूनी ॥ विष्णूचियानाभिस्थानीं ॥ ब्रह्माजन्मलातया-
पासुनी ॥ बाराब्रह्मेजाहले ॥ १२ ॥ मुख्यबाराचीगणती ॥ त्यांपासावअसंख्यहोती ॥ ते
मागेंसांगीतलेअसती ॥ तुजप्रतीदेवी ॥ १३ ॥ आत्ताजोसर्वजीवांसआदी ॥ त्याकश्यप
पाचाजोआदी ॥ तोसांगनोंतुजआधीं ॥ एकदेवी ॥ १४ ॥ तीएकईश्वरमती ॥ जेणें

पू० खं० ॥ १ ॥

अ० ॥ १२ ॥

हेमानवउद्धरती ॥ आणिहीसर्वत्रिजगती ॥ उद्धरे
॥ प्रथमसांगीतलेंपंचशून्यउत्तम ॥ त्यांपासूनिदेव
रीजन्मलीशक्ती ॥ तियेचेंनामइच्छाह्मणती ॥ तिये
जीं विष्णु ॥ १७ ॥ विष्णूचेनाभींब्रह्म्याचेजन्म ॥ त्य
निझालेंजन्म ॥ कश्यपासी ॥ १८ ॥ ह्याकश्यपाचाउ
क्त ॥ अव्यक्तापासूनिव्यक्त ॥ जाणदेवी ॥ १९ ॥ व्य
त्याचाजाणवायप्रसिद्धी ॥ वायूचाअरुपभेदी ॥
प ॥ आपाचातेजरूप ॥ तेजाचाब्रह्मदीप ॥ जाण
॥ आदिब्रह्मकोणाह्मणावें ॥ पंचतत्वकैसेंबोला
लें ॥ मगदेवबोलेवहिलें ॥ ह्मणेएकचित्तेंपरिसिलें
क्तक ॥ त्याअगोचराचाआलेख ॥ त्याचानिरंजनईश्व
इच्छाशक्ती ॥ तिचाजाणश्रीपती ॥ त्यापासूनि
सूनिब्रह्मऋषी ॥ तयाचाजाणमहाऋषी ॥
चामहादेव ॥ २६ ॥ ऐसाकश्यपाचाआगम ॥
कदेवीउत्तम ॥ सांगतोंतुज ॥ २७ ॥ कश्यपाचे
निःशेष ॥ आणिपाटाच्यातेविस ॥ त्याघरनिघ

पैं ॥ १५ ॥ ॐकारआदिबीजागम
न्म ॥ जाणदेवी ॥ १६ ॥ ॐका
मजपासूनिउत्पत्ती ॥ तिचेवामभु
पासूनिबाराब्रह्मेजाण ॥ त्यापासू
दिसत्य ॥ परब्रह्मापासूनिअव्य
क्तापासूनआकाशाचाअनादी ॥
असेजाण ॥ २० ॥ अरुपाचाअ
र्वी ॥ २१ ॥ तेंवदुर्गाह्मणेसांगावें
॥ देवराया ॥ २२ ॥ ऐसेंउमेनेंपुसि
॥ पाहिजेतुवां ॥ २३ ॥ प्रथमतोअव्य
रदेव ॥ मीचपें ॥ २४ ॥ मजपासाव
सत्ती ॥ ब्रह्मयासी ॥ २५ ॥ तयापा
हाऋषीचाकश्यपऋषी ॥ कश्यपा
पापासूनिकोणकोणासीजन्म ॥ तें ऐ
राण्याछत्तीस ॥ त्यांतलग्नाच्यातेरा
ल्या ॥ २८ ॥ मागेंब्रह्माशापिला ॥

॥ १ ॥

ह्मणूनमोहजाळेंव्यापिला ॥ त्याणेंनानाजातीचामेळा ॥ उद्भविलादेवी ॥ २९ ॥ कुबुद्धी
ठाकलीत्यासी ॥ ह्मणोनिसंबंधअन्ययातींसी ॥ आतांप्राणीनानाकुळांसी ॥ ऐकवोदे
वी ॥ ३० ॥ तेरांचीउत्पत्तीउत्तम ॥ तयापासुनि देवांचेजन्म ॥ तेंमीसांगतोंकोणवर्म ॥ ऐ
कतूंदेवी ॥ ३१ ॥ आणीतोयातीविशेषसांगेन ॥ कश्यपाच्याराण्याजाण ॥ आणित्यां
च्यामातापितास्थान ॥ सांगतोंऐक ॥ ३२ ॥ असरूरदळी १ ।दैत्यासुनळी २ ।सोमप्र-
भा ३ ।हेमगर्भा ४ ।मेघनादा ५ ।मायाब्रह्मी ६ ।रूपादेवी ७ ।सत्रादेवी ८ ।हेम
प्रभा ९ ।रूपप्रभा १० ।कनकरेखा ११ ।नीगाळशा १२ ।कद्रु १३ ।विनता १४ ।ष
डनेत्रा १५ ।कालिंद्री १६ ।कुलमती १७ ।नागकन्या १८ ।पद्मपत्रा १९ ।जीनादे
वी २० ।सुपादेवी २१ ।सुललिका २२ ।करंजका २३ ।कुमडलिका २४ ।मेघदं
डा २५ ।जैनमती २६ ।विघरजा २७ ।अचिंता २८ ।सुंदरा २९ ।विधृता ३० ।सं-
जीविता ३१ ।रूपसेना ३२ ।मुनवती ३३ ।कर्दमा ३४ ।कनकदंडा ३५ ।सुवर्ण
भद्रा ३६ ऐशाह्याराण्याछत्तीस ॥ असत्याझाल्याकश्यपास ॥ त्यांपासूनिसर्वजगा
स ॥ उत्पत्तीजाण ॥ ३३ ॥ तंवदेवासीपुसेभवानी ॥ कोणापासावझालाकोणी ॥ तें
सांगावेंकृपाकरूनी ॥ मजप्रती ॥ ३४ ॥ ऐसींबोलतांपार्वती ॥ मगशंभुदेवसांगती ॥ ऐ
कदेवीएकचित्तें ॥ पुसिलेंजें ॥ ३५ ॥ सोहंशून्यतत्वएक ॥ परब्रह्मीदेवीऐक्य ॥ मजपा-
सूनतूंएक ॥ तुजपासूनविष्णु ॥ ३६ ॥ विष्णूपासूनचतुर्मुख ॥ त्याचामरीचीऋषीएक-

त्याचाकश्यपदेरव ॥ कश्यपाचीसर्वसृष्टी ॥ ३७ ॥ ऐसाह्माकश्यपमुरव्य ॥ तयापासूनि
यांदेरव ॥ उसन्नझालेसर्वलोक ॥ जाणदेवी ॥ ३८ ॥ त्याकश्यपाच्याभार्या ॥ सुरासुरां
तेव्यात्या ॥ उत्तममध्यमकनिष्ठव्हाया ॥ मूळतेंचि ॥ ३९ ॥ त्याराण्याछत्तीस ॥ देवदैत्यां
च्यात्यातेंपरिस ॥ आणिअन्ययातीनेवीस ॥ ऐकदेवी ॥ ४० ॥ प्रथमराणीअस्करद
ळी ॥ तिचासुतमहाबळी ॥ नारायणतेंकुळीं ॥ कश्यपाच्या ॥ ४१ ॥ आणितिच्याउ
दरीं ॥ कवणझालेगौरी ॥ तेंपरियेसींसुंदरी ॥ सांगोंतुज ॥ ४२ ॥ तीकश्यपाचीराणी-
जाण ॥ अस्करदळीयातीक्षत्रिण ॥ पितालोमऋषीपुत्रनारायण ॥ असेदेवी ॥ ४३ ॥
त्यापासूनब्रह्माआपण ॥ त्यापासूनपाडळीजाण ॥ पाडळीचानंदन ॥ पिसाध्वनी ॥ ४४
त्याचाइंद्रध्वनी ॥ त्याचामेघनादमुनी ॥ तोरवात्यापासुनी ॥ त्याचाहिरण्यकश्यपु
॥ ४५ ॥ त्याचापुत्रप्रल्हाद ॥ त्याचाविरोचनप्रसिद्ध ॥ त्याचाबळीदानअगाध ॥ त्याचा
बाण ॥ ४६ ॥ त्याचापुत्रलोणासुर ॥ त्याचाकपिलासुर ॥ त्याचाइंद्रसेनकुमर ॥ जाण
देवी ॥ ४७ ॥ उग्रसेनत्याचेउदरीं ॥ त्याचाकंसअवधारीं ॥ त्याचापुत्रहरी ॥ हाब्रह्मवंश
॥ ४८ ॥ मागेंम्यांशापिलेंब्रह्मयासी ॥ ह्मणोनिदैत्यझालेयाचेकुशीं ॥ तिहींविरोधिला
हृषीकेशी ॥ ह्मणोनित्यानेंतेवधिले ॥ ४९ ॥ ऐसीहेअस्करदळी ॥ आतादुसरीसुनळी ॥
तीजपासावउसत्तीझाली ॥ तीऐकदेवी ॥ ५० ॥ जोदुसरीसुनळीतीबाराआदित्यव्याली
॥ तीजन्मलीकोणेकुळीं ॥ तेंपरीसआतां ॥ ५१ ॥ पिताकौस्तऋषीजाण ॥ तोतेजोमयमहा

सपन्न॥ मातादमावंतीनीशिंपिण ॥पार्वतीवो ॥ ५२॥घर्णपुत्रमनूचा॥ एकवाक्या
घर्णूचा॥मांधातास्कतत्याचा॥त्याचाधनुजाण॥५३॥स्कनळीराणीतेवेळीं॥बारासूर्यातें
व्याली॥मुख्यसूर्यापासूनिजाहली॥उत्पत्तीमनूसी॥५४॥निर्घोषपुत्रत्याचा॥बाद्यध्व-
जनिर्घोषाचा ॥ कमळसेनतयाचा॥जाणदेवी॥५५॥त्याचापुत्रपुरींचंद्र॥ मगत्या-
चाहरिश्चंद्र॥त्याचारोहिदासवीर॥सूर्यवंशी॥५६॥त्याचाकार्तीकसिंधू॥त्याचाचि
त्रांगदू॥त्याचापुत्रमहींगदू॥त्याचादिलीप॥५७॥त्याचाअजपाळसुन॥ अजपा
ळाचादशरथ॥त्याचाश्रीरघुनाथ॥जाणदेवी॥५८॥कौसल्यात्याचीमाता॥आ
णिलक्ष्मणतयाचाभ्राता॥लक्ष्मणाचीतीमाता॥सुमित्राहोय॥५९॥भरतआ-
णिशत्रुघ्न॥हेदोनकेकयीपासून॥रामाचाकुशनंदन॥आणिलवद्वितीय॥६०॥कुशा
चापुत्रधुंधुमारी॥त्याचासंजातीअवधारीं॥तयाचियेझालाउदरीं॥बाह्यध्वनी॥६१
त्याचापुत्रयुदध्वनी॥त्यापासूनकपिलध्वनी॥प्रसिद्धजाणत्रिभुवनीं॥आदीमनू॥६२॥
हासूर्यवंशबोलिला॥कश्यपापासूनिजाहला॥स्कनळीचेउदरींजन्मला॥असेजाण॥
६३॥आतांतिसरीराणीकेशी॥तीव्यालीसोमवंशासी॥तिचीउत्पत्तीपरियेसी॥मा-
तापिताकोण॥६४॥सोमप्रभाराणीजाणा॥तीमंदलऋषीचीकन्या॥मातामार्गजा
वतीजाण॥ तीमाळीणजातीची॥६५॥तियेपासूनउत्पत्ती॥तेराकोटीनक्षत्रेंहोती॥
पिताकश्यपबहुशक्ती॥सोमवंशाचा॥६६॥पुत्रचंद्रतिचादेवी॥ त्याचीस्त्रीरोहिणी

जाणावी ॥ त्याचादुदुमाशांभवी ॥पुत्रहोय ॥ ६७॥ त्याचीस्त्रीदुदुमुकाजाण॥
त्याचाअभव्याजाण॥त्याचीराणीपुसादेवीसकजाणपुत्रऊर्ध्वपु त्याचीराणीवेळा ह्म
णिजे ॥ त्याचापुत्रपुरिरवाजाणिजे ॥त्याचीराणीबोलिजे ॥ वैशामती ॥६९॥ न-
याच्यापुत्रनलह्मणती ॥त्याचीराणीदमयंती ॥ त्याचीसांगतोंसंतती ॥तीअवधा
रीं ॥ ७०॥ तयाचीराणीजाण॥शूकमस्तकीनामेंगहन ॥ तियेचानंदन॥दुसकदेव
॥१७१॥ तयाचीराणीह्मणिजे ॥ कौसल्यानामेंजाणिजे ॥पुत्रनामतेंसहजे ॥भीमया
जाण॥७२॥त्याचीराणीविश्वदेवी ॥पुत्रशंतनूवोशांभवी ॥ त्याचीराणीजाणावी ॥ ज
नागदी ॥ ७३ ॥ तीसझालेदोनपुत्र॥ एकचित्रदुसराविचित्र ॥ त्याच्याराण्यांपवित्र ॥
अंबाआणीअंबालिका॥ ७४ ॥ त्यासीझालेदोनपुत्र ॥ धृतराष्ट्रपंडुविख्यातसर्वत्र ॥
धृतराष्ट्राचीराणीपवित्र ॥ गांधारीनामें ॥७५ ॥पंडुचीपत्नीकुंतीदेवी॥ तिचेपांडववोशां
भवी ॥गांधारीचीसंततीजाणावी॥ एकोत्तरशतकौरव ॥ ७६ ॥त्यापंडुराजाचेवोदेवी
॥ पुत्रनामेंपरिसावीं॥ तेंऐकवोशांभवी॥ सांगोंतुज॥ ७६ ॥ धर्मपुत्रतोयमाचा ॥ य
मतोजाणसटवीचा ॥यमाचीराणीसाचा ॥विहंगमावती ॥ ७८॥ भीमसेनदुसरापुत्र
तोवायूचाहोयकुमर॥वायुवीरुजाचापुत्र॥त्याचीराणीसुलजा॥ ७९ ॥अर्जुनइंद्रा-
चाह्मणिजे॥इंद्रमातारूपसादेवीजाणिजे॥राणीद्रौपदीह्मणिजे॥जाणदेवी॥८०॥ ॥३॥
चवथापुत्रकुंतीचा॥तोसकतअंकुराचा॥अंकुरमघेत्तकेचा॥जाणदेवी॥८१॥पांचवास

हदेवजाण ॥ तोकुबेराचानंदन ॥राणीकमळासौजन्य ॥जाणिजेवो ॥८२॥हेपांडु
वांचेपिते ॥त्यापासावजन्मकोणाते ॥तेंसांगेनआतांतूतें ॥ परीसदेवी ॥८३॥सौ
भद्रद्रौपदीचा ॥वीरस्त्रीसारणीचा ॥सारणीअंगस्थळींचा ॥जाणदेवी ॥८४॥अंगस्थ
ळींकोथळीचा ॥कोथळवीरगंधीचा ॥ वीरगंधींजन्मोध्याचा ॥जाणतूं ॥८५॥त्याची
राणीस्वस्ती ॥तिचावीनवस्तुभूपती ॥वीनधितार्चायूवती ॥ विंढूराजाती ॥८६॥विंढू
राजेचाषड्मुख ॥त्याचीराणीकुशादेख ॥कुशेचापुत्रएक ॥वीक्रमादित्य ॥ ८७ ॥विक्र
माचीराणी ॥सुधारमातीस्कलक्षणी ॥तिचापुत्रभवानी ॥ बेळ्याजाण ॥८८॥बेळ्या
चीराणीसोधामती ॥ तिचापुत्रकृष्णावोशक्ती ॥ त्याचाकनेरदेव ह्मणती ॥पार्वतीवो
॥८९॥त्याचीस्त्रीश्रियादेवीजाण ॥तिचेभाळकेतुसंतान ॥दधीझालाभाळकेतूपासू
न ॥हेंवंशवेली ॥९०॥दधीचापुत्रजातिवारू ॥त्याचास्कततोरबासुरू ॥ तयापासूनिम्र-
तिर्वीरू ॥जाणदेवी ॥९१ ॥त्याचाधनुनामेंभूपती ॥त्याचापुत्रनिघोषनृपती ॥उत्तमज
याचीराज्यस्थिती ॥ तोभोजराजतयाचा ॥ ९२ ॥ भोजाचापुत्रअवधान ॥ तयाचाको
थळीनंदन ॥तयाचाभाडप्रहरीजाण ॥पार्वतीवो ॥९३ ॥त्याचातनयसींधनू ॥त्या
चाभिलसुनंदनू ॥त्याचापुत्रस्कजाणू ॥अमरगंगादेव ॥ ९४ ॥ त्याचाजेतपाळ ॥
त्याचाकोल्हेरदेवबाळ ॥ तयाचापुत्रभूपाळ ॥ रामदेराउत ॥ ९५ ॥ ऐसाहासोम
वंश ॥देवीसांगीनलासुरस ॥पुढेकयास्कदरपरिस ॥कश्यपरचना ॥ ९६॥ कः

श्यपापासूनिविख्यातू ॥ सोमप्रभेचाविस्तारतंतू ॥ जाहालाअसेनिश्चांतू ॥ ऐसाहा
जाणदेवी ॥ ९७ ॥ आतांराणीजीचौथी ॥ तियेसकद्रुऐसेंह्मणती ॥ तियेपासावजन्म-
ती ॥ सर्वनागकुळें ॥ ९८ ॥ तंवशक्तिह्मणेजीदेवा ॥ नागलोकपाताळठेवा ॥ तोमजआजि
सांगावा ॥ सकळही ॥ ९९ ॥ ईश्वरउवाच ॥ तिचाप्रथमशेषतक्षक ॥ शंखपाळ वासु-
किपुंडलीक ॥ कर्कोळअनंतपद्मक ॥ पळपडळआणिकाळिया ॥ १०० ॥ हेमुख्य-
त्वेंसकळिक ॥ कश्यपापासावकद्रुपुत्रक ॥ आणितिचापितातोदेख ॥ दृढमऋषी ॥
१ ॥ माताकंदनादेवीजाण ॥ तीयातींचीकोष्ठीण ॥ तियेचेंसर्वसंतान ॥ नागकुळ ॥ २ ॥
हीराणीसांगीतलीचौथी ॥ आतांपांचवीऐकवोशक्ती ॥ तिचेंनामहोयअदिती ॥ तेहती
सकोटीदेवतिचे ॥ ३ ॥ तिचातातआत्मऋषीमहान ॥ आतांमाताकंदनादेवीजाण ॥
तीअसेयातींचीसळीया ॥ ऐशीराणीपांचवी ॥ ४ ॥ कश्यपाचीराणीसहावी ॥ तिचेंना
वविननादेवी ॥ तिजपासावउत्पत्तीबरवी ॥ तीऐकआतां ॥ ५ ॥ वीजू, गरुड, अरुण
संपाती, आणिजटायु जाण ॥ हीऐशीअंडजखाण ॥ तिजपासाव ॥ ६ ॥ तीतेजमऋ
षीचीकुमरी ॥ मातामहाज्वालाख्यावोगौरी ॥ यातींचीतेलीणनामधापुरी ॥ जन्मति
येचें ॥ ७ ॥ आतांराणीसातवी ॥ नामेंस्कनकीजाणावी ॥ तिजपासावउत्पत्तीबरवी-
॥ तेराकोटीतारांची ॥ ८ ॥ तीमलंदुऋषीचीकन्या ॥ मातामार्गजादेवीजाणा ॥ तेयाती
चीगुरविण ॥ नामस्कनकी ॥ ९ ॥ आतांराणीआठवी ॥ नामेंहेमगर्भाजाणावी ॥ ती-

पासूनिउत्पत्तीबरवी ॥ नानाइंद्रांची ॥ ११० ॥ तीताम्रऋषींचीकन्याउत्तमा ॥ मा
नाजाणावी तिळोत्तमा ॥ तीयातीचीतांबोळीणमहिमा ॥ ऐसाआठवीचा ॥ ११ ॥ आतां
राणीसांगतोंनववी ॥ नामेंकुनमतीह्मणावी ॥ तेभालुकाऋषीचीजाणावी ॥ कन्यादे
वी ॥ १२ ॥ तिचीमाताचंद्रवदना ॥ जन्मपुरंदरनगरींजाण ॥ यातीचीवंजारीणह्मणा
॥ तिचेअठ्यांशीसहस्रऋषि ॥ १३ ॥ आतांसांगतों दहावीराणी ॥ नामेंमेघनादाया-
नीचीब्राह्मणी ॥ रावूरायाचीनंदिनी ॥ आदिशक्तीचो ॥ १४ ॥ मातातयेचीक्षीकेमा
जाण ॥ तियेपासूनिझालेउत्पन्न ॥ धर, दवन, पांगुळा, पवन, ॥ हेचारमेघ ॥ १५ ॥ आ
तांराणीअकरावी ॥ नामेंनागकन्याह्मणावी ॥ यातीचीलाडीणजाणावी ॥ येलापुरींज
न्म ॥ १६ ॥ तीपराशरऋषीचीकन्या ॥ माता स्कंदरादेवीजाणा ॥ तियेपासावझा-
लीउत्पन्नअठराधान्यें ॥ १७ ॥ कनकरेरवा बारावीजाण ॥ तीजातीचीअसेगुजरिण
निर्वाउत्पत्तीवसिष्ठापासून ॥ मातारोजनादेवी ॥ १८ ॥ तुरंगापुरींजन्मली ॥ तियेपा
सावउत्पत्तीझाली ॥ ताडमाडअठरावनस्थळी ॥ झालीजाण ॥ १९ ॥ जीतेरावीराणी
चोपार्वती ॥ तिचेंनामपद्मावती ॥ तीतेंव्यवस्तऋषीचीकन्याह्मणती ॥ मातासीधारदे
वी ॥ २० ॥ तीयातीचीपरटीण ॥ जन्ममलयाचळनगरींजाण ॥ आणिचौऱ्याह्मात्तरगु
ण ॥ तियेपासावजाहाले ॥ २१ ॥ आतांराणीचौदावी ॥ तिचेंनामसत्रावीदेवी ॥ तीभा
र्गवऋषीचीकन्याजाणावी ॥ कुंकुमावतीमाता ॥ २२ ॥ तीयातीचीकासारीण ॥ रु-

द्रावतीनगरींजन्मजाण ॥ तियेपासावससमुद्रगहन ॥ तेंऐकआतां ॥२३॥ क्षा
रसमुद्र.नीरसमुद्र ॥ क्षीरसमुद्र. इक्षुरससमुद्र ॥ मधुसमुद्र, दधिसमुद्र ॥ आणि-
शर्करासमुद्र ॥२४॥ ऐसेहेसातसमुद्र ॥ सत्रादेवीपासावपवित्र ॥ ऐसीचौदावीराणी
सुपात्र ॥ जाणदेवी ॥२५॥ आतांराणीपंधरावी ॥ तिचेंनामजीवनादेवी ॥ यातीचीआहेरी
णजाणावी ॥ रोमऋषीचीकन्या ॥२६॥ माताशैलाक्षासुंदरी ॥ जन्मजाणकर्णपुरनग
रीं ॥ तियेपासावउत्पत्तीखरी ॥ ऐकदेवी ॥२७॥ द्विपदचतुष्पदपाषाण ॥ जीवनादेवीपा
सावउत्पन्न ॥ हीपंधरावीराणी जाण ॥ पार्वतीवो ॥२८॥ आतांराणीसोळावी ॥ नाम-
लिंगवाहाम्हणावी ॥ यातीचीमोचीणजाणावी ॥ भवानीवो ॥२९॥ तेक्षणार्गणऋ
षीचीकन्या ॥ मातारोदनादेवीजाणा ॥ तियेपासावजन्मकवणा ॥ झालेंपें ॥१३०॥
तियेचेजननगेसती ॥ तुरंगापुरींजालेंम्हणती ॥ तियेपासावउत्पत्ती ॥ नवलक्षवेताळां
ची ॥ ३१ ॥ आणिनवकोटीचामुंडा ॥ तियेपासावजन्मपुढां ॥ परियेसीबोवेगाढा ॥
हीराणीसोळावी ॥ ३२ ॥ आताऐकराणीसत्रावी ॥ नामकरंजकाजाणावी ॥ माताकु
क्समनादेवी ॥ तियेचीजाण ॥ ३३ ॥ तीविधृतऋषीपोटींचीण ॥ जन्मचैतन्यपुरीजाण ॥
तीयातीची कुंभारीण ॥ तिचेकरंजऋषीअरुडऋषी ॥ ३४ ॥ आतांराणीअठरावी
तिचेंनामस्कपादेवी ॥ तीयातीचीडोंबीणजाणावी ॥ आदिशक्तीवो ॥ ३५ ॥ तीवि-
भांडकाचीकन्या ॥ मातापुराणदेवीजाणा ॥ तियेपासावउत्पत्तीनाना ॥ औटकोटीभूतां

वळी ॥ ३६ ॥ आतां कश्यपाचीराणी ॥ एकुणिसावि गेभवानी ॥ नामेंरूपप्रभाजाणी ॥
यातीचीस्कतारीण ॥ ३७ ॥ तिचाकौंडण्यऋषीतात ॥ पूर्णदेवीमाताविख्यात ॥ आणि
जन्मसहजापुरींत ॥ तिजपासावगोरक्ष ॥ ३८ ॥ आतांराणीविसावी ॥ नामेंस्कंदर
नळीह्मणावी ॥ पिताक्रौंचऋषीगेदेवी ॥ यातीचीडोहरीण ॥ ३९ ॥ माताकंदनादेवीप-
रियेसी ॥ तिचापुत्रएकसंजीवनऋषी ॥ हीविसावीस्त्रीऐसी ॥ कश्यपाची ॥ ४० ॥ आ
तांस्त्रीएकविसावीउत्तम ॥ कनकदंडानिचेंनाम ॥ तीयातीचीअनामिकीण ॥ महा
रीणपैं ॥ ४१ ॥ तेनिर्मकऋषीचीकन्या ॥ माताअर्चितादेवीजाणा ॥ पुष्पावतीनग
रींजन्म ॥ तिचावो ॥ ४२ ॥ तीपासावउत्पत्ती ॥ अर्थरत्नपाषाणसुजाती ॥ हिरेपुष्क
राजमाणिकमोतीं ॥ जाणदेवी ॥ ४३ ॥ आतांराणीबाविसावी ॥ नामेंजाणजारजादे
वी ॥ तीयातीचीसोनारीणह्मणावी ॥ जन्मशाहापुरीं ॥ ४४ ॥ तिचाकलंकऋषीपिता
॥ चंद्रमतीतियेचीमाता ॥ तेंप्रसवलीदोघांस्कतां ॥ सुपर्तआणिआल्हादऋषी ॥ ४५ ॥ आ
ताराणीतेविसावी ॥ नामेंकमंडलुकाह्मणावी ॥ तीयातीचीमांगीणजाणावी ॥ पार्वतीन
वो ॥ ४६ ॥ तीश्वेतऋषीपासूनउत्पन्न ॥ माताश्वेतांगीनामेंजाण ॥ मुखापुरींजन्मगहन
॥ तिचापुत्रशैलेंद्रऋषी ॥ ४७ ॥ आतांचोवीसावीराणी ॥ तीयातीचीकुळंबिणी ॥ नामें-
मेघदंडाजाणीं ॥ स्कमंतऋषीचीकन्या ॥ ४८ ॥ शैलक्षमातातिचीजाण ॥ यौवनाश्व
पुरींअसेजनन ॥ चौर्‍यांशींझालेउत्पन्न ॥ तिजपासुनी ॥ ४९ ॥ आतांराणीपांच-

तिसावी ॥ नामेंमेघप्रभाह्मणावी ॥ तिचीउत्पत्तीजाणावी ॥ शिवशक्तिपरायण ॥
१५० ॥ तीविकृतऋषीचीकन्या ॥ युवनापुरींजन्मजाणा ॥ यातीचीअसेवंजारीण ॥
तिचेदोनपुत्र ॥ ५१ ॥ आतांसप्तविसावीराणी ॥ तेयातीचीचांभारिणी ॥ तेमार्गऋषीची
नंदिनी ॥ नामविधरजा ॥ ५२ ॥ तिचीसमतामानाशक्ती ॥ तियेपासावहोयउत्पत्ती ॥ आ
णिकळवऋषीपिताह्मणती ॥ हीसप्तविसावीराणीपैं ॥ ५३ ॥ आतांराणीसत्ताविसावी ॥
नामेंअचिंताह्मणावी ॥ तीयातीचीकोळीणजाणावी ॥ पार्वतीवो ॥ ५४ ॥ मीयातऋ
षीतिचातात ॥ मकरंदानामेंजननीविख्यात ॥ तियेसीझालाएकसुत ॥ मार्ध-
कनामेंऋषी ॥ ५५ ॥ आतांकश्यपरूपीअठ्ठाविसावी ॥ नामेंस्कंदराबरवी ॥ तिचापु
त्रनामेंमाधवी ॥ जाणपैं ॥ ५६ ॥ नेरवरऋषीचीकन्याजाण ॥ माताअधृतीआपण ॥
तेयातीचीहटकरीण ॥ पार्वतीवो ॥ ५७ ॥ आतांराणीकश्यपाचीह्मणती ॥ एकुणति
सावीवोपार्वती ॥ तिचेंनामअसेविधृती ॥ जाणदेवी ॥ ५८ ॥ तेरक्ताक्षऋषीचीकन्या
मातासुधृतीअसेजाणा ॥ तेप्रसवलीनंदना ॥ भाउकऋषीनामें ॥ ५९ ॥ आतांसांगतों
राणीतिसावी ॥ नामेंमनुवताजाणावी ॥ तिचेउत्पत्तीस्थानवोदेवी ॥ एककाळऋषी ॥
१६० ॥ तेकाळऋषीचीनंदिनी ॥ माताअसेस्कप्रभाजाणी ॥ तेयातीचीजारिणी ॥ भ
वानीवो ॥ १६१ ॥ आतांराणीएकतिसावी ॥ नामेंकर्दमाजाणावी ॥ तीपासावउत्प-
त्तीबरवी ॥ मर्यादऋषीची ॥ ६२ ॥ जळजऋषीपासोनितिचेंजनन ॥ तियेचीमातामधु-

मतीजाण॥ तीयातीचीरवाटकीण॥ आदिशक्तीवो ॥ ६३ ॥आतांबत्तिसावीराणी॥
तेपरिसवोभवानी॥ तिचेंनामवैनजाणी ॥ तिचा पुत्रमहाऋषी ॥ ६४ ॥आतांराणीतेहे
तिसावी ॥ नामेंजेनमतीजाणावी ॥ तिथेपासावउत्पत्तीदेवी ॥ नानाजळजंतूंची॥
६५ ॥ तेमनुवेतऋषीचीकन्या ॥ मातामममतादेवीजाणा ॥ तेयातीचीतुरकीणा॥ति
चेम्लेंच्छरवटियारमणीयार ॥ ६६ ॥आतांराणीचौतिसावी॥ नाममायाब्रह्मीस्मणा
वी ॥ तिचीउत्पत्तीजाणावी॥ सर्वश्वापदें ॥ ६७ ॥आतापस्तिसावीराणी ॥ तेपरिसवो
भवानी॥ नामषड्नेत्राजाणी ॥ पार्वतीवो॥ ६८ ॥तेशृंगऋषीचीकन्या ॥ माताबिंबाव
तीजाणा ॥ जन्मभोगावतीयातीचीन्हावीण॥ तिचेंहिमुरवचतुर्मुरव॥ ६९ ॥आतांछ
त्तिसावीराणीजाण॥ तिचेंनामरूपसेना॥ तीमत्स्यातऋषीचीकन्या ॥ जाणदेवी॥ ७०
॥ तिचीमातागुणावंती॥ तेयातीचीतेलीणपार्वती ॥ तिथेपासावउत्पत्ती॥ नानाबुद्धिम
तें॥ ७१ ॥ऐशाछत्तीसराणिया॥ कश्यपाच्यातुजसांगीतल्या ॥ त्याचराचरासीप्रसव
ल्या ॥पार्वतीवो॥ ७२॥ ह्याराणियांचेंबीज ॥ म्यासांगितलेंतुज॥ त्यांचीउत्पत्तीसह
ज ॥ त्रिभुवनहें ॥ ७३ ॥ त्यांपासावत्रिभुवन॥ म्हणोनीकाश्यपीजाण॥ आतांपु
ढीलविस्तारगहन ॥सांगेनह्मणेईश्वरू॥ ७४ ॥इतिश्रीमूळस्तंभेशिवपुराणेमहाशा-
स्त्रेईश्वरपार्वतीसंवादेकश्यपांतसृष्टिकथनंनामद्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥तंवउमाह्मणेजीदेवा ॥यानींचाविस्तारसांगावा॥कोणा
पासूनकोणठेवा॥ तोसांगावामजलागीं ॥१॥मगह्मणेत्रिनयन॥देवीऐकेंचित्तदेउन
॥केंसेंरचिलेंत्रिभुवन॥आणिवर्णयानींसी॥२॥प्रथमदेवीतूंभवानी॥ विष्णुज-
न्मलातुजपासुनी॥विष्णूचियेनाभिस्थानीं॥ब्रह्माझालाउत्पन्न॥ ३ ॥विष्णूच्यापा
यींशूद्रजन्मले॥उरूपासूनिवैश्यझाले ॥भुजीक्षत्रियउद्भवले॥आणिमुखींब्राह्म-
ण॥ ४ ॥ऐसेचारीवर्णहोती ॥यांपासूनिअठराजाती॥कैशाझाल्यात्यातुजप्रती॥
सांगतोंऐक॥५॥प्रथमतांब्राह्मणवंश॥दुसराझालाक्षत्रियांश॥ तृतीयउद्भवलावैश्य
शूद्रजाणचतुर्थ॥६॥ब्राह्मणापासूनिज्याज्याजाती॥झाल्या त्यासांगतोंतुजप्रती॥
कींज्याणेयेईलप्रचीती ॥यथार्थदेवी॥७॥मांग, तुरुक, डोंब, माहार,॥आणिकपंच
मनिशाचर॥ऐशाह्याजातीअतिक्रूर॥ब्राह्मणोद्भवअसतीपैं॥८॥यासमस्तदैत्य-
जाती॥ ब्रह्मेंशापिल्याह्मणोनिहोती ॥यास्तवह्यानीचजाती ॥उत्पन्नजाण॥९॥
आतांक्षत्रियांच्याजाती॥ईश्वरसांगेपार्वतीप्रती॥त्याऐकाव्यासुनिश्चिती॥एकाग्र
चित्तें॥१०॥ कांसार, कोष्टी, अहीर ॥परीट, शिंपी, सोनार॥ न्हावी, सुतार, लोहा
र ॥गुरवआणितांबट॥ ११ ॥ तैसेचिमणियार ॥बुरुड ॥ पाथरवटीआणिगौड
॥ आणीकतेलोणारीलाड॥ याजातीक्षत्रियांच्या ॥ १२ ॥ आतांवैश्यांच्या
ज्याजाती॥त्यांसीवाणीऐसेंह्मणती॥ त्यासांगतोंतुजप्रती ॥पार्वतीवो॥१३॥

साळी, माळी, तांबोळी, वाणी ॥ कोळी, तेली. तैसेचि जाणी ॥ ह्यासाह्माजातींतु जलागुनी ॥ सांगीतल्यावैश्यांच्या ॥ १४ ॥ आतांकुणबीआणिधनगर ॥ सनगर, लोणार - ह्मदकर ॥ तैसेचिपंचमकन्हेकर ॥ इत्यादिजातीशूद्रांच्या ॥ १५ ॥ ऐशीकश्यपाची सृष्टिस्थिती ॥ ऐकुनिह्मणेपार्वती ॥ कश्यपगोत्रमजप्रती ॥ सांगिजेदेवा ॥ १६ ॥ आणिअठरापकडयाती ॥ यांचींगोत्रेंसांगापशुपती ॥ कोणकोणत्यावंशाप्रती ॥ उत्पन्नजाले ॥ १७ ॥ ऐसेंऐकुनिकश्यपगोत्र ॥ शंभुसांगेपरमपवित्र ॥ ऐकावेंअतिपवित्र ॥ एकाग्रचित्तकरूनि ॥ १८ ॥ ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्र ॥ कश्यपापासावउत्पन्न पवित्र ॥ यांचींसांगतोंगोत्रें विचित्र ॥ जींलोकींवर्ततीं ॥ १९ ॥ जेत्रैलोक्यींलोकआहेती ॥ त्याच्याचयातीबोलती ॥ ज्याअठरापकडयाती ॥ कश्यपापासुनि ॥ २० ॥ यासर्वयातींपासून ॥ अठ्यायशींसिहस्रऋषिजाण ॥ त्याऋषीपासूनउत्पन्न ॥ सर्वगोत्रें ॥ २१ ॥ सर्वांचेगोत्रस्थऋषीश्वर ॥ जेजेह्मणतीआह्मींथोर ॥ आणिसर्वांसींपवित्र ॥ आचरतां ॥ २२ ॥ त्यांसींनव्हेकुळगोत्र ॥ जेंयातिकर्मअपवित्र ॥ अठ्यांसीसहस्रब्रह्मगोत्रें ॥ पापवर्तती ॥ २३ ॥ ऐसेंऐकिलियावरी ॥ उमाह्मणेहोत्रिपुरारी ॥ तरी तींगोत्रेंकोणेपरी ॥ सांगाजीदेवा ॥ २४ ॥ आणिअठरापकडयाती ॥ त्याचीगोत्रेंकाय ह्मणती ॥ तींसांगावींमजप्रती ॥ देवराया ॥ २५ ॥ ऐसेंगौरीनेंपुसिलें ॥ मगदेवेंसांगोंआदरिलें ॥ ह्मणेऐकचोअबले ॥ गोत्रेंसर्वांचीं ॥ २६ ॥ कश्यपवंशब्राह्मण ॥ रुद्र

वंशक्षत्रियजाण॥विष्णुवंशींवैश्यउत्पन्न॥इंद्रवंशींशूद्रलोक॥ २७॥ब्रह्मक्षत्रिय
शूद्रवाणी॥हेचारीवर्णगेभवानी॥ याच्याउत्पत्तीचीकरणी॥ईश्वरदेहीं॥२८॥याच
हूंपासूनिसर्वयाती॥अठरापकडउत्पन्नहोती॥यांचींगोत्रेंतुजप्रती॥सांगतोंऐक॥
२९॥त्यांचींआचारकर्मेंबांधलिया॥कुकर्मेंअसतीवोरघटिया॥त्यांसींचम्हणतली
या॥महाअनुभवी॥३०॥परीतेंसर्वअसोआतां॥यातीसांगतोंसमस्ता॥ज्यात्रिभुव
नामाजीभरिता॥असतीपैंसर्वत्र॥३१॥आणित्यांचींगोत्रेंसांगेन॥जेंकश्यपप्रणी
तआपण॥तेणेंभरिलेंत्रिभुवन॥ऐकतेंदेवी॥३२॥शांतमऋषीचावंशसाळी॥ता
म्रऋषीचातांबोळी॥वाल्मीकाचावंशकोळी॥मोचीवंशचंपकाचा॥३३॥कमळऋ
षीचावंशवंजार॥तापऋषीचावंशधनगर॥गर्गाचार्याचालोहार॥आणीचांभारदू
सरा॥३४॥दुंदुभीऋषीचाकुंभारु॥तिपळीऋषीचागळीवरु॥जरामदाचासुतारु
॥मणिमंताचाहटकर॥३५॥मघवाऋषीचावंशजाठ॥नंदऋषीचावंशपरिट॥कौं
डिण्याचाभामट॥न्हावीवंशनारदाचा॥३६॥सनकऋषीचावंशडोहार॥आणिसु
मंताचाकांसार॥काळऋषीचामाहार॥अहीरखरऋषीचा॥३७॥माधवऋषीचा
वंशलाड॥सैंधवऋषीचावंशवोड॥कर्दमऋषीचाधवड॥कागऋषीचाडोंबारी॥
३८॥रक्तऋषीचावंशखाटिक॥जलदऋषीचावंशतुरुक॥मर्यादऋषीचेवंशऐक॥
यटियारआणिमणियार॥३९॥मनुऋषीचावंशगोंड॥मयवंतऋषीचाबुरुड॥आ

णितेसांचिमार्कंड ॥ मातंगाचावंशादी ॥ ४० ॥ श्वेतऋषीचासोनारवंश ॥ लवातींचावंशादिलोमश ॥ बोलेश्वरऋषींचावंश ॥ कुणबीअसेजाणपां ॥ ४१ ॥ शिंपीवंशाचाआदिमर्गज ॥ कोष्टीवंशतोवराहज ॥ गुरवतेनीतिवंतऋषिज ॥ पिप्पलादाचाबागवान ॥ ४२ ॥ ऐसेछत्तीसऋषीमुखीबोलिले ॥ परीअठ्ठावीसमुख्यझाले ॥ परीगोत्रींबारवाणिले ॥ छत्तीसहे ॥ ४३ ॥ ऐसेहेगोत्रऋषीसांगीतले ॥ यांपासावअठ्यांशीसहस्त्रझाले ॥ तेअठरापकडयातींसव्याले ॥ तेमगझालेपर्वत ॥ ४४ ॥ आणिसांगतोंएकएक ॥ ऋषीमतबोलतीलोक ॥ यांसीमाझीकरणीआणिक ॥ मनेंसृष्टीसंहार ॥ ४५ ॥ तंवपार्वतीह्मणेजीदेवा ॥ ह्माकरणीचाकेसाठेवा ॥ कोणकेसियापरीतोसांगावा ॥ चंद्रचूडह्मा ॥ ४६ ॥ मगह्मणेतोईश्वरु ॥ सृष्टीनेरचिलाविस्तारु ॥ तोसांगतोंएकप्रकारु ॥ ऋषिकर्णींचा ॥ ४७ ॥ अजाऋषीचेंकथितशेळिया ॥ आणिमद्राचार्याचेंमेंढिया ॥ वसिष्ठऋषीचेंकिडेमुंग्या ॥ आणिमक्षिकातैशाच ॥ ४८ ॥ कर्दमऋषीचेंकथितकाक ॥ आणितैसेंचसारसेंचातक ॥ वेदमऋषीचेंकथितबेडुक ॥ भादावीगुळीधापा ॥ ४९ ॥ मृगाचार्याचेंकथितहरिण ॥ तसेंचसांबरेंचितळेंजाण ॥ सैंधवऋषीचेंपंचानन ॥ पद्मऋषीचेव्याघ्रपें ॥ १५० ॥ विश्वामित्राचेंकथितह्मैस ॥ आर्द्रऋषीचेंकथितरीस ॥ हंसाचार्याचेंकथितहंस ॥ सिद्धऋषीचेंगादव ॥ ५१ ॥ दर्दमाचार्याचें मुंगुसमाजर ॥ जळाचार्याचेमीन, स्कस २ ॥ पिंडऋषीचेलावेतित्तिर ॥ आणिहोले, रावे, वाल्हया ॥

॥५२॥उग्राचार्याचेंकथितगोधिका॥पार्यातकऋषीचेंपल्लिका॥सारियासरडे,उं

दीरदेखा॥आणिरेचकऋषीचेघोडेपें॥५३॥कोत्रऋषीचेंकथितउलूक॥तैसेचिको

ळसुंदेआणिभालुक॥श्रीरामाचार्यांचेसर्पदेख॥रोमाचार्यांचेंकथितहस्ती॥५४॥

व्यासऋषीचेंतुरी,गहूं,चणक॥सांवे,साळी,नाचण्याकापूसदेखा॥आणिमदऋषी

चेंकथितमठक॥राईजिरेंतैसेंची॥५५॥फटी,वांगी,वाळकें,आम्रफळें॥कुहरि

या,निंबु,वासंदें,तोंडलें॥माहाळुंगें,मिरें,ओंवा,बदरीफळ॥हंसऋषीचेंकथितहे

॥५६॥द्राक्षऋषीचेंकथितनारळ॥आणिद्राक्षें,ऊंस,कर्दळीफळ॥तैसीचउतति

थापनसफळ॥हींजाणपार्वती॥५७॥मगउडिद,सातु,राळे॥कुसंबेतैसेचिजोंध

ळे॥वऱ्या,कोद्रुआणितिळें॥हेंकथितवसिष्ठाचें॥५८॥ऐसेंसांगीतलेंऋषीचें कर

णें॥मगपार्वतीकायह्मणे॥ऋषिजन्ममजकारणें॥सांगजीदेवा॥५९॥ऐसेंपुशि

लेंदुर्गेनें॥मगसांगीतलेंत्रिनयनें॥ह्मणेऐकएकमनें॥ऋषिमूळ॥६०॥विश्वामि

त्रमहामुनी॥क्षत्रिणीगर्भीत्याचीजननी॥अत्युग्रतपस्याकरुनी॥ब्राह्मणत्वपावला॥६१

कळिकाळमहाऋषी॥त्याचीउत्पत्तीक्षत्रिणीकुशीं॥वाल्मिकेश्वरतोमहाऋषी॥शुद्रिणी

गर्भीउत्पन्न॥६२॥ब्रह्माऋषीतपोधन॥वैश्यागर्भीउत्पन्नजाण॥आणिकांसारिणीपा

सुन॥कुशऋषीजाणपें॥६३॥कुंदनामामहामुनी॥त्यांचीमाताअसेकायस्तिणी ३

॥लइंद्रऋषीचीजननी॥लाडीणजाणजगदंबे॥६४॥महातपस्वीजनार्दन॥

तांबोळीगर्भीउसन्न॥ आणिकोळिणीगर्भीजनन ॥ झालेंवाल्मिकऋषीचें ॥ ६५॥
महातपस्वीकुलजऋषी॥उसन्नझालाकन्होजवंशीं ॥माळिणीगर्भीमळीऋषी॥आ
णिव्यासऋषीढीवरिज ॥ ६६ ॥वसिष्ठमातातीधवडिणी॥ कश्यपऋषीचीखातीणज
ननी॥नारदनामकमहामुनी ॥ धोबिणीगर्भीउसन्न॥ ६७ ॥ महातपस्वीजोभार्गव॥ तां
बटिणीगर्भीत्याचाउद्भव ॥ आणिक्रौंचऋषीज्याचेंनांव ॥ तोउसन्नन्हाविणीगर्भी ॥
६८ ॥शंतनूनामामहाऋषी॥उसन्नझालासाळिणीकुशीं ॥ आणिकौंडिण्यकोष्टिवं
शीं ॥झालाअसेउसन्न ॥ ६९ ॥चंपकनामाऋषीश्वर॥त्याचीजननीचर्मकार॥ आ
णिमहामुनीतोदुर्दुर॥ डोहारिणीगर्भज ॥७०॥मार्कंडेयजोमहामुनी॥असेमातं
गीत्याचीजननी ॥मर्गजऋषीचीशिंपिणी॥मातासेजाणपें ॥ ७१ ॥ महातपस्वीबृ
हस्पती॥बुरुडिणीगर्भीत्याचीउसत्ती ॥कुंभकऋषीप्रसिद्धजगतीं॥कुल्हाटिणीगर्भज
॥ ७२ ॥धनिर्गऋषीतपोधन॥धनगरिणीगर्भीउसन्न॥खटऋषीचीखाटकिण॥ जन-
नीअसेजाणपां॥ ७३ ॥ विष्णुसेमहामुनी॥शरुस्करणीगर्भीत्याचीजननी ॥श्वेग्राक्षऋ
षीचीजननी॥ गोसावीणअसेकीं ॥७४॥अश्वाक्षऋषीअश्विणीपासून ॥पाशबंदमु
नीपाल्लिगर्भीजाण॥ महिडाळऋषीचेंजनन ॥मार्जारिगर्भीअसे॥ ७५॥ग्रीडाक्ष-
ऋषीचीमातासडिणी ॥खराक्षमुनीगर्दभिणी ॥आणिक्रोडाचार्याचीजननी॥ का-
किणीअसेजाणपां ॥७६ ॥तांडवीगर्भीलोमऋषी॥ क्रोडाचार्यकुकुटीच्याकुशीं॥

आणिगवुनामामहाऋषी ॥ गर्जिणीगर्भीउत्पन्न ॥ ७७ ॥ मुजनुनामकमहामुनी ॥ वा
ल्मिकापासूनित्याचीजननी ॥ आणिधर्घरऋषीघारीपासूनी ॥ उत्पन्नजाण ॥ ७८ ॥
व्याघ्राचार्यतपोधन ॥ व्याघ्रिणीपासूनिझालाउत्पन्न ॥ आणिसिंधुऋषीचेंजनन
॥ सिंहिणीगर्भीअसे ॥ ७९ ॥ रिसाचार्यमहामुनी ॥ आम्बिलीगर्भीत्याचीजनी ॥ मं
ग्राचार्यमहामुनी ॥ मृगीगर्भीउत्पन्न ॥ ८० ॥ साबीचार्याचीमातासांबरी ॥ वेदऋषी
चीदर्दुरी ॥ आणिरोहिणीच्याउदरीं ॥ रोदनाचार्यउत्पन्न ॥ ८१ ॥ नीलार्जुनऋषीश्वर
॥ जन्मस्थाननीळिणीउदर ॥ हिरण्याक्षतोऋषिवर ॥ कुरंगीगर्भीउत्पन्न ॥ ८२ ॥ चं
द्राक्षनामामहामुनी ॥ तयाचीजाणचित्तळीजननी ॥ आणिबाळाक्षमहामुनी ॥ बा
ळणीगर्भीउत्पन्न ॥ ८३ ॥ सर्पाचार्यमहाऋषी ॥ उत्पन्नझालासर्पिणीकुशीं ॥ आ-
णिहंसाचार्याचीहंसी ॥ माताअसेप्रसिद्ध ॥ ८४ ॥ विद्यादिगुणसंपन्न ॥ सुरनरांसीसद्
मान्य ॥ ऐसाजोविभांडकतपोधन ॥ तोपद्मिणीगर्भीउत्पन्नअसे ॥ ८५ ॥ ऐसेहेंऋषीं
चेंकूळ ॥ देवीतुजसांगीतलेंसकळ ॥ आणिएकपरियेसीमूळ ॥ ब्रह्मकरणी ॥ ८६ ॥
हरिसुताब्रह्मभार्याउर्वशी ॥ तीपासूनिझालावसिष्ठऋषी ॥ वसिष्ठापासूनिचांडाळी
कुशीं ॥ उत्पन्नझालापराशर ॥ ८७ ॥ पराशराचीकैवर्तिभार्या ॥ तेथेंजन्मव्यासाचार्या ॥
व्यासापासूनिविचित्रवीर्यभार्या ॥ अंधपंडूतेंप्रसवल्या ॥ ८८ ॥ अंधह्मणजेधृतराष्ट्र ॥ ४ ॥
दुर्योधनादित्याचेकुमर ॥ एकशतएकोत्तर ॥ गांधारीपोटींजन्मले ॥ ८९ ॥ पंडुस्त्रीकुं

तिपुत्रधर्म ॥ नकुळसहदेवपार्थभीम ॥ ऐशींकुळें आणिकर्म ॥ तूंजाणपार्वती ॥ ९०
तंवपार्वतीह्मणेजीत्रिनयना ॥ ऋषिनामेंकवणकवण ॥ तीसांगावींमजलागुन ॥ संकळित ॥ ९१ ॥ मगह्मणेउमापती ॥ ऋषिनामेंऐकपार्वती ॥ जींऐकिल्यापळती ॥ महादोष ॥ ९२ ॥ ऋषिसर्वपरमपवित्र ॥ जेबद्रिकाश्रमीं निरंतर ॥ वसतीअठ्यांशीसहस्र ॥ तेऐकवोदेवी ॥ ९३ ॥ वसिष्ठ, वाल्मीक, भानुकर्णु ॥ भृगु, भरद्वाज, लोमचरणु ॥ अत्रि, द्रोणाचार्य, संदीपनु ॥ जांबळआणिजाबाली ॥ ९४ ॥ अश्वत्थामा, कृष्णागर ॥ विभांडक, दुर्वास, जरत्कार ॥ शृंगी, मार्कंडेय, बृहत्कार ॥ महत्कारपिंगाक्ष ॥ ९५ ॥ दधीचीपुलस्तीमुद्गल ॥ अगस्ति, महत्कटी, गोंगाळ ॥ पौलस्ती, पैठीण, कपिल ॥ पुलहआणिक्रतु ॥ ९६ ॥ अंबरीष, कपिलेश, मृचंडी ॥ हतकरी, सुगंधी, मृकुंडी ॥ महागंधी, गंधी, मृकुंडी ॥ कविलीआणिश्रीगंधु ॥ ९७ ॥ इतउ, सनक, सनातन ॥ सनत्कुमारसनंदन ॥ जयउ, जउनचेतन ॥ महाज, प्राणतेसाची ॥ ९८ ॥ शुनःशेप, पुच्छहरीतकु ॥ सुनु, मार्गी, त्रयोदकु ॥ महिकंदु, विनिर्भू, जनकु ॥ शुनलागलु, देवनामा ॥ ९९ ॥ सनत्कुवळी, भृगुनंदन ॥ महिकंदु, वीचिस्तवा, च्यवन ॥ मुशनाकवी, जमदग्न ॥ इंगळाक्ष, मादियू ॥ १०० ॥ मृगाचार्य, ग्रीक्षुकमंडल ॥ भ्रमराचार्य, हस्तिबाल ॥ शुकदेवगौतम, जठाल ॥ गाल्व, रुचिक, रिचीक ॥ १ ॥ मधुसूदनआणिपराशर ॥ पृथ्व्याचार्यकमळाकर ॥ तमाचार्य, पद्मस्कंदर ॥

तेअठ्ठावीसआदिकारण ॥ त्यांपासूनीअठ्यायशींसहस्रजाण ॥ मगत्यांपासूनिअ ठरायातीजन॥ जहालेदेवी ॥१४ ॥ह्यात्रऋषींचींतपेंमोठीं॥मनेंसंहारमनेंसृष्टी॥ क- रितीआणियांचीरहाटी ॥दुर्बोधअसे ॥१५ ॥ मनींउद्भवेतेंचिकरावें॥मागुतेंतेंलपवा वें ॥माझेंज्ञानस्वभावें॥असेत्यांसी ॥ १६ ॥ऐसेहेऋषीश्वर ॥ महातपस्वीअवता र॥ हेंसांगीतलेंसर्वत्र॥ऋषिमूळ॥ १७ ॥प्रथमअठ्ठावीससांगीतले ॥त्यांपासूनिअ ठ्यायशींसहस्रझाले ॥तेअठरापकडयातींसव्याले॥ तेमगजाहालेपर्वत ॥ १८ ॥ हाब्रह्मवंशसांगीतला ॥ मागेंब्रह्माशापिला ॥ तोषट्कर्मींनिपजला॥अठरायातींसी ॥१९॥ तंवउमाह्मणेत्रिनयना॥ जेंहोयनिराकारजाणा ॥ आकारझालातोह्मणा म- जप्रती॥ १२० ॥ ॥श्लोक॥ ॥नभूमिर्नजलंचैवघाधुस्तेजोनभस्तथा॥ नब्रह्मानच वैविष्णुर्नतारार्कौनचंद्रमाः ॥१ ॥नपातालेनागपतिःसर्वशून्यनिरामयः॥अखि लंविश्वमेतद्धिनिरालंबेप्रतिष्ठितं ॥ २ ॥ आदौतुजगतोसन्निंकृत्वाथापिस्वशक्तिनः शिवस्तत्सरिपाल्याथस्वस्मिन्नेवविलाप्यति॥ ३ ॥ईश्वरह्मणेवोदेवी ॥जेंनिराकारहो तेंसर्वही॥ तेंयातीउत्पन्नईश्वरदेहीं॥ज्ञात्याजाणा॥ २१ ॥ईश्वरदेहींयातीउत्पन्न॥ महीलोकींकोणकोण॥ त्यांचेजन्मसांगेन॥पार्वतीवो ॥२२॥ भुजींजन्मक्षात्रियां ना॥पार्णीजन्मकांसाराना ॥रुद्रजन्मब्राह्मणाना ॥वामांगीवैश्यजन्मले ॥ २३ ॥ नरवींजन्मषड्यातींसी॥ त्याकोणकोणपरियेसीं ॥गोंड,बुरुड,गुरव, अहीरांसी ॥

जय, विजय, शैलास्स ॥ २ ॥ निगमाचार्य, सोमसेन॥ वैजयंत्त, माघनो, स्कमन ॥
पिंगलाक्ष, ददमा, लावण ॥ पक्क, रद, सिद्धरेता ॥ ३ ॥ प्रायु, दुरात्य, उदारकू ॥ ग
धमलु, जीरतु, जन्मपाकू ॥ कुंकुमाक्षीलमयंतकू ॥ लवणुआणिआदिकेतु ॥ ४ ॥
मीदमतु, तुरियो, सरुण ॥ हस्तकुचा, संतोष, रीतापूर्ण ॥ तेकाचार्य, मद, पनकी-
र्ण ॥ प्रीतवस्सी, जिव्हाकरु ॥ ५ ॥ बाळमदु, श्रीरामाचार्य ॥ मुरवक, घोर, लव
णाचार्य ॥ आदीमु, अग्निशरीताचार्य ॥ भद्रसादु, वेळऋषी ॥ ६ ॥ ताम्र, हला
ळ, त्रिपुरोलक ॥ तावण्य, प्रभाकर, वृंदारक ॥ लक्ष, दुदु भोक्ता, सात्मीक ॥ कर्णा
चार्य, अंधऋषी ॥ ७ ॥ चंद्रमल, प्रियंका, रूपोगुदु ॥ सूर्यदीप, निगज, आदिकं
दु ॥ सूर्यसेन, वेगीरितु, त्रागदु ॥ सवर्णाचार्य, कनकजिव्हा ॥ ८ ॥ पिप्पल, के
तुमाल, मोदाक्ष ॥ रत्नसाधु, त्राहिहा, अमृताक्ष ॥ वेदबहु, निगज, सोलाक्ष ॥
श्रुतिसिंधु, खंडागज्योती ॥ ९ ॥ शनीकमुनी, कमळाकर ॥ चीद्र, आणिक पा-
राशर, ॥ मरीचिकू, वेशाल्वा, बाणासुर ॥ त्रागदुआणिजंभजयो ॥ ११० ॥ भार्गव
रविकर्त, नीरंगमू ॥ बकदाल्भ्य, त्रिलोलमू ॥ भूर्णपिसु, शक्र, निगमू ॥ ताप
त्रय, गर्गऋषी ॥ ११ ॥ सौभरी, च्यवनु, औशिक ॥ महातपस्वीतेसाकौशिक ॥
वेदमुनी ॥ कौत्स्यआणिक ॥ जयऋषीतपोधन ॥ १२ ॥ असो हे अध्यायशीसहस्त्र ॥५॥
ऋषी ॥ त्यांचूनिअस्मसांगीतलेतुजसी ॥ परीप्रथमअठ्ठावीसासी ॥ तेमूळसर्वां ॥ १३ ॥

लोणारडोंबजाणदेवी ॥ २४ ॥ घ्राणीलाडजन्मला ॥ कांतीजन्मदेवांगनांला ॥ कर्णीजन्ममाळ्याला ॥ भ्रूमध्येंभ्रूपतिजन्म ॥ २५ ॥ तर्जनीपासावजन उत्पन्न ॥ मध्यमींकोष्ट्यांचेंजनन ॥ कनिष्ठिकींहटकरजाण ॥ उत्पन्नझालेदेवीवो ॥ २६ ॥ अनामिकींजन्मप्रभूंसी ॥ अंगुष्ठींदेवदैत्यांसी ॥ स्नेहींजन्मऋषिगणांसी ॥ तैसेचदंतींसाळिलोक ॥ २७ ॥ जिव्हेपासूनियांकोळी ॥ ओष्ठींजन्मलेतांबोळी ॥ तैसेचजन्मलेअंगुळीं ॥ डोह्मरआणिचर्मिक ॥ २८ ॥ रजकपादींजन्मले ॥ आणिपरीटमस्तकींझाले ॥ रेतापासावउद्भवले ॥ कांचनजाण ॥ २९ ॥ भुवनेश्वराचेंभ्रूमध्येंजनन ॥ कपालेश्वराचेंकपालस्थान ॥ नासिकींनारायणउत्पन्न ॥ कर्णीजाणकर्णेश्वर ॥ ३० ॥ दशनीउत्पन्नदशनेश्वर ॥ कंठींजाणश्रीकंठेश्वर ॥ तैसाचिउदरींउदरेश्वर ॥ गजेश्वरनाभिस्थानीं ॥ ३१ ॥ पृष्ठींपृष्ठेश्वराचेंजनन ॥ सर्वेंद्रियींइंद्रियेश्वरजाण ॥ जंघींजन्मलाजनार्दन ॥ रोमींजन्मरोमेश्वर ॥ ३२ ॥ पादींजन्मशूद्रेश्वरासी ॥ नखींजननमर्गजासीं ॥ अंगोळियाजिनेश्वरासी ॥ उत्पत्तिस्थान ॥ ३३ ॥ दक्षिणांगींगुडजेश्वरजनन ॥ वामांगींश्रीविष्णुजाण ॥ मुखींजन्मलातोअग्न ॥ नेत्रींसूर्यतैसाची ॥ ३४ ॥ मनापासोनिसोमजन्मला ॥ ध्यानस्थतोवायूजाह्लाला ॥ शिवपांचाळपंचवक्त्रजन्मला ॥ जाणदेवी ॥ ३५ ॥ ऐसींस्वरूपेंअनेक ॥ करीउत्पन्नजगन्नायक ॥ परीआराध्यतेंलिंगएक ॥ ॥ ६ ॥
परब्रह्म ॥ ३६ ॥ समस्तांसीमुख्यशिवलिंग ॥ कोणतेंह्मणसीतरीश्रीगुरुलिंग ॥ याहूं

निदुसरीचांग॥नसतीपैं ॥३७॥आतांदेवीपरियेसी॥लिंगपूजाअसेसकळांसी॥
तरीकोणालिंगेंकवणासी॥तींसांगतोंनामें॥३८॥हेंगुरुलिंग॥ब्रह्म्या
सीशिळामयलिंग॥विष्णूसीइंद्रनीळलिंग॥चंद्रासीमठ्ठ्ळलिंग॥प्रभा
करलिंगरुद्रासी॥३९॥स्फटिकलिंगवरुणासी॥वज्रलिंगतेंकेसासी॥ काश्मीरलिं
गयमासी॥अग्नीसिजाणहेमलिंग॥१५०॥निर्ऋतीसीनिर्मळलिंग॥ निर्ऋतयासी
निर्गयलिंग॥कुबेरासीकुबेरेश्वरलिंग॥ईशानासीइशेश्वर॥४१॥खलनाथासीशे
लेश्वर॥क्षेत्रपाळासीपावकेश्वर॥कार्तिकस्वामीसीपातेश्वर॥विघ्नेश्वरलिंगहरश्या
सी॥४२॥घृष्णेश्वरलिंगपार्वतीसी॥जमदग्नीश्वररेणुकेसी॥ कांतीश्वरचामुंडेसी
॥महालक्ष्मीसीकल्पवेध॥४३॥कामाक्षीसीसंध्यावळीश्वर॥ कात्यायनीसीका
त्यायनीश्वर॥ तुळजेसीतुमेश्वर॥वाणीसीबाणेश्वरलिंग॥४४॥माध्यान्हीसीपुरे
श्वर॥महालसेसीमर्गजेश्वर॥ काळिकेसीकंदर्पेश्वर॥जयेश्वरवरदायिनीसी॥४५
॥जोगेश्वरीसीनिष्कलंकलिंग॥नीतावियेसीउग्रलिंग॥वीरभद्रासीजटात्रासलिंग
॥सोमासीजाणसोमेश्वर॥४६॥बुधासीजाणभालेश्वर॥मंगळासीकंदर्पेश्वर॥आ
णिगुरूसींकंजनेश्वर॥रूमनेश्वरशक्रासी॥४७॥आदित्यासीतुरयलिंग॥राहू-
सीकल्लोळलिंग॥आणिजाणभाळेश्वरलिंग॥भावकादेवासी॥४८॥तुशेश्वरलिंगश
नीसी॥ज्योतीश्वरलिंगबश्वराजासी॥काळेश्वरलिंगमहाकालीसी॥सर्वगणासीई-

श्वरलिंग॥ ४९ ॥गंधर्वांसीसाजीवलिंग॥किन्नरांसीअटळलिंग ॥ नागगणासी-
शचीलिंग ॥केदारलिंगविद्याधरां॥ १५० ॥श्रीकांचनेश्वर मेरूसी ॥ शून्यलिंगआ
काशीं ॥रामेश्वर लिंग भूमिकेसी ॥ मनुष्यांसी हाटकेश्वर॥ ५१ ॥वायूसींमायीक-
लिंग॥उदकासींतोयेश्वरलिंग॥मृत्युलोकासीमहालिंग॥तारकलिंगआकाशासी॥ ५२॥
ऐसीहींलिंगेंअर्चितां॥तत्स्वरूपहोयतत्वतां॥मींचसर्वकर्ताहर्ता॥ मजवीणआणीक
नसे॥ ५३ ॥ऐसेसमस्तलिंगवंत॥त्रैलोक्यामाजीजीवसमस्त॥परीमीईश्वरअसें
सत्य॥आदिअंतींसकळांसीं॥५४॥ ॥श्लोक॥ ॥ प्रातःकाले शिवंदृष्ट्वा नैशं
पापंव्यपोहति॥ आजन्मकृतमाध्यान्हे सायान्हेस
प्तजन्मजं॥ १ ॥ मेरुकांचनदत्तानां गवांकोटिशतैर
पि॥ पंचकोटितुरंगाणां तत्फलं शिवदर्शनात् ॥ २ ॥

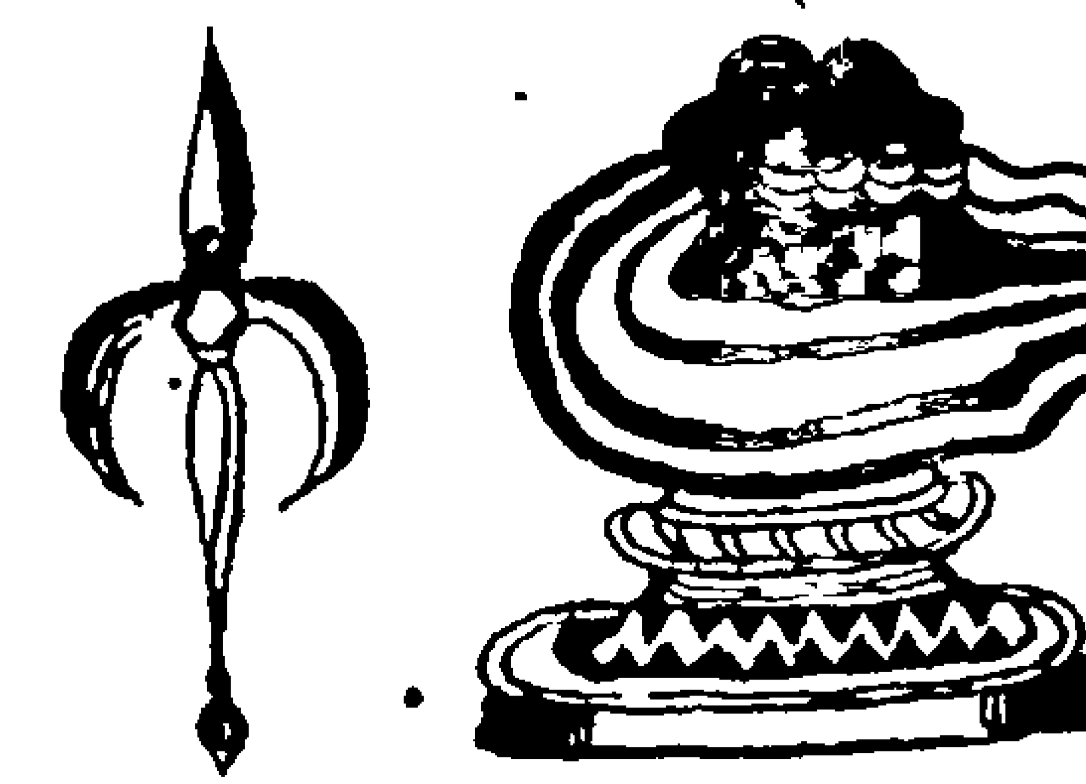

ज्यासीघडे लिंगदर्शन ॥ त्यासींकधीं नव्होयलांछन॥
आणिपुनःनाहींआयागमन॥चुकेरौरव ॥ ५५ ॥
ऐसेंईश्वरेंसांगतां ॥पार्वतीझालीतन्मयचित्ता॥ चरणींठेविला माथा॥ह्मणे

तूंज्ञानकळेचिपार॥ ५६ ॥देवह्मणेवोपार्वती ॥याअठरापकडयाती॥सांगीतल्या
तुजप्रती॥यथार्थजाण॥ ५७ ॥यासर्वयातीपरिकर॥नानाउदीमकरितीव्यापार ॥७॥
॥मगझगडतांपार॥नाहींतया॥ ५८ ॥सर्वकुकर्मांसीप्रवर्तले॥ मगवोरवटेवासने

सीपडसावले ॥ सर्वाधारेसीझगरले ॥ तेअठराजण ॥ ५९ ॥ मगदेउळेरचिलींदेवी ॥
देवपूजाकरितीबरवी ॥ जयआमुचींकर्मेनिवारावीं ॥ ह्मणोनिघालितीदंडवत ॥ १६०
ऐसींझालींपापेंबहुत ॥ मगएकमेकांसींविरोधकरित ॥ पापझालेंमगसकृत ॥ मां
डिलेंतिहीं ॥ १६१ ॥ जेप्रपंचस्वार्थीअभक्ती ॥ तेमजकेसेपावती ॥ कुकर्मेबांधिलेआहेती ॥
तेसुटतीकेसे ॥ १६२ ॥ केल्याकर्माकांहींनचले ॥ मगतिहींजपतपआरंभिलें ॥ एकवैष्ण
वह्मणूंलागले ॥ आपणासी ॥ ६३ ॥ एकिशिकतीगायन ॥ एकगळांघालितीआभर
णा ॥ एकमांडितीकीर्तन ॥ तिथीवार ॥ ६४ ॥ एककरितीनामकर्म ॥ एकह्मणतीयाध
र्म ॥ ऐसींनानाकर्मेवर्मे ॥ मांडितातीं ॥ ६५ ॥ मगतेएकमेकांबोलती ॥ ह्मणीशास्त्र-
खोटेंह्मणती ॥ तेमजसींझगडती ॥ नानामतें ॥ ६६ ॥ त्याशास्त्रांसींलागतीझगडे
॥ मगनिवाडेयेतीऋषीपुढें ॥ तोंआपुल्याकुळाकडे ॥ शास्त्रेंझगडती ॥ ६७ ॥ तेचढती
नानावादां ॥ पुराणेंरचिलींनानाविधां ॥ व्यासऋषीनेंप्रबोधा ॥ अठरापुराणेंरचिलीं
॥ ६८ ॥ तोरचीनवरसमेळा ॥ मेळवूनकेलागोळा ॥ वेळगमवितीभूपाळा ॥ सांगोनियां
॥ ६९ ॥ तींआदीचभूपाळकुळें ॥ नानापापपुण्येंअसतीभरलें ॥ आणिनानादोषेंमेळ
ले ॥ एकगदलेकुकर्मे ॥ १७० ॥ तंवबोलेगौरी ॥ देवापुरेयाजनाचीपरी ॥ मजश्रवणकेलें
त्रिपुरारी ॥ परीबहुतें ॥ ७१ ॥ मगउमाह्मणेहेशंकर ॥ त्यांसीवादलागलाअपार ॥ म-
गपोटभरण्याचाव्यापार ॥ तिहींकायकेला ॥ ७२ ॥ मगसांगेईश्वसा त्यांचापिता-

मू० स्त०
॥ ८ ॥

कश्यपऋषीश्वर ॥ तोनानासूत्रेंपरिकर ॥ म्हणोनितोसूत्रधारी ॥ ७३ ॥ विश्वकर्मासूत्र चालविता ॥ म्हणोनिविश्वकर्मानामधरिता ॥ ऐसीउत्पत्तीझाली तत्वता ॥ काम्यकश्यप म्हणती ॥ ७४ ॥ नाहींउदीमम्हणेपार्वती ॥ हींअठराधान्यउत्पत्ती ॥ मगमार्गकैसे चालती ॥ तेसांगादेवा ॥ ७५ ॥ जेंजेंरचिलेंआचरण ॥ त्यासीठेवितीनामआपण ॥ तो सर्वांचापिताह्मणून ॥ श्लाघ्यताकरी ॥ ७६ ॥ ज्यांसींदीधलेंषट्कर्म ॥ तेधरूनिराहिले धर्म ॥ ऐसेकरितीवर्म ॥ आपुलेठायीं ॥ ७७ ॥ पांचासीपांचपरी ॥ नामठेविलेंअवधारीं ॥ तेपांचाळयापरी ॥ नामझालें ॥ ७८ ॥ तेपांचम्हणसीकोणकोण ॥ तरीऐक वोसांगेन ॥ तेपांचाळविचक्षण ॥ असतीजे ॥ ७९ ॥ प्रथममन्यूचालगरवाती ॥ त्वष्टी सोनाराशिल्पिजाती ॥ तांबटजाणचतुर्थनिगुती ॥ आणिपीतकपाथर्वट ॥ १८० ॥ हे पांचपांचाळऐक ॥ हेभूलोकचाळक ॥ नानापापकर्मीलोक ॥ चालविले ॥ ८१ ॥ पापपुण्यविचारें ॥ चालेयांच्याआधारें ॥ नानामार्गसविस्तरें ॥ इहींकेलें ॥ ८२ ॥ ऐसेंअलंकृतयुगींझालें ॥ सर्वअळंकारआले ॥ आतांकृतयुगींविस्तारलें ॥ तेंऐकदेवी ॥ ८३ ॥ ऐसेंझालेंगौरी ॥ नाझीभक्तीअंतरलीदुरी ॥ आतांकृतयुगींचीकुसरी ॥ ह्मणेश्रीमहादेव ॥ ८४ ॥ ॥ इतिश्रीमूळस्तंभेशिवनिबंधेईश्वरपार्वतीसंवादेत्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥

अ०
॥ १३ ॥
॥ ८ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ आतांआलीकलियुगाचीरचना ॥ तीसांगतांयेईलतुझियामना ॥
॥ कल्यंकेलीति हींदेवीजाणा ॥ ह्मणोनकृतयुग ॥ १ ॥ म्यांएकत्ररूपकेलें ॥ तेंकार्यरूपासी
आलें ॥ त्यातेंचिदेवबोलिले ॥ कृतयुग ॥ २ ॥ त्याकृतयुगाचेसंवत्सर ॥ सत्रालक्षअठ्ठावी
सहजार ॥ हीसख्यापरमपवित्र ॥ जाणदेवी ॥ ३ ॥ कार्तिकशुद्धनवमीपवित्र ॥
हस्तनक्षत्रआदित्यवार ॥ तयेदिनींजाहलासंचार ॥ कृतयुगाचा ॥ ४ ॥ ऐसेंकृतयुगा
चेंप्रमाण ॥ तेंब्रह्म्यापासूननझालेंकोण ॥ तेंसांगतोंविस्तारून ॥ ऐकतूंदेवी ॥ ५ ॥
ब्रह्म्यापासूनिदैत्यवंशथोर ॥ आणिझालेराक्षसअसुर ॥ तैसाचिराजवंशमनोहर
॥ तोसांगतोंएकपैं ॥ ६ ॥ आदिपुरुषाचाचतुरानन ॥ त्याचामरीचीनंदन ॥ तैसाचिक
श्यपजाण ॥ आणिपुलस्ती ॥ ७ ॥ पुलस्तीचाविश्रवानंदन ॥ त्याचापुत्रराक्षसराव
ण ॥ आणिकुंभकर्णबिभीषण ॥ हेदोनबंधूत्याचे ॥ ८ ॥ रावणाचेदोनसुत ॥ महा
बलिष्ठइंद्रजित ॥ आणिकतोअखयाविख्यात ॥ मंदोदरीपोटीं ॥ ९ ॥ इंद्रजिताचा
पुत्रपाताळकेत ॥ आणिदुसराअलोटकेत ॥ हेमत्स्योदरींसमुद्रांत ॥ वाढिन्नले ॥
१० ॥ आतांकश्यपाचास्कधायी ॥ त्यापासूनिमणीतनय ॥ मणीपासूनिइरवीकूहोय ॥
त्याचापुत्रबाणइंद्र ॥ ११ ॥ त्यापासूनिस्कंदमुनी ॥ स्वनीरनपुस्कंदापासुनी ॥ त्यापासू-
नझालीकाकुस्थाचीजननी ॥ काकुस्थाचाविश्वावसू ॥ १२ ॥ त्यापासूनिमहामुनीजा
ण ॥ महामुनीचापुत्रच्यवन ॥ च्यवनाचाप्रकामनंदन ॥ त्याचापुत्रधनुर्धर ॥ १३ ॥

तयापासूनिमहीगहनु ॥ पुढेंत्याचाव्योमास्तनंदनु ॥ त्यापासूनि मांधात्याचीजनु ॥ अ०
महापुरुषार्थीनयाचा ॥ १४ ॥ ऐसाहाब्रह्मदेवांश ॥ जाहलाअसेराक्षसवंश ॥ आणी ॥ १४ ॥
दूजादैत्यवंश ॥ त्यायुगीं जाहला ॥ १५ ॥ यांहींसर्वव्यापिलीक्षिती ॥ परचक्रेंजींभूमी
वर फिरती ॥ त्यांचींमस्तकें तेछेदिती ॥ बाराराजे ॥ १६ ॥ हेत्यायुगींजेंनांदत ॥ तेपु
रुषएकवीसतालउंचहोत ॥ छत्तीससहस्रनागगणित ॥ बलहोतेंक्षत्रियांसी ॥ १७
तेंछत्तीससहस्रग्रहणें होतीं ॥ राजेस्वर्गीगमनकरिती ॥ चतुष्पाद धर्ममूर्ती ॥ होती
जाणा १८ ॥ त्यायुगींअस्थिगतप्राण ॥ मनेंभोगादिसर्वजाण ॥ लक्षवर्षेआयुष्यपू
र्ण ॥ मनुष्यांसी ॥ १९ ॥ त्यायुगींपरियेसी ॥ बाराराजेदैत्यवंशीं ॥ झालेकोणकोणतेतुज-
सीं ॥ सांगतोंपैं ॥ २० ॥ हिरण्याक्ष, अघींग, मच्छकंद ॥ हिरण्यकशिपु, कपिलास्कर,
मंद ॥ कपिल, भैरव, शंखास्कर, नंद ॥ गयास्करभद्रजाती ॥ २१ ॥ हेराजे दैत्यवंशींउ
त्पन्न ॥ यांच्याआचरणेंकरूनिजाण ॥ भूमीदग्धलीऐसेंपाहून ॥ भगनारायणेंकाय
केलें ॥ २२ ॥ दैत्यभारेंभूमी पीडित ॥ पाहूनिमगरमाकांत ॥ अवतारधरीअतिअ-
द्भुत ॥ तेंसांगतों तुजलागीं ॥ २३ ॥ प्रथममत्स्यरूपधरीजीवनीं ॥ त्याचीशंखावती
असेजननी ॥ आणिप्रभावळीनामकराणी ॥ पिताहुतेशशंकु ॥ २४ ॥ मांधातागु
रुहंसशिरक्षेत्र ॥ दैत्यानिर्दाळुनीशंखास्कर ॥ आणूनिदिधलेवेदचार ॥ ब्रह्मदेवासी ॥ ॥ १ ॥
२५ ॥ दुसराकूर्मरूपीरमापती ॥ त्याचीमाताचंद्रावती ॥ आणिराणीबीजवंती ॥ पिताजाण ॥

पुरूरवा ॥ २६ ॥ गुरुसहजानंदसाचार ॥ क्षेत्रजाणवेताळपुर ॥ निर्दाळुनिमधुकैठभा
स्कर॥ धरित्रीत्याणेंस्थापिली ॥ २७ ॥ तिजावराहरूपीलक्ष्मीपत्नी ॥ त्याचीमाता-
पद्मावती ॥ आणिकांताक्रंदावती ॥ पितादेवकेगळु ॥ २८ ॥ त्याचागुरुॐकार॥
तैसेंचिक्षेत्रटोलसमुद्र ॥ निर्दाळुनियांमुर्कास्कर ॥ पृथ्वीभारफेडिला ॥ २९ ॥ नृसिंह-
रूपीअवतारचौथा ॥ शिलावतीतयाचीमाता ॥ आणिहरीतकूजाणपिता॥ लक्ष्मी
राणीतयाची ॥ ३० ॥ आणिगुरुपुरीरवपवित्र ॥ मनुस्थलीक्षेत्रस्कंदर॥ मारूनिहिरण्य
कशिपुअसुर ॥ केलेंप्रल्हादसंरक्षण ॥ ३१ ॥ ऐसींमच्छादिरूपेंचारी ॥ धरूनिअवत
रलाश्रीहरी ॥ मगपुराणेंकेलींकवीश्वरीं ॥ लोकोपकारार्थ ॥ ३२ ॥ तेंशिवतत्वींसि-
द्धविचारण ॥ आणिआत्मोपासनाविवरण ॥ तैसेंचिझालेंत्रिभुवन ॥ स्थावरजंगम
॥ ३३ ॥ तैंचंद्रसूर्याचीगती ॥ घटिकाप्रहरदिनराती ॥ मासपक्षसंवत्सरगणती ॥ हेंसर्व
जाहलें ॥ ३४ ॥ त्यायुगांतअसेशक्ती ॥ रविग्रहणाचीगणती ॥ बत्तीससहस्रऐसें ॥
ह्मणती ॥ जाणदेवी ॥ ३५ ॥ तैंदशसहस्त्रवर्षेंपर्यंतजाण॥ बालकरितीस्तनपान॥
तैसेंत्रिमासांतीभोजन ॥ करितीसर्वमानव ॥ ३६ ॥ तेंसवारवडीचाआहार॥ हात्यायु-
गाचाविचार ॥ कन्याआणिकुमर ॥ दोनअपत्यें ॥ ३७ ॥ कन्याउपवरजाल्याजाण ॥ भा
वासहीतलावीलग्न ॥ त्याणेंचघडेत्यांसीपुण्य ॥ जाणदुर्गे ॥ ३८ ॥ ऐसेंत्यायुगींवर्त
मान ॥ मातापितापूज्यसमान ॥ मातापितरांचीभक्तिपूर्ण ॥ मनोभावेंकरी ॥ ३९ ॥

तेंअठराविस्वेपुण्यपूर्ण ॥ दातावोळंगेमागत्यालागुन ॥ विनंतीनमनमागतीन ॥ त्या
चकोंसीं ॥ ४० ॥ एकलक्षसंवत्सर ॥ वांचतीसर्वसदानर ॥ हात्यायुगाचाविचार ॥ आयुं
ष्याचा ॥ ४१ ॥ एवंकृतयुगाची ख्यातीऐका ॥ तेंआळेश्वरसिंहासनदेखा ॥ आतांत्रे-
तायुगाच्यालेखा ॥ प्रारंभितों ॥ ४२ ॥ उमेसीह्मणेशूलपाणी ॥ आतांत्रेतायुगाची
करणी ॥ तीऐकगेतूंभवानी ॥ एकाग्रचित्तें ॥ ४३ ॥ ॥ इतिश्रीशिवनिबंधे ईश्वरपा
र्वतीसंवादेमूळस्तंभेकृतयुगकथनंनामचतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥ ॥ श्रीसांब-
सदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥आतांप्रथमत्रेतायुगास ॥शक्ल तृतीयावैशाखमास॥आर्द्रानक्षत्रगुरुवारदिवस॥तैंप्रारंभजाहला॥१॥त्यायुगाचेंसांगतोंप्रमाण॥तेंएक देवोचित्तदेऊन॥बारालक्षशाण्णवसहस्रजाण॥संख्याअसेवर्षांची॥२॥त्यात्रेतायुगाभीतरी॥दैत्यवधार्थभूमीवरी॥अवतरलाअसेश्रीहरी॥तीनवेळा॥ ३ ॥ तेअवतारत्मणासीकोण॥तरीप्रथमझालातोवामन॥दुसरापरशरामजाण॥ तिसरारामदाशरथी॥ ४ ॥हेश्रीहरीचेअवतारतीन॥आणित्यायुगींपरत्नीसराजेजाण॥ जाहलेतेत्मणसीकोण॥तरीतूंएक॥ ५ ॥पृथु,त्रिशंकु,हरिश्चंद्र॥रोहिदास, अंबरीषपवित्र॥ चंडजंघ, हीजवा, धुंधुमार॥सगर, आणिअंशुमान॥६॥ स्कमंतआस्मानभूप ॥ पुढेंभगीरथत्याचादिलीप ॥ रघु, अज, दशरथभूप ॥ त्यापासूनिराम चंद्र॥ ७॥रामपुत्रकुशवीर॥ लवस्पतीत्याचाकुमर॥पुढेंसक्रमा, नकुनर॥त्यापासूनि पिंडलक्ष॥ ८ ॥क्षेमधान्य, दिवानक ॥त्याचापुत्रअहीनक ॥ त्यापासूनिपारिजातक॥शंखनाभतयाचा॥ ९ ॥चंद्रवा, पुढेंवीरसिंह ॥त्याचाहीरनाभ, कौसल्यसर्वशंभु, दुदसिंह ॥अभिव्रणपास्तिसावा॥ १० ॥एकापासूनिएकजन्मले॥ ऐसेहे-राजेसूर्यवंशींझाले ॥ तेत्रेतायुगींप्रवर्तले ॥ महामोदी ॥ ११ ॥चौदातालउञ्चत्वपुरुषाचें॥एकाक्षत्रियाबळसाचें ॥एकवीससहस्रगजांचें ॥होतेंपैं॥ १२ ॥त्रेतायुगींसूर्यग्रहणें॥बत्तीससहस्रझालींजाणें॥आणीकझालींचंद्रग्रहणें॥छत्तीससहस्र

१३ ॥ सहस्त्रवर्षेंपर्यंतजाण ॥ बाळककरीस्तनपान ॥ आणिदीडमासांतींभोजन ॥ अ-
करितीसर्व ॥ १४ ॥ दीडमासेंकरितीउपहार ॥ साडेबाराशमणअसेआहार ॥ दृष्टींदेखि १५
लेंस्वभ्रतार ॥ गर्भराहेस्त्रियांसीं ॥ १५ ॥ मातापितरभक्तिपूर्ण ॥ सदांअसेपुत्रांलागु
न ॥ पंधराविस्वेअसेपुण्य ॥ सत्यमैंलोकवर्तती ॥ १६ ॥ नारीपतिव्रताधर्मपाळिती ॥
भ्रतारभक्तीसदांकरिती ॥ धर्मासिंतीनपादअसती ॥ आणिमानअसेविमांसीं ॥
१७ ॥ क्षत्रियनानायज्ञकरिती ॥ सदाधान्येंपिकेक्षिती ॥ आणिसर्वकाळफळती ॥ व
नस्पतीपें ॥ १८ ॥ त्यात्रेतायुगामाझारी ॥ दैत्यींपीडिलीधरित्री ॥ ऐसेंपाहोनिश्रीहरी ॥
अवतरलातीनवेळ ॥ १९ ॥ पंचमअवतारवामन ॥ त्याचापिताकश्यपजाण ॥ अदि
तीमाताआणिवसिष्ठलागुन ॥ गुरुकेलातयानें ॥ २० ॥ क्षेत्रस्कंदरअशास्थळीं ॥
दानशूरजोदैत्यबळी ॥ त्यासींघातलेंपाताळीं ॥ त्रिपादभूमिमागुनी ॥ २१ ॥ परशुरा
मसहावाअवतार ॥ रेणुकामाताजमदग्निपितर ॥ गुरुवसिष्ठनरहटपुर ॥ क्षेत्रजाणत
याचें ॥ २२ ॥ अतिबलाढ्यसहस्त्रार्जुन ॥ तयासींयुद्धींनिर्दाळुन ॥ कामधेनूतेंसोडवून
स्वस्थानासींआणिली ॥ २३ ॥ मगतयानेंएकवीसवेळ ॥ निःक्षत्रीयकरुनीभूमंडळ ॥ ब्रा
ह्मणांकारणें दीधलेंसकळ ॥ जाणजगदंबे ॥ २४ ॥ ऐसेंऐकोनिशंकरवचन ॥ मगकरी
पार्वतीप्रश्न ॥ सर्वक्षत्रियमारिल्याजाण ॥ मगकैसेंजाहलें ॥ २५ ॥ मगह्मणे होत्रिनय
न ॥ उमेकेलासिबरवाप्रश्न ॥ तरीआतांचित्तदेउन ॥ ऐकतुजलासांगतों ॥ २६ ॥ मा

गर्वेंसर्वक्षत्रियवधिले ॥ नाहींकोणीएकशेषराहिलें ॥ ऐसेंपाहूनिपलायनकेलें ॥ गर्भ वंतीस्त्रियानीं ॥ २७ ॥ गर्भछेदील ह्मणोनियां ॥ हिंगळजादेवीसीं शरणगेल्या ॥ मग हस्तपादजोडूनियां ॥ प्रार्थनाकरितीतियेची ॥ २८ ॥ जयजयदेवीजगज्जननी ॥ जय भक्तसंकटनिवारिणी ॥ आदिमायेजयभवानी ॥ दीननार्थेहिंगळजे ॥ २९ ॥ श्रीपरशु रामजमदग्निसुत ॥ त्याणेंनिःक्षत्रीयकेलीपृथ्वीसमस्त ॥ आतांक्षत्रियोद्भवउदरस्थ ॥ गर्भछेदीलआमुचे ॥ ३० ॥ दीनअनाथआह्मींकामिनी ॥ शरणआलोंयाकारणीं ॥ तरीआमुचेगर्भरक्षुनी ॥ कृतार्थकरींआह्मासीं ॥ ३१ ॥ आणिऐकयासमयीं ॥ सत्व रआह्मांअभयदेईं ॥ तूंजैसीतैसीभाकघेईं ॥ आह्मांपासूनिजगदंबे ॥ ३२ ॥ ऐसीप्रा- र्थनाऐकूनिभवानी ॥ ह्मणेंरक्षित्येंतुमच्यागर्भालागुनीं ॥ परीक्षत्रीयपणहेंघाटकु नी ॥ जीविकाकरातंतुपटें ॥ ३३ ॥ ऐसेंबोलूनित्यास्त्रियांप्रत ॥ मगदीधलेंकुंचीतावत ॥ आणिपटविणवूनविख्यात ॥ नामदीधलेंखत्रीऐसें ॥ ३४ ॥ तैंपासूनिखत्रीझाले ॥ मागीलक्षात्रियपणराहिलें ॥ ऐसेंहेंवरदानदीधलें ॥ हिंगळजेनें ॥ ३५ ॥ आणिबोलि ली आदिमाता ॥ माझेंव्रतचालवाआतां ॥ तैंपासूनिप्रसिद्धता ॥ खत्र्यांसींजाण ॥ ३६ आतांसातवाजालाअवतार ॥ श्रीरामनामेंगुणगंभिर ॥ तयाचेजाणमातापितर ॥ कौसल्याआणिदशरथ ॥ ३७ ॥ गुरुवसिष्ठअयोध्याक्षेत्र ॥ रावणकुंभकर्णदोघेअसु र ॥ त्यांतेंवधूनिसमस्तसुर ॥ बंदिमुक्तकेलेपैं ॥ ३८ ॥ त्रेतायुगींसहस्रगुणदान ॥ प्रासहोय

पुण्यएकयुगा॥आणिधर्मविष्णुस्थापन॥आचार्यत्वत्यायुगीं॥ ३९॥ त्यायुगींबलि
ष्टराजेतीन॥प्रथमकक्षपक्षुबलवान॥दुसराप्रवासकुजाण॥ आणिअजपाळ-
तीसरा॥ ४०॥तैरेणुकापुराणजाहलें॥शतकोटीरामायणाविस्तारलें॥दैत्यराक्षस
पैवधिले॥ऐसेंसंपलेंत्रेतायुग॥ ४१॥ आतांद्वापारयुगसांगेन॥तेंऐकदेवीचित्तदेऊ
न॥जेणेदोषजातीदारुण॥म्हणेमहादेव॥ ४२॥ ॥इतिश्रीमूळस्तंभेशिवपार्वती
संवादेत्रेतायुगकथनंनामपंचदशोऽध्यायः॥ १५॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु॥
॥श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु॥ ॥शुभंभवतु॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥शंभूह्मणेहोपार्वती॥ऐकआतांद्वापाराचीस्थिती॥तेथेंअव
तारजाहलेकिती॥आणिराजेतेंसांगतों॥१॥कृष्णपक्षमाघमास॥अमावास्यासौम्य
दिवस॥तेंआरंभद्वापारास॥झालाजाणआदिशक्ति॥२॥त्याद्वापाराचेंप्रमाण॥
ऐकदेवीचित्तदेऊन॥आठलक्षचौसष्टसहस्रजाण॥संख्याअसेवर्षांची॥३॥आ
णित्यायुगाभीतर॥राजेझालेकोणकोणवीर॥सोमवंशस्थपराक्रमीथोर॥तेऐक
सांगतों॥४॥आदिपुरुषश्रीभगवान॥तयापासूनिचतुरानन॥ब्रह्मयापासोनितपो
धन॥अत्रिऋषीजन्मला॥५॥अत्रीपासूनिसोमजन्मला॥सोमापासूनिपुरूरवाझा
ला॥पुढेंगर्विदालजन्मला॥गर्विदालाचाअपान॥६॥त्याचानिघोटत्याचाअर्जुन॥
तयापासूनवोचूजाण॥अनुश्चन्द्रात्यापासून॥तत्सुतजाणलघुराजा॥७॥लघु
पासूनपरवुभूप॥त्यापासूनिजाणसुधारप॥पुढेंअजयानंदजनरूप॥शंतनु,परा
भार,कुशा॥८॥दीनपू,पंडु अर्जुन,अभिमन्यु॥परीक्षिती,जन्मेजय, शांतनु
॥सहस्रार्जुन,पुढेंवेप्पू॥वत्सराज,नरवाहन॥९॥क्षेमक, अजारपण, कामरूप
॥ अर्धानन,अस्तलभ्यभूप॥यातीकर,महारथ,जयरूप॥प्रभातुएकुणचा-
ळिसावा॥१०॥हेएकुणचाळीसपरियेसीं॥द्वापारींझालेसोमवंशी॥महाप्रतापी
धर्मराशी॥पार्वतीवो॥११॥यायुगामाझार॥साततालउंचनर॥ आणिअंबरीअ-
ठरासहस्र॥ग्रहणेंजाहली॥१२॥तैंषोडशसहस्रहस्तीचेंबळ॥एकानरासीहोतें तुं

बळ ॥ आणिधर्मांचा हे भागसकळ ॥ जाणदेवी ॥ १३ ॥ तैंएक एकामनुष्यातें ॥ सह
स्रवर्षे आयुष्य होतें ॥ आणिशतवर्षांचीं अपत्यें ॥ स्तनपान करिती ॥ १४ ॥ तैं पुण्य हो
तें विस्वेद हा ॥ तैसेंच पापहीविस्वेद हा ॥ ऐसेहापारींसमानपहा ॥ पापपुण्य ॥ १५ ॥
तैसोमवंशीधर्मस्थापना ॥ महाकाळकल्पनाजाणा ॥ गंगातीर्थे विष्णुस्थापना ॥ जा
हलीदेवी ॥ १६ ॥ तैंअनेकधर्मप्रवर्तत ॥ ऐसेराजेहोतबहुत ॥ दैत्यउदेलेअसंख्यात ॥
पृथ्वीवरी ॥ १७ ॥ तिहींपृथ्वीगांजिलीदेखुनी ॥ भारफेडावयाचक्रपाणी ॥ करिताझा-
लाकार्यकरणी ॥ तीऐकें ॥ १८ ॥ आदिपुरुषश्रीभगवान ॥ अवतारधरिलेतयानें ॥
कृष्णाबौध्यऐसेदोन ॥ तेऐकदेवी ॥ १९ ॥ आतांआठवाअवतार ॥ श्रीकृष्णारूपें सर्वेश्व
र ॥ श्रावणमासबुधवार ॥ कृष्णापक्षअष्टमी ॥ २० ॥ रोहिणीदिवसनक्षत्रीं ॥ चंद्रोदयीं
मध्यरात्रीं ॥ कंसाच्याबंदिशाळेभीतरीं ॥ अवतरला ॥ २१ ॥ देवकीजननीवसुदेव-
पिता ॥ संदीपनगुरूलक्ष्मीकांता ॥ क्षेत्रमथुरादेवकीभ्राता ॥ कंसासुरमारिला ॥
२२ ॥ आणिसोडविलेमातापितर ॥ सुखीकेलेसुरभूसुर ॥ धर्मस्थापिलानिरंतर ॥
॥ ऐसाअवतारतोझाला ॥ २३ ॥ आतांनवमअवतार ॥ बौद्धरूपेंपरमसुंदर ॥ अज
जितपरात्पर ॥ घेईपें ॥ २४ ॥ मातासावित्रीपितासुमु ॥ शर्णावैमावतीगुरुनिरोपमु ॥
क्षेत्रगंगापुरीमहाभीमु ॥ खापरासुरनामक ॥ २५ ॥ त्यादैत्यासीनिर्दाळिलें ॥ स
र्वसुरांसीसोडविलें ॥ आणिसर्वजगसुखीकेलें ॥ ऐसानवमअवतार ॥ २६ ॥ तैंचधर्म

गतप्राणा होते॥ पृथ्वी एकदां वाफिजेते ॥ आणि एकवीसवेळा पीकते॥ वनस्पती सदा
फळ॥ २७॥ तें पूर्ण अतीत धर्म होते॥ गंगाप्रांतीं रहात होते॥ स्त्रिया मानिती भ्रतारालें॥ दे
वासम॥ २८॥ मागल्या दों युगांभीतरीं॥ देवें कष्ट भोगिले भारी॥ मग द्वापारीं नानानटधा-
रीं॥ भोगभोगी नारायण॥ २९॥ जें जें धरी हृदयांत॥ तें तें रवेळे अपरिमित॥ तें मी सांगेन
समस्त॥ जाण देवी॥ ३०॥ ऐसी द्वापाराची स्थिती॥ यथार्थ सांगीतली तुजप्रती॥ आ-
तां कलियुगाची सांगेन स्थिती॥ ह्मणे श्रीमहादेव॥ ३१॥ ॥ इति श्रीमूळस्तंभे शिवपा
र्वतीसंवादे युगवर्णनं नाम षोडशोऽध्यायः॥ १६॥ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु॥
॥ छ ॥ ॥ छ ॥ शुभं भवतु॥ छ ॥ ॥ छ ॥

मू०स्त्र·
१॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥आतांकलियुगवर्तमान॥सांगतोंदेवीतुजलागुन॥ तेंए कतूंचित्तदेउन॥पार्वतीवो॥ १॥कलियुगप्रमाणलक्षचार॥ आणिबत्तीससंवत्सर ॥ऐसात्याकलियुगाचाप्रकार॥ जाणदेवी॥ २॥ त्याकलियुगाचाप्रारंभजाण॥ भाद्र पद्मासपक्षकृष्ण॥त्रयोदशीरविवारदिन॥तेंजाहलाअसे॥ ३॥ त्याकलियुगाम- ध्येंजाण॥आदिपुरुषश्रीनारायण॥ भूमिभारफेडावयाकारण॥अवतरला॥ ४॥ये थेंबासष्टसहस्रसूर्यग्रहण॥आणिअन्नमयअसेप्राण॥औटहस्तमनुष्यप्रमाण॥ जाणतूंदेवी॥ ५॥पुण्यदीडविस्वेनिपुण॥पापसाडेअठराविस्वेगहन॥ एकगुणेंदेतांदान ॥शतगुणेंपुण्यप्राप्त॥ ६॥कलीमध्येंवोपार्वती॥धर्मादिराजेराज्यकरिती॥ तेकव णकेशीस्थिती॥ तीपरिससांगतों॥ ७॥प्रथमराजायुधिष्ठिर॥ त्याचाशकतीन सहस्र॥ आणिचव्येचाळीससंवत्सर॥ असेंजाण॥ ८॥ दुसराराजाविक्रमजाण॥ त्याच्याशकाचेंअसेमान॥एकशेपस्तीसवर्षेंपूर्ण॥जाणदेवी॥ ९॥तिसराराजाशा लिवाहन॥ त्याच्याशकाचेंपरिमाण॥ अठरासहस्रवर्षेंपूर्ण॥ असेपैं॥ १०॥आतांच तुर्थजाणराजेश्वर॥विजयाभिनंदननामेंवीर॥ तयाचाशकदशसहस्र॥ वर्षेंपर्यंत॥ ११॥पांचवाराजानागार्जुन॥त्याचाशकपरिपूर्ण॥चारलक्षवर्षेंजाण॥ पार्वतीवो॥१२ ॥ सहावाराजाकल्क्य वतार॥त्याचाशकअतिक्रूर॥ अष्टशतएकवीससंवत्स र॥ तूंजाणआदिशक्ति॥१३॥कलींतगंगाअतिपवित्र॥ महाकाळलिंगउज्जयि

अ०
॥१७॥

॥१॥

नीक्षेत्र॥त्याच्यायोगेंराजेपवित्र॥सूर्यवंशादिएकते॥१४॥सुकळिक १।सुकसु२।
त्वकसेन३।वीरसेन४।वृतसेन५।यज्ञपति६।अश्वपति७।नरपति८। विश्वपति९
अजयभूप१०।महींद्रपाल११।विनयपाल१२।वीनसुनु १३। येनसुनु १४।गं
धर्वसेन् १५। विजयाभिनंदन १६। विक्रमादित्य १७। शालिवाहन १८
नागार्जुन १९। महीपाल २०। देवपाल २१। अमाभूपाल २२। देवक्रीड २३।मु
जनु २४। ऐसेहेचतुर्विंशती॥राजेधर्मेपाळितीक्षिती॥पुढेंझालीकैशीस्थिती
॥तीऐकदेवी॥१५॥मगम्लेंच्छराजेजाहले॥त्यांणीसर्वधर्मआटले॥ऐसेपाहूनिउठा
वले॥राजेब्राह्मणवकुळींचे॥१६॥प्रथमराजेसूर्यवंशी॥दुजेजालेसोमवंशी॥तिजे
तेशेषवंशी॥ब्रह्मवंशीचतुर्थ॥१७॥राजेमोरेआणिराजेकदम॥यांसीयुद्धहोईलअ
नुपम॥पुढेंकलितीलराजगोत्रेंउत्तम॥सांगतोंऐक॥१८॥ राजेयादव१।जाधव
२।चवाण३।हेसूर्यवंशीवसिष्ठगोत्री॥मोहिते१।सुरवे२।साळुंखे३।ब्रह्मचाळ
की४।गुजर५।कदम६।शंखपाळ७।निकंब८।मोरिये९। क्रीदंत १०। हुले ११
डुने १२। मीन १३। कळिंब १४।हेसोमवंशीव्यासगोत्री॥ ॥निकाश
१। राखच्चिये२। बडिये ३।गुंजवटे ४।दौंड ५। गोळहिम ६।वाग७।हस्ति
ये ८। सावंत ९। बागुल १०। वाणियडे ११।कन्होजे१२। वीगवले १३। ज
वदंडे १४। गरुड१५।लाड१६।गोड १७। कानडे १८। कर्नाटक १९।खे

मू०स०
२

सांबे २०। लेखे२१। इखे२२। थोरात२३। आणिकराजेनानाकुळींचे ॥ तेरा अ०
ज्यकरितीभूमंडळीचें॥सांगतोंएककुळत्यांचें॥आदिवर्त्ती॥१९॥शिंदेआणि ॥१७॥
भोसले॥तैसेचरायभोसले॥ऐसेहेअकुळीसबोलिले॥कुळीऐसे॥२०॥आणिकक-
लियुगींहोतील॥म्लेंच्छराजेमाजतील॥तेकोणकोणह्मणसील॥तरीऐकवोदेवी॥२१
॥खोदलामलुका.मुलतानमलुका॥दिलबादीमलुका.खुरासनमलुका॥तैसाचपांच
वामहिलमलुका॥आणिकतेपरियेसींदेवी॥२२॥घोडमुखे१। हपसी२। हुमुंज ३
रुमीरज ४ । फिरंगी ५ । आरब ६ । पारस ७ । मुळहुस ८ । मुळवात ९ । तुरुकी
१० तुरुकबज ११ । दारिवन १२ । आफफराण १३ । लोर १४ । जोर १५ । अ
बाबाळ १६ । सयद १७ । दर्वेस १८ । चंदनमोहरी १९ । बीबळ २० । कादीमु
लना २१ । किंतेव २२ । सेखेर २३ । पठाण २४ । ऐसेहेम्लेंच्छसांगीतले॥कलियुगां
तहेचिवाहिले॥सर्वराज्यकरितीलभले॥वर्षेतेराशेंबत्तीस॥२३॥आदीपादशाहहोवु
डेल॥मगवजीरपादशाहहोईल॥सर्वपृथ्वीम्लेंच्छीव्यापिजेल॥कलियुगामाझारीं
॥२४॥आणिगावोगांवींपादशाहहोती॥तेसांगतोंएकपार्वती॥नानापापेंवर्ततील॥
पृथ्वीवरी॥२५॥प्रथमअ दिलशाह पादशाहा॥द्वितीयतोनिजामशाहा॥तृतीयत
नशाहापादशाहा॥मलीकशाहजाणचतुर्थ॥२६॥यांहूनपादशाहअन्य॥ठांयींठांयींहो ॥२॥
तीलजाण॥अकुळींचेंतेकोणकोण॥सांगतोंऐक॥२७॥पहिलाबर्बरपादशाहा१।

त्याचातीवर २। त्याचाह्मा ३ ३। त्याचाजहांगीर ४। त्याचाशाहाजहां ५। त्याचा अकबर ६। त्याचाशाहाज्या ७। त्याचाऔरंग ८। त्याचाबहादुर ९। ऐसेंचकि- निएकमोगल॥ नेविपादशाह होतील॥त्याणीसर्वपृथ्वीआटेल॥आणिपापकर्मे होतीलजाण॥ २८॥ मगसातदुरायाप्रवर्तती॥ क्षत्रीयक्षत्रधर्मटाकिती॥ तस्करक र्मेप्रवर्तती॥ क्रियाभ्रष्टब्राह्मण॥ २९॥गाईअल्पदुग्धदेती॥ महानद्यांसींउतारहो- ती॥ आणिमेघअल्पवर्षती॥पृथ्वीअल्पधान्यहोईल॥ ३०॥ वनस्पतीहोतीलनि ष्फळ॥ मनुष्यअसत्यबोलतील॥ आंवळ्याप्रमाणेंभिक्षाघालतील॥ स्त्रियापरपुरु षींरततीपैं॥ ३१॥ उत्तमलोककरितीमांसभक्षण॥ कन्यावेदविक्रयकरितीब्राह्मण॥ बहुतभांडविद्याप्रवर्तन॥सुविद्येसींमाननाहीं॥ ३२॥ गोंधळीभराडीयाचेंगाणेंऐक- ती॥ हरिनामऐकतांकंटाळती॥सर्वप्रजाआचारसांडिती॥ स्वधर्माचा॥ ३३॥राजे धर्मनीतिनेंनचालती॥परद्रव्यींअभिलाषकरिती॥एकाकारसर्वजाती॥ होतील जाण॥ ३४॥ऐसींअधर्मकर्मेपापेंहोती॥ मगत्याकलियुगाचेअंतीं॥ धर्मस्थापा वयाश्रीपती॥ धरीलकलंकीअवतार॥ ३५॥आतांहादहावाअवतारु॥ मातागा यत्रीपिताजमनरु॥ गुरुसिंधुराणीकारजनीपवित्र॥ त्याक्षेत्रींअलमदुनियापाल टेल॥ ३६॥गंगेयमुनेंमध्येंजाण॥श्रोत्रियपवित्रआथर्वणीब्राह्मण॥ तोमातंगस्त्री सींकरीललग्न॥ हेंजाणसत्यदेवी॥ ३७॥ तयेमातंगीचेउदरीं॥ आपणअवतरेलश्री

हरी ॥ हाकलंकीअवतारयापरी ॥ जाणदेवी ॥ ३८ ॥ मगक्रतुमध्यमनामेंवारु ॥ अ·
त्यावरीबैसेलतोअवतारु ॥ आणिकरीलसंहारु ॥ म्लेंच्छरूपीदैत्यांचा ॥ ३९ ॥ अ ॥१७॥
ठराहातलांबरवड्गधरील ॥ तैंसर्वजनाआक्रांत होईल ॥ दुष्टलोकनाशपावतील ॥ तेस
मर्यी ॥ ४० ॥ ऐसात्याकलीच्याअंतीं ॥ कलंकीनामकश्रीपती ॥ तयासींवरावयादेव
तासती ॥ कोल्हापुरचीउद्युक्तअसे ॥ ४१ ॥ तीमहालक्ष्मीआपण ॥ हातींघेवोनीमाळ
जाण ॥ प्रतीक्षाकरीलतयालागुन ॥ रात्रदिवससर्वदा ॥ ४२ ॥ मगदशवाजुअर्भी
चाघोडा ॥ सितखड्गघेऊनिराऊतपुढां ॥ ऐसाकलियुगींचाघोडा ॥ करीलनारायण
॥ ४३ ॥ स्फुलंगेंखांडेप्रक्षाळतील ॥ तैंसर्वजनासींआक्रांतहोईल ॥ मगपल्लवछत्रेंनि
घतील ॥ तेसमर्यी ॥ ४४ ॥ ऐसाप्रळयहोईल ॥ मगराउळाचालतील ॥ आणिम्लेच्छां
वरीजागेल ॥ प्रतापकलंकीचा ॥ ४५ ॥ तेथेंअद्भुतवीरमारहोईल ॥ आणिद्वादशसूर्यतप
तील ॥ सर्वबीजघालील ॥ अवतारींजाण ॥ ४६ ॥ भूमीसींप्रळयहोईल ॥ सर्वांसींअनन्य
धर्मवर्तेल ॥ ऐसेकलींचेधर्महोतील ॥ जाणदेवी ॥ ४७ ॥ अंगुष्ठप्रमाणमनुष्यें होती ॥
घराचेपरीशेतेंकरिती ॥ त्याचपिकानेंपोटेंभरिती ॥ सहकुटुंब ॥ ४८ ॥ देहींवसेअ-
ल्पबुद्धी ॥ देहींकर्माकर्मसंबंधीं ॥ अल्पासिद्धीपापबुद्धी ॥ आणिकुकर्मेंफारहोतील
॥ ४९ ॥ मगआपणसर्वेश्वर ॥ जोकलंकीरूपीअवतार ॥ तोचिएकलाईश्वर ॥ उरेल- ॥३॥
जाण ॥ ५० ॥ ऐसेंकलियुगांतीहोईल ॥ सर्वबीजएकवटेल ॥ आणिसर्वांसींप्रळयहोई

ल ॥ अपारदेवी ॥ ५१ ॥ मग तो श्रीपरमेश्वरु ॥ एकलाचि निराकारु ॥ ज्यासी नाम सर्वेश्वरु ॥ तो एकला एका ॥ ५२ ॥ ऐसें ऐकूनि बोलणें ॥ मग उमा काय ह्मणे ॥ शेवटीं परी कवण ॥ ती मज सांगा देवा ॥ ५३ ॥ ऐसें पुसलें दुर्गेनें ॥ मग उत्तर दीधलें त्रिनयनें ॥ सर्व मज माजी उपजणें ॥ जाण देवी ॥ ५४ ॥ जैसें भूमीसी पेरिजे बीज ॥ सर्वांसि तें शेंडा दावी निज ॥ मग तें एकवटिजे सहज ॥ पिकलें ह्मणूनी ॥ ५५ ॥ तैसें सर्व मज पासूनि जाहलें ॥ अनंत युगें विस्तारलें ॥ मग तेंच उरलें एकलें ॥ अनंत युगीं ॥ ५६ ॥ जैसी मागें सांगीतली युगसंख्या ॥ तैशीच पुढें होईल असंख्या ॥ ऐसा मी खेळ मांडितों निका ॥ निमिषा माजी ॥ ५७ ॥ ऐसें विरूपाक्ष बोलतां ॥ उमा झाली तन्मय चित्ता ॥ मग ठेवूनि चरणीं माथा ॥ मागुती पुसे शिवातें ॥ ५८ ॥ आतां पुनः शंकराप्रती ॥ पुसती झाली पार्वती ॥ तें सांगतों अवधारा चित्तीं ॥ ह्मणे श्रीमहादेव ॥ ५९ ॥ ॥ इति श्रीमूळस्तंभे शिवपार्वती संवादे सप्तदशोऽध्यायः ॥ १७ ॥ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ॥ ७ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥आदिशक्तीह्मणेजीदेवा॥याकलीचाइतुकाचकींठेवा॥ अ०
कृ० स्त० आणिककांहींअसेलतोसांगावा॥मजप्रती॥१॥मगह्मणेमहादेव॥सांगतोंक ॥१८॥
॥ १ लिमाहात्म्यभाव॥तूंपरियेसींसर्व॥अपूर्वअसेजो॥२॥चतुर्दशविद्याअसती॥च्व
सष्टकळानिगुती॥आणिनवरसशोभती॥तेंसींचनवरत्नें॥३॥आगमअसतीअठ्ठावी
स॥सहाशास्त्रेंपुराणेंअष्टादश॥पांचकाव्येंबहुसुरस॥आणिचारवेद॥४॥पांच-
वावेदगुनजाण॥अष्टसिद्धीचतुर्दशरत्नें॥नवनिधीनवरसपूर्ण॥असतीपैं॥५
॥मगबोलेआदिशक्ती॥देवानवरसकासयाह्मणती॥तेंसांगावेंमजप्रती॥रूपाक
रोनी॥६॥ऐसेंऐकूनिशंभूबोलिले॥अहोजीत्रिभुवनभरिलें॥तरींतेंऐकावहिलें॥निरं
जनज्ञान॥७॥तेंज्ञानअसेपूर्ण॥जेथेंनिरंजनआपण॥आलेखआनंदकारण॥सांग
तोंतुजप्रती॥८॥तेंनिर्विकल्पअसदृश॥रसभेदेंनिर्दोष॥नोभेदअविनाश॥रसस
वांचा॥९॥तेंबीजरूपनिश्चित॥माजीब्रह्मरूपसदोदित॥त्यारसेंभरोनीसमस्त॥
राहिलेंअसे॥१०॥ऐशियाबीजाचाअंकुर॥तेंबीजचत्याचाप्रकार॥आणित्याअंकु
राचाविस्तार॥तोचिमायाबोलिजे॥११॥तेमायेचीकल्पना॥तेंचिअविद्याऐसेंजा-
णा॥तिचाप्रपञ्चमीतूंपण॥दारुणजाहला॥१२॥तोप्रपंचआणिब्रह्मदोनी॥उभा
रलींनवरसेंकरोनी॥त्यारसाचीकेलीकरणी॥व्यासऋषीनें॥१३॥रसभरितबहु ॥ १ ॥
बोलणें॥ऐसींकेलींअठरापुराणें॥परीब्रह्मएकऐसेंबोलणें॥कवितांमाजी॥१४॥

त्यारसांचीभरोवरी ॥ एकरसींभेदचारी ॥ ऐसीकेलीबहुतकुसरी ॥ कवीश्वरीं ॥ १५ ॥
तेआतांनवरसतुजलागुनी ॥ सांगतोंऐकचित्तदेउनी ॥ प्रथमतोशृंगाररसजाणी पार्व-
तीवो ॥ १६ ॥ त्यारसामाजीजाण ॥ बाळशक्तीवसेआपण ॥ भोगीतअसेरसपूर्ण ॥ नि
रंतर ॥ १७ ॥ चारभेदत्यारसाभीतरीं ॥ कोणकोणतेअवधारीं ॥ तयाचींनामेंवोसुंद
री ॥ सांगतोंआतां ॥ १८ ॥ रेखा, रूप, रंग, भावचारी ॥ ऐसीं भेदनामेंअसतीसुंद-
री ॥ आतांद्वितीयरसाचीपरी ॥ सांगतों ॥ १९ ॥ दुसऱ्याचें नाम हास्यरस ॥ तेथेंश
क्तीशामळातिचारहिवास ॥ तयाचेचारभेद असतीखास ॥ स्नेह, सुख, चीदा, प्रीती
ऐसे ॥ २० ॥ आतांतिसरारससांगेन ॥ त्याचेंनाम करुणाजाण ॥ तेथेंशक्तीत्रिपुराआ
पण ॥ राहातअसे ॥ २१ ॥ त्यारसाचेभेदचारी ॥ जिहींकविताकरितीनानापरी ॥ तेभे
दतुजसींस्कंदरीं ॥ कोणकोणतेसांगतों ॥ २२ ॥ वर्णित, मर्णीत, कृपा, मोह ॥ याचहूं
प्रकाराचाभाव ॥ यासींचकरुणाऐसेंनांव ॥ असेपैं ॥ २३ ॥ आतांचौथारसतोरौद्र ॥
तेथेंआदिशक्तीअधिकार ॥ त्याचेहीभेदजाणचार ॥ असतीपैं ॥ २४ ॥ कोहंकारआ
णीधिकार ॥ सिद्धारआणिसीकार ॥ ऐसाह्याचहूंप्रकाराचाविस्तार ॥ रौद्ररसाचा ॥ २५ ॥
पांचवावीररसजाण ॥ तेथेंदेवताभमताआपण ॥ राहातअसेसदासंपन्न ॥ आणीया
चेचारभेद ॥ २६ ॥ क्षेत्र, मारू, पैजा, पुरुषार्थी ॥ यांचाअर्थतोयथार्थी ॥ कवीवर्णितीं-
कांसमर्थ ॥ निरंतर ॥ २७ ॥ आतांतोसाहावारस ॥ तयाचेंनामबीभत्स ॥ तेथेंदेवता

प्रणीतरहस्य ॥ राहेपैं ॥ २८ ॥ मुकुटी.न्याव.उत्साह.आन ॥ निंदा.चवथा भेदजा
णा॥ ऐसेंसांगीतलें तुजकारण ॥ भेदचारी ॥ २९ ॥ आतांसातव्यारसाचेंकथ
ना॥त्यासीअद्भुतऐसेंनामजाण ॥ तेथेंमूळशक्तीचेंप्रवेशन ॥ असेपैं ॥ ३० ॥ प्रथमविद्या
द्वितीयभय ॥ तैसीचअविद्या तृतीय ॥ आणिचतुर्थविस्मय ॥ हेचारभेदतयाचे ॥ ३१ ॥
यांचेंकैसेंकीलक्षण ॥ मंत्र.पीठ.ब्रह्मांड.जाण ॥ आणीकतैसेंतेरावण ॥ देहींमाझे ॥
३२ ॥ ऐसीमाझीदृष्टीजाण ॥ निवृत्तिनाममुनिजन ॥ तेंमजाशिवाचेंशिवज्ञान ॥ जा
णदेवी ॥ ३३ ॥ आतांजोभयानकनामेंरस ॥ तोआठवाबोलिजेसुरस ॥ तेथेंमूळश
क्तीचाप्रवेश ॥ आणिभेदचार ॥ ३४ ॥ शंकितआणिकंपित ॥ स्वरितआणिनाद भरित ॥
हेचारभेदवर्णिजेत ॥ वेदांतशास्त्रीं ॥ ३५ ॥ तयापासूनिब्रह्मज्ञान ॥ हेंदेहदृष्टांतेंऐक्यल
क्षण ॥ वेदांतशास्त्रआणीपुराण ॥ रचनाव्यासाची ॥ ३६ ॥ आतांसांगतोंनववारस ॥
जयानामशांतिस्फुरस ॥ तेथेंज्ञानशक्तीचारहिवास ॥ भेदचारी ॥ ३७ ॥ ज्ञान.
ध्यान.क्रिया.आचार.चारी ॥ याभेदांचेंलक्षणगोरी ॥ संतवर्णितीआलेखअभेद अं
तरीं ॥ सच्चिदानंद ॥ ३८ ॥ ऐसेंहेंहृदयींलक्ष ॥ तेंअगोचरअलक्ष ॥ तेंध्यानह्मणिजेसा
क्ष ॥ जाणदेवी ॥ ३९ ॥ जेंनिर्विकल्पसादृश्य ॥ रसभेदपरमहंस ॥ वेदादिरूपस द
श ॥ तेंमाझेंज्ञान ॥ ४० ॥ त्याचीक्रियाधर्मेंवर्तिजे ॥ त्यानामक्रियाह्मणिजे ॥ त्या
आचारें आचरिजे ॥ तोचिआचार ॥ ४१ ॥ त्याबीजाचाजोअंकुरु ॥ तेंचिपरब्रह्मनि

धरू ॥ त्याचाही बीजाकारू ॥ ती माया बोलिजे ॥ ४२ ॥ तीच जाणावी कल्पना ॥ बीज प्रपंचादि मींतूं पण ॥ तीच अविद्या जाणा ॥ नामरूप ॥ ४३ ॥ यामाजी प्रपंचमीं आत्मा तोचि कैवल्य परमात्मा ॥ त्याचा कोणा न कळे महिमा ॥ जाण देवी ॥ ४४ ॥ हे रससंचलेम जपासुनी ॥ आणि चतुर्दश विद्यांची करणी ॥ चौसष्ट कळा त्यांपासूनी ॥ कलियुगीं जाहल्या ॥ ४५ ॥ मग पार्वती देवा सिह्मणे ॥ चौदा विद्या मज सांगणे ॥ आणी विद्या कासया ह्मणणें ॥ देवराया ॥ ४६ ॥ आत्मज्ञान वेदपठण ॥ धनुर्बाण धारणा लिहिणें ॥ गणित करणें पोहणें विणणें ॥ शस्त्र धरणें तैसेंची ॥ ४७ ॥ वैद्यक आणी ज्योतीषशास्त्र ॥ रमल विद्या स्तूपशास्त्र ॥ गायन आणि गारुड विचित्र ॥ ह्या जाण चौदा विद्या ॥ ४८ ॥ सर्व हस्तगत लघुकरण ॥ हेंचि चौदा विद्यांचें साधन ॥ देवीम्यां रचिलें ज्ञान ॥ सर्वजनासीं ॥ ४९ ॥ तंव उमा ह्मणे जी जगन्नाथा ॥ चौसष्ट कळा सांगा समस्ता ॥ मग शंकर झाला बोलता ॥ नामें सर्व कळांचीं ॥ ५० ॥ वेद १ । वेदांग २ । स्मृती ३ । अक्षर ४ । नाटक ५ । भारत ६ । धनुर्विद्या ७ । संधिविग्रह ८ । लक्षता ९ । युद्ध १० । निरोध ११ । संधी १२ । भटसमय १३ । सत्व १४ । ब्रह्मयोग १५ । ज्योतिष १६ । शिल्पशास्त्र १७ । पान १८ । मृट १९ । चावन २० । लेभैविष्ट २१ । अष्टमा २२ । आकाशगमन २३ । धुर्गमन २४ । परकाया प्रवेश २५ । संग्रामविजय २६ । अपेक्षा २७ । अतिहास्य २८ । नीतिशास्त्र २९ । कनकपरीक्षा ३० । सामुद्रिक ३१ । स्तंभन ३२ । मोहन ३३ । उच्चाटन ३४ । धुस

यण ३५। मधुर ३६। रंभाशयन ३७। वाक्साहाण ३८। देशप्रवेशन ३९। चित्रले
खन॥ ४०। मंत्रवेद ४१। नानावेष ४२। वाद्यवादन ४३। श्रीमिर ४४। वाहन ४५
रसवाद्य ४६। वीसावदीमंत्र ४७। प्रत्यक्षाकार ४८। विधित्व ४९। अग्निस्तंभन
५०। शूलस्तंभन ५१। अकोचन ५२। मईद्रक ५३। सूपशास्त्र ५४। शांतिशास्त्र ५५
ओंर्वीबंध ५६। वस्तुलक्षण ५७। रत्नपरिक्षा ५८। अश्वपरिक्षा ५९। नारीपरीक्षा
६०। पुरुषपरीक्षा ६१। संगीतलक्षण ६२। वायुस्तंभन ६३। इंद्रजाळ ६४। एवंचौ
सष्टकळादेवीजाणा॥ हेंचौदाविद्यांचेंव्यंजन॥ तुजसांगीतलेंसंपूर्ण॥ येणेंसर्वकर्में
जळती॥ ५१॥ चालवितांभरलेअहंमती॥ तेणेंब्रह्मविद्यागेलीपरती॥ मातेंनेणती
तेपडिलेपंथी॥ नानाकर्मांचे॥ ५२॥ एकांविद्याचिंतितीसार॥ एकांसीपुराणेंआवड
तीफार॥ परीत्यांसीनकळेनिर्धार॥ तेणेंमजवंचिलें॥ ५३॥ तंवबोलेपार्वती॥ पुराणें
सांगामजप्रती॥ मगमानवांचीस्थिती॥ कळेलमज॥ ५४॥ मगह्मणेशूलपाणी॥ जीं
अठरापुराणेंभवानी॥ त्यांचींनामेंतुजलागुनी॥ सांगतोंऐक॥ ५५॥ ब्रह्मपुराण १। पद्म
पुराण २। शिवपुराण ३। विष्णुपुराण ४। भागवत ५। नारदपुराण ६। मार्कंडेय
पु० ७। अग्निपु० ८। भविष्योत्तरपु० ९। ब्रह्मवैवर्तपु० १०। वामनपु० ११। वराह
पु० १२। मत्स्यपु० १३। ब्रह्मांडपु० १४। कूर्मपु० १५। गरुडपु० १६ स्कंदपु० ॥ ३॥
१७। लिंगपु० १८। ऐसींहींअठरापुराणें॥ लोकघेवोनिराहिलेमनें॥ यांचिया

जागतेपणें ॥ दूरावतीमज ॥ ५६ ॥ आणीअठरापकडजाती ॥ अठरापुराणेंधरितीहा
तीं ॥ त्याणेंसर्वांसींहोयख्यांती ॥ ऐशीस्थितीकलीची ॥ ५७ ॥ तंवशक्तीह्मणेजीदेवा ॥
कोणेपुराणीं कोणाचाठेवा ॥ तोविवरणकरूनिसांगावा ॥ मजलागीं ॥ ५८ ॥
मगह्मणेशूलपाणी ॥ त्याअष्टादशपुराणीं ॥ कोणदेवाचीकेशी मांडणी ॥ तीऐ
कआतां ॥ ५९ ॥ दाहापुराणींशिववर्णिला ॥ चारपुराणींविष्णुस्तविला ॥ पुराणद्वयींब्र-
ह्मागाइला ॥ आणिदोहोंतअग्निसूर्य ॥ ६० ॥ ऐसींहीअठरापुराणें ॥ आहेनाहींपुरेअपुरेपणें
॥ अपुरेतेंपुरेंकरणें ॥ वादविवादकरोनिया ॥ ६१ ॥ आतांसांगतोंऐकउमे ॥ साहाशास्त्रेंअ
तिउत्तमें ॥ तयांचींकोणकोणनामें ॥ पृथक पृथक ॥ ६२ ॥ पूर्वउत्तरमीमांसादोनी ॥
ज्योतिर्निबंधचिंतामणी ॥ तर्कशास्त्रवेदांतजाणी ॥ ऐशींहींसाहाशास्त्रें ॥ ६३ ॥ प्र
थम अमरसिंहकाव्य ॥ नीघोटकाव्यरघुवंशकाव्य ॥ सारस्वतकुमारसंभवकाव्य ॥
ऐशींहींपांचकाव्यें ॥ ६४ ॥ आतांसांगेनवेदचारी ॥ जेवर्ततीसर्वचराचरीं ॥ तेवेदऐकें
गोरी ॥ स्वस्थचित्तें ॥ ६५ ॥ ऋग्वेदआणियजुर्वेद ॥ सामवेदआणिअथर्वणवेद ॥ पांच
वाअसे सूक्ष्मवेद ॥ ऐसेवेदपांचहे ॥ ६६ ॥ पार्वतीसीह्मणेत्रिनयन ॥ नवनिधीतुज
कारण ॥ आणिअष्टमासिद्धीसांगेन ॥ ऐकआतां ॥ ६७ ॥ घोडा, हत्तीआणीरत्न
गडदुर्गस्त्रीसुवर्ण ॥ स्वर्ग रथ आणि धान्य ॥ ऐसेहेनवनिधी ॥ ६८ ॥ बहुरूपता-
दूरश्रवणीगरिमा ॥ प्रकाशरूपतादूरदर्शीलघिमा ॥ परकायाप्रवेश ॥ आणिं

अणिमा ॥ ह्या अष्टसिद्धी ॥ ६९ ॥ आतां नवरत्न हार ॥ जो तुझा होई शृंगार ॥ त्या | अ०
नवरत्नाचा प्रकार ॥ परीस देवी ॥ ७० ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ माणिमुक्ताप्रवालंपचपा | ॥१८॥
चूपैरोजवज्रंच ॥ नीलगोमेदवैडूर्यंनवरत्नान्यमूनिहि ॥ १ ॥ टीका ॥ ॥ मणी पाच
पोवळें ॥ पैरोज वज्र मुक्ताफळें ॥ वैडूर्य गोमेद नीळ ॥ ऐशीं जाण नवरत्नें ॥ ७१ ॥
तंव पार्वती ह्मणे जी देवा ॥ नवग्रह कोसया नांवा ॥ आणि अष्टनद्यांची शोभवा ॥ ना
में सांगमज ॥ ७२ ॥ मग बोले शूलपाणी ॥ नवग्रह ऐक भवानी ॥ आणि अष्टनद्या कोण-
कोणी ॥ सांगतों ऐक देवी ॥ ७३ ॥ प्रथम अर्क दुसरा सोम ॥ कुज सौम्य जीव पंचम ॥ भृ
गु सौरी राहु अष्टम ॥ आणि नवम केतु होय ॥ ७४ ॥ ऐसे नवग्रह परियेसा ॥ आठ फिर
ती अष्टदिशा ॥ नव वातो दिशा मनुष्या ॥ भोगीत असे ॥ ७५ ॥ आतां शुभाशुभासी
॥ बोलिले तें परियेसी ॥ मनुष्यीं पहावें प्रयाणासी ॥ पार्वती वो ॥ ७६ ॥ ॥ श्लोक ॥
शनिसोमौचपूर्वेतुह्युत्तरेबुधमंगलौ ॥ रविशुक्रौपश्चिमेचजीवस्तिष्ठतिदक्षिणे ॥ १ ॥
टीका ॥ ॥ शनि सोमवारीं वर्ज पूर्वेसीं ॥ बुध मंगळवारीं वर्ज उत्तरेसीं ॥ रविशुक्रवारीं व
र्ज पश्चिमेसीं ॥ गुरुवारीं दक्षिणेसी गमन वर्ज ॥ ७७ ॥ आतां अष्टनद्यांचीं नामें ॥ जीं स
र्वतीर्थांमाजी उत्तमें ॥ तीं सांगतों सर्वोत्तमें ॥ तुजलागीं ॥ ७८ ॥ गया यमुना सरस्व-
ती ॥ तुंगभद्रा नर्मदा भागीरथी ॥ कावेरी तापी ऐसी पार्वती ॥ आठ नामें नद्यांचीं ॥ | ॥ ४ ॥
७९ ॥ आतां नऊ आनंदाचीं नावें ॥ सांगतों तीं परिसावें ॥ जेणें महादोष स्वभावें ॥

जातींउच्चारितां ॥ ८० ॥ शिवानंदवेदानंद ॥ सहजानंद बीजानंद ॥ महानद भावा
नंद ॥ धर्मानंदसातवा ॥ ८१ ॥ आनंदानंदतोअष्टम ॥ प्रेमानंदअसेनवम ॥ आतां
साहाउपशास्त्रांचीनावें ॥ सांगतोंऐक ॥ ८२ ॥ शिल्प, भेद, पंडुर ॥ महाभाष्यसूप-
शास्त्र ॥ शिवसाहावेंजाणस्कंदर ॥ पार्वतीबो ॥ ८३ ॥ पुनः प्रश्नकरीपार्वत्ती ॥ देवा
चौदारत्नेंकासयाह्मणती ॥ मगबोलेतोपशुपती ॥ नामेंचौदारत्नांचीं ॥ ८४ ॥ ॥ श्लोक
लक्ष्मीः कौस्तुभपारिजातकसुरा धन्वंतरिश्चंद्रमा गावः कामदुघासुरेश्वरगजो रंभादि
देवांगनाः ॥ अश्वः सप्तमुखोविषं हरिधनुः शंखोमृतंचांबुधे रत्नानीहचतुर्दशप्रति-
दिनंकुर्वंतुवोमंगलं ॥ १ ॥ टीका ॥ लक्ष्मी कौस्तुभ सुरा पारिजातक ॥ धन्वंतरी-
चंद्रमा कामधेनु शंख ॥ ऐरावत रंभा उच्चैःश्रवा विख ॥ धनुष्य अमृत ऐशींचौदा
॥ ८५ ॥ परीत्यासर्वांचाकर्त्ता ॥ मीशंकरअसेंसर्वथा ॥ ऐसेंजयाच्याकळेलचित्ता ॥
तोचिज्ञानी ॥ ८६ ॥ तंवदुर्गाह्मणेचंद्रमौळी ॥ आतांकळलीतुमचीकुळी ॥ त्याणेंमा
झीभ्रांतीसकळी ॥ दुरावली ॥ ८७ ॥ परीदेवाएकआहेपुसणें ॥ हेभोगमीसर्वथानेणें ॥
तरीहेंज्ञानमजकारणें ॥ करावेंजी ॥ ८८ ॥ मगसांगेत्रिनयन ॥ सुगंधस्त्री गायन ॥
वस्त्र तांबूल भोजन ॥ मार्जनआणीनिद्रा ॥ ८९ ॥ हेअष्टभोगबोलिले ॥ तेंदेवी
तुजसांगीतलें ॥ तंवपार्वतीनेंपुशिलें ॥ शिवाप्रती ॥ ९० ॥ ह्मणेदेवाचंद्रमौळी ॥ तूं
अवतरलासीनिहींताळीं ॥ तेअवतारभूमंडळीं ॥ असतीकवण ॥ ९१ ॥ पुढेंआतांदे

वशक्तीमती ॥ बाराज्योतिलिंगेंसांगती ॥ तींस्मरणाकेल्याहोती ॥ पापेंभस्म ॥ २२ ॥
तोंशिवाचेंअवतरण ॥ श्रोतींकीजे भक्तिश्रवण ॥ तयानेंचुकेलजन्ममरण ॥ ह्मणेम-
हादेव ॥ २३ ॥ ॥ इतिश्रीमूळस्तंभेशिवानिबंधे शिवपुराणे महाशास्त्रे ईश्वरपार्व
तीसंवादे अष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥ ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ शुभंभवतु ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ ॥श्रीगुरुभ्योनमः॥शक्तिह्मणेजीदेवा ॥बारालिंगाच्याजोठेवा॥तोमज प्रतीसांगावा॥ईश्वरातुह्मीं॥ १ ॥ मगशंकरह्मणेगेउमे॥सांगतोंज्योतिलिंगांचीनावें॥जींपृथ्वीमाजीउत्तमें॥अवतारमम॥ २ ॥

श्लोक ॥ ॥सौराष्ट्रेसोमनाथंचश्रीशैलेमल्लिकार्जुनं॥उज्जयिन्यांमहाकालमोंकारेममलेश्वरं॥ १ ॥परल्यांवैजनाथंचनागेशंद्वारकावने॥सेतुबंधेतुरामेशंडाकिन्यांभीमशंकरं॥ २ ॥हिमालयेचकेदारंघृष्णेश्वरशिवालये॥ वाराणस्यांतुविश्वेशंत्र्यंबकंगौतमीतटे॥ ३ ॥एतानिज्योतिलिंगानीप्रातःकालेतुयःपठेत्॥सर्वकामानवाप्नोतिशिवलोकंसगच्छति॥ ४ ॥

सोमनाथ.	मल्लिकार्जुन	महाबलेश्वर.	वैजनाथ.	नागनाथ.	विश्वनाथ.	भीमाशंकर.	केदारेश्वर.	घृष्णेश्वर	महाकालेश्वर.	रामेश्वर.	त्र्यंबकेश्वर.
				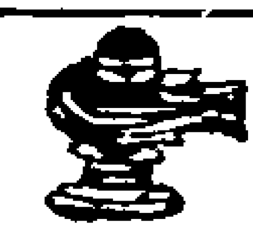							

हींज्योतिलिंगेंबारा॥नित्ययांचाघोषकरा॥आणिसर्वपापेंसंहारा॥पठणमात्रेंसिद्धिहोय॥ ३ ॥ह्याबारालिंगांचींज्यांसींदर्शनें॥घडतीनयाचींतुटतीबंधनें॥ आणिनामेंस्मरतांजाणें॥महादोषनासती॥ ४ ॥ऐसाहालिंगमहिमाउमे॥तुजसांगितलाअ

तिप्रेमें ॥ मीसर्वद्यानानाकर्मे ॥ रवेळतअसें ॥ ५ ॥ सायंकाळींच्यादर्शनें करून ॥ स | अ·
सजन्मीचींपापेंदहन ॥ होतीऐसेंतुजसीसंपूर्ण ॥ सांगीतलेंजाणदेवी ॥ ६ ॥ मीएक | ॥११॥
चिलिंगहेंजाणणें ॥ शक्तीसहीनकरींअवतरणें ॥ परीत्रिभुवनीपूर्णपणें ॥ भरलोंअसें
मीत्वकीं ॥ ७ ॥ जैसेंमनअसेअगणित ॥ कीमेघावळीगगनात ॥ तैसासर्वभूतींमीजगन्ना
थ ॥ हींभूतेंमजमाजी ॥ ८ ॥ ऐसेंमहादेवेंबोलतां ॥ उमाझालीआनंदभरिता ॥ मगचर
णावरीठेऊनिमाथा ॥ ह्मणेतूंचिएकसत्य ॥ ९ ॥ तुजपासूनिसर्वजाहलें ॥ तुवांचि
हेंसर्वकेलें ॥ तुझातूंचियासर्वबोलें ॥ अनुमाननाहीं ॥ १० ॥ सगुणनिर्गुणादिकर
णी ॥ वेदांतसिद्धांतपक्षदोनी ॥ तुझातूंचीस्थूळपाणी ॥ जगदाकार ॥ ११ ॥ ऐसेंबोलू
नितीभवानी ॥ लागलीदेवाच्याचरणीं ॥ मगबोलेपिनाकपाणी ॥ ग्रंथमहिमा ॥ १२ ॥
आतांयाग्रंथाचेंमाहिमान ॥ सांगतोंऐकचित्तदेऊन ॥ हास्थूळस्तंभनिबंधगहन ॥ अ
सेजाणपें ॥ १३ ॥ शंभूह्मणेगेभवानी ॥ सर्वहीग्रंथयापासूनी ॥ आगमानिगमादिक
रणी ॥ यापासुनीयां ॥ १४ ॥ कवीश्वरींकवित्वकरणें ॥ सगुणनिर्गुणसंभाषणें ॥ वे
दांतसिद्धांतपुराणें ॥ ह्याशिवनिबंधापासून ॥ १५ ॥ आणिनानाप्रकारवेदमत ॥
तैसेचीअनेकशास्त्रार्थ ॥ आचारक्रियाधर्मसमस्त ॥ यास्थूळस्तंभापासुनी ॥ १६ ॥ नाना
मंत्रयंत्रसाधन ॥ लयअलक्षध्यानधारण ॥ नानातर्कशब्दज्ञान ॥ ह्याशिवनिबंधें ॥ | ॥१॥
१७ ॥ ह्याग्रंथाचेंझालेंनिर्याण ॥ जेथेंमाझेंनिबंधज्ञान ॥ तेंजगप्रसिद्धकीर्तन ॥ क-

ऱ्याध्यावोदेवी ॥ १८ ॥ तेंकल्याणीमाझेंभवन ॥ तेथेंहाग्रंथराजझालाजाण ॥ शास्त्रपुरा
णासींपाघरूण ॥ मूळस्तंभशिवनिबंधहा ॥ १९ ॥ हानवाचिजेवेश्याद्वारीं ॥ सभेम-
ध्येंलौकिकनगरीं ॥ जेपापियेदुराचारी ॥ त्यांच्याश्रवणींनघालिजे ॥ २० ॥ निंदकदुर्ज
नकंटक ॥ अभक्तअनाचारीदुष्टलोक ॥ वाचाभ्रष्टअविश्वासिक ॥ त्यासींश्रवण
नर्कींजिये ॥ २१ ॥ जोइंद्रियलंपटनर ॥ परघातकीमद्यपीक्रूर ॥ त्यांच्याश्रवणींनघा
लावेंउत्तर ॥ शिवनिबंधाचें ॥ २२ ॥ जैंपडेलदुर्घटसांकडें ॥ तेंहेंशास्त्रकींजेउघडें ॥
परीतेंमुनीधडपडे ॥ मगग्रंथवाचिजे ॥ २३ ॥ जैंथोरपडेलफांसीं ॥ सांकडेंनुगवेकोणासीं
॥ करितांबहुतसायासीं ॥ मगहाग्रंथपाहिजे ॥ २४ ॥ ऐकूनियांशिवनिबंधू ॥ येणें
मार्गेंचालेश्रेष्ठसाधू ॥ नयासींनलगेचिबाधू ॥ कर्माकर्मीं ॥ २५ ॥ जोअनाचारीकु
चित्तें ॥ ऐकोनिपापीनवर्ते ॥ तोचिजाणावायेथें ॥ अनधिकारी ॥ २६ ॥ जेकोणीवर्तती
राज्यमदें ॥ तैसेचिकांहींद्रव्यमदें ॥ आणिवीर्यमदेंआगमदें ॥ स्त्रीमदेंकितिएक ॥ २७
॥ तेथेंनवाचिजेशिवनिबंधू ॥ तेथेंपापाचाविसंवादू ॥ हावाचिजेसंतसाधू ॥ पुण्यवंती ॥
॥ २८ ॥ येथेंनाहींअनित्यत्व ॥ अथवाकोणाचेंकवित्व ॥ विप्रकवींचेंऋषिमत्व ॥ याग्रं
थींनाहीं ॥ २९ ॥ हेंईश्वराचेंनिरूपण ॥ केलेंपार्वतीयेश्रवण ॥ जेंआदिकीर्तिकल्याण
॥ तयेस्थळीं ॥ ३० ॥ हेंशंभुसांगेआपण ॥ ऐकूनिपार्वतीझालीनिमग्न ॥ पुनः उभयकर
जोडून ॥ विनवीदेवासीं ॥ ३१ ॥ म्हणेजयजयाजीदेवा ॥ मजएकपडलागोंवा ॥

तोसंशयउगवावा॥मगसमाधानहोईल॥ ३२ ॥ जींसत्तावीसनक्षत्रें॥त्यांचींनामें अ०
सांगापवित्रें॥आणियोगकरणेंसर्वत्रें॥तिथिवारसांगादेवा॥ ३३ ॥ मगम्हणेश्रीशंक ॥१०॥
र॥ऐकयांचाविस्तार॥सर्वसांगेनपरिकर॥तुजलागीं॥ ३४ ॥ मगप्रथमनक्षत्रअश्वि
नी॥भरणी कृत्तिका रोहिणी॥ मग आर्द्रापुनर्वसूजाणी ॥ पुष्य आणि आश्ले
षा॥ ३५ ॥मघा पूर्वा उत्तरा हस्त॥ चित्रास्वातीविशाखा विख्यात॥ अनुरा-
धाज्येष्ठा असत॥ मूळआणिपूर्वाषाढा॥ ३६ ॥ उत्तराषाढाअभिजित श्रवण
॥ धनिष्ठाशततारकाजाण॥ पूर्वाभाद्रपदाउत्तराभाद्रपदाआन॥रेवतीअसेस-
त्ताविसावें॥ ३७ ॥हींसत्तावीसनक्षत्रेंयांत॥ अभिजिततेंअधिकगुप्त॥आतां
सत्तावीसायोगास्थित॥ऐकदेवीं॥ ३८ ॥विष्कंभप्रीति आयुष्मान्॥सौभाग्यआणिशो
भन॥ अतिगंडसुकर्माजाण॥ धृतीशूळ आणिगंड॥ ३९ ॥ वृद्धि ध्रुव व्या-
घात॥ हर्षणवज्र सिद्धि व्यतीपात॥वरीयान् परिघविख्यात॥ शिव सिद्ध-
आणिसाध्य॥ ४० ॥ शुभ शुक्ल ब्रह्मा आन ॥ऐंद्रआणिवैधृतीजाण॥ऐसेयो
गसत्तावीसपूर्ण ॥पार्वतीवो॥ ४१ ॥ऐसासत्तावीसयोगासी॥आजिसांगितलें तुजसीं॥
आतांपार्वतीपरियेसीं॥अकराकरणें॥ ४२ ॥प्रथमकरणबव॥दुसरेंजाणबालव॥ति
सरें असेकौलव॥तैतिलचतुर्थकरण॥ ४३ ॥ गरजवणिज भद्राशकुनी॥चतुष्पाद ॥२॥
नागआणि॥किंस्तुघ्नअकरावेंजाणीं॥पार्वतीवो॥ ४४ ॥ऐसीहींअकरा करणें॥

हृद्यीं धरतां जाणें ॥ आतां तूं सर्वमीच जाणणें ॥ हें ज्ञान उत्तम ॥ ४५ ॥ ऐसें एकोनि दे वाचें वचन ॥ गिरिजा पावली समाधान ॥ मग स्वामिकार्तिकासीं वचन ॥ काय बोलली ॥ ४६ ॥ मग उमा स्वामीसीं ह्मणे ॥ हीं ईश्वर सुखींचीं वचनें ॥ तुवां स्वहस्तें लिहिणें ॥ स्वामि कार्तिका रे ॥ ४७ ॥ हा देव सुखींचा निबंध जाण ॥ त्वां लिहावा संपूर्ण ॥ येणें होई ल उद्धारण ॥ सकळ जनासीं ॥ ४८ ॥ ऐसें शिवें नें कथिलें ॥ मग स्वामीकार्तिकानें लिहि लें ॥ जें जें ईश्वरानें सांगीतलें ॥ तेंचि लिहिलें या ग्रंथीं ॥ ४९ ॥ अठरा युगांचें ज्ञान ॥ उत्प- त्ति स्थिती आदिकरून ॥ बीज मंत्र ध्यान धारण ॥ लिहिलें स्वामीकार्तिकानें ॥ ५० ॥ जें पार्वतीप्रती निवेदिलें ॥ तें स्वामीकार्तिकानें लिहिलें ॥ त्यासीं शक संवत्सर झालें ॥ तें प रियेसीं ॥ ५१ ॥ चवदा कोटी वर्षें अनंत युग ॥ सहा कोटी वर्षें विस्तारण युग ॥ तेरा कोटी व र्षें अद्भुत युग ॥ तामध युग कोटी बारा ॥ ५२ ॥ तारज युग अकरा कोटी ॥ तांडज साडेबारा कोटी ॥ भिन्नज युग दाहा कोटी ॥ चार कोटी भिन्नयुक्त युग ॥ ५३ ॥ नव कोटी अभ्यागत युग ॥ आठ कोटी मनरण्य युग ॥ पांच कोटी अव्यक्त युग ॥ तांबुज युग दोन कोटी ॥ ५४ ॥ विश्वावसु युग सात कोटी ॥ अलंकृत युग एक कोटी ॥ ऐसीं चवदा युगें धुर्जटी ॥ सांगे श क्तीतें ॥ ५५ ॥ आणि सत्रा लक्ष अठ्ठावीस सहस्त्र ॥ कृतयुग प्रमाण साचार ॥ बा रा लक्ष शहाण्णव सहस्त्र त्रेतायुग वर्षें ॥ ५६ ॥ आठ लक्ष चौसष्ट हजार ॥ वर्षें असे यु ग द्वापर चार लक्ष बत्तीस सहस्त्र ॥ कलियुग प्रमाण ॥ ५७ ॥ हें अठरा युगांचें प्रमाण ॥

वर्षसंख्याऐसीजाण॥यायुगांचेंवर्त्तन॥याग्रंथींअसे॥ ५८ ॥हामूळस्तंभशिव
निबंधबोलिजे॥प्रथमस्वामिकार्तिकेंलिहिजे॥कल्याणसिद्धिकीजे॥प्रथमदेवी॥५९॥
हाग्रगटझालियावरी॥परमार्थीयांसीउद्धरी॥दुष्टनिंदकदुराचारी॥जोभेदधरीअवि-
श्वासिक॥६०॥त्यासीनद्यावाहाग्रंथ॥दिल्याब्रह्महत्याहोयसत्य॥त्यासींश्रवण
केलियानिभ्रांत॥होतीमहादोषपें॥६१॥ऐसाहाशिवनिबंध॥अठरायुगांचाप्रसिद्ध
वक्ताश्रोताप्रेमसाध॥देवातुल्य॥६२॥याणेंनिपुत्रिकांसीपुत्रसिद्धी॥निर्धनासी-
धनसिद्धी॥जन्ममरणाचीव्याधी॥बाधूंनशके॥६३॥आतांत्रिविधतापसांगेन॥
आध्यात्मिकआधिदैविकजाण॥आणिआधिभौतिकमिळोन॥त्रिविधताप॥६४
सत्व, रज, तम, हेत्रिगुण॥ब्रह्मा,विष्णु,रुद्रहेतिघेजण॥चौथीईश्वरीमायागहन
॥चालवीसकळ॥६५॥आरण्यक,चूर्णिक॥गद्य,पद्य,नाटक॥गाहा,संधी,त्रा-
हाटक॥ऐसीअष्टांगें॥६६॥ऐसींहींअष्टांगेंजाण॥ज्याच्याअंगींअसतीपूर्ण॥तो-
चिपुराणिकसंपन्न॥म्हणेमहादेव॥६७॥इतिश्रीमूळस्तंभशिवनिबंध॥शिवपु
राणसर्वप्रसिद्ध॥ईश्वरपार्वतीसंवाद॥संपूर्णजाहला॥६८॥इतिश्रीमूळस्तं
शिवनिबंधेईश्वरपार्वतीसंवादेएकोनविंशोऽध्यायः॥१९॥ ॥श्रीसांबसदाशि
वार्पणमस्तु॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

याग्रथातलें ओंव्याचा संख्या.

अध्याय	ओंव्या	अध्याय	ओंव्या	अध्याय	ओंव्या.	अध्याय	ओंव्या.
१	१८८	६	११४	११	२११	१६	३३
२	११६	७	२२१	१२	१८४	१७	६०
३	८४	८	७०	१३	१८७	१८	९३
४	१८२	९	४२	१४	४५	१९	६९
५	१४७	१०	९३	१५	४५	एकूण.१९	एकूण २२७१

हें पुस्तक वासुदेव गणेश केळकर यानीं मुंबई येथें नारायण रामचंद्र सोहनी यांच्या जगदीश्वर छापखान्यांत छापिलें. शाके १८०७ सन १८८५ इसवि.

किंमत २ रुपये. टपालखर्च ४ आ०

॥ इतिमूळस्तंभः समाप्तः ॥

हें पुस्तक उमररवाडी टाईपफाउंडरी मुंबई येथें विकत मिळेल.